

१३ भु
७५४

॥ ॐ ॥

॥ यतो धर्मस्ततो जयः ॥

वापिः क्षमाभ

पोरुवसाथे

३१.१-०-०

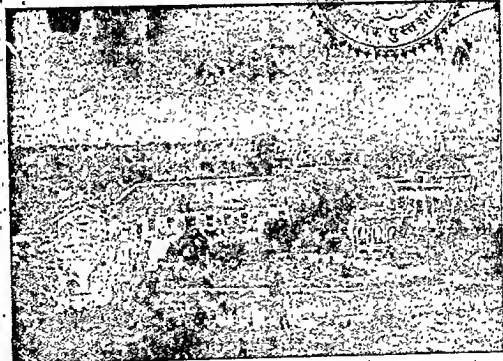
१ लो

२०००

आनंदाश्रम

७१-२०/५-००

श्रीआनंदाश्रम

आनंदाश्रममेतद् भूयोभवभीतिभञ्जनं भविनाम् ।

निर्माहनायचरणं प्रसादयामोऽपुनर्भूत्यै ॥

संसारिओना पुनर्जन्मना लयने निवृत्त करनार आ आनंदाश्रमना

आधरथापक श्रीनाथलगवान्ना यरपुकेभणने अभे मोक्षने भाटे आराधीओ छीओ

અનુક્રમણિકા

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
	શ્રીનાથભગવત્સ્તુતિ.	૧
	શ્રીનાથવચનામૃત.	૨
	શ્રીઆનંદાશ્રમપત્રના નૂતનવર્ષપ્રવેશનિમિત્તે મંગલાચરણ.	૩
	શ્રીસત્સુગ્મતીયમ.	૪
	શ્રીનાથમહેશ્વરનો પાટોત્સવ.	૭
	મહાપૂજનમહોત્સવ અને આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ.	૮
	ધાર્મિકદૃષ્ટિએ વપરાતી વસ્તુઓની મહત્તા.	૯
	ક્ષત્રિયોને ભૂપણપ્રદ વીરતા.	૧૧
	શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર.	૧૨
	પરચુરણ ભેટ.	

—:૦:—

જ્વાજમસંબંધી જરૂરી નોંધ

કાગળની અસહ્ય મોંઘવારીમાં આજુ ૧૩મા વર્ષનો આ પહેલો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે જે દુખહેતોનું સવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું સવાજમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે મ રમરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઇચ્છા ન હોય તેમણે અગાઉથી ના સખવા લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ ને ખર્ચમાં નકાર્યું જિતરવું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વ પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મકારાણીદાસ ગોકુળદાસ દેસાઈ, વેદાંતભૂષણ-ભાંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

સહતંત્રી: શ્રી. દયાળસિંહજી લાલસિંહજી હાકોર-શ્રીઆનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા "

શ્રી લાંગવતસિંહજી-ધર્મેન્દ્રિક લિથો એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

માસિક, મુદ્રક: પારેખ કેવળચંદ કાનજીભાઈ, ગોહલ.

श्रीदक्षिणामूर्तिनाथसद्गुरवे नमः ॥

आनंदं ब्रह्मणो विद्वान् न विभेति कुतश्चन ।

अर्थः—आनंदस्वर्ूपं ब्रह्मते ज्ञानान् द्वाष्टी पश्य सय पाभते नथी.

तैत्तिरीय-उपनिषत्

पृथ १३ भुं]

संवत् २०००-०५४

[अंक १]

श्रीनाथभगवत्स्तुतिः

[लेखकः पं. रघुनंदन झा मधुसा न्यायव्याकरणाचार्य]

वसंततिलका

आरुह्य यश्चरमट्टितिमपास्यमूलमज्ञानमात्मविषयाश्रयजन्मवीजम् ।

आनंदयत्यखिलतापविलापनेन तन्दक्षिणाकृतिमहं प्रणमामि नाथम् ॥

यस्यावतास्त्वरितं तरिमात्मभाजां स्मृत्त्राभनः सपदि चित्रविकल्पवेगम् ।

त्वक्त्वा प्रयाति निगमागमवद्धवर्त्म तन्दक्षिणाकृतिमहं प्रणमामि नाथम् ॥

यं प्राप्य जन्मसफलं पितरौ कृतार्थौ सत्कर्मभूरिजनिसेचितमर्थयुक्तम् ।

देहं च मानवमिमं मनुते मनुष्यः तन्दक्षिणाकृतिमहं प्रणमामि नाथम् ॥

आर्या

परिवेष्टृपत्रमेतन्नाथवचोमृतमनूष्यमणीतेः ।

प्रविशत्त्रयोदशाब्दे नृणामानंदनं भवतात् ॥

સાવાર્થ:—જેઓ શ્રી બ્રહ્માકારવૃત્તિમાં વિરાજીને, આત્માને વિષય તથા કરીને સહેલ, અને જન્મના મૂલ કારણભૂત જે મૂલ અજ્ઞાન, જેને દૂર કરી આખિલ તાપનો વિલય કરવાપડે [ભક્તને] આનંદ પમાડે છે એવા શ્રી સ્વરૂપ શ્રીનાથભગવાનને હું વંદન કરું છું. ૧

શરીરધારીઓને [ભવસાગર] તરવામાટે નૌકારૂપ એવા જેઓ શ્રીનાથ ચરિતનું સ્મરણ કરીને મન અનેક પ્રકારના વિકલ્પના વેગને મૂકી નિગમા બાધેલા સાર્ગપર ગતિ કરે છે તે શ્રીદક્ષિણામૂર્તિ શ્રીનાથપ્રભુને હું વંદન કરું છું.

જેઓ શ્રીને પ્રાપ્ત કરીને મનુષ્ય ધોતાના જન્મને સંકેલ, માતાપિતાને, અનેક જન્મથી સંચિત કરેલાં પુણ્યકર્મોને સાર્થક અને આ દેહને વારતવિક માન તરીકે માને છે તે શ્રીદક્ષિણામૂર્તિ શ્રીનાથપ્રભુને હું વંદન કરું છું. ૩

શ્રીનાથવચનરૂપ અમૃતને પીરસવાવાળું ને તેથી સરણના લયને યાત્રી દે આ “ આનંદશ્રમ ” આસિક તેરમા વર્ષમાં પ્રવેશ પામતાં વાયકોને આ અર્પનાર થાઓ. ૪

—[*]—

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમનનાથભગવાન]

શાસ્ત્રાદિના ઉપદેશમાં સાત્ત્વિકી શ્રદ્ધા રાખી મનના ને ઇન્દ્રિયાના બાહ્ય વેગને અંતર્યુષ કરવાથી મનુષ્યને સાચી શાંતિ ને સાચું સુખ મળે છે, અન્યથા તે મળતાં નથી.

પૂજ્ય સ્થૂલશરીરના દર્શનથી જેટલું પુણ્ય થાય છે તેના કરતાં શાસ્ત્રાદિની આજ્ઞાના પ્રીતિપૂર્વક પરિપાલનથી મનુષ્યને અતિથણું પુણ્ય પ્રાપ્ત થાય છે એમ વિવેકીઓ કહે છે.

ધોતાની પરિસ્થિતિનો વિચાર કરી વ્યવહારપરમાર્થના કામના સમયો નિર્માણ કરી તે પ્રમાણે વર્તવું. પ્રારબ્ધકર્મના વેગને લીધે પરમાર્થનો સમય ન્યૂન મળે તો તેથી ખેડ ન કરતાં વ્યવહારકાલે પણ મનને પરમાત્માભિમુખ રાખી શકાય તેટલું રાખવું.

શુભભાવનાપ્રમાણે દયાહુ પ્રભુ અતુલતા રચી આપવા સમર્થ છે. સાચા ભક્તની પ્રતિફલતાઓ દૂર કરવા પ્રભુ કૃપા કરે છે.

વિવેકવૈરાગ્યવડે પ્રસંગોપાત્ત ક્ષોભ પામેલા મનને તુરત શાંત કરવાનો પ્રયત્ન કરવાથી લાભ છે.

દૈવીસંપત્તિના મહાનિધિ અંતર્યામીપાસે જે જે દૈવીસંપત્તિ જોઈએ તે તે દૈવીસંપત્તિ શુદ્ધભાવથી આર્તહૃદયે માગતાં રહેશે.

પાપનો પૈસો મનુષ્યપાસે નવું પાપ કરાવે છે, ને પાપની જવાબદારી તેના ઉપર ઊભી રાખે છે.

ઉદ્યોગી, ખેતીલા, સાવધાનતાવાળા ને આવડવાળા રહી યોગ્ય ધંધો કરવાથી

લક્ષ્મી મળે છે મળેલી લક્ષ્મીનો સદુપયોગ થાય તો તે હવતું શુભ કરે છે, પણ જો તેનો દુરુપયોગ થાય તો તે હવતું અશુભ કરે છે

સદ્ગુણના સ્વરૂપનું વારંવાર સમજવું ગાંધી તીવ્ર શ્રદ્ધા ને જાગૃતિ રાખી પ્રયત્ન કરેશો તો વાણીના ઉપયોગગ્રેયો નિશ્ચય થશે, ને નકામું વા સંભવ નહિ બોલાય જ્યારે જ્યારે નવરાશ હોય ત્યારે ત્યારે મનમાં જન્મનું જાપ પ્રીતિપૂર્વક કરવાથી ને ઊંડા શ્વાસ લેવાનો સ્વાભાવ પાડવાથી મનની અંચલતા ન્યૂન થવા લાગશે

પરમાત્મા, સત્ગણે ને સદ્ગુણમાં મનને સ્વાભાવિક પ્રીતિવાળું રાખી છદ્મ-મંત્રનો જાપ ને છદ્મદેવનું ધ્યાન કરતા રહેવાથી ને સર્વેત્ર વ્યાપી રહેલ શ્રદ્ધાનો વિચાર સ્થિર કરવાથી વેલાસર આત્મચાલુ થઈ શકશે

પરમતત્ત્વને જાણનારની આજ્ઞાપ્રમાણે વર્તવાથી જ પરમાર્થમાં આગળ વધાય, અજ્ઞાનીઓદ્ધારા પરમાર્થમાં આગળ વધાય નહિ

શ્રદ્ધા, ઉત્સાહ, વ્યવસ્થા ને ધૈર્ય રાખી શુભ પ્રયત્ન કરનારને પરિણામે જોડાણો મળી પ્રાપ્ત થતી નથી હોતાવળીઓ ને આવેશી સ્વભાવ હાનિ કરે છે

મનને અંતર્મુખ કરી આજો પરમાર્થ

દરથ મહલ મિથ્યા ગણી, કાષો તેનો દૂર

સંસાર દુષ્કર્મ છે એમ જ્યારે પ્રત્યક્ષપ્રમાણથી મનુષ્યને જણાય છે ત્યારે મનુષ્યનું મન કાંઈક કાંઈક જામતું થાય છે, ને પરમાર્થનાં સાધનોભણી તેના મનનો વેગ ન્યૂનાધિક વળે છે

(આયુ)

—[*]—

શ્રીઆનંદાશ્રમપત્રના નૂતનવર્ષપ્રવેશનિમિત્તે મંગલાચરણ

[લેખક - તંત્રી શ્રી મહારાણીદાસ મોહનદાસ દેશાઈ-વેદાત્મજી]

જય નાથ!

જય મહેશ્વર!

શ્રીઆનંદાશ્રમપત્ર આજ તેમના વર્ષમ પ્રવેશ પામે છે એ મુમુક્ષ પ્રગમે અને આપ જગત્કાંતે અભિવેન હરીએ હાએ

આ વિશ્વ વસ્તુતાએ વિશ્વ નથી પણ આપ જગત્કાંતે પોતે આપવડે વિશ્વએ ભામે છે એ આપ જગત્કાંતે ઉપેગ અમારા હૃદયમાં થઈ રહેવ ન હોય તો હે મરુતુર! વર્તમાનમાં પ્રવર્તી રહેલી અમાણીમાં અને ક્યારનાએ બામોદને વા મર્ડ શેઠમાં તિમર થઈ ગયા રૂત એમાં મોટા શખે અવસર નથી

આત્મી અપાંદી, તે વિશ્વનાથ! જે અધિક મમ્મ આતુ રહેને તો ધર્મના સરસ્વતી તથા ધર્મી અભિરુદ્ધિને ન્યાસનાત્મક અને ન્યાસનાશ્રમજનો પન્દ્રમ તો અર્થે નીવડે!

ઉત્તર હે મહામાનવિન! ધર્મની ગ્લાનિને અને ધર્મના પચ્છનો અર્થ પ્રમગ જગ પછે એની અમાણી નર્તમાનમાં આપી નહીં છે

માટે કા તો, હે મહામાનવ! મમના વિદ્યાર્થે માપના વિદ્યાર્થે અર્જને તેનાર્થે

અલિપ્ત રહેવાતું અમને મનોબળ આપવાની કૃપા કરો!

અને કો, હે વિશ્વવ્યવસ્થાપક ! વર્તમાનમાં આલી રહેલી આધુનીક સમૃદ્ધિ સાધુઓ સંતો અને સંજ્ઞોના મનને આશ્વિત આપનાર, તત્ત્વજ્ઞાનના તથા સ્વધર્મપાલ વાતાવરણને વિશ્વમાં પ્રવર્તવિને પ્રાપ્ત સંકટમાંથી અમને હવે સત્વર બચાવી લેવાની કૃપા કરવો.

આહુ સમયની વિકટતામાં વિશેષ વિસ્તારથી આપ ભગવાનની આરાધના બળ પણ અમારામાં રહેલું અનુભવાતું નથી.

હે દેવાધિદેવ ! અમારા અપરાધોની અમે અતિ નમ્રભાવે ક્ષમા યાચીએ છીએ અને હે સ્વજનવંતસહ ! અમારા પ્રતિની વિમુખતાતું હવે વિશેષ સમય નહિ કરતાં આપ ભગવાન અમારા પ્રતિ હવે પુનઃ સત્વર અભિમુખ થાઓ એ અમે આપ ભગવાનની દીનભાવે આરાધના કરીએ છીએ.

—[૦]—

શ્રીસનત્સુજાતીયમ્

(શ્રીશાંકરભાષ્યસમેત)

[અનુવાકઃ શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુલદાસ દશાધ-વેદાંતભૂષણ]

(અનુસંધાન ગત અંકના પૃષ્ઠ ૧૪૧ થી)

સદા સદા સત્કૃતઃ સ્યાન્નમૃત્યુરમૃતં કૃતઃ ।

સત્યાનૃતે સત્યસમાન વન્ધિની ।

સતથ ચોનિરસતથૈકમેવ ।

યોગિનસ્તં પ્રવચન્તિ ભગવન્તં સનાતનં ॥ ૧૯ ॥

પુરુષના આ વસ્તુસ્વરૂપનો જે પ્રતિદિન સત્કાર થયા કરે એટલે પુરુષનું આ પ્રસિદ્ધ પુરુષરૂપ મારું અરું પુરુષરૂપ ન હોવાથી પુરુષના આ પ્રસિદ્ધ પુરુષરૂપે હું અરેખર પુરુષ નથી પણ પુરુષના આ વસ્તુસ્વરૂપરૂપે હું અરેખર પુરુષ છું એમ યોતાના અરા સ્વરૂપને તે જેમ છે તેમ જાણીને પ્રતિદિન તે અરા સ્વરૂપરૂપે પુરુષ યોતાની વિદ્યમાનતાનો અનુભવ કર્યા કરે અને આ મિથ્યા પુરુષરૂપને અવિવેકથી યોતાનું અરું સ્વરૂપ જાણી રહી પ્રતિદિન તે મિથ્યા રૂપમાં જ યોતાની વિદ્યમાનતાનો અનુભવ ન કર્યા કરે તો તે પુરુષને પછી દેહના પ્રસિદ્ધ મરણથી યોતાના મરણનો પ્રસંગ જ ન થાય તો પછી તેને અમરણ સ્થિતિ સંપાદન કરવામટિના પ્રયત્નનો પ્રસંગ પણ ક્યાંથી હોય ? ન જ હોય.

જે પુરુષને પ્રસિદ્ધ આ મિથ્યા પુરુષરૂપમાં અરા પુરુષસ્વરૂપરૂપે યોતા પશ્ચાત્તઃ અભિમાન છે એટલે તે મિથ્યા પુરુષના રૂપમાં હું પુરુષ છું એમ જે જાણે છે તેને દેહના મરણથી યોતાના મરણનો પ્રસંગ હોય છે તથા તેથી તેને અમરસ્થિતિ સંપાદન કરવાનો પ્રસંગ ઉપસ્થિત થાય છે તથા તેથી તે મારે તેને પ્રયત્ન કરવાનો પણ પ્રસંગ થાય છે.

મારે યોતાના વસ્તુસ્વરૂપને જાણી પુરુષે યોતાના આ પ્રસિદ્ધ પુરુષરૂપમાંથી

પોતાપણની અવિવેકતાળી જુદીના ત્યાગ કરી પ્રતિદિન પોતાના વસ્તુસ્વરૂપને સત્કાર કર્યા કરવો : જોડાને એટલે તે વસ્તુસ્વરૂપનેજ પોતાના ખરા સ્વરૂપરૂપે ઉપસ્થિત રાખી તેમાંજ પોતાપણની વિવેકતાળી જુદીને સ્થિત કરવી જોઈએ

જ્યાં સાચું જણાય છે ત્યાં સાચું તો વિદ્યમાન હોય છે તેથીજ જણાય છે પણ જ્યાં ખોટું જણાય છે ત્યાં ખોટું વિદ્યમાન હોવાથી જણાય છે એવું નથી જ્યાં ખોટું જણાય છે ત્યાં પણ વિદ્યમાન તો સાચુંજ હોય છે તે સાચુંજ અવિવેકથી ખોટું જણાય છે એટલે સાચુંજ અવિવેકથી ખોટારૂપે જણાય છે

આથી સાચાનો અનુબંધ જેમ સાચો હોય છે એટલે સાચું વિદ્યમાન હોય છે માટે જેમ સાચું જણાય છે તેમ ખોટાનો પણ અનુબંધ સાચોજ હોય છે એટલે ખોટું પણ જે જણાય છે તે પણ વિદ્યમાન સાચુંજ હોવાથી જણાય છે સાચું જે વિદ્યમાન હોય છે તે સાચુંજ અવિવેકથી ખોટારૂપે જણાય છે

આમ હોવાથી સાચાનું મૂળ જેમ સાચુંજ હોય છે તેમ ખોટાનું પણ મૂળ સાચુંજ હોય છે સાચાનું તથા ખોટાનું ખરું મૂળ એકજ હોય છે

પણ મુરુષ ખોટામાં ખરાપણાનું અભિમાન બાંધીને જ્યાંમુઢી ખોટામાં બંધાઈ રહે ત્યાંમુઢી તેને સાચું માત્રા સ્વરૂપે ન જણાય

વિવેકવડે ખોટાને ખોટું જાણી તેમાંથી ખરાપણાનું અભિમાન દૂર કરી તથા સાચાને સાચા સ્વરૂપે જાણી તેમાંજ ખરાપણાનું અભિમાન દૂર ત્યાગેજ પુરુષને સાચું સાચા સ્વરૂપે જણાય

માટે પુરુષે પોતાના સ્વાર્થની સિદ્ધિમાટે પોતાના આ પ્રસિદ્ધ પુરુષરૂપને વિવેકવડે તે છે તેનું ખોટું જાણી તેમાંથી પોતાપણાનું અભિમાન ઉઠાવી લઈ સાચાને સાચા સ્વરૂપે જાણી તેમાંજ પોતાપણાનું અભિમાન અનુભવી ગહેવું જોઈએ

જ્યાંમુઢી પુરુષને તેના ખોટા પુરુષરૂપમાં પોતાપણાનું અભિમાન સ્થિત હોય ત્યાંમુઢી તેને તેનું માત્રા સ્વરૂપ નજ જણાય એ સર્વથા ઘટે છે

પુરુષે પોતાના ખોટા પુરુષરૂપને ખોટું જાણી તેમાંથી પોતાપણાનું અભિમાન ઉઠાવી લેવાનો તથા સાચા પુરુષસ્વરૂપને જાણી તેમાં પોતાપણાનો અનુભવ કરી રહેવાનો ઉપાય યોગ છે

શ્રીસંતુરુ અને શાસ્ત્રના એવનવડે પુરુષના સાચા પુરુષસ્વરૂપનો પ્રથમ મતિવડે નિર્ધાર કરીને પછી તે માત્રા પુરુષસ્વરૂપમાં આ ખોટા પુરુષરૂપને વિકાસી દેવાની પ્રક્રિયાને યોગ કહેવામાં આવે છે

એ પ્રક્રિયાવડે પુરુષના ખોટા પુરુષરૂપાનો માત્રા પુરુષસ્વરૂપમાં યોગ થતો હોવાથી એ પ્રક્રિયાને યોગ કહેવામાં આવે છે

પુરુષના વસ્તુસ્વરૂપમાં પુરુષત્વ જીવમૂલ જે આ પ્રસિદ્ધ ખોટું પુરુષરૂપ અવિવેકવડે જણાય છે તે આ જીવમૂલ ખોટા પુરુષરૂપથી પર જીવનું નિયામક ઈંગભૂત એવું પુરુષનું અપ્રસિદ્ધ બીજું ખોટું પુરુષરૂપ છે

અનીશા એટલે અસામર્થ્યને યોગે જીવ કૃપણ કહેવાય છે તેની અપેક્ષાએ ઈશા એટલે સામર્થ્યને યોગે ઈશ ભગવાન કહેવાય છે

જે પુરુષને પોતાના ઈશરૂપનો સાક્ષાત્કાર કરવા ઇચ્છા હોય તેણે પ્રશ્નશીલ-અને શાસ્ત્રના સેવનવડે પોતાની મતિમાં ઈશરૂપનો નિર્ધાર કરી તેમાં પોતાના જીવરૂપનો યોગ સાધવો જોઈએ.

અને જે પુરુષને પોતાના વસ્તુસ્વરૂપનો સાક્ષાત્કાર કરવા ઇચ્છા હોય પ્રથમ શ્રીસદ્ગુરુ અને શાસ્ત્રના સેવનવડે પોતાની મતિમાં વસ્તુસ્વરૂપનો નિર્ધાર કરી પછી તેમાં પોતાના જીવરૂપનો યોગ સાધવો જોઈએ.

યોગ સોધ્યાવિના ન તો પુરુષ ઈશરૂપનો સાક્ષાત્કાર પામી શકે કે વસ્તુસ્વરૂપનો સાક્ષાત્કાર પામી શકે.

જે પુરુષોએ યોગ સાધ્યા હોય છે તેઓજ પોતાના ઈશરૂપનો પામી શકે છે તથા જે પુરુષોએ યોગ સાધ્યા હોય છે તેઓજ પોતાના વસ્તુસ્વરૂપ સાક્ષાત્કાર પામી શકે છે.

શ્રીશંકરભાષ્યમ્

यस्मात्तद्विज्ञानादेव नात्मनो विनाशस्तस्मात् सदा सदा सर्वदाऽहर्निशं स्यात् सच्चिदानन्दाद्वितीयब्रह्मात्मनाभिमन्यते यः स सदा सत्कृतो भवति ।

જે કારણથી તેના જ્ઞાનથીજ પોતાનો વિનાશ નથી તે કારણથી સદા એટલે સર્વદા એટલે રાત્રિદિન પોતાના સાચા સ્વરૂપનો સત્કાર કરનારા થ જોઈએ.

સત્સ્વરૂપ ચિત્સ્વરૂપ સુખસ્વરૂપ અદ્વિતીય બ્રહ્મસ્વરૂપે જે પુરુષ અભિમાન રાખી રહે છે એટલે આ પ્રસિદ્ધ પુરુષરૂપને જે પોતાનું ખરું સ્વરૂપ નથી માનતો પણ જે પુરુષ બ્રહ્મને પોતાનું ખરું સ્વરૂપ જાણી હું પોતે બ્રહ્મ છું એવો વાસ્તવિક અનુભવ કરી રહે છે તે પુરુષ પોતાના સાચા સ્વરૂપનો સત્કાર કર્યા કહેવાય.

तस्य न मृत्युर्जननमरणलक्षणः संसारो न भवेत् ।

તેને મૃત્યુ ન હોય એટલે જન્મમરણના લક્ષણવાળો સંસાર તેને ન હોય. અમૃત કુતઃ ।

તો પછી મૃત્યુને યાજી તેને અમર થવાનું ક્યાંથી હોય ? નજ હોય.

मृत्युसापेक्षत्वादमृतस्य तदभावे कुतः प्रसक्तिः ।

અમરભાવ મૃત્યુની અપેક્ષાવાળો હોવાથી મૃત્યુને અભાવે અમરભાવને પામવાનો પ્રસંગ ક્યાંથી હોય ? નજ હોય.

तथा च श्रुतिः 'मृत्युर्नास्त्यमृतं कुतः' इति ।

એને એટલે પોતાના સાચા સ્વરૂપને જાણનારાને મૃત્યુ નથી તો અમૃત ક્યાંથી હોય ? એવી શ્રુતિ પણ છે.

सत्यावृत्ते च वर्तते सत्यसमानवन्धिनी परमाथसत्यमेकमधिष्ठानमनुबध्य वर्तते रज्ज्वामिव सर्पः ।

સાચું અને ખોટું બંને અનુબંધ એક સાચાનોજ સમાનપણે રાખી રહેનારાં હોય છે.

ખજેખર માયા એવા એકજ અધિષ્ઠાનનો બંને અનુબંધ રાખી રહેનારાં છે જેમ રત્નનુભં જણાતો સર્પ અને જે રત્નનુભાં સર્પ દેખાય છે તે રત્નનુ બંને રત્નનુભોજ અનુબંધ રાખી રહેનારાં હોય છે.

રત્નનુભો અનુબંધ તો પ્રત્યક્ષપણે રત્નનુજ છે

પણ તેમાં દેખાતા સર્પનો પણ અનુબંધ રત્નનુજ છે

રત્નનુ ન હોય તો તેમાં દેખાતા સર્પને દેખાવાનોજ અવસર ન થાય તેથી રત્નનુભાં દેખાતા સર્પનો પણ અનુબંધ રત્નનુજ છે

એવી રીતે પ્રાતિભાસિક સત્તાના તથા વ્યાવહારિક સત્તાના મઘળા પ્રાણિ પદાર્થોના અનુબંધ એક પારમાર્થિક સત્તાનો પદાર્થ છે

પારમાર્થિક સત્તાનો તે પદાર્થજ અધિષ્ઠાતર વ્યાવહારિક સત્તાના પ્રાણિપદાર્થ-રૂપે પ્રતીત થાય છે અને પારમાર્થિક સત્તાનો તેજ પદાર્થ પ્રાતિભાસિક સત્તાના પ્રાણિપદાર્થરૂપે પણ પ્રતીત થાય છે

કયમેતદ્વગમ્યને સત્યાનૃતે સત્યસમાનવંધિનો હિતિ તત્ત્વાદ ।

સાચાનો અને ખોટાનો અનુબંધ સમાનપણે એક સાચુંજ હોય છે એ કેવી રીતે જણાય છે એ પ્રશ્નના ઉત્તરમાં કહે છે

અસત્ત્વ લોકિકસ્ય યોતિ. કારણં સત્ત્વૈકમંય કારણંમેરુમેવાદિતીયં સદ્ગુણ યસ્માન્મવદન્તિ તસ્માત્ સત્યાનૃતે સ્વકારણમૂતે સત્યસમાનવંધિની રૂઢિ ।

ખોટું જે આ વ્યાવહારિક સત્તાપૂરતું સાચું લોકિક જગત્ છે તેનું મૂળ એટલે ઉત્પત્તિકારણ અને પારમાર્થિક સત્તાનું સર્વથા સાચું એનું મૂળ તેનું મૂળ એટલે રિથિતિકારણ એકજ ને અદ્વિતીય સત્ બ્રહ્મ છે એમ જે કારણથી વેદા કહે છે તે કારણથી સાચું અને ખોટું એ બંનેનું કારણ પણ સમાનપણે એકજ છે તેમજ બંનેનો અનુબંધ પણ સમાનપણે એકજ છે એવો નિર્ધાર કરવો જોઈએ.

યદાત્મતત્ત્વજ્ઞાનકારણાન્ મૃત્યોર્ધિનાગ્રોયમનુવચ્ય સત્યાનૃતે વર્તેતે તે યોગિનઃ પથ પદયન્તિ ॥ ૧૧ ॥

પોતાના જે વસ્તુસ્વરૂપનું જ્ઞાન મૃત્યુના વિનાશનું કારણ છે તથા પોતાના જે વસ્તુસ્વરૂપના સમાન અનુબંધથી પારમાર્થિક માંચું સત્ અને ખોટું છતાં વ્યવહારની ચોખ્ખતાથી જગતું સાચું જગત્ વિદ્યમાન છે પોતાના તે વસ્તુસ્વરૂપનો ચોખ્ખોજ્ઞાન સાક્ષાત્કાર પામી શકે છે એવાના સાધનાગત્એ પોતાના તે વસ્તુસ્વરૂપનો સાક્ષાત્કાર કરી શકતા નથી

(ચાલુ)

— [*] —

શ્રીનાથમહેશ્વરનો પાદોત્સવ

[લેખક-શ્રી મણિભંકર ત્રિવેદી ન સક]

(ગાંધી યાત્રા)

પાદુકાપૂજન — ભગવદ્ભક્તોના હૃદયમાં પાગજીવ મહત્ત્વ હોયું હતું નહિ તે પછી પદુપત્તી તો વતન ક્યા રહી? ભગવાન ભગવંતરના વનમનપદો અથોખ્યાતુ

આગમન કરનારાઓએ અભીગંઠ કે ધાનગી માથે લાવવા નોંધ્યો, અને જોગતવેળા તે પટ્ટીને બેસવું નોંધ્યો

ઓઠાનું માથન પેડું માથે લાવવું જરૂરનું છે

સૌએ પોતાના આગમનની મિતિ અવરજવર જણાવવી જોઈએ કે જેથી નવરથ કરવની અનુકૂળતા ગ્રહે આ પશુ પુન્યમાં દુષ્કાળાચની આરાધા છે

—[૦]—

ધાર્મિકદ્રષ્ટિએ વપરાતી વસ્તુઓની મહત્તા

[મપાલ — શ્રી અંબાશંકર ભાલગંઠર ત્રિવેદી]

આપણા આચીન સંપ્રદાયોમાં સર્વથા દત્ત, તેઓએ સવમ સિદ્ધ થઈ દત્તો અગમ-દ્વારા તેઓ મન-પ્રતિષ્ઠા ગુણો પાળી ગયા દત્તો અગમદિત્તા, માધવનિદાન વિગેરે વૈકુન્ઠા ઉત્તમ ગ્રંથો સંપ્રદાયોનાજ બનાવેના દત્તા સવમદ્વારા તેઓએ અત્યંતિક શક્તિઓ, સિદ્ધિઓ મેળવી દત્તો દર્શક પણ વસ્તુ તેમને દુર્ગમ નહોતી આપણા મંત્રોમાં વપરાતી વસ્તુઓ, કેમકે ગુરુગી, ગુરુગી, ચંદન ધૂપ દીપ મહામૃત, પાદુમ અને ગજ ધરીવાળા (અવરો), વગેરે રંગી વસ્તુ વગેરેનું શાસ્ત્રીય તેમજ વૈજ્ઞાનિક રહસ્ય મહાગતમાં આવે તો અપરંપર આશ્ચર્ય ઉપજાવે વિના ગ્રહે નહિ

ગંધ — ઉદાહરણતરીકે ગુરુનું રહસ્ય ને મહત્ત્વ જણાવેલું છે, જે નીચે પ્રમાણે છે — આપણા દેવાલયોમાં શખ, ગંગા અને ગાંધારીના ધ્વનિ રસમાં આવે છે, જે ધ્વનિથી આપણા ઉપર મુદ્દત્ત મન અગ્ર થાય છે તેમજ સ્થૂલ અગ્ર પણ થાય છે વિવરિખ્યાત મગ જગતીઅમેએ અપદ કરી દીધ છે કે જ્યાંસુધીમાં રાખતો ધ્વનિ પડેલો છે, સાસુધીના ધ્યાનમાં ગ્રેય રંગી પ્રમાણુઓના નાગ થાય છે અને વાલુની ગુદિ પણ સારી થાય છે અને ૧૨૦૦ અનિત સુનિર્માણીએ શખધ્વનિનું અનુમધાન કરીને સિદ્ધ કર્યું છે કે રાખધ્વનિની લક્ષરી (મોતી) બેઝેરીઆનામના રાત્રી ઉત્પાદન જતુઓને મારામાં ઉત્તમ અને મત્તી આપી છે એક મેઝના ૨૭ ધનકુટ વાયુશક્તિના જોગથી વગેરેના શખના ધ્વનિથી ૧૨૦૦ ફૂટ દૂરસુધીમાં બેઝેરીઆના જતુઓ મગી જાય છે, અને ૨૬૦૦ ફૂટસુધીમાં ગ્રેય જતુઓ સંધિત બની જાય છે બેઝેરીઅ-સિવાયના વાઈ માથુ દુખનું તાવ, કપવા વગેરેના ઉત્પાદન જતુઓ પણ કેમકે પ્રમાણમાં નાશ પામે છે જ્યાં આ ધ્વનિ થાય છે, જ્યાં નિમજેલ તેવા અસપસના જતુઓ નાશ પામે છે જે મનુષ્યોને ઘાઈ મૂર્છા, કમ્બળ ને કાઠજેવા દર્દો હોય તેમની પાસે શખધ્વનિની ક્રિયા નિર્વમિત કસમાં આવે તો પત રોગોના નાશ થવા મહત્ત્વ છે શિક્ષણોની મેથે રોગપીડના પ્રખ્યાત ડૉ. ડી. આલ્મે ૧૩ મહેરા મનુષ્યોને, શખધ્વનિના પ્રયોગદ્વારા કર્ણની શક્તિ મચેતન કરી માલગતા કર્યા છે

ધૃત અને ગ્રાહક બનાવવામાં કસુ વપરાય છે કસુ બે વસ્તુઓથી બને છે તાંબુ અને અક્ષક તાંબુ વિજુત ઉપજ કરનાર છે અને અક્ષક વિજુતનો મગ્ર કરે છે બ્રહ્માગ્રજ ૩૬ પદવાથી વાયુમાં એક પ્રમરનું કપન ઉત્પલ થાય છે — યુરોપના મુખ્યસિદ્ધ વિદ્વાન પ્રો. પી. ડમસ્કુ ડેને મહોદય લખે છે કે, આ ધૃતના ધ્વનિવડે ઉત્પલ થયેલી લક્ષરીઓ અદ્ભુત શક્તિસપ્ત હોય છે ને વિજુતમાપક યત્રવડે તેની પરીક્ષા કરી

વીરતાપૂર્વક ટક્કર લીધી. સાંભળ્યું છે કે એક બહારવટીઓ મરાથો છે તે ખીચ થયા છે. છેવટે નામદાર દરબાર સાહેબનાં ખીજાં વિશેષ માણસો આવી જશે ને પકડાઈ જશે એવા ભયથી બહારવટીયાઓ મોટરખટારો લઈ નાસી છૂટ્યા.

આ પ્રસંગમાં નામદાર દરબારશ્રી અમરાવાળા સાહેબે ક્ષત્રિયોચિત જે વીરતા છે તે માટે તેઓ સાહેબને જોટલા ધન્યવાદ આપીએ તેટલા યોગ્ય છે. આ પ્રસંગમાં પરમદયાળુ મહેશ્વરલિખિત શ્રીરામનાથમહાદેવે નામદાર દરબારશ્રીની રક્ષા કરી તે શ્રીરામનાથમહાદેવપ્રતિની ભક્તિને આભારી છે. આ માટે અમે હર્ષ પ્રદર્શિત કરીએ છીએ.

—[*]—

શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર

[વૈશાખ માસ]

સુખ્યભેટ:—શ. ૩૨-૦-૦ શ્રી. જીનલાલ વાલજી અને તેમનું કુટુંબ-જમનગર. શ. ૧૧-૦-૦ શ્રી. ધનજીલાલ અરેરેર ભિલી-મુંબઈ. શ. ૧૮૦-૦-૦ શ્રી. ડા. પીરાબચાબ એચલાલ હાવણ-માહીમ. શ. ૨૫-૦-૦ શ્રી. દારકાદાસ ખેતરી-કરાંચી. શ. ૨૦-૦-૦ શ્રી રામચંદ્ર ભગવંતિ-કુંતિયાણાવાળાના લગ્નપ્રસંગની ભેટ.

લઘુરુદ્ર:—શ્રી. ગઢવી ગોવિંદ જોગ-ગંધુડા. શ્રી. એક ભક્તજન-મુંબઈ ખે રત્નાલિખેક.

જોગજન:—શ. ૩૪-૧૫-૦ શ્રી. શેઠ રવજી દેવજી ગાંધી-જમનગરવાળાતરફથી વૈ. સુ. ૪-૫ના જોગજનખર્ચના. શ. ૩૭-૮-૬ શ્રી. કિશોરચંદ્ર જીનલાલ-જમનગરવાળાતરફથી વૈ. સુ. ૬ના જોગજનખર્ચના. શ. ૧૬-૧૨-૩ શ્રી. પ્રેમજી લુહાભાઈ-એડીતરફથી વૈ. સુ. ૭ના જોગજનખર્ચના. શ. ૨૮-૪-૬ શ્રી. રવજી દેવજી ગાંધી વૈ. સુ. ૮ના જોગજનખર્ચના. શ. ૮-૪-૦ શ્રી. ગઢવી ગોવિંદ જોગભાઈ. શ. ૩૦-૦-૦ શ્રીમતી બહેન મુક્તાભાઈ રામજી-ચાંતાકુળ. શ. ૧૫-૦-૦ શ્રી. હોટાલાલ ગોકુલદાસ-પોરબંદર. શ. ૪૬-૮-૮ શ્રી. કરચુચંદ્રજી લાલચંદ્રજી કાકોર-જૂનાગઢ.

થાળ:—શ. ૨-૮-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીલાલ દેરાઈ-માંગરાળ (૨ થાળ.) શ. ૦-૦-૦ શ્રી. જયંતીલાલ અંબાઈકર ત્રિવેદી-જોરાવરનગર (૪ થાળ.) શ. ૧-૪-૦ શ્રી. ૧લાલ અરેચલાલ રાણી-હોક. શ. ૨-૦-૦ શ્રી. લીલાવતી બહેન પે માસ્તર-ચાંતાકુળ. શ. ૪-૦-૦ શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ વડીલ-જૂનાગઢ. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. આણંદલાલ ગોવિંદજી આણી-પોરબંદર. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. મનસુખલાલ દામોદર-મીડાપુર. શ. ૫-૪-૦ અ. સૌ. વિતાગૌરી નંદલાલ પંચાતરફથી થાળના. હા. શ્રી. લાઈસંકર ધનજી દવે. શ. ૨-૮-૦ શ્રી. હોટાલાલ ગોકુલદાસ-પોરબંદર. શ. ૫-૦-૦ શ્રી. ઈશ્વરલાલભાઈ તથા અ. સૌ. મંગળાગૌરીબે-તરફથી ૪ થાળના. શ. ૧-૪-૦ ચિ. બકુલાબહેન દેવલાલ અંબારાણ-ગોધરા.

અખંડદીપક:—શ. ૦-૨-૩ શ્રી. જયજીરે ભગવાનજી વૈદ્ય-લાલપુર શ. ૦-૧૨-૦ શ્રી. ગઢવી ગોવિંદ જોગ-ગંધુડા. શ. ૨-૮-૦ શ્રી. હોટાલાલ ગોકુલદાસ-પોરબંદર.

શ્રીઆનંદાશ્રમ-મુસુક્તુર્મઝગ-મુંબઈમાં આગાની આપાદો પૂજિયા-ગુરુવાર તા. ૬-૭-૪૪ આસપૂજિયાને દિવસે નવા રડા. ટાઈમ દાઢી ૧૧ સુધી પૂજ્યપાદ મહાપૂજન મહાપૂજન સાધવસુવન કાંદવાડીમાં થશે.

લીંબુડા-આનંદાશ્રમમાં ગત રામનવમીના દિવસે પૂજ્યપાદશ્રીનું મહાપૂજન થયું હતું.

—[*]—

મુમુક્ષુમંડળ આનંદાશ્રમ — આપાદય ૬૦ તા ૨૦ મી જુલાઈના દિને સુપ્રમિલુ હોવાથી
 મધ્યમુવન કાં ત્રાડીમા નીચે મુજબ મધ્યમં જાળવાયે, તે સર્વે સુરમુખે ને આવવા વિનંતિ છે —
 મવાગના ૮૧ થી ૧૨ અહપુત્રામાં જ્યાં, ખ્યાન, હોમ, શ્રીમદ્ગુરુચરિત્ર
 જાણના ૧૨ થી ૧ જ્ઞાનવિધિ, ૧૧ થી ૨ શ્રીમદ્ગુરુ પે કથાખ્યાર પૂર્વે

શ્રીરામનાથ પૂજા પુલ્કલો મૂકવાનો સમારંભ

નામદાર દરબારશ્રી અમરાવાળા સાહેબે આનંદાશ્રમ નજીક આવેલ શ્રીમીના-
 સંગત મહાદેવની સમીપમાં વાંકડા નદી ઉપર એક પૂલ બંધાવ્યા છે કે જે પૂલ
 ઉપર થયે સીધા શ્રીરામનાથ મહાદેવના દર્શને જઈ શકાય છે આ પૂલ નામદાર
 દરબારશ્રી રાવતરાળા સાહેબના નામનાર સુવરાજશ્રી જશવંતસિંહજી સાહેબના
 હસ્તે પુલ્કલો મૂકવાની શુભક્રિયા દરવામાં આવી હતી જે પ્રસન્ને નામદાર
 દરબારશ્રી રાવતરાળા સાહેબ, નામદાર દરબારશ્રી અમરાવાળા સાહેબ ને જંને
 દરબાર સાહેબોતુ અધિકારીમંડળ તેમજ ધીવખા ને નવાગામની જનતાતું
 સંમેલન થયું હતું પ્રસન્નોચિત્ત વ્રાજમાના પશુ થયાં હતાં

[*]

एक खेदजनक अवसान

ભાવનગરના ગીરા ને પાલીગણની હાઇસ્કૂલમા વર્ણમુખી હેડમાસ્ટરના પ પર રહેના
 શ્રી દેવશંકર દારીવાસ લાનું કુખ અમાન યુગ છે પરમદયાળુ ખમાતમા તેમના
 આત્માને શાંતિ આપતા કૃપા કરો! મૃત લક્ષ્મીમાહિય ઉપર અતિવ્રેમ ધરવતા હતા ને
 પાછલી જીમીમાં પ્રેમથી વેલતમનનમા જીવન ગણતા હતા

[*]

परचुरण भेट

[વૈશાખમાસ]

- ૧-૦-૦ શ્રી ધર્મસગ જીવસગ ઓરા
- ૧-૦-૦ પૂજારી દનપતરામ પ્રમુરમ
- ૦-૧-૦ શ્રી અમાશંક નાનજી જોતી
- ૦-૪-૦ „ દેવજી રૂડાભાઈ
- ૫-૦-૦ „ પ્રેમજી લુગભાઈ-ખેડી
- શ્રી શકરજયવીનિમિતે પૂજનમે —
- ૦-૪-૦ ધા. શ્રી જ્ઞાનપ્રદાજી
- ૦-૨-૦ પ રજુન નંકા
- ૦-૨-૦ પૂજારી દલપતરામભાઈ
- ૮૪ ૦ ૦ શ્રી રાગસી જીવરાજ-વા નેર
- તરફથી મામિક દાનના
- ૦-૪-૦ શ્રી ગૌરીશંકરભાઈ-મીવખા
- ૦-૮-૦ „ ચંદુલાલ જડાવકર-મુતિમણી
- ૭-૦-૦ „ રોડ હજમચદ લક્ષ્મીચં શાહ
- જૂનાગઢવાળાનરથી વિ. કુમાર

- યના જેટના દા શી જા
- જ્ઞાનપ્રમદજી
- ૦-૨-૦ ગણી ગોવિંદ ગોળ-જંમુજી
- ૨-૦-૦ શ્રી રાવતરાળાજીનામ ગીરા-મુખે
- ૧૫ ૦ ૦ માહે અપ્રિયમા જ્યાં ચોલા તેના
- શ્રી હર્ષગાય મહારાણી ૧૫ દેરાઈ
- માંગવોળતરફથી
- ૦-૪-૦ „ કશ્લાચર પ્રમ. ૧૦-નીસાવર
- ૦-૨-૦ „ કમળનામ હરજી-જૂનાગઢ
- ૫-૦-૦ „ મોહનરાસ મુજા-મુજા
- ૧-૦-૦ „ રૂપાવકર જગમ મુજા-૬
- ૨-૦-૦ „ રમણી નાન જિતુ ૧-૧
- ૧-૪-૦ „ મણિલાલ માણે
- ૧-૦-૦ શ્રીમતી શાંતિ-નીનાસિ
- ૨-૪-૦ શ્રી ગમપ્રમાલ કૃપાશંકર

- ૧-૪-૦ શ્રી. હરિપ્રસાદ ગૌરીશંકર-ભાવનગર
 ૧-૪-૦ બેન જયમતિ મનુશંકર
 ૦-૪-૦ શ્રી. પોપટ કેચરા-રાજકોટ
 ૦-૨-૦ ,, અમૃતલાલ મોનજી-અમરાપર
 ૧૫-૬-૦ ,, શેઠ ચંતુભુજ કલિદાસ-મુંબઈ
 લક્ષ્મણસંગે પૂજનલેટના
 ૧૧-૪-૦ મુંબઈમાં શ્રીનૃસિંહજયંતીના દિને
 શ્રીસદચરપૂજન થતાં બેટના હા. શેઠ
 દામોદરદાસ માધવજીભાઈ
 ૧૨-૧૪-૦ શ્રી. અમદાવાદ આનંદાશ્રમમાં શ્રી.
 જયશંકર મયારામ દસ્તે આવેલા તે
 નીચે પ્રમાણે:—
 ૧-૦-૦ શ્રી. જેઠાભાઈ લલુભાઈ-રાયપુરા
 ૧-૦-૦ ,, માલદેવ રાણાભાઈ-પોરબંદરવાળા
 ૧-૦-૦ ,, અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી તથા
 શ્રી. ચંદુલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદી
 ૧-૦-૦ ગં. સ્વ. સંતોકજીદેન
 ૨-૮-૦ શ્રી. માલદેવ રાણાભાઈ (યાજમાટે)
 ૮-૦-૦ ,, ભુવંશલાલ જોતાલાલ ચાલિકનાં
 વિધવાઓતરફથી માસિક યાજના
 ૨-૦-૦ ,, કરચીવડામ હરજીવનાગઢ
 ૮-૦-૦ ,, ભાઈશંકર ધનજી દવે-ભાવનગર
 ૧-૪-૦ ,, ગણપત્તરામ અંબાલાલ-અમદાવાદ
 ૧-૦-૦ શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી-જૂનીચેદ
 ૮-૦-૦ શ્રીમતી જયીજીદેન ગગજીભાઈ
 ૧-૪-૦ ,, લાલુબેન રૂપસિંહજી
 ૮-૪-૦ ,, ભંભદાબેન સખજીસિંહ
 ૮-૪-૦ બેન કેચનગૌરી રામસિંહજી
 ૮-૬-૦ શ્રી. છોટાલાલ ગોકુળદાસ-પોરબંદર
 ૦-૦-૦ ,, ભાઈશંકર ધનજી દવે-ભાવનગર

શ્રીઆનંદાશ્રમ, ગવાગમ (પા. બ્રિલખા-કથિયાવાડ)

તરફથી

પટ્ટ ચતુર્થામિક માસિક યત્ર

(Kathiawar-India)

આનંદાશ્રમ

P. O. Bilkha

જા

- ૦-૪-૦ શ્રી. રૂપસિંહ કેશવજીસિંહ દોશી
 ૦-૪-૦ ,, મોહનસિંહ માનસિંહ
 ૩-૦-૦ ,, ગણવંતસિંહ જલમસિંહજી-મું
 નિલદાનના
 ૧-૦-૦ ,, અમૃતસિંહ ગણવંતસિંહ દોશી
 ૧-૦-૦ બેન હરિખા લાલસિંહજી દોશી
 ૧-૦-૦ શ્રી. બાલુસિંહ પ્રતાપસિંહ
 ૧-૪-૦ ,, ધીરલાલભાઈ તથા અ. સો.
 મંગળાગૌરી
 ૧-૦-૦ ,, ઘોળાવાળા હરિખાબહેન
 હા. શ્રી. મા. ના. ચંદારાણા
 ૦-૬-૬ પરચુરણ

વર્ષ ૧૩ મ્હ

આપાલ

અંક ૨ લે

સંવત્ ૨૦૦૦

॥ ॐ ॥
॥ શ્રુતો ધર્મસ્તતો જયઃ ॥

આનંદાશ્રમ

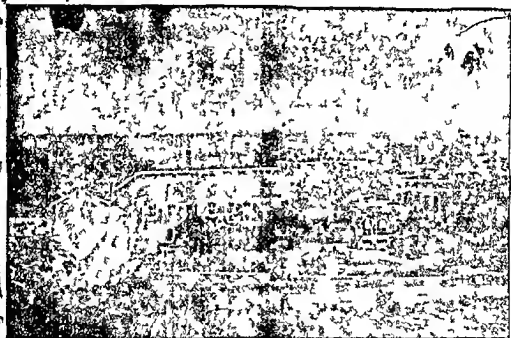
વાર્ષિક લેવાજમ

પોસ્ટેજસાથે

રૂ. ૧-૦-૦

પરદેશમાં

શિલિંગ ૨

શ્રીઆનંદાશ્રમ

આનંદાશ્રમમેતદ્ શ્રુયો ભવભીતિભક્ષન મવિનામ્ ।

તિર્માતૃનાયચરણં પ્રસાદયામોઽપુનર્મૃત્યૈ ॥

સંસારીઓના પુનર્જન્મના ભયને નિવૃત્ત કરનાર આ આનંદાશ્રમના
આદ્યસ્થાપક શ્રીનાથભગવાનના ચરણકમળને અમને મોકલે ખરે આરાધીએ હીએ

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	શ્રીમન્નાથપ્રભુપ્રાર્થના.	૧૩
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૧૪
૩	મદાલસા	૧૫
૪	શ્રીચારુવટ્કચરમૃતિ.	૧૭
૫	શ્રીનાથમહેશ્વરનો પાટોત્સવ.	૧૮
૬	શ્રીઆપાદીપૂર્ણિમાનો શ્રીસરયુરુમહાપૂજનમહોત્સવ તથા આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ.	૨૦
૭	શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર.	૨૨
૮	પરચુરણ બેટ.	

—: ૦ :—

લઘ્વાજમસંબંધી જરૂરી લોચ

કાગળની અસલ મોંઘવારીમાં ચાલુ ૧૩મા વર્ષનો આ બીજો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે જે અંકબહેનોનું લવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું લવાજમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે એમ સ્મરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઇચ્છા ન હોય તેમણે અગાઉથી ના લખવા પ્રમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ ને ખર્ચમાં નકાસું ઊતરવું ન પડે. વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને આંશિકસંબંધી સર્વે જનવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

લંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહારાણીનાસ ગોકુળદાસ દેસાઈ, વેદાંતભૂષણ-આંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી લગવનસિંહજી ઇલેક્ટ્રિક લિથો એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.
માલિક, મુદ્રક: પારેખ કેવળચંદ કાનજીભાઈ, ગોંડલ.

શ્રીદક્ષિણામૂર્તિનાથસદ્ગુરવે. નમઃ ॥

આનંદાશ્રમ

આનંદં દ્રઢગ્ણો વિદ્વાન ન વિભેતિ કુતશ્ચન ।
અર્થઃ—આનંદસ્વરૂપ પ્રજ્ઞને બલુનાર ઠાઠથી પણ ભય પામતો નથી.
તૈત્તિરીય-ઉપનિષત્

વર્ષ ૧૩ મું]

સંવત્ ૨૦૦૦-આષાઢ

[અંક ૨

શ્રીમન્નાથપ્રમુદાર્થના,

ચાગ-આધવળે સંદેશ

(લે શ્રી મ ત્રિ લટ્ટ)

પ્રીતથી પ્રભુ હું શ્રીમન્નાથજી, સેવકજનના અંતરમાં વસનારજો;
અન્નનિષ્ઠાઆચાર્ય ગુરુવર શ્રીપ્રભુ, લવસાગરથી ફિકર ફર ધરનારજો; પ્રીત ૧
સેવકની સંકેતે પ્રભુ સંહારતા, નિરાદિન દેવો છો તેની નિત્ય સંભાળજો;
અમપર પણ તેવી કરુણા લાવજો, પ્રીયતમ સ્વામી ગુરુવર દીનદયાળજો; પ્રીત ૨
ગુણ વમારા શા શા ગાઈ હે પ્રભુ, મતિ ન ચાલે મારી જ્યાં સિવલેશજો;
આપ ચરણમાં ચિત્ત રહે મારું સદા, કરજો તેવું કરુણાકર દીનશજો; પ્રીત ૩
હૃદયાંબુજમાં નાથ પ્રભુ વાસો વસો, બેથી મારાં સંકટ સર્વ કપાયજો;
અક્ષતર્ક કર્શન મુજને રહેજે મજે, અંતર મારું પૂર્ણપણે હરપાયજો; પ્રીત ૪

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમનનાથભગવાન]

તમે સંસારનું ક્ષણભંગુરપણું તથા કર્મની ગહન ગતિ જાણો છો, અને અહીં કોઈ કોઈનું નથી, માત્ર પૂર્વજન્મનાં કર્મોથી સગાંવહાલાંરૂપે મનુષ્યો ભેગાં થાય છે, ને તે કર્મની સમાપ્તિ થયે તે સૌ જુદાં પડી જાય છે, એ પણ તમે જાણો છો, એટલે વિચારપૂર્વક તમે તમારા મનનું સાંત્વન કરવા પ્રયત્નશીલ રહેતા હશે.

અહીં પિતા કોણ છે? ને પુત્ર પણ કોણ છે? જે છે તે અર્થદેકરસ ચેતનજ છે. એ વિચારમાં શોકને અવકાશ શી રીતે હોય?

માહથી જે શોક થાય તો તે વિવેકવડે દૂર કરવો જોઈએ. માતા પ્રસંગથી મનુષ્યે પાતાના મનને વધારે વિરાગવાળું કરી તેને પરમાત્મામાં જોડવું એજ હિતકર ગણાય છે.

શરીરનું આરોગ્ય ને મનની શાંતિ જાળવતા રહેશો, ને જીવનનો અવશેષ ભાગ પરમશાંતિ મળે એવા વિચારમાં ને વર્તનમાં વ્યતીત કરવા યત્ન કરશો. સંસાર દુઃખમય છે એમ જ્યારે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણથી મનુષ્યને જણાય છે ત્યારે મનુષ્યનું મન કાંઈક કાંઈક જાયત્ થાય છે, ને પરમાર્થનાં સાધનોભણી તેના મનનો વેગ ન્યૂનાધિક વળે છે.

તમારા અસંગ, અવિકારી, શોકાતીત, દુઃખાતીત, નિરામય ને પરમાનંદ-સ્વરૂપભણી તમારા મનની વૃત્તિઓને વાળતા રહી શુભસન્ન રહેશો.

શરીરનું આરોગ્ય ને મનની પ્રસન્નતા જાળવી વ્યવહારપરમાર્થનો નિર્વાહ કરતા રહેશો.

પ્રારબ્ધકર્મવશાત્ પ્રબલ રોગ પ્રાપ્ત થાય તે પ્રસંગે વિવેકચૈરાગ્યના વિચારથી મનને ધૈર્યવાળું રાખવાની બહુજ અપેક્ષા છે. શૌચના નિયમાનું પાલન શરીરની અશક્તિને લઇને જોઇએ તેનું ન થઇ શકે તો તેથી મનને ખેદને વશ ન થવા હેતાં "દેહી જાત્યંતનિર્મલઃ" (આત્મા અત્યંત પવિત્ર છે.) એવા વિચારવડે મનને પ્રસન્ન રાખવું.

પ્રારબ્ધકર્મની ગતિ કળી ન જાય એવી છે, પણ તે દેહાદિની સાથે સંબંધવાળી છે, અસંગ આત્માની સાથે તેના લેશ પણ સંબંધ નથી. દુઃખની પ્રાપ્તિવડે જીવના પાપકર્મોના સંસ્કારો નાશ પામે છે, ને જીવ નિર્મલ થઈ અંતર્યામીના સમીપ જતો જાય છે એમ વિચારવું.

આપકાલે જીવના હૃદયબલની વા ધૈર્યની પરીક્ષા થાય છે, એમ સમજી તે પરીક્ષામાં હિંતીર્ણ થવા નિરંતર અન્નનું ચિંતન ને દશ્યર્થ વિસ્મરણ કરવા પ્રયત્નશીલ રહેશો.

પ્રભુમાં વિદ્યાસ વધારશો, જીવભાવને કબાવશો, શુભાશો રાખશો, અને અંતઃકરણના ઉદાહરણમાં રહેલા અંતર્યામીમાં મનને વધારે વિશ્રાંતિ આપી પ્રસન્ન રહેશો.

તમારી શુભલાવના સંતોષપ્રદ છે, શુભલાવનાજ આ અપારજેવો પ્રતીત થતો હવસાગર તરફાની સુદૃઢ નોંઝ છે. શુભલાવનાનો વેગ તીવ્રતર થયેથી અમર્યજો અમર્યજોરૂપે નહિ રહે, ને સારો સાર્થવાહ પણ મળી આવશે.

“જો જો ઇચ્છા હોત મનમાંહી, રામરૂપા કહુ દુર્લભ નાંહી.”

(ચાહુ)

—[*]—

મદાલસા

[અનુવાદક:-શ્રી. મહારાણીદાસ ગોહલદાસ દેશાઈ-વેદાંતભૂષણ]

(અનુસંધાન ગત અંક ૧૧માંના પૃષ્ઠ ૧૪૨થી)

કેશમસાધનાદર્શદર્શનં દંતઘાયનં ।

પૂર્વાદિષ્ઠા મય કુર્વાત દેવતાનાં ચ તર્પણં ॥

વાળ વ્યવસ્થિત કરવી દર્પણમાં, મુખ જોવું, દાંતધું કરવું અને દેવોનું તર્પણ કરવું આ કામો દિવસના પહેલાં જ ભાગમાં કરવી.

ગ્રામાયસયતીર્થાનાં ક્ષેત્રાણાં ચૈવ ઘર્ત્મનિ ।

ન મૂચ્ચમનુત્તિષ્ઠેત ન હૃષ્ટે ન ચ ગોમજે ॥

ગામના રસ્તામાં, ધેરના રસ્તામાં, તીર્થના રસ્તામાં ને ખેતરનાં રસ્તામાં, ખીચાણ કરવો નહિ.

ખેડેલા ખેતરમાં તથા ગામના ગાંઠરામાં ખીચાણ કરવો નહિ.

નમ્નાં પરશ્ચિયં નેદેન્ન પચ્ચેદાત્મનઃ શક્તુઃ ।

હવફ્યાદર્શનં સ્પર્શો વચ્ચે સંમાપ્તિર્ણ તયા ॥

પોતાને પરજોડી નહિ એવા કાંઈ પણ જીને તે નમન હોય સ્થરે તે સ્થિતિમાં જોવી નહિ.

પોતે લાગેલા પોતાના મળને જોવો નહિ.

સ્નસ્વલા સ્ત્રીને જોવી નહિ.

સ્નસ્વલા સ્ત્રીને અડવું નહિ.

સ્નસ્વલા સ્ત્રી સાથે વાત કરવી નહિ.

નાપ્તુ મૂર્ચ પુરોષે યા નિષ્ઠોષનં સમાચરેત્ ।

નાધિત્તિષ્ઠેચ્છરુમૂર્ચ કેશમસ્મકપાલિકા ॥

પાણીમાં મૂતલાગ કરવો નહિ.

પાણીમાં મળતો લાગ કરવો નહિ.

પાણીમાં ચૂંકવું નહિ.

મળઉપર ખેસવું નહિ.

મૂતઉપર ખેસવું નહિ.

વાળઉપર ખેસવું નહિ.

રાખઉપર ખેસવું નહિ.

હીરનાં ઉપર ખેસવું નહિ.

તુષાંગારાસ્થિષ્ઠાણાં રજોવસ્ત્રાણિ કાનિચિત્ ।

નાથિતિષ્ઠેતથા પ્રાહઃ પથિપન્નાણિ વા ભુવિ ॥

એવી રીતે ડાહ્યા માણસે રસ્તામાં કે પૃથ્વી ઉપર જે જગ્યાએ થુલું (કુસકો) પડ્યું હોય તે જગ્યાએ બેસવું નહિ.

રસ્તામાં કે પૃથ્વીઉપર જે જગ્યાએ ચીથરા પંજા હોય તે જગ્યાએ ડાહ્યા માણસે બેસવું નહિ.

રસ્તામાં કે પૃથ્વીઉપર જે જગ્યાએ પાંદડાં પડેલાં હોય તે જગ્યાએ પણ ડાહ્યા માણસે બેસવું નહિ.

પિતૃદેવમનુષ્યાણાં મૃતાનાં ચ તથાર્ચનં ।

કૃત્વા વિમવતઃ પથ્યાદ્ ગૃહ્થો ભોક્તુમર્હતિ ॥

પિતૃઓ દેવો મનુષ્યો અને સર્વ ભૂતોનું પોતાના વૈભવ પ્રમાણે પૂજન અર્ચન તથા તર્પણ કરીને પછીજ ગૃહસ્થ માણસે જમવું જોઈએ.

ઉદગમુલ્લો પ્રાગમુલ્લો વા સ્વાચાન્તો વાગ્યતો શુચિઃ ।

મુઝીતાન્નં ચ તત્ત્વિત્તો દ્યન્તર્જાનુઃ સદા નરઃ ॥

પુરુષે સદા ઉત્તરભણી મુખ રાખીને અન્નનું ભોજન કરવું અથવા પૂર્વભણી મુખ રાખીને અન્નનું ભોજન કરવું.

સારી ઘેઠે એટલે શાસ્ત્રમાં કહ્યા પ્રમાણે તથા પોતાને સંતોષ તથા તૃપ્તિ થાય એટલું આગમન કરીને પછીજ પુરુષે સદા અન્નનું ભોજન કરવું.

પુરુષે સદા પોતાની વાણીઉપર પોતાનો કાષ્ઠ વર્તાવ્યા પછીજ અન્નનું ભોજન કરવું.

પુરુષે સદા લૌકિક તથા શાસ્ત્રીય શૌચ કરીને શુચિ થયા પછીજ અન્નનું ભોજન કરવું.

પુરુષે સદા ભોજન કરવાનાં કામમાંજ પોતાના ચિત્તને બેઠીને પછીજ અન્નનું ભોજન કરવું.

અને પુરુષે સદા પક્ષાદી વાળીને પછીજ અન્નનું ભોજન કરવું.

ઉપવાતમૃતે દોષ નાન્નસ્યોદીરચેદ્વુઘઃ ।

પ્રત્યક્ષં લઘ્વર્ણં વર્જ્યમન્નમત્યુષ્ણમેવ ચ ॥

અન્નમાં અપવિત્રતા ઉપજાવે એવા કોઈ દોષ વિનાનાં જમવાનાં અન્નમાં બીજો કોઈ દોષ હોય તે ડાહ્યા માણસે કહેવો નહિ.

લઘુ (મીઠું) કાષ્ઠ પાસેથી હાથોહાથ લેવું નહિ તથા કાષ્ઠને હાથોહાથ દેવું નહિ.

તેમજ આતિ ઉનું અન્ન જમવું નહિ.

નૈવ ગચ્છન્નૈવતિષ્ઠન્ ચૈ વિષ્ણુર્ગોત્સર્ગમાત્મવાન્ ।

કુર્વૌત નૈવચાચામેન્ન કિંચિદપિ શક્ષ્યેત્ ॥

પોતાને નિયમમાં વર્તાવવાવાળા પુરુષે આહતાં આહતાં કે ઉભે ઉભે મળમૂળનો લાગ કરતો નહિ.

એવીરીતે પોતાને લૌકિક તથા શાસ્ત્રીય નિયમોમાં વર્તાવનારા પુરુષે આહતે આહતે કે ઉભે ઉભેજ આગમન કરવું નહિ.

તેમજ આહતે આહતે કે ઉભે ઉભેજ કોઈ પદાર્થ ખાવો નહિ.

(આણ)

શ્રીયાજ્ઞવલ્ક્યસ્મૃતિ

[અનુવાદક - શ્રી મહારાણીદાસ ગોકુલદાસ દેશાધ્ય-વેદાંતભૂષણ]

(અનુસંધાને ગત અક દે ના પૃષ્ઠ ૧૨૦થી)

કર્મ સ્માર્તે ચિવાહ્યમ્નો કુર્ષોત પ્રત્યહં ગૃહી ।

દાયકાલાહતે વાપિ શ્રોતે પૈતાનિકાગ્નિષુ ॥ ૧૭ ॥

શ્રુતિએ કહેલું અગ્નિહોત્ર આદિ કર્મ તથા સ્મૃતિએ કહેલું વૈશ્વદેવ આદિ કર્મ ગૃહસ્થે પ્રતિદિન કરવું

તેના કર્મો તેના વારસાની વડેયણીમાં મળેલા અગ્નિમાં કરવું ને કર્મ વિવાહકાળે ઉપરિચિત કરેલા અગ્નિમાં કરવું

શરીરચિતાં નિર્વર્ત્ય કૃત શોચવિધિદ્વિજઃ ।

પ્રાત સંધ્યામુપાસીત દન્તધાવનપૂર્વકં ॥ ૧૮ ॥

સ્વાભાવિકપણે શરીરનું ચિતન ઉપજાવનારા શરીરના અંતર્ગત મળતો ત્યાગ કરવા આદિના શરીરના ધર્મોની પ્રથમ નિવૃત્તિ કરીને તથા દાતણથી માણીને શરીરની બહારની તથા અંતર્ગત પ્રવિત્રતા ઉપજાવનારા લૌકિક તથા શાસ્ત્રીય સર્વે વિધિઓનું યથાવત્ અનુધાન કરીને દિવ્ગ ગૃહસ્થે પ્રતિદિન પ્રાત સંધ્યાનું ઉપાસન કરવું

હૃત્વાગ્મીન્ સૂર્યદૈવત્યાન્ જપેન્ મંત્રાન્ સમાહિતઃ ।

વેદાયાંનધિગચ્છેચ્ચ શાસ્ત્રાણિ વિધિધ્યાનિ ચ ॥ ૧૯ ॥

દિવ્ગ ગૃહસ્થે પ્રતિદિન અગ્નિહોત્રમાં હોમ કરવો

પછી તેણે ચિત્તને એકાગ્ર રાખીને મૂર્તિનારાયણના દૈવતવાળા ગાયત્રી આદિ મંત્રોનો જપ કરવો

વેદવચનોના અર્થોનો નિર્ધાર કરવો

તેમજ જુદાં જુદાં શાસ્ત્રો બજાવવા

જપેયાદીશ્વરં ચૈવ યોગક્ષેમાર્ચસિદ્ધયે ।

સ્નાત્વા દેવાન્ પિતૃંશ્ચૈવ તર્પયેદર્ચયેત્તયા ॥ ૨૦ ॥

પોતાના આશ્રમના નિર્વિદિ નિર્વિહ અર્થે આવશ્યક સામગ્રીની સપ્તિ યથા તથા સપ્ત સામગ્રીનું સરક્ષણ યથા-ગૃહસ્થ દિવ્ગ પુરુષે પ્રતિદિન આ સંપૂર્ણ જગતની વ્યવસ્થા ગાંધારના ધૃષ્ટિરપ્રતિ પોતાની અભિયુક્તતા સાધી ધૃષ્ટિરનું આરાધન કરવું

ગૃહસ્થ દિવ્ગ પુરુષે પ્રતિદિન શાસ્ત્રે કહેલી વિધિપ્રમાણે પોતે સ્નાન કરીને દેવોનું અર્ચન કરવું તથા પિતૃઓનું તર્પણ કરવું

વેદાયર્ધપુરાણાનિ સેતિદ્વાસાનિ શક્તિઃ ।

જપયદ્વપ્રસિધ્યર્થે ચિદ્યા ; ચાધ્યાત્મિકીં જપેત્ ॥ ૨૦૧ ॥

મનુષ્ય યજુરા, ને સામ એ ત્રણ વેદોનો તેમજ અથર્વવેદોનો તથા ધૃતિદાસો માધેના પુરાણોનો દિવ્ગ ગૃહસ્થ પુરુષે પ્રતિદિન જપવત્તની સિદ્ધિમાટે શક્તિપ્રમાણે અવશ્ય જપ કરવો;

અને દિવ્ગ ગૃહસ્થ પુરુષે આત્માનો બોધ કરનારી વિદ્યાનો પણ પ્રતિદિન શક્તિપ્રમાણે

અવશ્ય જપ કરવો (૨૮ણ કરવું).

વલિ કર્મ સ્વધા દ્યોમ સ્વાધ્યાયાતિથિ સત્ક્રિયા: ।

મૂતપિત્રમરત્રણ મનુષ્યાણાં મહામત્વા: ॥ ૧૦૨ ॥

ભૂતયજ્ઞ, પિતૃયજ્ઞ, દેવયજ્ઞ, વેદ્યયજ્ઞ અને મનુષ્યયજ્ઞ આ પાંચ યજ્ઞોને શાસ્ત્રોમાં મોટા યજ્ઞ કહેલા છે.

અહિ આપવાના શાસ્ત્રે કહેલા કર્મવડે ભૂતયજ્ઞની સિદ્ધિ થાય. એ ભૂતયજ્ઞવડે સર્વે ભૂતોને તૃપ્તિ થાય.

સ્વધાનો ઉચ્ચાર જેમાં મુખ્ય છે એવાં શાસ્ત્રે કહેલાં શ્રાદ્ધોવડે પિતૃયજ્ઞની સિદ્ધિ થાય. એ પિતૃયજ્ઞવડે પિતૃઓને તૃપ્તિ થાય.

સ્વાહાનો ઉચ્ચાર જેમાં મુખ્ય છે એવા શાસ્ત્રે કહેલા હોમોવડે દેવયજ્ઞની સિદ્ધિ થાય. એ દેવયજ્ઞવડે દેવોને તૃપ્તિ થાય.

વેદાના તથા શાસ્ત્રોના શાસ્ત્રે કહેલા અધ્યયનવડે વેદ્યયજ્ઞની સિદ્ધિ થાય. એ વેદ્યયજ્ઞવડે વેદનારાયણને તૃપ્તિ થાય.

અને અતિથિઓના શાસ્ત્રે કહેલા સત્કારવડે મનુષ્યયજ્ઞની સિદ્ધિ થાય. એ મનુષ્યયજ્ઞવડે સર્વે મનુષ્યોમાં અંતર્યામી સ્વરૂપે રહેલા પરમેશ્વરને તૃપ્તિ થાય.

દિન ગૃહસ્થ પુરુષે પ્રતિદિન ભૂતયજ્ઞવડે ભૂતોનું આરાધન કરવું, પિતૃયજ્ઞવડે પિતૃઓનું આરાધન કરવું, દેવયજ્ઞવડે દેવોનું આરાધન કરવું, વેદ્યયજ્ઞવડે વેદોનું આરાધન કરવું અને મનુષ્યયજ્ઞવડે પરમેશ્વરનું આરાધન કરવું. (ચાલુ)

શ્રીનાથમહેશ્વરનો પાટોત્સવ

[લેખક-શ્રી. મણિશંકર ત્રિભુવન ભટ્ટ]

(ગતાંકથી ચાલુ)

પ્રતિમાપૂજન ધ્યાનરૂપ છે, સદ્ગુરુ અને સત્શાસ્ત્રોની આજ્ઞાએ કર્તવ્યતા સૂચક વચનને વિધિ કહેવામાં આવે છે, આપણી આસ્તિકકતા અથવા શ્રદ્ધાપૂર્ણભાવનું નામ વિશ્વાસ છે, અને અંતઃકરણની કામનાએ રજેશુભુ શક્તિને ઈચ્છા કહેવામાં આવે છે. સદ્ગુરુને સત્શાસ્ત્રોનાં વિધિરૂપ વચન પણ હોય અને એ વચનોમાં આપણો આસ્તિકતા પૂર્ણ વિશ્વાસ પણ હોય તથા અંતઃકરણમાં ઈચ્છા પણ હોય કે “મારું ચિત્ત ધ્યાનમાં જોડાઓ.” એ પ્રકારે ધ્યાનને માટે એ ત્રણેની આવશ્યકતા છે. જો વિધિ અને વિશ્વાસ હોય પણ ઈચ્છા ન હોય તોપણ ધ્યાનની સિદ્ધિ થઈ શકતી નથી. તેમજ વિશ્વાસ તથા ઈચ્છા હોય પરંતુ વિધિ નહિ હોય તથા વિધિ અને ઈચ્છા હોય પણ વિશ્વાસ ન હોય તોપણ કાર્ય-સિદ્ધિ થઈ શકતી નથી. એ ત્રણમાંથી એકનો પણ જો અભાવ હોય તો ધ્યાનની સિદ્ધિ થઈ શકતી નથી. એવીજ રીતે અભ્યાસના જળવડે મૂર્તિમાં ઈશ્વરનું અસ્તિત્વ નક્કી થઈ તો એ પ્રમાણથી “જે એમાં છે તે સૌમાં છે.” સર્વત્રજ્ઞ ઈશ્વરદર્શન કરવામાં આવે અને પંચતત્ત્વચિત્ત સંપૂર્ણ ધ્વજાંકજ લિપ્ત લિપ્ત રૂપમાં ઈશ્વરની ઝાંખી દેરાવે એજ એ પ્રમાણની વિધિ અથવા લક્ષ્ય છે. એમ નહિ કે સર્વત્ર ઈશ્વરનો અભાવ છે અને દેવજ પ્રતિમામાંજ ઈશ્વરનો નિવાસ છે. નાના સરખા શાલિગ્રામમાં જ ઈશ્વરશુદ્ધિ દૂરાખી ઈશ્વરને અદ્ય જનાવવા માટેનો એ વિધિ નથી, પરંતુ બ્યારે નાના શાલિગ્રામમાંજ ઈશ્વરનું સ્વરૂપ

પ્રાપ્ત કરી શકાય તો એ પ્રમાણથી પર્વત, વૃક્ષ, નદી, પશુ, પક્ષી, મનુષ્ય ઇત્યાદિ સર્વ ઈશ્વરનાં રૂપ છે. સર્વદેશ, સર્વકાળ, સર્વવસ્તુમાં એજ જગદાધાર વિશ્વેશ્વર બિરાજમાન છે. જે લોકો સકુચિત દષ્ટિથી પ્રતિમાપૂજનપરાયણ રહી માને છે કે આ પ્રતિમામાંજ ઈશ્વર છે અને બીજાં એના નિવાસ નથી આ રીતે કેવળ પ્રતિમામાંજ ઈશ્વરને બંધન કરી, રાખે છે તે તો પોતાના હૃદયને કોમળ કરવાને બદલે પાપાણુવત્ કાણુ બનાવે છે. પૂજામાં બેઠા હોય ત્યારે મનુષ્ય જુદો હોય અને વ્યવહારમાં અન્ય કાર્યોમાં મનુષ્ય જુદો હોય તો એ તેની આસ્તિકતા અને પ્રભુપરાયણતા હારવારૂપ છે. પણ પૂજના સ્થાનમાં પ્રતિમામાં, દેવમંદિરોમાં તીર્થોમાં અને વ્યવહારનાં કાર્યોમાં સર્વત્ર સદાકાળ મારા ઇષ્ટદેવ બિરાજે છે એ ભાવના પ્રતિમાપૂજનવડે ખીલવવાની છે.

૧૧ ઉદાહરણ: એક સદ્ગુરુપાસે આગમ વધેલા 'ત્રણ શિષ્યો હતા. તેમની પરીક્ષા માટે ગુરુએ એક દિવસ એ ત્રણેને એક શેરડીનો સાંઠો આપ્યો અને કહ્યું કે કોઈ ન દેખે કે ન જાણે એ રીતે ગુપ્તપણે આ શેરડીના કડા કરી લાવો. હરિદ્વારમાં ઉતરેલા ત્રણે શિષ્યો શેરડી લઈ જુદી જુદી દિશામાં જંગલમાં ગયા. એક શિષ્ય દૂર જઈને નિર્જન સ્થાનમાં બેસી શેરડીના કડા કરી સૌથી પહેલો ગુરુ, પાસે આવી પહોંચ્યો, અને વંદન કરીને કડા નિવેદન કર્યાં, ને કહ્યું કે જંગલમાં મને કોઈએ શેરડીના કડા કરતાં જોયો નથી. ધણીવાર, પછી બીજા શિષ્ય આવ્યો તેણે કડા કર્યાં. મોકુ યથા બદલ ગુરુએ પૂછ્યું તો કહે હું તો ધણે દૂર તીકળી ગયો અને કદાચ ખુણેખાંચે કોઈ માણસ કે પશુપક્ષી શેરડીના કડા કરતાં જોઈ જાય તો આપની આંખો ઉલ્લસન થયાતો દોષ લાગે, એટલે બહુ દૂર જઈને એક ટેકરાના વિશાળ વૃક્ષપર ચઢી આસપાસનાં બીજાં નજરે જોતાં કોઈ પ્રાણી ન દેખાવાથી નિશ્ચિતપણે શેરડીના ગુપ્તપણે કડા કરીને આવતા મોહું થયું છે. રાતપડતા બીજા શિષ્ય આવ્યો તેણે તો ગુરુને સાંજાંગ પ્રણામ કરીને આખીને આખી શેરડી ચરણમાં ધરી દીધી અને કહ્યું કે મહારાજ ! ધમા કરો હું સવારથી સાંજુધી નિર્જન અરણ્યમાં બઝકયો, પણ હું જ્યાં જ્યાં ગયો અને જ્યાં જ્યાં દષ્ટિપાત કર્યો ત્યાં ત્યાં સર્વત્ર મને શીઘ્રચરિતુ અસ્તિત્વ જણાયું,-

“વિંધમાંહી દીક્ષા એ વિંધનાથ જ્યાં ત્યાં;

“વિંધનાથ જ્યાં ત્યાં એ દષ્ટિકરી જ્યાં જ્યાં.”

એટલે “કોઈપણ ન જુએ એ રીતે” શેરડીના કડા કરી લાવવાની આપની આજ્ઞા હતી, પણ સર્વત્ર પ્રભુની હાજરી હોવાથી હું શેરડી પાછી લાવ્યો છું. શ્રીગુરુએ પોતાનો વરહસ્ત આ શિષ્યના મસ્તકપર મૂક્યો. આતુ નામ ઈશ્વરની સર્વગ્રાપકતામાં વિશ્વાસ, અને સર્વગ્રાપકપણાનો દહે નિશ્ચય.”

જેની રીતે બાળક પાઠશાલામાં જાય છે ત્યારે ગુરુ તેને પાટીપર અક્ષર લખતાં શીખવે છે, અક્ષરો ઘુટાવે છે, પણ ત્યારે તેનાં હાથ ઠરે છે ત્યારે કાગળપર લખવા માટે કાપી લખવાની ટેવ પડે છે. પંજી અભ્યાસરૂંડે તો તે ભર્વકંઈ લખી શકે છે. પાટીપર ઘુટવાથી તે હાથનો મરોડ લાની શકે છે-વધણુ; લાતી-શકે છે, પાટી ઘુંટ્યા વિના હાથનો વગાક આવે નહિ અને સુંદર મરોડદાર અક્ષરો લખી શકાય નહિ. તત્તીજ રીતે પ્રતિમાપૂજન પણ પાટીપર હાથ, ઠેરવવાનું છે. ત્યારે પ્રતિમામાં દષ્ટિ કરી ગઈ તો પછી સર્વત્ર ઈશ્વરદર્શનો આનંદ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. બક્ત પ્રહ્નાદ્યે પોતાના પિતાને કહ્યું હતું તેમ:-

“ હુંમાં તુંમાં, ખડ્ડા ખંભમાં, જહાં દેખું તહાં રામ. ”

આ રીતે સર્વત્ર ધ્વિરદર્શન કરી શકાય છે. આખું જગત સીતારમરૂપ જણાય છે. “ સર્વે વિષ્ણુમયે જગત્ ” એ દષ્ટિ પીલે છે. આ ખરું પ્રતિમાપૂજનવડેન થઈ શકે છે, અન્યથા નહિ. પ્રતિમા તો મનને સ્થિર-એકાગ્ર કરવાનું એકે અવલંબન છે-આધાર છે. સર્વભણ્ણીથી મનની વૃત્તિને ખેંચીને શ્રીકૃષ્ણવના રૂપમાં તેને જોડી દેવામાં આવે તો તેની એકાગ્રતા થાય છે. મનની ત્રણ અવસ્થા છે.

૧. પથર ગંગામાં પડતાં તે શિતળ થઈ જાય છે તેમ મન પ્રતિમાપૂજનવડે-પરમાત્માના રૂપચિતનથી-ઉપર ઉપરથી શીતળ થાય છે.

૨. વસ્ત્ર પાણીમાં ઝોળવાથી તેના તંતુઓમાં પાણી પ્રવેશ કરી વસ્ત્રને અંતર ખહાર શીતળ કરે છે તેમ ભક્તિરસમાં મન તરખોળા થવાથી તેને અંતર અને ખહાર શીતળતા પ્રાપ્ત થાય છે.

૩. ખાંડ-સાકર પાણીમાં ઝોળી જાય છે, પાણીના રજકણો સાથે પોતાના રજકણો ઝોતપોત કરી દે છે તેવી રીતે પરમાત્માના સ્વરૂપમાં મન ઝોળી જાય છે. પ્રભુમાં એકાકાર થઈ જાય છે. અને પછી તો-

“ પોતે કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ પોતાવિષે; કૃષ્ણ વિના બીજું ન દેખાય. ”

આ સ્થિતિ ધામે ધામે મનની થઈ જાય છે.

ધ્યાનના સંગુણ (સાકાર) અને નિર્ગુણ (નિરાકાર) બે ભેદ છે. જે મનુષ્ય સાકાર ઉપાસનાના અધિકારી છે, સંગુણમાંજ જેમને પ્રીતિ છે અને જે સંગુણ ભગવાનના શ્રવણ કીર્તનવા સ્મરણદ્વારા જે રૂપમાં મનને એમ પ્રકટે અથવા મન પોતાની સ્થિરતા માટે આલંબન-આધાર-ધૃત્યે તેવા મનુષ્યોમાટે સંગુણધ્યાન-સંગુણઉપાસનાસાર મૂર્તિજ ધૃષ્ટદેવરૂપ છે. એ મૂર્તિપૂજનનું રૂપ એ છે કે સ્મરણદ્વારા જે રૂપ હૃદયમાં ધારણ કર્યું હોય છે તે રૂપ અર્ચનનું પૂજનને ધ્યાનદ્વારા હૃદયમાં દૃઢ થાય છે, અને આંખમાં વસી જાય છે, જેથી પ્રત્યેક પદાર્થમાં દષ્ટિપાત કરતાંની સાથે તેજ રૂપ દષ્ટિમાં આવે છે; કેમકે દષ્ટિમયજ સંસાર છે. “ જેવી દષ્ટિ તેવું દ્રશ્ય ” “ જેની આંખમાં કંઈજો હોય તે સર્વત્ર પીળું જાય ” તેમ જેની આંખમાં પ્રભુના સ્વરૂપની છબી પડી છે તે આંખ સર્વત્ર પ્રભુનું દર્શન કરે એ સ્વાભાવિક છે. જેની દષ્ટિ જે સ્વરૂપમાં પરિપક્વ થયેલી હોય તેવુંજ દ્રશ્ય તેની સન્મુખ ખડું થાય છે. જેવી રીતે શરદફૂલિયાની રાત્રે ભ્યારે ભગવાન કૃષ્ણચંદ્ર ગોપીઆપસેથી અદ્રશ્ય થયા. ભારે એ સ્વરૂપ ગોપીઓની આંખમાં વસી જવાથી ગોપીઓ સર્વ પદાર્થોને, વૃક્ષોને, અન્ય ગોપીઓને શ્રીકૃષ્ણરૂપજ નેવા લાગી. આ સંગુણ-સાકાર ઉપાસના પ્રતિમા-પૂજનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ છે. જેના દ્વારા તન-મન-પરથી આપણા અધિકાર દૂર થઈ જાય છે, અને તમેગુણ અને રમેગુણ ગણિત થઈ જવાથી નિર્ગુણ ઉપાસના-નિરાકાર ધ્વિરની ઉપાસના-નિર્ગુણધ્યાનમાટે વાસ્તવિક અધિકાર આપણને પ્રાપ્ત થાય છે. (આહુ)

—[૦]—

શ્રીઆવાઢીપૂર્ણિમાનો શ્રીસદ્ગુરુમહાપૂજનમહોત્સવ

તથા આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ

(સ્થળ: આનંદાશ્રમ)

ગતે ન્યેષ્ઠમાસના અંકમાં જણાવ્યા પ્રમાણે આપાઢ-સુદિ ચૌદશ, પૂર્ણિમાને વદિ એકમ એમ ત્રણ દિવસપર્યંત શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્માશ્રીના મહાપૂજનમહોત્સવનો તથા તેને અંગે આધ્યાત્મિક

ત્રિમક સાધનક્રમનો સાર્વિક કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ મગળ પ્રસંગનો લાભ લેવા માટે મુંગઈ તથા ગુજરાત કઠિયાવાડમાંથી આશરે બસો બધુબહેનો આવ્યાં હતાં. કાર્તિક સુદિ ૧૨ ની રાત્રિએ શ્રવણમંદિરમાં નિયત સમયે સૌગુરુબધુઓ અને બહેનો એકત્ર થયાં હતાં, અને શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણા, એમણે મહાપૂજનમહોત્સવ અને સાધનક્રમ સંગંધી આવરણક વિવેચન કર્યું હતું.

આધ્યાત્મિક સાધનક્રમની યોજના પ્રમાણે આ વેળા પણ ઉત્સવના દિવસોમાં પ્રાતઃસ્મરણ, ભજનકીર્તન, યોગાસના, સ્નાનસંધ્યાદિ નિલકર્મ, વેદપાઠ, જપધારણાધ્યાન, વ્યાખ્યાન-પ્રવચન, શ્રીષ્ટમંત્રનો જપ આદિ ક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો, જેમાં આવનાર બધુબહેનોએ યથાશક્તિ ગ્રેમપૂર્વક ભાગ લીધો હતો.

આપાદ સુદિ ૧૫ ગુરુવારે ૧૦ વાગે પૂજ્યપાદ સદ્ગુરુદેવના મહાપૂજનનો સમય હોઈ તે પહેલાં શ્રીદક્ષિણામૂર્તિ સ. ધ. વિદ્યાલયના શાસ્ત્રીજીઓ તથા વિદ્યાર્થીઓ આદિએ વેદમંત્રોના પાઠવડે મંગલાચરણ કર્યું હતું. સ્વારખાદ શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્માનું પોહશોપચારવડે વિધિપૂર્વક મહા-પૂજન કરવામાં આવ્યું હતું. પૂજનમાં વચ્ચે વચ્ચે શ્રીસદ્ગુરુપ્રશસ્તિઓ તથા લાવમય ભજનો બોલતાં હતાં. પૂજનકાર્ય સમાપ્ત થયા પછી શ્રી. મહારાણીદાસભાઈએ લખેલાને શ્રી. જયંતીલાલ ગોકુલદાસ ચંદારાણા વરતજવાળા તરફથી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરેલા શ્રીહિપેશગ્રંથાવલિના “પ્રારબ્ધ પૌરુષ અને સંચિત” નામના ૧૦૫ માં અંકના કટલાક ભાગનું શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણાએ વાચન કર્યું હતું, તે અવશિષ્ટ ભાગનું વાચન રાત્રિએ કરવામાં આવ્યું હતું.

ખરવાળા તાલુકાના નામદાર દરબારશ્રી શ્રીઅમરાવાળા સાહેબને તેઓએ કુઠાવાવની લટના દિવસે લૂટારાઓસાથે વીરતાપૂર્વક સામનો કરેલો આ તેઓના ક્ષાત્રવીરતાના કાર્યમાટે તેઓ સાહેબને આનંદાશ્રમના દુરદીર્ઘજી તરફથી આજે આપાદી પૂર્ણિમાને દિવસે માનપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે મુંગઈ આનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળ તરફથી તથા કરાચી આનંદાશ્રમમંડળ તરફથી અભિનંદનના તારો પણ આવ્યા હતા.

સાધનક્રમના દિવસોમાં પૂજ્યપાદશ્રીના નિઃશ્વરમંદિરમાં શ્રી કૃષ્ણમંત્રના જપની યોજના પણ ચાલુ રાખવામાં આવી હતી, જેમાં લિંગ લિંગ બંધુઓએ અકેકે કલાક ધૂપદીપ સાથે જપ કરવામાં યથાશક્ય લાલ લીલો હતો.

સાધનક્રમના દિવસોમાં નીચેના વક્તાઓએ લિંગ લિંગ વિષયોપર વ્યાખ્યાનો કર્યાં હતાં:—

વક્તાનું નામ

વિષય

- ૧ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણા. મહાપૂજન મહોત્સવ તે સાધન ક્રમ.
- ૨ “ “ “ “ “ શ્રી હિપેશગ્રંથાવલિના ૧૦૫માં અંકનું વાચન.
- ૩ શ્રી. ભાઈશંકર ધનજી દવે. પૂજ્યપાદ શ્રીસદ્ગુરુદેવનું સ્વરૂપ, આદેશ તે ઉદ્દેશ.
- ૪ “ જીવનરામ મકનજી ભટ્ટ. બાલેશ્વરનું કર્તવ્ય.
- ૫ શાસ્ત્રીજી ચિવલાલ બહેચરલાલ મહેતા. ઇલાગાલ—આત્મકુંદ.
- ૬ “ “ “ “ “ કુંડલિની વિદ્યાન.

શિવાય હાંકવાળા શ્રી ગાંડાલાલ બહેચરલાલ મહેતાએ આ દિવસે દરમ્યાન ગંગે નીચેનાં ત્રણ વ્યાખ્યાનો બધુ સુંદર રસમય વાણીથી કર્યાં હતાં:—

૧ અર્જુન ભક્તિ.

૨ મીરાંનાઈ.

૩ મદાસતી અનુસ્યા.

શ્રીગુરુપૂર્ણિમાના મહોત્સવના ત્રણે દિવસેો દરમ્યાન નીચેના ગૃહસ્થો તરફથી પૂજ્ય-
પાદ શ્રીસદ્ગુરુદેવની પાવનસેવામાં થાળ ધરાવવા ઉપરાંત આનંદાશ્રમવાસીઓ તથા મહોત્સવમાં
ભાગ લેવા આવેલા સૌ જિજ્ઞાસુ બંધુ બહેનોને મિષ્ટાન્ન ભોજન આપવામાં આવ્યાં હતાં:—
આપાદ સુદિ ૧૪ એક લક્ષતળન.

આપાદ સુદિ ૧૫ શ્રી હરજીવંત કેશવજી શાહ-મુંબઈ. અર્પણ થયેલ રકમના વ્યાજમાંથી.
આપાદ વદિ ૧ સદ્ગત શેઠ લાયાલાલ છોટાલાલ હક્કર-ભાવનગર. હા. શેઠ ઇંદુકુમારભાઈ.
શ્રી મહાપૂજન મહોત્સવ પ્રસંગે નીચેની વસ્તુઓ ભેટરૂપે આવેલી છે:—

૧ સદ્ગત શેઠ રવજી દેવજી ગાંધી હા. શેઠ જ્ઞાનલાલ વાલજીભાઈ જમ-
નગરવાળા તરફથી ભોજનમાં વપરાતો સર્વપ્રકારનો મશાલો, એલચી, કેશર,
કપૂર, સોપારી વગેરે.

૨ શ્રી. ચતુરભાઈ આશાભાઈ પટેલ-અમદાવાદ તરફથી આઠ રતલ ૧૦ ને
કાફી રતલ ૧.

૩ શ્રી. જયેશ્વરરામ પીતાંબર ભટ્ટ-સાણંદ એવડા નિમિત્તે રૂ. ૧૧-૦-૦.

૪ શ્રી. જમનાદાસ હરજી સંઘવી-મુંબઈ પૂજનભાટે કેશર તોલો ૧.

૫ શ્રી. લાલજી ઝીણાભાઈ-ભૂતાગઢ જનોઈના ભેટા નંગ ૧૦૦.

૬ શ્રી. ગુરુપૂર્ણિમાને દિવસે ભિન્ન ભિન્ન સ્થળોએ પણ શ્રીસદ્ગુરુપૂજન થયું હતું.
શ્રીઆનંદાશ્રમ-પોરબંદર, શ્રીઆનંદાશ્રમ-મોજહડ, શ્રીઆનંદાશ્રમ-લોંચુડા, શ્રીઆનંદાશ્રમ-
ધ્રાફા, શ્રીઆનંદાશ્રમ-કરાંચી, શ્રીઆનંદાશ્રમ-અમદાવાદ, શ્રીઆનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળ-મુંબઈ,
જંજીર, માંડળ, સીગમ, દીવા, કુંડલા, જમજેઘપુર, સાદરા, કુંતિયાણા, વગેરે સ્થળોએ
સાંના સૌ ગુરુબંધુઓએ મળીને શ્રીસદ્ગુરુદેવનું યથાવિધ મહાપૂજન કર્યું હતું.

—[*]—

શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર

[જેઠ માસ]

મુખ્યભેટ:— ૧૧-૦-૦ શ્રી. લક્ષ્મીદાસ મોહનલાલ પોરબંદર. ૫૧-૦-૦ શ્રી. ઉપેન્દ્રસિંહજી
કરણસિંહજી-મુંબઈ. ૧૬-૦-૦ શ્રી. કેવળચંદ દાનજી પારેજે શ્રીનાથચરિતામૃત દ્વિતીયપ્રવાહના
ખીલમાંથી સેકેડે ૧૦૭ ટકા લેખે ભેટ આપી તે. ૨૫-૦-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી
/ ૧૫-૧૦-૦ શ્રી. અનિતરાય હરિદાસ પારેખ-મુંબઈ.

લઘુરૂઢ:— વિદ્યાર્થી વિશ્વનાથ-આગાપુર (રૂઢિલિપેક).

ભોજન:— ૧૬-૩-૦ શ્રી. ચતુરભાઈ આશાભાઈ પટેલ-અમદાવાદ ચિ. વિમલાગૌરીના
લગ્નપ્રસંગે. ૧૭-૫-૦ શ્રી. સુળગસિંહ જલમસિંહ-કુંતિયાણા.

થાળ:— ૧-૪-૦ શ્રી. હેમચંદ તલકચંદ-માંગરોળ. ૧-૪-૦ શ્રી. મોરારજી ઓધવજી
ખીલખા. ૨-૮-૦ શ્રી. રામજી વિશ્વામ-કરાંચી (ખે થાળ.) ૧-૪-૦ શ્રી. ગોપાળજી જીવનભાઈ
પોરબંદર. ૧-૪-૦ શ્રી. વેલજી જીવાભાઈ-પોરબંદર. ૧-૪-૦ શ્રી. જયંતીલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદી
ખોટાદ. ૧-૪-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-માંગરોળ. ૨-૮-૦ શ્રી. મોરારજી જગનલાલ
કરાંચી (ખે થાળ). ૧-૪-૦ વિદ્યાર્થી વિશ્વનાથ હરિશંકર. ૧-૪-૦ શ્રી. શીવલક્ષ્મી બહેવરલાલ
મહેતા-હાંક. ૧-૪-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-માંગરોળ. ૧-૪-૦ શ્રી. કેવળચંદ

કાનજી પારખ-ગોહાલ. ૧-૪-૦ શ્રી. કેશવલાલ આશારામ-મીવાંગામ. ૫-૦-૦ શ્રી. પ્રાગજી દેવજી-કરાંચી. પ્રભુશીને હાકુસકરી ધરવા નિમિત્તે. ૧-૪-૦ શ્રી. પ્રાગજી દેવજી-કરાંચી. ૧-૪-૦ શ્રી. મુળશંકર નરભેરામ-મુંગઈ. ૧-૪-૦ ચોક્કો પ્રભાશંકર નાનજી બેશી-વડિયા. ૩૧. ઉમેદભાઈ વી. પટેલ-કરમસદ. ૧-૪-૦ સ્વ. કાકુભાઈના પુત્રચાર્યે. ૬. શ્રી. પ્રાણજીવનદાસ વિદ્યુદાસિ કુવ-મુંગઈ. ૬. શ્રી. અગ્નિતરાયભાઈ પારખ. ૧-૪-૦ શ્રી. દયાળસિદ્ધજી લાલસિદ્ધજી દાકોર-મુંગઈ. ૨-૮-૦ રાજભોદનસિદ્ધજી સુરસિદ્ધજી બે યાળ. બેન વીરમતીગૌરી રામજી-કરાંચી ૧-૪-૦ ચિ. મુળપ્રસાદ રામજી-કરાંચી. ૧-૪-૦ શ્રી. ભગવાનજી મનુભાઈ ચંદરાણુ-ગોધરા ૧-૪-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદરાણુ-ગોધરા.

અખડકીપકના:—૦-૮-૦ શ્રી પ્રાણજીવનદાસ વિદ્યુદાસ કુવ-મુંગઈ. ૧-૪-૦ શ્રી હર્યદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-માંગરોળ.

૧૫-૦-૦ શ્રી હર્યદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ માંગરોળ મંચગપના. ૦-૧૦-૦ શ્રી. શિવલાલ બહેચરલાલ મહેતા-દાંક. ૦-૬-૯ શ્રી. પ્રાગજી દેવજી-કરાંચી. ૧-૪-૦ શ્રી. મુળશંકર નરભેરામ-મુંગઈ. ૨-૧-૬ ૩૧. ઉમેદભાઈ બી. પટેલ-કરમસદ. ૦-૪-૦ શ્રી. દયાળસિદ્ધજી લાલસિદ્ધજી દાકોર-મુંગઈ.

શ્રીનોથચરિતામૃત તૃતીય પ્રવાહ જ્ઞાપના માટે શ્રી. રોક હરજીવન કેશવજી શાહ-મુંગઈવાળા તરફથી રૂ. ૫૦૧૫ પાંચસો એક અર્પણ થયા છે. હા. શ્રી. અગ્નિતરાય હરિદાસ પારખ-મુંગઈ.

પરચુરણ મેટ

૩-૦-૦ શ્રી. હેમચંદ તલકચંદ-માંગરોળ
૫-૦-૦ શ્રી. હરખચંદ લક્ષ્મીચંદ-જૂનાગઢ
અમદાવાદ-આનંદાશ્રમમાં આવેલી રકમ.
૦-૪-૦ શ્રી. રવિશંકર મહાશંકરનાં પત્ની
૮-૦-૦ સ્વ. શ્રી. ભાવાલાલભાઈ તરફથી મળતા ચાળના માસિક
૧-૦-૦ શ્રી. જેઠાભાઈ. લખુભાઈ-રાયપુર
૦-૨-૦ „ અંબાશંકર નાનજી બેશી
૧-૪-૦ „ લક્ષ્મણ હાળાભાઈ-કરાંચી
૦-૧-૦ પરચુરણ
૦-૪-૦ ચિ. શાંતિલાલ કરશનદામ
૦-૪-૦ શ્રી. દેવજી રૂઝ-જૂનાગઢ
૦-૪-૦ „ લક્ષ્મણ હાળા-કરાંચી
૦-૨-૬ પરચુરણ
૫-૦-૦ સદગત દામોદર જગનલાલનાં વિધવાતરફથી-કરાંચી
૨-૮-૦ શ્રી. મોરારજી જગનલાલ-કરાંચી તેમના બંધુના કન્યાણુચે મેટ
૧-૦-૦ શ્રી. રતિલાલ ધરમશી-મુંગઈ
૨-૦-૦ „ કેશવલાલ જેઠાલાલ-મંચગ

૨-૦-૦ શ્રી. પ્રાણજીવનદેવ મનુભાઈ
૦-૨-૦ વિદ્યાર્થી નાનાલાલ ભાનુશંકર
૦-૨-૦ ચિ. ચક્રશેખર રધુનંદનજી
૦-૨-૦ બેન મણિભાઈ
૦-૮-૦ „ મુખજીબા
૦-૪-૦ પરચુરણ
૦-૪-૦ ચિ. ભોગીલાલ વિદ્યુદાસ
૦-૨-૦ ચિ. વિશ્વનાથ હરિશંકર
૧-૦-૦ શ્રી. વિશ્વનાથ હરિશંકર
૫-૪-૦ „ ચતુરભાઈ આશાભાઈ પટેલ બેન વિમલાગૌરીના લગ્ન પ્રસંગે મેટના
૮-૬-૦ શ્રી. ચતુરભાઈ આશાભાઈ પટેલનાં લાં ચિ. વિમલાગૌરીના લગ્ન પ્રસંગે પૂજનમેટના
૨-૨-૦ શ્રી. કાંતિલાલ કચીરામ-પોરબંદર
૧-૦-૦ „ ભાનુશંકર જટાશંકર-મોજલડ
૧૧-૦-૦ શ્રી. જેઠાલાલ પીતાંબર લાટ સાચુંદ-વાળાનરફથી ગત કાર્તિકીપૂર્ણિમાપ્રસંગે નિમિત્તે હા. શ્રી. અંબાશંકર બેશી

સને ૧૯૪૪ તા. ૨૫ જુલાઈ

- ૧-૦-૦ શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ વડોલ
૦-૬-૦ " પ્રભાશંકર નાનજી બેરી.
૨-૦-૦ " પુનજી નાગજી-પોરબંદર.
૭-૪-૦ " વામનરાય જટાશંકર-પાટણ.
૧-૦-૦ " કવિવરરાય હર્ષદરાય.
૧-૦-૦ બેન પનાબેન વામનરાય.
૧-૦-૦ ચિ. પ્રભુદાસ વામનરાય.
૧-૦-૦ ચિ. ચાતવદાસ વામનરાય.
૧-૦-૦ સૌ. મધુલતાબેન મહાશીશીદાસ દેશાંક
૦-૫-૩ ચંચળબેન મગનલાલ.
૨-૦-૦ રોક પ્રાંજી દેવજી.
૧-૦-૦ શ્રી. વામનરાય જટાશંકર-પાટણ.
૦-૦-૦ " રણછોડદાસ તિલુકદાસ.
૦-૦-૦ બેન પ્રાણીકુવર મધુલાલ.
૧-૫-૦ શ્રી. અંબાશંકર લાહણકર ત્રિવંદી.
તરફથી નંવીઝાલરો નિમિત્તે.
૧-૦-૦ શેઠ દામોદરદાસ માધવજીને લાંબે
સુ. ૧૦ ને દિવસે શુરશ્રીનું પૂજનથતાં
શુરબંધુઓ તરફથી ભેટના.
૦-૩-૯ મોજદડઆશ્રમમાં ભેટના.
૦-૨-૦ શ્રી. કરશનદાસ હરજી.
૫-૦-૦ અમદાવાદના માજી કલેક્ટર સાહેબ.
૧-૮-૦ શ્રીમતી અંબુબા-ધાંધા.
૧-૦-૦ શ્રી. પુરપોતમ અંતરરાય-મંજીરાજ.
૮૪-૦-૦ શ્રી. ગજસી જીવરાજ-વાંકાનેરવાળા.
તરફથી સાત્ત્વિકદાનના માસિક.

વિજ્ઞપ્તિ

વર્તમાનમાં કાગળોની અસાધારણ
પ્રાંધવારીને અંગે તેમજ કાગળો મળવાની
કુશલેલીને લીધે "આનંદાશ્રમ" માસિક
કે પછી દ્વિમાસિકરૂપે કાઢવામાં આવશે.
સ્વાજમ વધારવાનું ઉદ્દેશ્ય નથી.

શ્રી આનંદાશ્રમ, નવમગામ (ચા. બીલખા-કાશિયાવાડ)

તરફથી
પ્રજા શુ. પામિક-માસિક પત્ર.

(Kathiawar-India)

આનંદાશ્રમ

P. O. Bilkha.

વિજ્ઞપ્તિ

આવજી સુદિ ૧૫ ને શુક્રવાર તા. ૪-
૮-૪૪ના દિવસે આવજી હોઇ સવારના
નવાં સયા. રા. ૯ થી ૧૨ ચણીપવીત
(બનેઇ) બદલાવવાની વિધિ થશે ને
૧૨ થી ૧ શ્રીશુરદેવનું પૂજન થશે.

આવજી વદિ ૮ ને શુક્રવાર તા. ૧૧-
૮-૪૪ સવારના સયા. રા. ૧૧ થી ૧૨
જન્માષ્ટમી નિમિત્તે પૂજ્યાપદ શ્રીશુર-
દેવનું મહાપૂજન થશે તે સૌ શુરબંધુઓને
ઉપરોક્ત બંને પ્રસંગોના લાભ લેવા
વિનંતિ છે.

કે. માધવજીવંત, કાંઠાવાડી મુળજી ૪
લિ. આનંદાશ્રમ મુશુમુંબજી-મુંબી.

वर्ष १३ सु

ला५६

अंक ३-४

संवत् २०००

॥ ॐ ॥

॥ यतो धर्मस्ततो जयः ॥

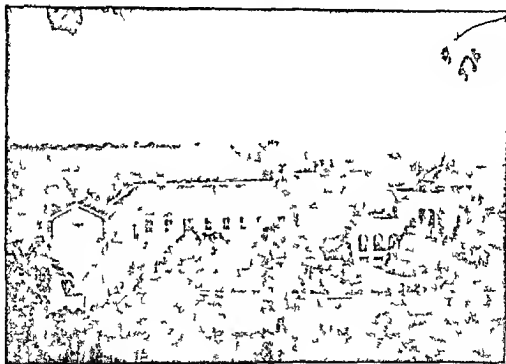
आनंदाश्रम

मुद्रा ११
कारिका
प्रापिक लघुलेख
पुस्तकालय
पुस्तकालय

३११-०-०

परदेशमते

शिविग २

श्रीआनंदाश्रम

आनंदाश्रममेतद् भूयो भवभीतिभञ्जनं भविनाम् ।

निर्मातृनायचरणं प्रसादयामोऽपुनर्भूत्यै ॥

ससारीज्जिना पुनर्जन्मना लयने निवृत्त कर्माश्च आ आनंदाश्रमना
आधरथापक श्रीमाथलगवान्ना यन्लक्ष्मणने आने मोक्षने भटि आराधीये छीये

વિજ્ઞાપિ

હાલમાં કાગળોની અતિમોંઘવારીને લીધે “આનંદાશ્રમ” માસિક દ્વિમાસિક રૂપે બહાર પાડવાનું ગયા અંકમાં બહાર કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ અર્થમાં થતા વધારા પેટે રૂ. ૩૦૦૭ ત્રણસોની રકમ મુંબઈ આનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળે આપવાનું સ્વીકારી પુનઃ માસિકરૂપે “આનંદાશ્રમ” શરૂ કરવાની માગણી હોવાથી હવે પછી આનંદાશ્રમ માસિક માસિકરૂપે પૂર્વવત્ પ્રસિદ્ધ થશે. આ પુણ્ય પ્રવૃત્તિમાટે મંડળને ધન્યવાદ થટે છે.

—[*]—

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	શ્રીમન્નાથપ્રભુને લગવતી સરસ્વતીએ આપેલ વર.	૨૩
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૨૪
૩	શ્રીનાથમહેશ્વરનો પાટોત્સવ.	૨૫
૪	શ્રીનાથસુબોધમાલા.	૨૭
૫	મહાપૂજનમહોત્સવ અને આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ.	૨૮
૬	શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર.	૨૮
૭	પરચુરણ બેટ.	

—: ૦ :—

લવાજમસંબંધી જરૂરી નોંધ

કાગળની અસહ્ય મોંઘવારીમાં ચાલુ ૧૩મા વર્ષના આ ત્રીજો-ચોથો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે જે બંધુબહેનોનું લવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું લવાજમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે એમ સ્મરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઇચ્છા ન હોય તેમણે અગાઉથી ના લખવા શ્રમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ ને અર્થમાં નકામું ઊતરવું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વ પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મદારાણીદાસ ગોઢગદાસ દેશાઈ, વેદાંતશૂણ્ય-માંગરુદાળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી લગવતમિહજી કહેદિકે લિથો એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

માલિક, મુદ્રક: પારેખ કેવળચંદ કાનજીભાઈ, ગોહલ.

શ્રીદક્ષિણામૂર્તિનાથસદ્ગુરવે નમઃ ॥

આનંદં ब्रह्मणो विद्वान न विभेति कुतश्चन ।

અર્થ:-આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને જાણનાર ઠેઠથી પણ ભય પામતો નથી,
તૈત્તિરીય-ઉપનિષત્

વર્ષ ૧૩ મું]

સંવત્ ૨૦૦૦-૨૦૧૬

[અંક ૩-૪]

શ્રીનાથપ્રભુને ભગવતી સરસ્વતીએ આપેલ વર

હરિગીત ચંદ્ર

[લેખક: શ્રી. પાપહાસ તારાચંદ વકીલ-જૂનાગઢ.]

રમ્ય રમ્ય વહંત ઝરણાં વૃક્ષ વૃક્ષ સુસેવતાં,
જહાં વિહંગ મૃદસ્વર ગાન કરતાં મૃગ મૃગી સૌ લેહતાં;
આનંદ ગિરિ ગિરનાર શું, પ્રતિધ્વનિ ઉરે ગાજી રહે,
સદ્ગુરુ કૃપાહુ નાથ પ્રભુની મૂર્તિ તે ઉર છાજી રહે. ૧

તે પુણ્યક્ષેત્ર મુચકંદ શુદ્ધામાં નાથ પ્રભુ વસતા તદા,
ધરી ધ્યાન આત્મસ્વરૂપતું સમાધિ સ્થિત રે'તા હતા;
નિરોધ કરતા વાણીના સંકટપ સત્ય દંઢાવતા,
વળી મૌન સેનું માસનય પ્રભુ જ્ઞાનમગ્ન રહેતા હતા. ૨

ઉરમાં વિચાર્યું નાથપ્રભુ જગ જન્મ જે કારણ ધર્યો,
તે જ્ઞાન ભક્તિ યોગને ઉપદેશવા નિશ્ચય કર્યો;
પ્રભુપૂર્ણકમ હતા છતાં પણ પૂણ્ય કાર્ય હૃદયે ધરી,
નિજબોધ વાણી, સદૃશ કરવા વિનવ્યાં વાગીશ્વરી. ૩

ત્રણ પ્રહર રાત્રિ વીતતાં મૃદુ મધુર શબ્દ ગળવતી,
ધરી દિવ્ય તતુ વરદાન દેવા દેવી પ્રકટયાં ભારતી;
મહેશ ઈચ્છા માન્ય કરી મુજ હૃદય હર્ષ વધારતી,
અતિ પ્રસન્ન છડિં તવ ઉપરે હું આગ્ય વર મોઝા યતિ. ૪

છૂટી સમાધિ નાથની નજરે દીઠાં વાગીધરી,
અતિ રિમત વદને નાથ નમતાં દેવી કર શિરે હરિ;
હું પૂર્ણકામ હું માત આશા અન્ય નહિ મુજને રહી,
મમ વાણી મધ્યે નિત્ય વસજો એજ વર માગું સહી. ૫

તવ વાણીમાં વેદો વસે નિત્ય વાસ મુખ મારો થશે,
નિર્બાધ વાણી નાથની સંકલ્પ સિદ્ધ સઘળા થશે;
વળી વેદ સમ તવ ગ્રંથ સઘળા અખિલ વિદ્ય ઉદ્ધારશે,
અર્ધ વર્ણુ ચારે ધર્મરત ગુરુ નાથ નામ દિપાવશે. ૬

—[*]—

શ્રીનાથવચનામૃત

[લેખક: શ્રીમદ્નાથભગવાન]

દશ્યચિંતન ને દશ્યસેવન ત્યજી અહ્યચિંતન ને અહ્યદર્શન કર્યા કરવાથી
અહ્યનિષ્ઠા આરૂઢ અર્ધ મનની શાંતિમાં ને આનંદાનુભવમાં ઉત્તરોત્તર વધારો અર્ધ-
જીવ કૃતાર્થ થાય છે.

વ્યવહારપક્ષે વર્ણુશ્રમના ધર્મતું પરિપાલન ને શિષ્ટાચારતું સેવન પુણ્યજનક છે.

અહ્યાકારવૃત્તિનો પ્રવાહ ચાલ્યા કરે તે અહ્યામાં મનની એકાગ્રતા કહેવાય,
વૃત્તિ જડ થઈને પડી રહે તે કપાય દાષ કહેવાય.

ત્રણ શરીરથી પર રહેલા કૃત્સ્વસ્વરૂપમાં ચિત્તવૃત્તિને જોડ્યા કરવી તે
આત્મસ્વરૂપતું અતુસંધાન કહેવાય.

હું અહ્યા હું એવું ચિંતન વા એવું ધ્યાન કરવું તે નિદિદ્યાસન છે.

અહ્યનો દંઢ અતુલવ થાય તો સાધકને મોક્ષ થાય, કથનમાત્ર જ્ઞાનથી કે
અદંઢ જ્ઞાનથી મોક્ષ ન થાય.

વિષયાતુરાગનો કે વિષયવાસનાનો નાશ અહ્યજ્ઞાન વિના થાય નહિ.

જે મુમુક્ષુનું અજ્ઞાન દૂર થયું ન હોય અને જેની ત્રિવિધ વાસના કંઈ ન
અર્ધ હોય તે મુમુક્ષુની ઈચ્છા હોય કે ન હોય તોપણ તેને પુનર્જન્મ થાય.

જો દેહલક્ષિમાન ગણિત થાય, ને આત્માના અકર્તા અલોકતાદિ સ્વભાવનો
તેવી ભાવનાવડે દંઢ અતુલવ થાય તો તેને પુનર્જન્મ ન થાય.

જો આત્માથી અલિપ્ત અહ્યામાં ચિત્તની એકાગ્રતા કરી ચિત્તને શુદ્ધ સર્વ-
ગુણવાળું કરાય તો આત્મસ્વરૂપનો દંઢ જોઈ થાય.

ચિત્તની એવી ચાગ્યતા થયે આવરણલંગ થવાથી અહ્યાતું જ્ઞાન થાય.

ભાવના પ્રમાણે સિદ્ધિ થાય છે એટલે મનુષ્ય દંઢ ઈચ્છાથી જે વસ્તુને ઈચ્છ
છે તેની તેને પ્રાપ્તિ થાય છે, અને તે પ્રમાણે અહ્યાપ્રાપ્તિની દંઢ ઈચ્છાથી "હું

બ્રહ્મ હું " એવી ભાવનાનો અભ્યાસ કરવાવડે તે ભાવનાનો પરિપાક થતાં પોતાનો બ્રહ્મભાવ સંકુરે છે.

વેદાંતે પ્રતિપાદન કરેલા બ્રહ્મતું ચિંતન કરવાથી એટલે લિંગ લિંગ શુક્તિઓ, દૃષ્ટાંતો ને શાસ્ત્રપ્રમાણથી બ્રહ્મથી અલિંગ આત્માનો વિચાર કર્યા કરવાથી વા પોતાના બ્રહ્મસ્વરૂપમાં મનને સ્થિર કર્યા કરવાથી બ્રહ્માનંદનો અનુભવ થાય.

ચિત્તવૃત્તિમાં નિરાવરણ બ્રહ્મ સંકુર્યા કરે તે બ્રહ્માકારવૃત્તિ કહેવાય
અમ કે શરીરની અશક્તિ આદિના કારણથી સૂતાં સૂતાં પણ ઉંઘ્યા વિના બ્રહ્મચિંતન વા વેદાંતશાસ્ત્રતું વાચન કરવામાં આવે તો તેમાં અભ્યાસ નથી.

સર્વથા અસત્ય ન બોલવું તે ઉત્તમ. બીજાને હાનિથવાના પ્રસંગમાં મૌન રાખવું, પણ અસત્ય ન બોલવું, જો રાજસત્તા બોલવાની ફરજ પાડે તો જે સત્ય હોય તે વિવેકથી કહેવું.

જીવને અનુકૂળ જણાય તે સુખ, ને તેને પ્રતિકૂલ જણાય તે દુઃખ સુખ-જનક પ્રસંગ તે અનુકૂળ પ્રસંગ, ને દુઃખજનક પ્રસંગ તે પ્રતિકૂલ પ્રસંગ.

ધર્મતું એટલે પુણ્યકર્મતું ફલ સુખ થાય છે, ને અધર્મતું એટલે પાપકર્મતું ફલ દુઃખ થાય છે આ નિયમ સર્વથા સર્વદા અબાધિત છે વર્તમાનમાં અધર્મીને સુખ થતું જણાતું હોય ત્યાં તે તેના પૂર્વના કોઈ પુણ્યકર્મતું ફલ સમજવું ધર્મીને વર્તમાનમાં દુઃખ થતું જણાતું હોય તો તે તેના પૂર્વના કોઈ પાપ કર્મતું ફલ સમજવું. પુણ્યકર્મ પાપકર્મ તેનો પરિપાક થયે સુખદુઃખ ફલને પ્રકટાવે છે, માટે વર્તમાનમાં ક્વચિત્ ધર્મીને દુઃખ થતું જોઈને અને પાપીને સુખ થતું જોઈને વ્યાં-મોહમાં પડવાતું નથી.

જો બ્રહ્મજ્ઞાન ન થાય તો કર્મફલપ્રદાતા સત્તાના નિયમાનુસાર કાલે કરીને પ્રત્યેક કર્મ પરિપાક પામી પોતાનું ફલ આપ્યા વિના રહેતું નથી

જીવો પોતાનાં પરિપાક પામેલાં કર્મોનુસાર પરસ્પર સંબંધથી જોડાય છે, ને છૂટા પડે છે. પછી તે પરિપાક પામેલાં કર્મો પાછળના જન્મનાં હોય કે આ જન્મનાં હોય. સ્ત્રીપુરુષનો સંબંધ બહુધા પરિપાક પામેલાં પાછળના જન્મનાં કર્મો-નુસાર હોય છે.

(ચાલુ)

—[*]—

શ્રીનાથમહેશ્વરનો પાટોત્સવ

[લેખક: શ્રી. અભિશંકર ત્રિભુવન ભટ્ટ]

(ગતિકથી ચાલુ)

પ્રતિમાપૂજનની અનિવાર્યતા

ઈશ્વરસંપ્રદિર્મા-પ્રકૃતિના સામ્રાજ્યમાં પ્રતિમાપૂજન આવશ્યક છે. ઈશ્વરની સંપ્રદિર્મા એનો લોપ થઈ શકે તેમ નથી કેમકે માનવિક પ્રકૃતિને એ અનુકૂળ છે, મનનો સ્વભાવ છે કે તે પ્રેમ ચાહે છે. મન પ્રેમશૂન્ય રહી રાકતું નથી કોઈને ઈશુચિસ્તમાં, કોઈને મુસાતમાં, કોઈને ગુરુ નાનકમાં, કોઈને હવાનંદમાં, કોઈને ધનુષ્યધારી શ્રીરામચંદ્રમાં, તો કોઈને વૃજવિહારી શ્રીકૃષ્ણચંદ્રમાં પ્રેમ હોય છે, કોઈ પોતાના સદ્ગુરુમાં સર્વ દેવનું આરોપણ કરી તેમના સ્વરૂપમાં પ્રેમ કરે છે. જેને જોઈને આદિ-ય જુદા ગમે તેમાં તેનું

મન ચોટ છે. પ્રકૃતિ અનુસાર સચિપણ લિલ લિલ હોય છે અને એ સ્વાભાવિક. પણ છે. મન વિષમદષ્ટિવાળું હોવાથી કોઈમાં ઉદ્દૃષ્ટ-ઉત્તમરૂપથી પૂન્યશુદ્ધિ અને કોઈમાં અપદૃષ્ટ-અથવા-હલકા રૂપથી અપૂન્ય શુદ્ધિ તેને હોય છે. દેવશુદ્ધિથી જે તે રૂપમાં મનને અટકોવવાનું પ્રયોજન એ છે કે તે સાંસારિક બંધનમાંથી મૂક્ત થઈને બહાર નીકળે. સર્વ ઉપાસનાના મૂળમાં વસ્તુ એકજ છે, અને એ સર્વ મૂળમાં કોઈ એક વસ્તુનું “ઉપલક્ષણ” ચિહ્નરૂપ છે. ઉદાહરણ-કોઈએ પૂછ્યું કે દેવદત્તનું ધર કયું? તો બતાવવાવાળો આંગળીના ધસારાથી કહે કે પે...લા જે ધરપર કાગડો બેઠો છે તે દેવદત્તનું ધર છે. હવે પછી સાહે તો એ ધરપર કાગડો બેઠેલો રહે કે ઉડી જાય. પણ ધરનો પત્તો એ કાગડાએ આપી દીધો. જેવીરીતે કાગડો ધરના કોઈ એક દેશમાં છે અન્ય દેશમાં નથી, અથવા કોઈ એક કાળમાં છે અન્ય કાળમાં નથી; પરંતુ બીજાં ધરોથી દેવદત્તનું ધર તે જુદું બતાવે છે. કાગડો એ દેવદત્તના ધરનું ઉપલક્ષણ (ચિહ્ન નિશાની) છે એવી રીતે ઉપર્યુક્ત વિષ્ણુતિઓ રામ, કૃષ્ણ ઇલાદિ શ્રીધર્મધરના લીલાવિગ્રહો, આચાર્યો, મહાત્માઓ પણ કોઈ એક વસ્તુનું ઉપલક્ષણ-ચિહ્ન છે, અને તે અલ્લરૂપ ધરનો પત્તો આપવાવાળો છે. જિજ્ઞાસુનું પ્રયોજન પણ ધરનો પત્તો મેળવી લેવા સાથે છે, પરંતુ મંદશુદ્ધિદ્વારા પ્રેમરૂપી દૂષમાં ખટાશ નાંખવામાં મન ખાકું થઈ જાય છે, અને તે લક્ષ્ય વસ્તુને અચ્છા લાવીને છોડી દે છે. દેવદત્તના ધરનો પત્તો કોઈએ કાગડો બતાવીને, કોઈએ જિલાડીનો સંકેત કરીને, કોઈએ કુતરાની નીશાનીવડે બતાવ્યો તેથી કાગડો, જિલાડી કે કુતરા સાથે આપણે જરાએ સંગદોષ નથી. આપણે તો સચ્ચિદાનંદરૂપ અલ્લધામનો પત્તો મેળવવાનું માત્ર પ્રયોજન છે. મુખ્ય આશય છોડી દઈને નાહક ઝગડામાં ઉતરતું નહિ. વાસ્તવિક રીતે તો સર્વ ધર્મના મૂળમાં એક માત્ર “પ્રેમ” જ મુખ્ય વસ્તુ છે, પણ આપણી અણુસમજથી આપણે “દુર”ના “રૂઢ” કરી નાંખીએ છીએ યા તો ગોડ (God) ને બદલે ડોગ (Dog)માં ફેરવી નાંખીએ છીએ.

જેનું ચારિત્ર્ય જેના મનને લાવે તે રૂપમાં તેનું મન ચોટ છે. તે રૂપની છબી તેના હૃદયમાં ધર કરી બેસે છે, એટલે પોતાના પ્રિયતમના સ્મારકરૂપે કોઈ વસ્તુ સન્મુખ આવતાં તરત તેનું હૃદય ઉમળકથી ઉલટે છે-દ્રવે છે. પ્રિયતમનો પત્ર આવતાં તેના સ્વરૂપની ઝાંખી આંખમાં સમાઈ જાય છે. આંખ અને મન ચળગનાટ કરી રહે છે. પ્રિયતમ પ્રભુના ગ્રંથો જેમાં પોતાના ઈષ્ટદેવના શુણ્ણુવાદ છે એ તેમના પત્રો છે. જેના દ્વારા પ્રભુનો પ્રેમસંદેશ આપણને મળે છે, જે પરમપ્રિય પ્રભુએ અમારું ચિત્ત ચોર્યું છે ને જે સદા અમારી દષ્ટિમર્યાદામાંથી અલોપ થયા છે તેમનો ફોટો-મૂર્તિ-પ્રતિકૃતિ અમારે આંખોની સામે આવતાંની સાથેજ હૃદય તેના રૂપ, શુણ્ણુ, સ્વભાવ આદિથી ભરાઈ જાય છે અને પ્રેમનો મહાસાગર માઝા-મર્યાદા મૂકી દે છે. આ પ્રાકૃતિક નિયમપર કોઈ એકને ઈજ્ઞાર નથી, એટલે પ્રતિભાપૂર્વક લક્ષ્યને માટે-અલ્લદર્શનના જિજ્ઞાસુઓ માટે સર્વદા સર્વથા આવશ્યક છે-અનિવાર્ય છે; કેમકે તે આ પણ ઈષ્ટદેવના રૂપ, શુણ્ણુ, સ્વભાવ, અને અસ્થિતિ ફોટોગ્રાફ આપણી સન્મુખ ખડો કરે છે.

ખ્રિસ્તીઓ શુણ્ણુનું નિશાન જેવામાં આવતાં ઈસાની શુણ્ણુ યાદ કરી તે દરજ્જા મનોમય ખડું કરી તેને હૃદયથી વંદન કરે છે. કાળાનું ચિહ્ન બેતાં, મુસલમાન તેને પોતાનું માથું નમાવે છે. શીખ લોકો ગ્રંથસાહેબ સમક્ષ માથું મૂકી વંદન કરે છે. ગ્રંથસાહેબના પ્રાણરૂપ જે વચનો છે તેના આગળ કદાચ શીખનું શિર નહિ મૂકે.

હોય પણ સ્થૂલ શરીરરૂપ, અંચસાહેબને તો સ્થૂલ માથું અવશ્ય નમશેજી, સમાજિસ્ટો પણ પ્રતિમાપૂજન બલે, ન નકરે પણ સ્વામી દયાનંદનો ફોટો નજરે ચડતાજ તેનું મન તેના ચરણોમાં ઝૂકશે, પછી શરીર ચાહે ઝૂકે ના ન ઝૂકે. માણસનું મન જો પોતાના પ્રિયતમ પ્રભુપ્રતિ ન ઝૂકે તો જાણવું કે એ પ્રતિમા-ફોટો એના પ્રિયતમનાં નથી, અને તેઓશ્રીનાં વચનામૃતનો તે અધિકારી પણ નથી. આપણે કોઈ સુસાક્ષરી દરમિયાન એકાદ મનોહર દરય જોયું હોય તો તેનો ફોટોગ્રાફ મનમાં પડે છે ધીર આવ્યા પછી જ્યારે જ્યારે સુસાક્ષરીમાંના તે દરયનું પ્રસંગોપાત રમરણ થાય છે ત્યારે ત્યારે અંતઃકરણ તેટલીજ પ્રસન્નતાનો અનુભવ કરે છે. તો હવે એ જડ વસ્તુ જ્યારે આપણને રમરણમાત્રથી પ્રસન્નતા ઉપજાવવાનું સામર્થ્ય ધરાવે છે તો પછી એ ચૈતન્ય જગદાધાર વિભૂતિઓનો ફોટોગ્રાફ લાવિદોના હૃદયમાં પ્રેમ અને પ્રસન્નતા પ્રકટાવવા સમર્થ નહિ હોય ? લાખો પ્રયાત કરવા છતાં પ્રતિમાપૂજનનો લોપ થવાનો નથી. સ્વભાવ સિદ્ધ વસ્તુનો કદી લોપ થતોજ નથી. જેવી રીતે અજવિના રેહ ટકી શકે નહિ તેવી રીતે મન પણ કોઈ લાવમથી ભૂતિઓના આલબન-આધારવિના રહી શકતું નથી.

કોઈ માણસનો ફોટોગ્રાફ મૂકેલો હોય તે માણસનો કોઈ પ્રેમીજન-ભક્તજન તે ફોટો સાંભે દૃષ્ટિ રાખી તેના યુષ્માનુવાદ ગાય તો તે પ્રેમીજનના સુંદરભાવથી એ ફોટો પાછળ છુપાયેલો મનુષ્ય કે જોનો એ ફોટો છે તે એકદમ ગળગળા હૃદયપૂર્વક પ્રકટપણે બહાર આવી યુષ્માનુવાદ ગાનાર પોતાના પ્રેમીજનને બેટી પડે કે નહિ ? એવીજ રીતે ભગવાન કે જે સર્વવ્યાપક છે તો તે ભૂતિમાં નહિ રોય ? જો તે ભૂતિમાં નહિ હોય તો તેની સર્વવ્યાપકતામાં હોય આવશે. હવે જ્યારે ભૂતિમા પણ પ્રભુનો નિવાસ છે તો પ્રભુના વક્તે એ ભૂતિ સન્મુખ ગ્રિયત થઈને જે પ્રાર્થના કરી હોય તે એ ભૂતિમાં બિગ્જોલા પ્રભુ નહિ સાંભળે ? પ્રાર્થના કરવાથી હૃદય દ્રવીભૂત નહિ થાય ? અને સ્તુતિ પ્રાર્થનાવડે ભક્ત ભગવાનના હૃદયને દ્રવીભૂત નહિ બનાવે ? અને પ્રસક્ષરૂપમાં પ્રકટ થઈને ભગવાન પોતાના વરદ કરકમળ ભક્તના સિરપર સ્થાપી તેને અભવ નહિ બનાવે ? (ચાહું)

—[*]—

શ્રીનાથસુવોધમાલા

[લેખક: પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથભગવાન]

દોહરા

મનને નિર્મલ રાખવું, તથા વિકસિત સદાય;
પરમાર્નંદમય રાખવું, જેથી તાપ વિલાય. ૧
અતિર્થુખવૃત્તિવડે, દુઃખની પ્રાપ્તિ થાય;
અંતર્થુખવૃત્તિવડે, સાચું સુખ પમાય. ૨
અજ્ઞાને દુઃખ થાય છે, જ્ઞાને દુઃખ વિલાય;
તેથી જ્ઞાનને પામવા, કરવો યત્ન સદાય. ૩
ભૂમસ્વરૂપમાં કામ નહિ, નહિ ક્રોધનો લેશ;
શોક લોભ ભય ત્યાં નહિ, નહિ અન્ય કોઈ ક્લેશ. ૪
પરમધામમાં રહો - સદા, દૂર કરી સંસાર;
જીવજાવનો બાધ કરી, નિરજો નિજરૂપસાર. ૫
મનોરાજ્ય ને સ્વપ્નની, વસ્તુ જેમ ચિદ્રૂપ;
તેમ જામતની વસ્તુ સૌ, જાણે ચૈતન્ય રૂપ. ૬

બધે બ્રહ્મને દેખવું, કરી દશ્યનો બાધ;
 એ નિર્મલ દષ્ટિવડે, લેવું સુખ અગાધ. ૭
 કાર્યે કારણરૂપ છે, એ નિશ્ચય ઉર આણું;
 જગના કારણ બ્રહ્મને, એ રીતે પિછાણ. ૮
 ઇંદ્રિય મન ને પ્રાણને, રાખી બ્રહ્મ મોઝાર;
 તેજ બ્રહ્મને દેખવું, અંતર તથા બહાર. ૯
 નિર્મલ દષ્ટિ રાખીને, જોવું સદા ચિદ્રૂપ;
 નિર્મલ દષ્ટિ સ્થિર થયે, બાધ થાય જહરૂપ. ૧૦ (ચાલુ)

—[૦]—

મહાપૂજનમહોત્સવ અને આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ

[સ્થળ: શ્રીઆનંદાશ્રમ]

આગામી કાર્તિકી પૂર્ણિમાના મહોત્સવપ્રસંગે પૂજ્યપાદ કૃપાનાથના મહાપૂજન સાથે આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ પણ ચાલુ નિયમ મુજબ રાખવામાં આવ્યો છે. સમયપત્રક પાછળના બીજા પાનાએ બહુધા ચાલુ રહેશે. કાર્તિક સુદિ પૂનમ (શુક્રપૂર્ણિમા) મંગળવારે (તા. ૩૧ મી ઓક્ટોબર)ના પવિત્ર દિવસે મહાપૂજન મહોત્સવ ઊજવાશે.

કાર્તિક સુદિ ૧૩, ૧૪ ને પૂનમ (શ્રીસદ્ગુરુ પૂજન) ને વદિ એકમ (તા. ૩૦-૩૧ ઓક્ટોબર અને તા. ૧લી નવેમ્બર) આ ત્રણે દિવસોમાં સાધનક્રમ ચાલુ રહેશે.

મહાપૂજનનો સમય:—નવા સમય પ્રમાણે સવારના ૬૦ વાગે રહેશે. મહાપૂજનનો તથા સાધનક્રમનો લાભ લેવો એ આવશ્યક છે. ઇષ્ટસંતોષ અર્પણપણ પણ ચાલુ રાખી શકાય તેવી વ્યવસ્થા રહેશે.

પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનો ઉપદેશ છે કે:—આનંદાશ્રમમાં આવનાર જિજ્ઞાસુઓએ વ્યવહારિક વાતોથી જેમ બને તેમ મુક્ત રહેવું. આ ઉપદેશનું પાલન એ સાધનબળને ટકાવી રાખવામાટે ને નવીન સાધનબળ વિશેષ પ્રાપ્ત કરવા માટે આવશ્યક વસ્તુ છે.

સાધનક્રમના કાર્યક્રમમાં ને સમયક્રમમાં પરિસ્થિતિ અનુસાર અનુકૂલ ફેરફાર વ્યવસ્થાપક કરી શકશે.

આગમન કરનારા બંધુઓએ અગોષ્ટિયું કે ધાળળી સાથે લાવવાં જોઈએ, અને બોજનવેળા તે પહેરીને બેસવું જોઈએ.

ઓઢવાતું સાધન પણ સાથે લાવવું જરૂરનું છે.

સૌએ પોતાના આગમનની મિતિ અવસ્ય જણાવવી જોઈએ, કે જેથી વ્યવસ્થા કરવાની અનુકૂળતા રહે. આ પણ પૂજ્યપાદ કૃપાનાથની આજ્ઞા છે.

—[૦]—

શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર

[આપાદ માસ તથા આપણ માસ]

શ્રીસદ્ગુરુદેવનું પૂજન:—આપાદ વદ ૩૦ ના સૂર્યગ્રહણ નિમિત્તે સૌ આશ્રમવાસીઓએ મળી શ્રી ગીતાજીના પાદે, શ્રી ઇષ્ટ મંત્રો જપ, લજ્જન ધૂન કર્યા હતાં. સારવાદ પૂજ્યપાદશ્રીનું

યથાવિધિ મહાપૂજન કરવામાં આવ્યું હતું. બળેવના દિવસે તેમજ શ્રીકૃષ્ણ જન્મશતમીના પવિત્ર દિવસે સૌ આશ્રમવાસીઓએ એકત્ર ચઢ પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનું મહાપૂજન કર્યું હતું, તથા ભજનધૂન પણ થયાં હતાં.

મુખ્યભેદ:—શ. ૧૧-૦-૦ શ્રી. દલપતરામ નંદરામ શુક્લ-મુંબઈ. શ. ૧૧-૦-૦ શ્રી. અજીતરાય હરિદાસ પારેખ-મુંબઈ. શ. ૨૫-૦-૦ શ્રી. કાનજી સામજી કરાચીવાળાતરફથી તેમના પુત્રી જયભેનના લગ્ન પ્રસંગે ભેટ. શ. ૧૨-૦-૦ શ્રી. મધુવનદાસ ચંદુલાલ-ગોધરા-નિલદાનની ભેટ. શ. ૧૧-૧-૧ શ્રી. મધુવનદાસ સી. પારેખ-ગોધરા. શ. ૨૫-૦-૦ શ્રી. દારકાદાસ ખેતસી-કરાચી. શ. ૧૨-૦-૦ શ્રી. દોલતચંદર ત્રિભુવન-લીંબડી. શ. ૧૦-૦-૦ શ્રી. અગિતરાય હરિદાસ પારેખ-મુંબઈ. શ. ૨૫-૪-૦ શ્રી પરમાણુંદ પુરુષોત્તમ હીરજી તેમની બહેન તથા બંધુના લગ્ન પ્રસંગે ભેટ. શ. ૩૦-૦-૦ શ્રી. દારકાદાસ ખેતસી-કરાચી. શ. ૧૧-૦-૦ શ્રી. પીતાંબર પુરુષોત્તમ પંજા-લખનૌ. શ. ૩૦-૦-૦ શ્રી. મંગલદાસ ડી. જાયા-કરાચી. શ. ૧૦-૦-૦ શ્રી. હરિદાસ વીરજી-મુંબઈ. શ. ૧૩-૪-૦ શ્રી. કાનજી મેપાભાઈ-નરોરા. શ. ૨૦-૮-૦ બાપી સરદારકુંવરખા-મહેલાલ.

લઘુરુદ્ર ને રુદ્રાભિષેક:—એક ભક્તજન. (રુદ્રાભિષેક.) શ્રી. રતનશી લઘુભાઈ-ઉમરાળા લઘુરુદ્ર. શ્રી. જી. એચ-ચંદારાણા (રુદ્રાભિષેક). શ્રી. દારકાદાસ ખેતસી-કરાચી-૪ રુદ્રાભિષેક. શ્રી. જગત્કાલ ગાંડાભાઈ ભજન-ધાંડેપરવાળાતરફથી આવયું માસમાં ૧૦૮ રુદ્રાભિષેક. શ્રી. રામજી ત્રિઆમ કરાચી-૫ રુદ્રાભિષેકના. શ્રી. હરજીવનદાસ મૂળજી, શ્રી. ગોકુલદાસ હરજી, શ્રી. ગોરધનદાસ હીરજી, શ્રી. લવજી રણકોડ, ચાંપરાજ-અરબા. શ્રી. ધનુષજી શ્યામજી-કુતિયાણા. એક ભક્તજન-ખીલખા.

ભોજન:—શ. ૧૧૫-૨-૧ ગત કાર્તિક સુદિ ૧૪ના ભોજન ખર્ચના એક ભક્તજન-મુંબઈ. શ. ૧૪-૦-૦ શ્રી. રાજ દોલતસંગ અખેરાજ સીંગમ. શ. ૧૫-૦-૦ દરબારથી હરિચંદ્રજી પ્રભાતસિંહજી રોજકા. શ. ૧૧-૦-૦ શ્રી. ગુણવંતસિંહ જલમસિંહ કાકાર-મુંબઈ. શ. ૨૧-૨-૦ શ્રી. જયંતીલાલ અંબારાંકર ત્રિવેદી-ધંધુકા. શ. ૧૪-૦-૦ શ્રી. અંબાલાલ જોડાલાલતરફથી વિદ્યાર્થીઓને સદ્ગત બહેન દિરાલક્ષ્મીની સદ્ગતિમાટે ભોજન. શ. ૧૦-૦-૦ શ્રી. જોશીકર મયારામ ભટ્ટ-અમદાવાદ. શ. ૧૫૬-૧૫-૮ શ્રી આષાઢ સુદિ ૧૪ના ભોજન ખર્ચના એક ભક્તજનતરફથી. શ. ૧૦-૦-૦ શ્રી. સૌ. મણિભેન-જોરાવરનગર. શ. ૨૮-૮-૦ શ્રી. પદ્મચંદર અંબારાંકર ત્રિવેદી-જોરાવરનગર. શ. ૨૮-૮-૦ શ્રી. જમનાદાસ પરમાણુંદદાસ-પોરબંદર. આવયું સુદ ૧૫ના ભોજન ખર્ચના. શ. ૧૦-૦-૦ શ્રી. પ્રાગજી દેવજી.

યાજ્ઞ:—શ. ૧-૪-૦ શ્રીમતી મણિભેન-ખીલખા. શ. ૧-૪-૦ શિવલાલ બહેચરભાઈ ચાઓજી-હાંક. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. ગાંડાલાલ બહેચરલાલ મહેતા-હાંક. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. આણુંદલાલ ગોવિંદજી લાખાણી-પોરબંદર તા ૧૦ મી એપ્રિલના યાજ્ઞના. શ. ૦-૮-૦ શ્રી. ધનુષસંગ જીતસંગ-ઓરા. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણા-ગોધરા. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-મંજરોળ. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. મૂળચંદર કાનજી વકીલ. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. વશારામ જોડાલાલ-વાળોલા. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. લાયાલાલ હોટાલાલ કક્કર-ભાવનગર હ. શ્રી. ભાઈચંદર ધનજી દવે. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. જીવજીરામભાઈ-ભાવનગર (પાંચ યાજ્ઞ). શ. ૧-૪-૦ શ્રી. મૂળચંદર નરભેરામ પડીયા-મુંબઈ. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. રતનશી લઘુભાઈ-ઉમરાળા. શ. ૫-૦-૦ શ્રી. ગુણવંતસિંહ જલમસિંહ-મુંબઈ, ૪ યાજ્ઞ. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. રત્ન. શ્રી. જીમીન-જોરાવરનગર. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણા-ગોધરા-શ્રી.

ખેખીખહેનવતી. રૂ. ૨-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રકાંત વિઠ્ઠલદાસ-મુંબઈ. રૂ. ૧-૪-૦ એક લક્ષ્મીન-મુંબઈ.
 રૂ. ૧-૪-૦ ગં. સ્વ. ખહેન મુક્તાખહેન-લીંબડી. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. અનિતરાય હરિદાસ પારેખતરફી
 ચિ. દીલિપકુમારના જન્મપ્રસંગ નિમિત્તે. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાધ-માંગરોળ.
 રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. જટારાંકરભાઈ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. સુદરણ ખહેચર તન્ના-માંગરોળ. રૂ. ૨-૮-૦
 પાઠક શંકરલાલ મોહનલાલ-જમનજોષપુર. રૂ. ૫-૧-૩ શ્રી. કુરળ પ્રાગળ ભટ્ટ-માંગરોળ
 (૪ ચાળ તથા સાકરદૂધના). રૂ. ૫-૦-૦ સદ્ગત બેન મંગળાગૌરીના આત્મકથાણ્યે દે-
 ક્ષાહારના. રૂ. ૧-૪-૦ પૂ. ધ. શ્રી. ભક્તપ્રકાશજી. રૂ. ૫-૪-૦ શ્રી. વ્રજલાલ વનમાળ
 વસારી-દહાણું (૪ ચાળ). રૂ. ૨-૦-૦ શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી કાકિાર-જૂનાગઢ (૨ ચાળ).
 રૂ. ૩-૦-૦ ગોમતીબાઈ દુર્લભજી-મુંબઈ (૨ ચાળ). રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. શાંતિલાલ દેવશંકર
 મહેતા-ઢાંક. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. ઔરંગભાઈ બી. પઢીયાર-કાવીખંદર. રૂ. ૨-૮-૦ શ્રી. દુર્ગાશંકર
 કાલિદાસ જનની (૨ ચાળ). રૂ. ૫-૦-૦ શ્રી. રસિકલાલ ચંદુલાલ ત્રિવેદી-જોરાવરનગર
 (૪ ચાળ). રૂ. ૨-૮-૦ શ્રી. ભાનુશંકર પ્રભુરામ રાવળ-મીતડી (૨ ચાળ). રૂ. ૧-૪-૦
 શ્રી. મોહનલાલ પ્રાણજીવન-રાજસીતાપુર. રૂ. ૫-૦-૦ શ્રી. કરશનદાસ વસનજી-પોરબંદર
 (૪ ચાળ). રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી હરગોવિંદ પીતાંબર ત્રવાડી-ટંકારા. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. રૂપસિંહ
 હરિસિંહ કાકિાર-મુંબઈ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. જમનાદાસ પરમાણ્વદાસ-પોરબંદર. રૂ. ૬-૪-૦
 શ્રી. જગન સવજી (૫ ચાળ). રૂ. ૨-૮-૦ શ્રી. જગનલાલ સવજી જન્માણ્વીના દક્ષાહારના
 રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. જીવમ્મબા હકાલાઈ-સાણુંદ. રૂ. ૫-૦-૦ શામજી રૂડા-ગોંપાસા (દક્ષાહાર
 ને દૂધનિમિત્તે). ૧-૪-૦ શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી-જૂનાગઢ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. સદ્ગત
 મનુભાઈના કથાણ્યે ચાળ હા. શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણા. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. રામજી
 વિશ્રામ-કરાચી. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. પ્રાણજીવનદાસ વિઠ્ઠલદાસ ધ્રુવ-મુંબઈ. રૂ. ૧-૪-૦
 શ્રી. મુંબુવંતરાય પરમાણ્વદાસ-રાજકોટ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. જગજીવન જયરાજ-કરાચી. રૂ.
 રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. કુવરજી જગજીવન-કરાચી. રૂ. ૧-૪-૦ એક લક્ષ્મીન-મુંબઈ. રૂ. ૪-૦-૦
 શ્રી. પ્રભાખહેન મણિશંકર-ખેલાત. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ-ખીલખા. રૂ.
 ૧-૪-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાધ-માંગરોળ. (જીલાઈ માસના).
 પુસ્તકપ્રકાશનપ્રચાર:-રૂ. ૬-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહજી પ્રતાપસિંહજી કાકિાર-મુંબઈ.
 રૂ. ૬-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહજી પ્રતાપસિંહજી કાકિાર-મુંબઈ.

અખંડદીપક:-રૂ. ૬-૦-૦-૦ ભીમડીનિવાસી શેઠ રામલાલ ત્રિકમલાલ તરફથી આવજીમાં
 અખંડદીપક માટે. રૂ. ૧-૪-૦ મધુકાંતા દુર્ગાશંકર તરફથી દીપમાળાના પૂર્ણિમાના દિવસે.
 રૂ. ૧-૦-૦ શ્રી. ગંગાબેન મૂળજી-લીંબડા. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. વ્રજલાલ ત્રિજીવન-મોટીપરબડી.
 રૂ. ૨-૦-૦ શ્રી. રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી-ગોધરા. રૂ. ૦-૧૨-૦ શ્રી. ઉછરંગલાલભાઈ.
 રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાધ. રૂ. ૧૫-૦-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ
 દેશાધતરફથી જન્મપ્રસંગે જનૂન માસના. રૂ. ૦-૮-૦ દરબાર શ્રી. હરિચંદ્રજી-રોજકાં. રૂ.
 ૩-૧૨-૦ શ્રી. જીવનરામ મકનજી ભટ્ટ-લાવનગર. રૂ. ૦-૧૨-૦ શ્રી. દુર્લભજી નાગજી-કુંડલા.
 રૂ. ૫-૪-૦ શ્રી. દેવશંકરભાઈ-કુંડલા. રૂ. ૨-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહ પ્રતાપસિંહ-મુંબઈ.
 રૂ. ૦-૮-૦ શંકરલાલ મોહનલાલ પાઠક-જમનજોષપુર. ૧-૦-૦ ગં. સ્વ. જડીબેન-જોરાવરનગર.
 રૂ. ૦-૧૧-૦ શ્રી. શિવલાલ ખહેચરલાલ-ઢાંક. રૂ. ૦-૪-૦ એક લક્ષ્મીન. રૂ. ૦-૪-૦
 શ્રી. જટારાંકરભાઈ. રૂ. ૦-૧૦-૦ શ્રી. સુદરજી ખહેચર તન્ના. રૂ. ૦-૮-૦ શ્રી. કુરજી

પ્રાગજી ભટ્ટ-માંગરોળ. રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી. રેવાચંકર ખાલકૃષ્ણ-ગોધરા. રૂ. ૧-૦-૦ સૌ.
 બેન મણિખાઈ-એરાવરનગર. રૂ. ૦-૮-૦ શ્રી. મોહનલાલ પ્રાણીવન રાવળ-રાજસ્થાનપુર.
 રૂ. ૧-૦-૦ શ્રી. અટોળભાઈ ખી. પટ્ટીધાર-કાવીખંદર. રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી. દરશનદાસ
 વનસજી-ચોરખંદર. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. જગન સવજી-મુંબઈ. રૂ. ૧૫-૦-૦ શ્રી. શામજી
 રૂઠા-મોરબાસા. રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી. કરજીસિંહજી લાલસિંહજી દાકોર. રૂ. ૨-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહજી
 પ્રતાપસિંહજી-મુંબઈ. રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી. કરશનદાસ, લુક્ષ્મીભાઈ-રાડુ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. હર્ષદરાય
 મહારાણીદાસ દેસાઈ-માંગરોળ (લુક્ષ્મી માસના.) રૂ. ૧૫-૦-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ
 દેસાઈ-માંગરોળ (લુક્ષ્મી માસના જન્મના.)

બેનવના દિવસે આલતા રિવાજ પ્રમાણે બીવખા તથા નવાગામમાં રહેતા બાલક-
 સાધુઓને પાકનાલાકુ આનંદાશ્રમ તરફથી પ્રસાદરૂપે આપવામાં આવ્યા હતા.

લીંબુડા-મોજીદડ-અમદાવાદ-કરાંચી-ગુંબ-કુતિયાણા-કુંડલા આદિ આશ્રમોમાં ત્યાંના ગુરુ-
 બંધુઓએ એકત્ર થઈ પૂજ્યપાદશ્રીનું યથાવિધિ જન્માષ્ટમીના દિવસે મહાપૂજન કર્યું હતું.

આગામી મહોત્સવો:-આશ્વિન સુદિ ૪ ગુરુવાર તા. ૨૧-૬-૪૪ના શુભ દિવસે
 પૂજ્યપાદ શ્રીમનાય ભગવાનનો સત્યાસીમા જયંતીમહોત્સવ શ્રીઆનંદાશ્રમમાં બેળવારો.
 આશ્વિન વદિ ૧૧ ગુરુવાર (તા. ૧૨મી ઓક્ટોબર)ના દિવસે પૂજ્યપાદ શ્રીમનાય પ્રભુ
 સ્વરૂપાવરધાન યથા હોઈ આરાધન તિથિ નિમિત્તે ભર્મન, પૂજન, પાક ઇલાદિ ધર્મમાધન થશે.

જૂનાગઢ: શ્રી. પોપડલાલ તારાચંદ વકીલને ઘેર જન્માષ્ટમી નિમિત્તે પૂજ્યપાદ
 કૃપાનાથનું મહાપૂજન ઉત્સાહપૂર્વક થયું હતું, જેમાં લોંબા ગુરુબંધુઓએ સારા લાભ લીધો હતો.
 જૂનાગઢ: શ્રી. લાલજી ઝીણુભાઈ ખમીરાળાએ પંચકાટીમાં પોતાની કુટુંબને
 પૂજ્યપાદ કૃપાનાથપ્રણીત આનંદાશ્રમમાં મળતાં સર્વે પુરતકે વેચવાની ગોઠવણ કરી છે, જેથી
 જૂનાગઢમાં પણ જિજ્ઞાસુઓ આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકો સરસતાપૂર્વક ઉપરોક્ત સ્થળેથી મેળવી શકશે.

લીંબડી: પૂજ્યપાદ કૃપાનાથના શિષ્યમણે એકત્ર થઈ ગુરુબંધુ શ્રી. દુર્ગાશંકર
 મણિશંકર ઉપાધ્યાયને ઘેર આપાટીપૂજિમાના શુભ દિવસે પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનું વિધિપૂર્વક
 મહાપૂજન કર્યું હતું. આ સમયે પૂજ્ય સ્વામી શ્રી કેવલ્યાનંદજીનો નિવાસ અહીં હોવાથી
 તેમનાં વ્યાખ્યાનો પણ થયાં હતાં.

મોજીદડ: આનંદાશ્રમમાં શ્રી. પંદમશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદી તરફથી આવજીમાસમાં ૧૨
 રદાભિષેક કરાવવામાં આવ્યા હતા.

આનંદમદ વર્તમાન

નામદાર સિંધ સરકારે આપણા ગુરુબંધુ શ્રીમાન શેઠ કાનજી શામજીને જરૂરીમ
 ઓફ પીસ (જે. પી.)નો માનવંતો ઇલ્કાબ (ઉપાધિ) બેનાયત કર્યો છે, તે બદલ
 અમે તે નામદાર સરકારને ધન્યવાદ આપીએ છીએ. કરાંચીમાં સરકારી ઇલ્કાબ મેળવનાર
 આપણા ગુરુબંધુઓમાં તેઓ એકત્ર છે. અમે આ ગુરુબંધુ શેઠ કાનજીભાઈની ગુરુભક્તિનું
 પણ સમજી તેમને હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ.

—[*]—

નામદાર દરબાર શ્રી અમરાવાળા સાહેબ-અરવાળાસ્ટેટતરફથી ગત વર્ષ
 ૧મારે આ આવજીમાસમાં પણ શ્રી ઇષ્ટમંત્રો લખવાની યોજના થઈ હતી, તે
 માં આનંદાશ્રમવાસીઓ પૂ. શાસ્ત્રીઓ તથા વિદ્યાધિઓ આદિએ ભાગ લીધો છે.

પરચુરણ મેદ

- ૫-૦-૦ સ્વર્ગસ્થ વકીલ ઝીણાભાઈ-પોરબંદર
 ૫-૦-૦ શ્રી. કેશવલાલ જોડાલાલ-મુંબઈ
 ૧-૦-૦ રાજધિરસંગ છતસંગ-ચોરા
 ૨-૦-૦ શ્રી. દલપતરામ નંદરામ-મુંબઈ
 ૧-૦-૦ „ ભાઈશંકર ધનજી દવે-ભાવનગર
 ૧-૦-૦ „ હરગોવિંદ પીતાંબર-ટુંકારા
 ૧-૦-૦ સોની મંગળજી મોતીભાઈ „
 ૦-૨-૦ શ્રી. શાંતિલાલ-ખીલખા
 ૧-૦-૦ „ દેવશંકર સ્વામજી-ભીડારા
 ૦-૪-૦ ખેન પ્રાણકુંવર ચકુભાઈ-રાજકોટ
 ૩-૦-૦ શ્રી. ભાનુશંકર કાશીરામ-મુપેડી
 ૧-૦-૦ „ ઇચ્છારામ કૃષ્ણદેવ-સીગામ
 ૧-૦-૦ „ ઉદેસિંહ મોહનસિંહ બાવા-સીગામ
 ૧-૦-૦ ખેન લલિતાબાઈ „
 ૧-૦-૦ „ અંબાજી „
 ૧-૦-૦ „ માકેર ખેન „
 ૦-૨-૦ „ કર્તુરબાઈ-ખીલખા
 ૨-૮-૦ પૂ. ધ. શ્રી. ગઢનસ્વરૂપજી-ભાવનગર
 ૦-૨-૦ શ્રી. પ્રાણશંકર પોપટલાલ-મંડલીકપુર
 ૨-૦-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણા
 ૧-૦-૦ „ મધુવનદાસ ચંદુલાલ-ગવાલીયર
 ૦-૮-૦ વકીલ મૂળશંકરભાઈ-વંચલી
 વાંકાનેરમાં પૂજન ભેટના
 ૧-૦-૦ શ્રી. નર્મદાખેન
 ૦-૪-૦ કેશરબાઈ જાદવજી
 ૦-૮-૦ ડા. ખીમજીભાઈ
 ૧-૦-૦ સંતોષખેન કુંવરજી
 ૦-૪-૦ ગોસ્વામી કાળુભી
 ૦-૮-૦ શ્રી. કરશનજી પ્રાણજીવન
 ૨-૪-૦ શ્રી. લાલજી ઝીણા-જૂનાગઢ
 ૦-૮-૦ „ કેશવજી ઝીણા „
 ૧-૦-૦ „ પોપટલાલ તારાચંદ-જૂનાગઢ
 ૧૧-૦-૦ „ જોડાલાલ પીતાંબર ભટ્ટ-અમદા-
 વાદવાળો તરફથી આપાડીપૂણિમા
 પર ચેવડા નિમિત્તે આપ્યા.
 ૧-૬-૬ „ સોમનાથ નિકમલાલ પાઠક-
 અમદાવાદ

- ૧-૦-૦ વિજયાખેન લક્ષ્મીશંકર-ધંધુમ
 ૧-૦-૦ હરભમસિંહ દાદાબાવા
 ૧-૦-૦ પ્રતાપસિંહ અખેરાજ
 ૧-૦-૦ ઠાકોર સાહેબ મા સાહેબ-સીગામ
 ગોધરામાં શ્રીરામનવરીના પૂજન ભેટના
 ૧-૦-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણા
 ૧-૦-૦ „ કેશવલાલ માણિકલાલ „
 ૦-૪-૦ સૌ. મણિખેન „
 ૦-૨-૦ „ જયંતીખેન „
 ૦-૨-૦ „ તારાખેન „
 ૦-૧-૦ બકુલાખેન
 ૦-૪-૦ શ્રી. રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ
 ૦-૪-૦ શ્રી. માણિકખેન
 ૩-૧-૦
 શ્રી શંકરજયંતીની ભેટ ગોધરામાં
 ૧-૦-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણા
 ૧-૦-૦ „ કેશવલાલ માણિકલાલ ચંદારાણા
 ૦-૪-૦ સૌ. મણિખેન
 ૦-૨-૦ „ જયંતીખેન
 ૦-૨-૦ ખેન તારાખેન
 ૦-૨-૦ ચિ. ભગવાનજીભાઈ
 ૦-૧-૦ બકુલાખેન
 ૦-૪-૦ રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી
 ૧-૪-૦ ચિ. ભગવાનજી-મુંબઈની ભેટના
 ૦-૪-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારા-
 વૈ. વ. ૪ના ભેટ
 ૦-૪-૦ „ માણિકલાલ નાનજી ચંદ-
 વૈ. વ. ૩૦ના ભેટ
 ૦-૪-૦ „ માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણા
 તરફથી ભીમઅગીયારશની ભેટ
 ૧-૦-૦ ખેન કપિલાના લાણાને માંદ
 મૂકવી તેની ભેટના
 ૩-૦-૦ શ્રી. રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવે-
 નિત્યદાન
 ૧-૦-૦ શ્રી. સવજી જોરામ-ગમવાળી
 ૧-૦-૦ „ હરજીસિંહ લાલસિંહ-મુંબઈ

- ૧-૦-૦ શ્રી. દયાળસિંહ-ભુવલ
૫-૦-૦ " ભગવાનજી કાનજી-ભાણુવડ
૧-૦-૦ " જેથંકર કેશવજી
૧-૦-૦ " હિરજીવાલ
૧-૪-૦ " ભાઈશંકર રૂગનાથ
૨-૦-૦ " મધુસૂદન માણિકલાલ
૫-૦-૦ " જયંતીલાલ લાલજીભાઈ
૦-૪-૦ ચંચળબેન-કુમર
૦-૪-૦ પૂનપાના " તરકથી
૦-૪-૦ શ્રી. ચિત્રશંકર દયાળજી-સાડી
૦-૪-૦ " દારકાદાસ ભગવાનજી
૦-૪-૦ " હીરાલાલ હરગોવિંદ પંચા
૦-૪-૦ " મહાશંકર મણિશંકર-ભાવનગર
૨-૦-૦ એકમકાન-ભાવનગર
૧-૦-૦ શ્રી. અગ્નિતરાય હરિદાસ પારેખ
૧-૦-૦ " રતનશી લજુ-ઉમરાળા
૧-૦-૦ " પ્રાણજીવન ગોકુલદાસ-મુંબઈ
૦-૮-૦ " વસંતરાય છપ્પીલારામ-પાટણ
૦-૪-૦ " રાજેશી વસંતરાય
૨-૪-૦ " ધનસુખરાય વસંતરાય
૨-૪-૦ " વિનોદરાય વસંતરાય
૧-૦-૦ " દેવશંકર મેરારજી-દેવરાણા
૦-૪-૦ " મૂળશંકર હરિરામ-ગાંધી
૦-૪-૦ " જગજીવન જગનલાલ
૦-૪-૦ " રામનારાયણ દેવાશંકર-રોજકા
૧-૫-૩ " મહાશંકર જેથંકર
૧-૦-૦ એકમકાન
૦-૮-૦ ઠા. મૂળજી જીવનદાસ
૧-૦-૦ શ્રી. હંદુરાય વસંતરાય ધોળકીયા
૧-૦-૦ દરબાર હરિશંકરજી-રોજકાવાળા
તરકથી દૂધનિમિત્તે
૨-૦-૦ દરબાર હરિશંકરજી-રોજકા
૨-૦-૦ શ્રી. વસંતરાય છપ્પીલારામ ધોળકીયા
તરકથી દૂધનિમિત્તે
૧-૦-૦ શ્રી. પ્રભાશંકર કાલિદાસ-કેશદ
૧-૪-૦ " રઘુનાથસિંહ નયુસિંહ-કુતિયાણા
૧-૦-૦ " મોનજી ભવાન-ભોણુપરી

- ૧-૪-૦ શ્રી. જગવબેન લલુભાઈ-ભાવનગર
૨-૦-૦ બેન નાનીબેન-સુરત
૨-૦-૦ " પાર્વતી નયુભાઈ-સુરત
૨-૦-૦ શ્રી. ખોનીજી " "
૧-૦-૦ " શારદાબેન " "
૧-૦-૦ " મહાલક્ષ્મીબેન " "
૧-૦-૦ " છોટુભાઈ " "
૧-૦-૦ " મગનબેન " "
૨-૫-૦ શ્રી. કેશવલાલ નયુભાઈ-કોટકાપીડા
૧-૪-૦ " મગલાલ વનમાળી-દહાણુ
૦-૪-૦ " રામજી મગલાલ " "
૦-૪-૦ " હર્ષદ રામજી " "
૦-૪-૦ દીવાળીભાઈ મગલાલ " "
૨-૦-૦ શ્રી. દારકાદાસ બેતશી-કરાંચી
૨-૦-૦ " માણિકલાલ દામોદર-ઉમરેદ
૨-૦-૦ શ્રી વામનરાય જશશંકર-પાટણ
૨-૦-૦ " વરામ જોહા-વાળોળા
૧-૦-૦ ડા. લક્ષ્મીશંકર લાલજી-ધોરાજી
૨-૦-૦ શ્રી. મૂળશંકર નરભેરામ-મુંબઈ
૧-૦-૦ " વકીલ શાંતિલાલ ધનેશ્વર
૧-૦-૦ " મોનજી પીતાંબર
૧-૦-૦ " જેવંદ બહેમર
૦-૮-૧ પરસુરણ
૧-૦-૦ શ્રી. પુરુષોત્તમ લાલજી-શાપુર
૧-૪-૦ બેન મોઘીભાઈ-સરસીયા
૧-૦-૦ બેન શ્રી દેખાબેન
૦-૪-૦ સાકુબેન
૧-૦-૦ શ્રી. હરિલાલ હરકીશનદાસ
૧-૦-૦ " ગોવિંદજી કાળાભાઈ
૧-૪-૦ દરજી મધુરાદાસ-વંથલી
૩-૦-૦ શ્રી. લાભશંકર ભવાનીશંકર માંકડ-
રાજકોટ (નિવંદાન)
૦-૪-૦ " દારકાદાસ ભગવાનદાસ-ખાટવા
૦-૮-૦ " વસંતરાય છપ્પીલારામ-પાટણ
૦-૪-૦ " રાજેશ્વર વસંતરાય " "
૦-૪-૦ " ધનસુખરાય વસંતરાય " "
૦-૪-૦ " વિનોદરાય વસંતરાય " "

- ૧-૦-૦ શ્રી. નરેશ્વર પરભુ-ગણેશ
 ૨-૦-૦ ખેન પ્રભાલક્ષ્મી જ્યેન્દ્રપ્રસાદ
 ૧-૪-૦ શ્રી. નારાયણરાવ પાંડુરંગ દેશખાંડે
 ૧-૦-૦ ,, કરશનદાસ પ્રેમજી
 ૧-૦-૦ ,, સુંદરજીભાઈ
 ૫-૦-૦ ,, શુભવંતસિંહ જ્ઞાનમસિંહ
 ૧-૦-૦ ,, રમણસિંહ જ્ઞાનમસિંહ
 ૨-૦-૦ ,, પ્રાણજીવનદાસ વિદુલદાસ કુવ
 ૨-૦-૦ ,, હરિલાલ હરકીશનદાસ-મુંબઈ
 ૧-૦-૦ ધ. અલપ્રકાશજી
 ૧-૦-૦ શ્રી. કર્ણાશંકર ચનાભાઈ-જૂનાગઢ
 ૧-૦-૦ નર્મદાખેન-કુંડલા
 ૧-૪-૦ શ્રી. અરજણ કરમણ-મુંબઈ
 ૨-૦-૦ ,, દુર્લભજી નાગજી-કુંડલા
 ૧-૦-૦ ,, દેવશંકર ભાઈશંકર ,,
 ૧-૦-૦ ,, આણુલાલ નથુભાઈ ,,
 ૧-૦-૦ ,, લાલશંકર ભવાનીશંકર-રાજકોટ
 ૩-૦-૦ ,, ચંદ્રસિંહજી અતાપસિંહજી-મુંબઈ
 પ્રભુશ્રીનાં વસ્ત્રો ધોવાના સાથુમાંટે
 ૧-૦-૦ ,, વિષ્ણુપ્રસાદ દેવશંકર ભટ્ટ-
 ભાવનગર
 ૦-૪-૦ ,, હરજી કરશન-લીધુડા
 ૦-૮-૦ ,, પ્રાણશંકર ગોરાભાઈ
 ૦-૮-૦ ,, દેવશંકર રથામજી-લીડારા
 ૬-૦-૦ ,, પુરુષોત્તમ ભીખાભાઈ-સુરત
 ૫-૦-૦ વિદ્યાર્થી પુરુષોત્તમ રઘુરામ-મોણપરી
 ૧-૦-૦ શ્રી. જયંતીલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદી
 ૧-૦-૦ ,, વામનરાય જટાશંકર-પાટણ

ગાધરા: શ્રી. રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદીને
 સાં પૂર્ણિમાનું મહાપૂજન થતાં ભેટ નીચે
 પ્રમાણે:—

- ૧-૦-૦ શ્રી. કેશવલાલ માણેકલાલ ચંદારાણા
 ૦-૮-૦ ,, રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી
 ૦-૮-૦ ,, ગણપતરામ અંબાશંકર ,,
 ૦-૬-૦ ,, માણેકખેન રણુકાંડલાલ
 ૦-૨-૦ સૌ. મણિખેન

- ૦-૨-૦ સૌ. જયંતીખેન
 ૦-૨-૦ તારામતીખેન
 ૦-૨-૦ બકુલાખેન તથા પરચુરણ

૨-૧૪-૦

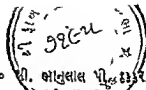
- ૧-૦-૦ શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ-જૂનાગઢ
 ૮૩-૨-૦ શ્રી. ગુરુપૂર્ણિમાને મંગલદિવસે શ્રીકૃષ્ણ-
 મંડળ મુંબઈમાં મહાપૂજન થતાં
 ગુરુબંધુઓ તરફથી ભેટ હા.
 શ્રી. શેઠ દામોદરદાસભાઈ

- ૧-૦-૦ શ્રી. કેશવજી ઝીણાભાઈ-જૂનાગઢ
 ૧-૦-૦ ,, હરિલાલ હરકીશનદાસ-મુંબઈ
 ૨-૦-૦ ,, રતનશી લલુભાઈ-ઉમરાળા
 ૦-૨-૦ એકલકતા પૂજાપાના
 ૦-૮-૦ શ્રી. રતનશી લલુભાઈ-ઉમરાળા
 પૂજાપાના તથા ભેટ

વાંકાનેર: શ્રી. રાજસી જીવરાજભાઈ ને
 સાં ગુરુપૂર્ણિમાને દિવસે મહાપૂજન થતાં ભેટ:—

- ૫-૦-૦ શ્રી. રાજસી જીવરાજભાઈ
 ૦-૮-૦ ,, કરશનજી પ્રાણજીવન ઓઝા
 ૭-૦-૦ ખડેનં ભીખાભાઈ
 માણદડ: ગુરુપૂર્ણિમાની ભેટનાં:—
 ૧-૦-૦ શ્રી. ઓઝાલાલ રણુકાંડલાલ
 ૦-૮-૦ ,, હરદત રેવાશંકર જોશી
 ૦-૮-૦ ,, હરનારાયણ કેલ્યાણજી
 ૦-૮-૦ ,, ઈચ્છાશંકર નાગરાદાસ
 ૦-૪-૦ ,, રતનશી ત્રિભુવન
 ૦-૬-૩ પરચુરણ

- ૧-૦-૦ શ્રી. ઉમેદભાઈ આશાભાઈ
 ૫-૦-૦ ,, કૃપાશંકર પ્રભુશંકર પાઠક
 ૨-૦-૦ ખેન ચંદનગૌરી મહેતા
 ૧-૦-૦ રૂક્મણીખેન
 ૫-૧૪-૦ જમજોષપુરમાં ગુરુપૂર્ણિમાના પૂજન
 ભેટના હા. પરમાણંદ લાલજીભાઈ
 ૧૯-૧૪-૦ શ્રીઅમદાવાદ. આનંદાશ્રમમાં
 પૂર્ણિમાના પૂજનભેટના સાંના
 ગુરુબંધુઓ તરફથી

૧-૦-૦ શ્રી. દુર્ગાશંકર-મહિશંકર ઉપાધ્યાય-
ભીમડીવાળાને લાં ગુરુપૂર્ણિમાએ
પૂજનમેટના

૧-૦-૦ શ્રી. પ્રાણુલાલ રવિશંકર

૧-૦-૦ „ ઇશ્વરલાલ ભટ્ટ

૧-૦-૦ નર્મદાશંકર રાવળ

૧-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રકાંત દુર્ગાશંકર

૧-૦-૦ સૌ. ઉજ્જવળને ઉપાધ્યાય

૧-૦-૦ બેન જસુમતી પ્રા. „

૧-૦-૦ ગં. મુક્તાબેન ભટ્ટ

૧-૦-૦ સૌ. વિજયાબેન ઉપાધ્યાય

૦-૪-૦ કુમારી કુમુદબહેન

૩-૦-૦ શ્રી. સુનીલાલ જગનાથ-પાટણ

૦-૮-૦ પરચુરણ

૨-૦-૦ શ્રી. માણેલાલ નાનજી ચંદ્રારાજા

૭-૦-૦ „ મધુવનદાસ ચંદુલાલ-ગ્વાલીયર

૫-૦-૦ „ રામલાલ ત્રિભલાલ-ભીમડી

૧-૦-૦ „ શંકરલાલભાઈ

૦-૮-૦ „ નારાયણરાવભાઈ

૨-૧-૦ „ ભેચરલાલ ભવાન-વર્ધા

૧-૦-૦ „ મુસજીભાઈ-દીવા

૧-૦-૦ „ વેણીભાઈ „

૧-૦-૦ „ ઇશ્વરભાઈ „

૦-૮-૦ „ જૂથરભાઈ „

૧-૦-૦ „ હરજીવન મીસ્ત્રી

૦-૮-૦ „ રણજીભાઈ

૦-૪-૦ „ હાથીભાઈ

૦-૮-૦ „ ભગવાનભાઈ

૩-૮-૦ માંડલમાં પૂર્ણિમાની મેટના હા
શ્રી. બાલાભાઈ રાવળ

૩૬-૬-૮ પોરબંદર-આનંદાશ્રમમાં શ્રી ગુરુ-
પૂર્ણિમાના દિવસે પૂજનમેટ

હા. શ્રી. આણંદલાલભાઈ

૦-૮-૦ શ્રી. જટારશંકર અગરામર-કમલેજ

૦-૧૦-૬ „ રમણિકલાલ દવે-રાજકોટ

૧-૪-૦ „ હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-
માંગરોળ

૧-૦-૦ „ ઇશ્વરલાલ અંબાશંકર-વિજયનગર

૧-૦-૦ શ્રી. બાનુલાલ પી. શંકર

૧-૦-૦ „ મુંદેજી બહેચર તળા

૧-૦-૦ „ અંબાલાલ તુલનારામ-જંજીર

૧-૦-૦ „ તાપીશંકરભાઈ

૧-૦-૦ „ પ્રાણુવનભાઈ

૧-૦-૦ „ શલાભાઈ

૨-૦-૦ „ શલાભાઈ મંગળદાસ નિલદાનમટે

૧-૦-૦ „ હમ્મીરામ કૃષ્ણદેવ-સીંગમ

૦-૪-૦ „ પ્રભાતસંગ દીપસંગ

૦-૪-૦ બેન લલિતાબાઈ

૧-૦-૦ ધનરાયામરાય ઝાઝવરાય

૨-૦-૦ શ્રી. પોપટલાલ વાલજી-ગમનગર

૩૮-૦-૦ શ્રીકર્ત્તી-આનંદાશ્રમમાં દર રવિવારે
પૂજનમેટના વૈશાખ તથા જ્યેષ્ઠ
હા. શ્રી. કરશનદાસ વર્મા

૧-૪-૦ રાજકોટ લક્ષ્મણે મળ્યા

૩-૧૨-૦ શ્રી. કરશનદાસ રયામજી વર્મા-કર્ત્તી
ગુરુપૂર્ણિમાની મેટ

૨-૦-૦ „ જોડાલાલ શિવશંકર મહેતા

૪-૦-૦ „ ભાઈશંકર ધનજી દવે

૦-૧-૦ „ જટારશંકર અગરામર-કમલેજ

૭-૮-૦ સામુંદમાં ગુરુપૂર્ણિમાનો દિવસે
મણીજી પૂજન થતાં ગુરુપૂર્ણિમા
તરફથી મેટના
હા. શ્રી. કાળિદાસ ઇશ્વરભાઈ

૧-૦-૦ શ્રી. ઇશ્વરશંકર દુર્ગાશંકર-હાળા

૨-૬-૦ કુરજી પ્રજાજી ભટ્ટ તરફથી દુધનિમિત્તે

૦-૨-૦ શ્રી. કરશનદાસ હરજી-જૂનાગઢ

૫-૦-૦ સાદરામાં ગુરુપૂર્ણિમાનું પૂજન થતાં
મેટના હા. શ્રી. મંગળદાસભાઈ

અહણનિમિત્તે પૂજનમેટ આશ્રમમાં:—

૧-૦-૦ શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી

૦-૨-૦ લલિતરાય અંબાશંકર નેશી

૦-૨-૦ શ્રી. ચંદ્રકાંત રણુદનરા.

૦-૨-૦ „ નારાયણ રમણિકલાલ

૧-૪-૦ સૌ. મણિબહેન ત્રિવેદી

૦-૪-૦ કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ

૦-૨-૦ બેન કરતુરભાઈ બાસ

- ૦-૧-૯ પરચુરણ
 ૧-૦-૦ શ્રી. રમણિકલાલ ગિલુવત દવે
 ૧-૦-૦-૦ રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ-ગોધરા
 ૦-૪-૦ " માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણી-
 ગોધરા
 ૦-૮-૦ શ્રી. રમણસિંહ ગુણવંતસિંહ-મુંબઈ
 ૧-૦-૦-૦ દારકાંદાસ જેતસી તરફથી
 શ્રાવણમાં ૪ રૂદ્રી તથા અખંડ-
 દીપકમાટે
 ૧-૦-૦ શ્રી. મૂળશંકર મોહનલાલ-જૂનાગઢ
 ૧-૮-૦ " ગુણવંતસિંહભાઈ તથા તેમના
 પુત્ર રમણસિંહ દાકોર-મુંબઈ
 ૧-૮-૦ શ્રી. ગુણવંતસિંહજી-મુંબઈ નિલદાનના
 ૮-૦-૦-૦ શેઠ રાજસી જીવરાજ તરફથી
 માસિક સાર્વિકદાનના
 ૨૭-૦-૦ શ્રી. જયંતીલાલ ગોકુલદાસ-કાના-
 મંગલોરવાળા તરફથી ઉપદેશગ્રંથાવલિના
 પ્રકાશન અર્થના
 ૨૩-૦-૦ તેમના તરફથી સાર્વિક ધર્મદામાટે
 ૧-૦-૦ શ્રી. પુરુષોત્તમ નારાયણદાસ-સનાવદ
 ૫-૧૨-૦ કુતિયાણામાં ગુરુબંધુઓએ ગત-
 આપાદીપુર્ણિમાએ મહાપૂજન કરેલું
 તેની બેટના હા. શ્રી. ગદવજી ભાવજી
 ૦-૮-૦ શ્રી. મૂળશંકર લવાનીશંકર-જસદણ
 હા. વિ. જગજીવન મોનજી
 ૧-૪-૦ શ્રી. રૂપસિંહ હરિસિંહ-મુંબઈ
 ૧-૦-૦ " કલિદાસ ઉમાભાઈ ત્રિ. કાનજીના
 લગ્નપ્રસંગે-જીના
 ૧-૦-૦ તેમના તરફથી બળવની બેટના
 ૦-૨-૦ શ્રી. શિવશંકર દયાજીજી-લાડી
 ૦-૧૦-૦ " રામજી વિશ્વામ પૂજાપાના
 ૦-૧૦-૦ તેમના તરફથી બેટના
 ૧૮-૨-૦ શ્રી અમદાવાદ-આનંદાશ્રમમાં આવેલ
 બેટ નીચે પ્રમાણે:-
 ૦-૪-૦ શ્રી. અંબાશંકર નાનજી જોશી
 ૦-૪-૦ વિદ્યાર્થી દલપતરામ બહે-
 ચરલાલ

- ૮-૦-૦ સદ્ગત શ્રી. ભાઈલાલ
 નાનલાલના વિધવા તરફ
 માસિક ચાળના બેઠાસના
 ૧-૦-૦ શ્રી. ભાનુલાલ પોપટલાલ-
 જૂનાગઢ
 ૦-૫-૦ શ્રી. રમણલાલ નરોત્તમદાસ
 જૂનાગઢ
 ૦-૫-૦ સાણંદવાસી એક બેઠા
 ૮-૦-૦ સદ્ગત ભાઈલાલભાઈના
 વિધવાઓ તરફથી નિલના
 ચાળના આપાદ માસના
 ૫-૦-૦ શ્રી. લક્ષ્મીદાસ મોહનલાલ-ચોરબંદર
 ગ્રહણની બેટના
 મુંબઈ શ્રીઆનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળે ગ્રહણનિમિત્તે
 પ્રભુશ્રીનું પૂજન કરેલું તેની બેટ:-
 ૫-૪-૦ એક લક્ષ્મીજી
 ૦-૮-૦ શ્રી. પ્રાણજીવનદાસ ધ્રુવ
 ૦-૪-૦ " અમથાલાલભાઈ
 ૧-૦-૦ " મૂળશંકર નરબોરામ પડીયા
 ૧-૦-૦ " અરજાલાલ
 ૧-૦-૦ " ગિરધરભાઈ કુંડલાવાળા
 ૦-૪-૩ " રતનજી રામજી લાખાણી
 ૮-૪-૩ હા. શેઠ દામોદરદાસભાઈ
 ૬-૧૦-૦ શ્રી. હેરિ એંડ સન્સ ઈસ્ટ લંડન-
 લગ્નપ્રસંગે બેટના
 ૧-૦-૦ " લાલભાઈ કેશવજી-મુંબઈ
 ૦-૮-૦ " હરજીવન મૂળજી-ચાંપરાજ
 ચરખાવાળા તરફથી ૪ રૂદ્રીના
 ગોધરામાં ગતગ્રહણના દિવસે શ્રી. માણિકલાલ
 નાનજી ચંદારાણીને ધેર પ્રભુશ્રીનું પૂજન થતી બેટના
 ૩-૦-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણી
 ૨-૪-૦ " કેશવલાલ માણિકલાલ ચંદારાણી
 ૧-૦-૦ " મધુવનદાસ ચંદુલાલ
 ૦-૮-૦ " રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ
 ૦-૪-૦ સૌ. મણિજીન

-૨-૦ સૌ જયતીએન
 -૩-૦ શ્રી તાગએન તથા બકુલાએન
 ૧-૮-૦ શ્રી હરજીવન મૂળજી
 ૧-૮-૦ ,, ગોપાલદાસ હરજી
 ૧-૮-૦ ,, ગોપાલદાસ હીરજી
 ૧-૮-૦ ,, લવજી ગુણોડ
 આનંદાશ્રમ-નવગામમા બળેવના દિવસે
 પ્રમુખીનું પૂજન થતા ભેટના -
 ૧-૦-૦ શ્રી અમાશાશર્મા નિવેદી
 ૧-૨-૦ ,, કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ
 ૧-૨-૦ સિદ્ધિજી
 ૧-૩-૦ રાતાએન
 ૧-૨-૦ મણિએન
 ૧-૪-૦ કેતુરએન
 ૧-૮-૦ શ્રી મણિએન-ત્રેરાવરનગર
 ૪-૦-૦ ,, મૂળશ-૨ ઈશ્વરજી
 ૧-૨-૦ ,, કરશનદામ હરજી
 ૦-૪-૦ શાસ્ત્રી દયાગમ મૂળજી
 ૧-૪-૦ શ્રી સુમતીએન
 ૦-૪-૦ ,, હરિદાસ હીરજી
 ૦-૧-૦ મિ લલિતગાન નેશી
 ૧-૦-૦ શ્રી કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ
 ૧-૨-૦ શાસ્ત્રી મેઘજીભાઈ
 ૧-૨-૦ રસોયા વિદ્યુલજી
 ૧-૨-૦ એકલકતજન
 ૧-૦-૦ શ્રી અમાશાશર્મા ભાઈરામના ધર્મપત્ની
 ત્રેરાવરનગર
 મુખર્જી-આનંદાશ્રમ સુમુશુભંગમા આવણી
 નિમિત્તે પૂજનભેટના -
 ૧-૪-૦ એકલકતજન
 ૦-૮-૦ શ્રી અમથાનાલ જગજીવન
 ૧-૦-૦ ,, મૂળજી અગજી
 ૧-૦-૦ ,, મૂળશંકર નરભગમ
 ૧-૦-૦ ,, નારજીભાઈ
 ૦-૮-૦ ,, પ્રાણજીવનદામભાઈ
 ૧-૦-૦ ,, જગનનાલ મવજી
 ૧-૦-૦ ,, લદ્દમિહ પ્રતાપસિદ્ધ
 ૧-૦-૦ ,, પ્રાણજીવન પદમાણ્ડ
 ૧-૦-૦ ,, રંગનાથ પુરપોત્તમ

૦-૪-૦ શ્રી જગજીવનદાસભાઈ
 ૦-૪-૦ ,, રતનજી ગમજી
 ૧-૦-૦ ,, નલદાસ શિવરાકર
 ૧-૦-૦ ,, શુણ્વતમિહજી
 ૦-૮-૦ પરચુરજી
 ૦-૨-૦ મણિએન
 ૩-૦-૦ શ્રી ચલસિદ્ધ પ્રતાપસિદ્ધ-સાણુભાઈ
 ૧-૦-૦ ,, કરશનદાસ લુખભાઈ-ગકુ
 ૫-૦-૦ ,, મણિભાઈ ઝવેરભાઈ-નરીયાદ
 શ્રીકૃષ્ણજી-માજીમી પ્રસંગે પૂજનભેટ-આનંદાશ્રમ -
 ૧-૦-૦ શ્રી અમાશાશર્મા ભાઈરાકર નિવેદી
 ૦-૪-૦ ,, કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ
 ૦-૨-૦ પ રમુર્નદનજી
 ૦-૪-૦ શાસ્ત્રીજી દયારામભાઈ
 ૦-૨-૦ શ્રી કરશનદામ હરજી
 ૨-૦-૦ ,, રામજી વિશ્રામ
 ૦-૫-૩ ,, મણિએન તથા સતોદ્રએન
 ૧-૪-૦ ,, હરિદાસ વીરજી
 ૦-૨-૦ ,, ત્રિલુવન વિલજી દવે
 ૦-૨-૦ કેતુરએન
 ૦-૨-૦ મિ લલિતરાય અમાશાશર્મા નેશી
 મુખર્જી-આનંદાશ્રમ સુમુશુભંગમા જન્મા-
 ઇતીનું પૂજન થતા ભેટના -
 ૫-૪-૦ એકમતજન
 ૧-૦-૦ શ્રી અજિતરાય હરિદાસ પારેખ
 ૧-૦-૦ ,, શુણ્વતસિદ્ધ જલમમિહ
 ૦-૮-૦ ,, રંગનાથદાસ પુરપોત્તમ
 ૦-૪-૦ ,, પ્રાણજીવનદામ
 ૦-૪-૦ ,, અમથાલાલભાઈ
 ૧-૪-૦ ,, હરજીવનદામ દીક્ષિત
 ૮-૪-૦-૦ શેક રાજસી જીવરાજભાઈ સાર્વિક
 દાનનિમિત્તે એકાદશમા આ પા તે
 ૦-૮-૦ ઈશ્વરજી રામજી-કુતિયાપુરા પૂજપાના
 ૧-૨-૦ પરચુરજી
 ૧-૦-૦ બાઈ સદાશંકરજી-મહેરોલ
 ૧-૦-૦ શ્રી મોરારજી જગનવાલ-કરાચી
 ૦-૮-૦ ,, મોરારજીભાઈ તરફથી સાકર
 શ્રીકૃષ્ણના હા શ્રી ગમજીભાઈ
 ૦-૪-૦ સુમજીમા-બીનખા

૧૯૪૪ તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બર

વિજ્ઞાપિત

શ્રી કાંઠાવાડી-માધવભુવનમાં નીચે
 વેલી મિતિઓએ સંચાર કર્યા.
 ડા. થી ૧૦૧ સુધીમાં થનાર મુજબ
 ૨ મહાપૂજનો:-
 આશ્વિન વદિ ૧૧ (સ્વરૂપોત્સવ)
 શુક્રવાર તા. ૧૨ ઓક્ટોબર.
 કાર્તિક સુદિ ૧ (ખેસતું વર્ષ) શુક્ર-
 વાર તા. ૧૮ ઓક્ટોબર.
 કાર્તિક સુદિ ૧૫ (શુરૂપૂર્ણિમા)
 મંગળવાર તા. ૩૩. ઓક્ટોબર.
 માર્ગશીર્ષ સુદિ ૧૫ કત્તજયંતી.
 લિ. આનંદાશ્રમ શુભદ્રુસંહન-મુંબઈ

શ્રીઆનંદાશ્રમ, નવસારામ (ચા. બહિષ્કાર-કાઠિયાવાડ)

તરફથી
 પ્રમુખ શ્રી પ્રમુખ આશિષ પટેલ

(Kathiawar-India)

P. O. Bilkha

આનંદાશ્રમ

શ્રી
 ૭૫૭
 શ્રી મુખ્ય શુભદ્રુસંહન
 ૭૫૭ શ્રી મુખ્ય શુભદ્રુસંહન
 ૭૫૭ શ્રી મુખ્ય શુભદ્રુસંહન

આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોનો પ્રચાર

શ્રીમુંબઈ આનંદાશ્રમ-શુભદ્રુસંહન આનંદાશ્રમનાં સર્વ પુસ્તકો મુંબઈમાં રાખીને આનંદાશ્રમ-
 ગામ પો. બીલખામાં મળતી કિમતેજ વેચે છે. બીલખાથી મુંબઈ પુસ્તકો પહોંચવાને લગતો
 રૂ. ખર્ચ તથા અવરજાવર્ય પણ મુંબઈનું મંડળ સહન કરે છે, અર્થાત્ એ દાતે મુંબઈમાં કોઈ-
 યુ નિવાસી બીલખામાં મળતી કિમતેજ કોઈપણ પુસ્તક મેળવી શકે છે. આ પ્રમાણે શ્રીમુંબઈ
 આનંદાશ્રમ-શુભદ્રુસંહન આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોનો પ્રચાર કરીને સનાતનધર્મની સેવા કરે છે. મુંબઈનાં
 અને બીજાં આ પ્રવૃત્તિ દ્વારા ધરી છે હારથી આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોની માંગણી મુંબઈની
 નતામાં ઉત્તરેતર વિશેષ થવા લાગી છે, અને મોટા પ્રમાણમાં પુસ્તકોનો ઉપાડ થવા લાગ્યો
 કેટલાંક પુસ્તકો તે લગભગ ખદાસ થયેલાં હોવાથી તેની પુનરાવૃત્તિઓ છપાવવાની શરૂઆત
 કરવામાં આવી છે. આ પ્રવૃત્તિમાટે મંડળને ધન્યવાદ થોડો છે.

કરાંચી આનંદાશ્રમમંડળ પણ આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોનો પ્રચાર કરે છે. અન્ય શહેરના
 વાસી શુરૂંબુઓએ પણ આ પ્રકારે આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોનો પ્રચાર કરવાની પ્રવૃત્તિ શરૂ
 કરી સનાતનધર્મની સેવાનો લાભ લેવો નોખો છે. લાલજી ઝીણુભાઈ કચ્છર જૂનાગઢવાળાએ
 પણ આ સેવા કરવા માટે આનંદાશ્રમનાં સર્વ પુસ્તકો જૂનાગઢમાં વેચવાનું કાર્ય હાથ ધર્યું છે.

પૂજ્યપાદ મહાત્માશ્રીવિરચિત પદ્મજેદ, પદાર્થ, શબ્દાર્થ ને રહસ્યદીપિકાદીકાવાળાં શ્રીમદ્-
 મગવદ્ગીતા (મેટાં ગીતાઈ) કે જે અર્ધી કિમતે આપવામાં આવતાં હતાં તે હવેથી પોણી
 કિમતે આપવામાં આવશે, અર્થાત્ તેની મૂળ કિમત રૂ. ૪-૮-૦ છે તેને બદલે હવેથી તે રૂ.
 -૧૦-૦ થી મળશે.

વિજ્ઞાપિ

હાલમાં કાગળોની અતિમોંઘવારીને લીધે "આનંદાશ્રમ" માસિક દ્વિમાસિક રૂપે બહાર પાડવાનું ગયા અંકમાં જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ ખર્ચમાં થતા વધારા પેટે રૂ. ૩૦૦૭ ત્રણસોની રકમ મુંબઈ આનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળે આપવાનું સ્વીકારી પુનઃ માસિકરૂપે "આનંદાશ્રમ" શરૂ કરવાની સાગણી હોવાથી હવે પછી આનંદાશ્રમ માસિક માસિકરૂપે પૂર્વવત્ પ્રસિદ્ધ થશે. આ પુણ્ય પ્રવૃત્તિમારે મંડળને ધન્યવાદ ઘટે છે.

—[*]—

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	કૃતાર્થતા અને કૃતાર્થતા.	૬૭
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૭૮
૩	કૃપાનાથનું જીવનકાંત.	૮૯
૪	માનવમ.	૯૨
૫	શ્રીનાથજીવંતીમટોલસવ.	૯૩
૬	મુંબઈમાં શ્રીનાથજીવંતીમટોલસવ.	૯૭

—: ૦ :—

લગ્નજીવનસંબંધી જરૂરી નોંધ

કાગળની અસાધ્ય મોંઘવારીમાં આજુ ૧૩મા વર્ષના આ પર્વનો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે ને ખંડુબરેનોનું લગ્નજીવન બાકી દોષ તેઓ પોતાનું લગ્નજીવન જેમ અને તેમ વેળામુર મોટલી આપે એમ સ્મરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઈચ્છા ન દોષ તેમણે અગાઉથી ના લખવા ધમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ ને ખર્ચમાં નફાનું કિતરવું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વે પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

નંદી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહાગણીદાસ ગોકુળદાસ દેસાઈ, વેદાંતમૃદુલ-માંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી લગ્નવતસિદ્ધ ઇમેડિટ્ક સિથો એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

માસિક, સુદક: પાદેખ દેવગચંદ કાનરજીવાઈ, ગોંડલ.

શ્રીદક્ષિણામૂર્તિનાથસદ્ગુરવે નમઃ ॥

॥ શ્રીમન્નાથ જયન્તી અંક ॥

આનંદં બ્રહ્મણો વિદ્વાન્ ન વિમેતિ કુતશ્ચન ।

અર્થઃ—આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને જાણનાર ઠાઠથી પણ ભય પામતો નથી,
તૈત્તિરીય-ઉપનિષદ્

વર્ષ ૧૩૬૩]

સંવત્ ૨૦૦૦-આશ્વિન

[અંક ૫

કૃતજ્ઞતા અને કૃતાર્થતા

સદ્ગુરુમહિમા

રાગ લાવણી

મગ્ન ભયા હૈ અથ મન મેરા, ભય ભ્રમના સખ મોર ટળી;
મોહ માયા સખ નથ ભઈ હૈ, નાથ ચરણમેં નિગા ઠરી-ટક.
ભટકત ફીરત ભવસાગરમેં, ખૂડત ચહત બેડા મેરા;
હૂબત દેખી બાંહી ગ્રહી હૈ, પોર કીચો પલમેં બેડા. ૧
સદ્ગુરુકાળે શિશ કટાઉં, તલભર તોય નહિ લેખેઃ
ફેવે રૂપાંમેં ઉન ગુણ ભરીઆ, કૌન કરે ઉન કર લેખો ? ૨
મેહ નિવાકો તીર ચલાકે, સંશય બાજકું માર દીઆ;
જ્ઞાન દીપકકોં ધરા હૃદયમેં, અજ્ઞાન અંધેરા દૂર કીઆ. ૩
દયા કીન ગુરુદેવ દયાળુ, આંખ ફેડ કર અંધ કીઆ;
પાંચ કાર-કર કીઆ અપંગ, અથ નાક બિન ઉન બના દીઆ. ૪
ખડ્ગ ચલાયા વો ખાવિંદને, ધડરોં શિશ ઉન ઊડા દીઆ,
પદા શિશ જખ જખીન ઉપર, આપમેં ઉન ક્રમા દીઆ. ૫

ખિના પાંવસેં ચઢા ગગનમૈ, ખિના આંખસેં સખ દેખા;
 ખિના નાકસેં લીન ગંધકોં, રસના ખિન-રસ ચાખા. ૬
 શિશ કાઠકે અમર કીન હૈ, કીન અમર કાયા મેરી;
 નાથકૃપાસેં નાગ કહત હૈ, કહા કરેગા જમ વૈરી. ૭

આસ્તે દૈશિકચરણં નિરવધિરાસ્તે તદીક્ષણે કરુણા ।

આસ્તે કિમપિ ચતુક્તં, કિમતઃ પરમસ્તિ જન્મસાફલ્યમ્ ॥

જો મારા શ્રીસદ્ગુરુદેવનું ચરણકમલ મારા મસ્તક પર છે; તેઓશ્રીના અવલોકનમાં જો મારાપર અનવધિ કૃપા છે, અને જો તેઓશ્રીએ જે કંઈ પણ મને ઉપદેશનું છે તે મારા હૃદયમાં છે, તો આનાથી વિશેષ મારા જન્મનું સફલપણું ખીલું શું છે? અર્થાત્ માનવજન્મનું એજ સફલપણું છે. ધન, ધામ, ધરા, વૈભવ કે સત્તાદિની પ્રાપ્તિ એ માનવ જન્મનું સફલપણું નથી. “અહો માગ્યમહો માગ્યમ્ ॥”

શ્રીનાથજીયંતી સં. ૨૦૦૦

શ્રીનાથનાથાશ્રમ-અખરલા

શ્રીસદ્ગુરુચરણકમલાનુરાગી “નાગ” (આત્મપ્રકાશ)

—[*]—

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથજીવાન]

સામાન્યરીતે મનુષ્યનું આયુષ્ય શાસ્ત્રમાં ૧૦૦ વર્ષનું કહ્યું છે. શાસ્ત્રમાં કોઈ સ્થળે મનુષ્યના આયુષ્યની સીમા ૧૧૬ વા ૧૨૦ વર્ષની પણ જણાવી છે. જ્યારે નવા દેહની પ્રાપ્તિ થતી વેળા તેનાં પૂર્વકર્મનુસાર તેનું અમુક સમયનું (અમુક વૈસોન્દ્રીસનું) આયુષ્ય કર્મફલપ્રદાતાસત્તાના નિયમાનુસાર નિર્માણ થાય છે. એ નિશ્ચિત થયેલા આયુષ્યના સમયમાં મનુષ્ય અસાધારણ શાસ્ત્રીય પુરુષાર્થરૂપ પુણ્યકર્મવડે તે પુણ્યકર્મના બલથી વૃદ્ધિ કરી શકે છે, અને ઇશાનિયમનો લંગ કરીને એટલે શરીરાદિનો હિતાવળે ક્ષય કરનારા અનાચારનું સેવન કરવારૂપ અસાધારણ પાપકર્મવડે તે પોતાના આયુષ્યમાં ઘટાડો કરી શકે છે. અગ્નિ, જલ, સર્પદંશ ને વિદ્યુતપાત વગેરેથી આચિંત શરીર છૂટે તે અકાળમૃત્યુ કહેવાય. એ બધાંમાં જીવનાં કર્મો કારણરૂપ હોય છે.

“વૃદ્ધિઃ કર્માનુસારિણી” એ નિયમાનુસાર જીવિ જીવના પ્રારબ્ધકર્મનુસાર કાર્યમાં પ્રેરાય છે, એ વાત ખરી, તોપણ તેમાં પુરુષાર્થને અવકાશ છે. જે મનુષ્ય જાગૃતિ-શક્તિ, શ્રીઅંતર્યામી પરમાત્માએ અંતઃકરણમાં આપેલા શુભ સ્ફુરણને તથા શાસ્ત્રની અને મહાપુરુષોની આજ્ઞાઓને અનુસરી શુભ પુરુષાર્થપરાયણ રહે છે તે મનુષ્ય પોતાના પુરુષાર્થના પ્રમાણમાં દૃષ્ટ પ્રારબ્ધને દેખાવી, વા શુભપ્રારબ્ધને બચવાનું કરી, કલ્યાણના માર્ગમાં આગળ વધતો જાય છે, ને જે ગાફલ રહી ગમે તેમ વર્તે છે તે આગળ વધતો નથી, વા પાછો પડે છે.

જ્યારે આત્મા એક નથી, સત્, ચિત્ત ને આનંદાદિ સ્વસ્થાવચાણું જે અનંત

વ્યાપક ચેતન છે તેમંત્રી, અંતઃકરણરૂપ ઉપાધિએ રહેલું ચેતન, અંતઃકરણમાં પડેલું ચેતનનું પ્રતિબિંબ ને અંતઃકરણ એ ત્રણે મળીને જીવ કહેવાય છે. એ જીવનું શુદ્ધ સ્વરૂપ જે ચેતન છે તે આત્મા છે, ને તે આત્માનો વ્યાપક ચેતનરૂપ પરમાત્માની સાથે સર્વથા સર્વદા અલેષ છે.

• પુરુષ અને પ્રકૃતિ એ બેમાં પુરુષ બલવાન છે. પુરુષ સ્વભાવે ચેતન છે, ને પ્રકૃતિ સ્વભાવે જડ છે. પુરુષ અને પ્રકૃતિનું સ્વરૂપ શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાના ૧૩મઃ અધ્યાયમાં વિસ્તારથી જણાવ્યું છે.

શ્રીનૃસિંહમહેતાને સંસારસંબંધનો વિચાર થયા એ પણ તેમના કર્મનું ફળ સમજવું. પરમાત્માના નિગ્રહમાં પણ તેમનો અનુગ્રહ હોય છે. આ વાત જે સ્પષ્ટ સમજે તે તે નિગ્રહવડે પણ શાંતિ મેળવે છે, ને જે ન સમજે તે દુઃખાનુભવ કરે છે.

[નૂતનવર્ષોપદેશ]

“નવા વર્ષમાં મનને વધારે શાંત કરી, તથા દશ્યનો મોહ નિવૃત્ત કરી આત્મચેતન કરતા રહેશો.

બોધવિરાગ ઉપરતિતણી, વૃદ્ધિ કરો સદાય;

નિમ્નઠમાં સ્થિર રહો, તેથી તાપ વિલાપ. ૧

વૃત્તિ અંતર્મુખ થતાં, જે શીતલતા થાય;

તે શીતલતા સ્થિર થયે, લેશ ન દુઃખ જણાય. ૨

આહુ થયેલા નવા વર્ષમાં અહંમની કલ્પિતખાજને પરમાનંદરૂપ પરમાત્મામાં વિલીન કરી તથા પ્રારબ્ધકર્મના ફલના દ્રશ્ય રહી સુપ્રસન્ન રહેશો.

સર્વ ભૂતામાં રહેલા આત્માને અને પોતાના આત્મામાં રહેલા ભૂતાને જોવાથી સ્વારાજ્યપદમાં અભિષિક્ત થવાય છે, માટે તેવો શુભ પ્રયત્ન આદરપૂર્વક સતત સેવશો.

ત્રણ પ્રકારનાં દુઃખોની ઐકાંતિક ને આત્યંતિક નિવૃત્તિ કરવામાટે તથા સ્વાભાવિક પરમાનંદની નિત્યપ્રાપ્તિ કરવામાટે બ્રહ્મસાક્ષાત્કારપર્યંતનો બ્રહ્મવિચાર પ્રસન્નમને કરતા રહેશો.

લક્ષ્મીની શુભપ્રતિજ્ઞાના નિર્વાહ કરવા તથા તેને સર્વપ્રકારની યથાયોગ્ય સાહાય્ય આપવા પ્રભુ સમર્થ છે. (આહુ)

—:૦:—

ૐ

કૃપાનાથનું જીવનદર્શન

[લેખક: શ્રી. કરણસિંહ લાલસિંહ ઠાકોર]

જગતને આંગણે ન્યારે કાલકૌરવ યુદ્ધનું તાંડવ નાચી રહ્યા છે, ન્યારે જગત આખું દુઃખ અને દર્દને બાંહેધળી રહ્યું છે અને સાચું કહીએ તો ન્યારે સમસ્ત માનવજાત અશાંતિના ભારમાં યુગબાઈ રહી છે ત્યારે તેમથી મુક્તિ મેળવવા મથતા હોય એ તેમ આપણે આજે એક અવતારી પુરુષનો જ્યંતીમહોત્સવ ઊજવી રહ્યા છીએ...]

ભારત સિદ્ધેતું વિહારસ્થાન છે, તપસ્વીઓની તપોભૂમિ છે. હાં યુગેયુગે અવધૂતો ને અવતારો અવતરતા રહે છે. એમને પગલે પાવન બનેલી આ ભૂમિમાંથી હજુ ધર્મભાવના પરવારી નથી, શ્રદ્ધાના પાયા હજુ હચમચ્યા નથી, તેમ આસ્તિકતા હજુ એસરી નથી. એટલેજ આર્યાવર્ત અસારલગી પોતાની પૂજ્યવિભૂતિઓના જન્મદિવસેને મહામૂલા મહોત્સવો માને છે; એટલેજ અસારલગી ભાવિક આર્ય સંતાનોની રજેરગમાં પૂજનની ભાવના ઘુંગળ કરી રહી છે; અને એટલેજ આપણે પણ આજે એવા એક પૂજ્યપુરુષની ચરણધૂતી વંદના કરવા એકઠા મળ્યા છીએ.

આજે વિક્રમ સંવત્ ૨૦૦૦નું વર્ષ છે, આસો માસ ને શુક્લપક્ષ છે, ચોથ ને ગુરુવાર છે, ગુરુવાર એટલે ગુરુનો વાર. સુભાગ્યે ગુરુને વારેજ એક સમર્થ મહાગુરુનો જન્મદિન બિજવવાની આપણને તક સાંપડી છે.

શિષ્યસમૂહ જ્યોત્ષીને અનેક નામોથી સંબોધતો તેમાંનું એક સંબોધન “કૃપાનાથ” છે, અને તેજોશ્રીનું જીવન જગતને શું દર્શન કરાવે છે એ આ લેખનો વિષય છે.

વિક્રમ સંવત ૧૯૧૪ના વર્ષના આસોમાસની અજવાળી ચોથ ને રવિવારની રાત્રિના આઠને સુમારે કાઠિયાવાડમાં આવેલ લીંબડી સંસ્થાનના મોજદડ નામના નાના ગામડામાં એક બ્રાહ્મણ દંપતીને હાં પ્રકટેલા મહાપુરુષનો આ જન્મતીમહોત્સવ છે. તેજોશ્રીના પિતાનું નામ પીતાંબરજી હતું અને માતાનું નામ નંદુબા હતું. પોતાશ્રીનું નામ નયુરામજી હતું.

તેજોશ્રીનું બાલજીવન અવલોકવું હશે તો મોજદડની શેરીઓમાં ફરવું પડશે-હાં તેજોશ્રીનું નિર્દોષ બાલબેસન થતું. તેજોશ્રીનું બાલજીવન જાણવું હશે તો હાં કુદરતને ખેળે જીલતાં લીલાંછમ ખેતરોમાં ફરતા અને જાણે પ્રભુને પેખવા મથતા હોય એવા મસ્તબાળકની માનસઝાંખી કરવી પડશે.

લગભગ ૧૦ વર્ષની વયથી તેજોશ્રીનો વિદ્યાભ્યાસ શરૂ થાય છે અને તે મોજદડ, ચૂડા ને રાજકોટમાં પૂરો થાય છે. મોજદડમાં ગુજરાતી પાંચ ધોરણનો અભ્યાસ થયો. ચૂડામાં ગુજરાતી છઠ્ઠો ધોરણ પૂરું થયું અને પ્રાવેશિક પરીક્ષાની તૈયારી થઈ. રાજકોટ ટ્રેનિંગ કોલેજમાં અધ્યાપનકક્ષાશિક્ષણમાં બે વર્ષ પસાર થયાં. આટલો તેજોશ્રીનો વિદ્યાભ્યાસ હતો. તે પછી તેજોશ્રીનું શિક્ષકજીવન શરૂ થયું અને તે પોરબંદર તાંબે અડવાણામાં ખાંટવા તાંબે લીંબુડામાં અને જાદરાબાદમાં પૂરું થાય છે. તે પછી તેજોશ્રીએ માંગરોળમાં તથા વરલમાં રાજ્યની નોકરી કરેલી. આ બધાં સ્થાનો કાઠિયાવાડમાં જ આવેલાં છે.

સંવત ૧૯૪૩ના વર્ષમાં તેજોશ્રીએ વરલ છોડ્યું અને સાથે સંસારનો બ્યવહાર પણ છોડ્યો.

મોજદડ, ચૂડા, રાજકોટ, અડવાણા, લીંબુડા, માંગરોળ ને વરલ-આ પ્રત્યેક સ્થલ તેજોશ્રીના જીવનનું એક એક અમૂલ્ય પ્રકરણ છે, મોજદડના સામાન્ય બ્રાહ્મણ બહેન આદર્શ વિદ્યાર્થી, આદર્શ શિક્ષક અને આદર્શ રાજ્યસેવક હતા, એટલું જ નહિ પરંતુ તેજોશ્રીનો એ સમયના જીવનમાંથી આપણને સંતજીવનની સુવાસ તથા સાધુજીવનની મીઠાશ સાંપડે છે.

જાદરાબાદમાં શિક્ષક હતા સારે જ તેજોશ્રીએ ભાષાસામે ઝુમેશ ઉઠાવી, માતાએ નક્કી કરેલો વિવાહસંબંધ સ્વીકારવા તેજોશ્રીએ સ્પષ્ટ ના પાડી અને લગ્નબંધનમાં નહિ પડવાનો દૃઢ નિશ્ચય જગતને જણાવ્યો. જીવનની પચ્ચીસીમાં યૌવન મહાલતું હોય સારે લગ્નજીવનને ઠોકરે મારવું એ બાળકનો ખેલ નથી. તેજોશ્રી જાદરાબાદથી હિમાલયમાં પધારે છે અને પ્રભુસાથે પ્રીતગાંઠ પાકી કરે છે.

દિમાલયથી ગાંધારાજ પાછા ફરેલા શિશુકર્મા હવે પ્રભુનો પ્રકાશ દેખાય છે અને જીવનના અંગ પ્રત્યંગમાં દૈવીજીવન પ્રકટે છે. નેણુ પલટાય છે, વેણુ પલટાય છે. માંગરોળમાં અર્જુનગોળની સાધના પૂરી કરી તેઓથી સિદ્ધયોગી બને છે અને ધણીને ચોંગશકિતનો પરિચય કરાવે છે. વરલમાં આવ્યા પછી ધીમે ધીમે બ્યવહાર અરચિતર થાય છે. રાજ્યના, સેવક મટી પ્રભુના પદમંજર સંદેશવાહક-બનવા દૃઢ નિશ્ચય થવાથી નોકરી છોડી તેઓથી દિમાલયનો દ્વિતીય પ્રવાસ કરે છે તે પછી કાશી ભણી પ્રયાણ આદરે છે. કાશી જતું થાય તો કાશીથી પૂર્વભણી વગ્ધા નદી ગંગાજીને મળે છે ત્યાં આવેલી આનંદગુહાનાં અવશ્ય દર્શન કરવાં. આ સ્થાનમાં તેઓથીએ નિવાસ કરેલો. અહીં તેઓથી સંસ્કૃતનાં ગદ્ય શાસ્ત્રગ્રંથોનો અભ્યાસ આદરે છે અને બ્રહ્મવિદ્યાના ઉપાસન તથા અધ્યાત્મવિદ્યાના પ્રચારની પૂર્વ તૈયારી કરતા જણાય છે. છેવટે ત્યાંથી તેઓથીનું જૂનાગઢ (કાઠિયાવાડ) પધારતું થાય છે. ત્યાં ગિરનાર ભણી જતાં દામોદરજીની સમીપની બાબુએ આવેલ મુચકંદગુહામાં તેઓથી નિવાસ કરે છે. આનંદગુહા અને મુચકંદગુહા તેઓથીની તપશ્ચર્યાનાં મુખ્ય સ્થાનો છે. મુચકંદગુહામાં એ તપશ્ચર્યા પરાક્રાણ્યે પહોંચે છે. સ્પૂલશરીરની પરવા કર્યાવગર અહીં તેઓથી ત્ર્યુભાસનું મૌનવ્રત ધારણ કરે છે, તદન એકાંતવાસનું સેવન કરે છે અને નિર્વિકલ્પ મમાધિના નિગ્ગનદમાં નિમગ્ન બને છે. અહીં સ્પૂલ શરીર અત્યંત નબળું પડે છે પણ એ નબળા શરીરમાં વાકમીક જોવા તપસ્વીનાં દર્શન થાય છે. મૌનવ્રત ધારણ કરેલું છે છતાં શેમેરોમમાંથી પરાવાણીનું ગુંજન સંભળાય છે. અને એકાંતવાસમાં વસતા છતાં બ્રહ્મરૂપે સર્વત્ર વસેલા ઋષિવરનાં દર્શન થાય છે. તે સમયે તેઓથીનાં દર્શન કરવાં એટલે ભારતના જુગભૂતાં ઋષિજીવનને તાદસ્ય જોવું: તે સમયે તેઓથીનાં દર્શન કરવાં એટલે સાક્ષાત્ તપોમૂર્તિને નિહાળવી આવું દર્શન કરનાર શિષ્યોમાંથી હજુ બે વિદ્યમાન છે. શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણા અને બીજી શ્રી. ભાઈશંકર ધનજી હવે બન્ને વયોવૃદ્ધ પુરુષો છે. મુચકંદગુહાનાં સંસ્મરણો આપતાં તેઓ તત્ત્વમય બને છે, તેઓની વાણી ગદગદ બને છે, આંખો બીની થાય છે.

આવા તપોમૂર્તિ, સિદ્ધયોગી અને બ્રહ્મદર્શી સંતને પૂજવા કોણ ન ઇચ્છે? મુચકંદ-ગુહાનું ચાતુર્માસ પૂરું થયા પછી સંવત ૧૯૪૭ના વર્ષની ક્રાંતિકી પૂનમને દહાડે બહારના ધણા શિષ્યો એકઠા થયા હતા. તે દહાડે સૌએ તેઓથીનું પ્રકટ આચાર્યરૂપે પૂજન કરેલું. વિક્રમ સંવત ૧૯૪૭ના વર્ષની ત્રિપુરી પૂર્ણિમા-ક્રાંતિકી પૂર્ણિમાનો દિવસ યાદગાર દિવસ હતો, છે ને રહેશે. તે દહાડે મોજીદગના એક સામાન્ય બ્રાહ્મણગુરુનું મહાબ્રાહ્મણ તરીકે પૂજન થયેલું-અડવાણા, લીંબુડા ને ગાંધારાજના સામાન્યશિક્ષકનું મહાગુરુરૂપે પૂજન થયેલું-માંગરોળ તથા વરલના સામાન્ય રાજ્યકર્મચારીનો શિષ્યમમૂલે પરમપુરુષ તરીકે સ્વીકાર કરેલો. સાચુ કહીએ તો તેઓથી આચાર્ય બન્યા ન હતા, પણ જિજ્ઞાસુવર્ગે તેઓથીને આચાર્યપદે સ્થાપ્યા હતા-પોતાનો મોક્ષમાર્ગ સરલ કરવા એવા સમર્થ મદ્યુરનું શરણુ સાધકોએ સ્વેચ્છાથી સ્વીકારેલું હતું.

સંવત ૧૯૪૭ના વર્ષની ક્રાંતિકી પૂનમનો દિવસ ફક્ત શિષ્યો માટે, સાધકજનોમાટે, કે. જિજ્ઞાસુ વર્ગમાટેજ યાદગાર દિવસ નથી-સમસ્ત માનવજાતમાટે એ યાદગાર દિવસ છે. તે દહાડે જગતક્રયાણુ માટે એક મંત્ર બહાર પડે છે. આધિ, વ્યાધિ ને ઉપાધિથી પીડાતા માનવોને સાચો રાહ દેખાડવા એક સાધુપુરુષ તે દહાડે કટિબદ્ધ થાય છે.

જગતને સત્ય-સુખની ઝાંખી કરાવવા તે દહાડાથી એક સદ્ગુરુ વેદાંતનું સિંહ-ગર્જન આરંભે છે. સાચા સંત જગત આખાનો વારસો છે. તેમને કોઈ ગામ, દેશ કે રાષ્ટ્ર માટે પક્ષપાત હોતો નથી. તેમને કોઈ વર્ગ કે વર્ણ માટે પક્ષપાત હોતો નથી. તેમને રાય કે રંક, સમજી ને અણસમજી, યુવાન ને વૃદ્ધ સૌ સરખા છે. તેઓથી આવા સંત હતા અને માનવકલ્યાણ તેઓથીને જીવનમંત્ર હતો. આવા સંતમાટે જગતના કયા માનવીને માન ન હોય? વિક્રમ સંવત ૧૯૪૭ના વર્ષની ક્રાંતિકી પૂનમથી વિક્રમ સંવત ૧૯૮૭ આશ્વિન વદિ અગીઆરશ ને શુક્રવારના સુપ્રભાત સુધી-એટલે લગભગ ચાળીશ વર્ષપર્યંત તેઓએ આચાર્યસ્થાન શોભાવ્યું હતું. (ચાલુ)

—[*]—

માનપત્ર

[મુંબઈ આનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળતરફથી શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદ્રારાણને
જયંતીમહોત્સવપર અર્પાયેલું માનપત્ર]

ૐ શ્રીમન્નાથપરમાત્મને નમઃ

વંદે ઓદક્ષિણામૂર્તિં પ્રસન્નવદનં પ્રભુમ્। નાથસંજ્ઞં મહેશાનં હ્યનંતાનંતરૂપિણમ્॥
જનાનામાનન્દં કમપિ કમનીયં વિરચયન્। મર્લાંભોષેઃ પારં નિશ્ચિલજનગમ્યં ચ વિદધૌ॥
શ્રુતેરર્થે હસ્તામલકમિવ ચક્રેડતિગદ્ધનમ્, અનાયાનાં નાથઃ સગુરુવરનાથઃ સુજયતુ ॥

પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથભરણુકમલરત, દૈવીસદ્ગુણાલંકૃત, સૌન્દર્યસુધાનિધિ,

શ્રીમાન માણેકલાલ નાનજી ચંદ્રારાણ

(માણિક્યવર્મા)

વાનપ્રસ્થ આસિ. કેપ્તુ. એન્ડુ. ઇન્સ્પેક્ટર-જીનાગઢ સ્ટેટ.

નિવૃત્તિનિવાસ શ્રી આનંદાશ્રમ નવાગામ, ખીલખા-કાઠિયાવાડ.

સુજ મહાશય!

આપે પરમ કૃપાળુ યોગમાર્તંડ શ્રીમન્નાથભગવાનના ભવનિધિતારક ચરણકમલનું શરણ લઈ અનન્ય ભક્તિદ્વારા તેઓશ્રીના ચરણારવિન્દની કૃપા પ્રાપ્ત કરી દ્વિજતવને યથાર્થપણે દીપાવી શ્રીગુરુભક્તિનો આદર્શ જનતાસમક્ષ મૂક્યો છે, એટલુંજ નહિ પણ વ્યવહાર અને પરમાર્થ ઉભયમાં એક સરખી ઉન્નતતા દાખવી સાચા ગુરુભક્ત તરીકે અમારા હૃદય ઉપર આપે આપના આચારવિચાર અને ધર્મપરાયણતા તેમજ કર્તવ્યનિષ્ઠાની જે ઉત્તમ છાપ પાડી છે, તે માટે આજે આપનો સત્કાર કરતાં તેમજ અમારા આમંત્રણને માન આપી હાંખા પ્રવાસનું કષ્ટ વેડી અસ્વસ્થ પ્રકૃતિ હોવા છતાં પધારીને અમને જે સતીષાનંદ આપ્યો છે, તે ઉત્સાહમાં આજે આપનો સત્કાર કરતાં અમારાં હૈયાં હરખાય છે.

મુંદુતર્ય!

આપશ્રીએ પૂજ્યપાદ સ્વલ્લવિદ્વરિષ્ઠ સદ્ગુરુ પરમાત્મા શ્રી ૧૦૮ શ્રીમન્નાથભગવાનનાં ગૂઢ તત્ત્વજ્ઞાનયુક્ત અનુપમ વ્યાખ્યાનની કલ્યાણકારી વાણીવારૂંપી જ્ઞાનગંગા ત્રીલીને “પરમ સુખી થવાના ઉપાય” રૂપે જિજ્ઞાસુઓના કલ્યાણ માટે તે વહાવી છે, તે માટે અમે આભારની લાગણી પ્રદર્શિત કરીએ છીએ.

હે સદ્ગુરુપાદપદ્મરત ઊમર !

પૂન્યપાદશ્રીના ચરણમલની મોહપદ ગળેનો પ્રમા પ્રાપ્ત કરી આપે ભગવાન શ્રીનાથ-મહેશ્વરને દિવ્ય હૃદય મંદિરમાં પધરાવી તેઓશ્રીના અનોકિલે ગુણોનો પરિચય કરી જનતા-સમક્ષ એ “ગુણાવશેષન” નિવેદન કરવાનું. જે મૌનન્ય દાખવ્યું છે તે બદલ અમે આપનાપ્રતિ ગુણગતાની લાગણી પ્રકટ કરીએ છીએ

‘હે વિવેકિન !

રાત દલાડાના સરવાળા કરીને, તનમન નીચીનીને, મન અંન કચ્છ અને હૃદયેને એકજ ધ્યેયમાં એકાગ્ર કરીને, કૃપાનાથના ચરણમલમાં જિંદગીનાં ઘણાં વર્ષો, પ્રભુશ્રીના પદ્મપાદપે ગાળીને તેના નિચોડપે જનતાસમક્ષ અગિતામૃતરૂપી સુંદર યાગ ધર્યો છે એટલુંજ નહિ પણ પ્રભુના જીવનનિધિમાં કુળકી માગી તેમની કિમતી રત્નમંડાળ જન-સમાજ સમક્ષ રજુ કરી શ્રીનાથભગવાનની પ્રભુતાનુ સ્પષ્ટ જ્ઞાન મેળે કરાવી પરોપકારાર્યમિદં શરોરમ્ એ સૂત્રને ચરિતાર્થ કરી બતાવ્યું છે એટલુંજ નહિ પણ ભવમાગરનો પાર પામવા માટે સૌને અંશુલિ નિર્દેશ કરીને આપે શ્રીનાથપાદમ્યજ્ઞરૂપી દીર્ઘનોશ દર્શાવી છે, એટલુંજ નહિ પણ ભગવાન શ્રીદક્ષિણામૃતિ શ્રીનાથમહેશ્વરનું મંદિર અને તેમાં વિરાજતાં પ્રતિમાજી જે આજે પ્રભુશ્રીના સાક્ષાત્ દર્શનની ખેટ પૂરી પાડે છે તે પણ આપના પ્રયત્નને આભારી છે. આ બધા ઉપકારો જેતા અમારા હૃદય આપના ચરણમા સંસ્પા નથી પડે છે આપના આ ભગીરથ પ્રયત્ન માટે અમે શ્રો આપના ઋણી હોઈ કૃતગતાની લાગણી દર્શાવીએ છીએ.

હે પ્રિય મુહુર્દ !

આપે શ્રીનાથઅગિતામૃતના એ દળદર વિભાગ બહાર પાડી ત્રીજા વિભાગ માટે પ્રવૃત્તિ આપ્તરી છે તે માટે અમે મૌની તે કૃપાર્જુવ આશુતોષ મહેશ્વરના પુનીત પાદારવિદ-યુગલ પ્રત્યે બહાંજસિપૂર્વક પ્રાર્થના છે કે તેઓશ્રી આપને આપના કાર્યની સિદ્ધિ અર્થે આરોગ્યપૂર્ણ શતાયુ બક્ષે અને આપના સુભગલ હસ્તે જનકલ્યાણનાં અનેક કાર્યો કરાવી આપના કીર્તિમંદિરોના કળય અધિષ્ઠાધિક પ્રકાશિત ગાખી આપના નિર્ધારિત મગલકાર્યની સફલતા માટે ઉત્તમ ચક્રિતપ્રદાન કરવા સાથે પોતાના વરદ કંઠમલનુ જગ આપના મસ્તકે રાખી આપને મર્વ પ્રકારે અભય આપી આપની સુભગલ મનકામના પરિપૂર્ણ કરે ! ! હરિ ઓ તત્ સત્.

શ્રીનાથજન્મતી
સંવત ૨૦૦૦, ગુરુવાર
માધવગામ, મુંબઈ

અમે છીએ આપના ગુણુપૂર્ણ

“શ્રીઆનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંળ મુખર્ધ”ના સરયો

0

શ્રીનાથજયંતિમહોત્સવ

[નવાગામ-પેરર બીલખા-આનંદાશ્રમ]

આ જન્મનીમહોત્સવમાં નીચે જણાવેલા લકતજનોએ સાત લીયો દાનો:

ભાવનગરથી પૂન્ય ધ. શ્રી ગદનસ્વરૂપજી (શ્રી ગજીરથમા) તથા તેમની સાથે જે સાધકો, જૂનાગઢથી શ્રી પોપટલાલ તારાચંદ વડીલ, શ્રી. કરજીમિહજી, શ્રી દયાજીસિહજી, શ્રી. લાલજીભાઈ, શ્રી. કન્યાજીસિહજી, શ્રી. વિદુલજીભાઈ, શ્રી. મોતીલાલભાઈ વગેરે. ત્રિયાણાથી

શ્રી. શ્યામજી જાની, દેવરાણ્યાથી શ્રી. દેવશંકરભાઈ, વંથલીથી શ્રી. કાનજીભાઈ સહકુટુંબ, પોરબંદરથી શ્રી. કાંતિલાલ ઠાકોર.

જયંતીના દિવસે પ્રતિમામંદિર અને સમાધિમંદિર ઉપર નૂતન ધ્વજ અડાવવાની મંગલક્રિયા કરવામાં આવી હતી. શ્રવણમંદિરમાં પ્રણાલિકાનુસાર હિંડોળા ઉપર કૃપાનાથનાં છબિજીને પધરાવવામાં આવ્યાં હતાં, અને બહારગામથી આવેલા ભક્તજનોએ તથા ખીલખાના, સ્થાનિક ભક્તજનોએ એકત્ર મળીને ભક્તિભાવપૂર્વક અને શાંતિથી, કૃપાનાથનું પોઠશોપચાર પૂજન વિધિવત્ કર્યું હતું. એ પૂજનમાં સર્વેના પ્રતિનિધિ તરીકે પૂ. ધ. ગહનસ્વરૂપજીએ સુખ્ય પૂજન કર્યું હતું.

પૂજન અર્થ રહ્યા બાદ શ્રી. દયાળસિંહજીભાઈ જયંતીમહોત્સવપ્રસંગે અનુસરતું પ્રાર્થનામાં પ્રસ્તાવિકરૂપે થોડું બોલ્યા હતા, અને નવા આગતુક ગુરુબંધુઓની ઓળખાણ કરાવવાની જે પ્રણાલિકા છે તેને અનુસરીને પૂ. ધ. ગહનસ્વરૂપજીની ઓળખાણ કરાવી હતી. તેઓ ભાવનગરની સનાતનધર્મપ્રવર્તક સલાના પ્રમુખ છે, અને પૂજ્ય શંકરાચાર્ય શ્રીરાજરાજેશ્વરાશ્રમ દ્વારા મહારાજે તેમને “સદ્ધર્મભૂષણ”ની પદવી અર્પણ કરી છે.

ગુરુબંધુઓએ એકબીજાના સંપર્કમાં આવી એકબીજાને ઓળખવા પ્રયત્ન કરવો. નેઈએ, એવી કૃપાનાથની આજ્ઞાનું સ્મરણ કરાવ્યું હતું; કારણકે કૃપાનાથે ખાસ જણાવેલું છે કે:—

“પોતાના સગાભાઈ કરતાં પણ ગુરુબંધુઓએ પરસ્પર વિશેષ પ્રેમ રાખવો નેઈએ.” આ પ્રસ્તાવિક ઉદ્દેશ પછી તેમનાં મોટાભાઈ શ્રી. કરણસિંહજીએ “કૃપાનાથનું જીવનદર્શન” એ નામની આ જયંતીમહોત્સવમાટે ખાસ તૈયાર કરેલી પુસ્તિકા પોતાની લાક્ષણિક શૈલીવડે વાંચી સંભળાવી હતી, જેની અંસર ભક્તજનોના અંતઃકરણઉપર સારી અર્થ હતી; તે પછી પૂ. ધ. ગહનસ્વરૂપજીએ પણ જયંતી પ્રસંગે ઉચિત અને કૃપાનાથ સંબંધી સુંદર વિદ્વાત્પૂર્ણ વ્યાખ્યાન; પોતાની શિષ્ટવાણીમાં તે શિષ્ટ શૈલીવડે કર્યું હતું. તેમજ,

તન મજે હૃદય મજે, મન જુદિ મળી જાય;

મજે વિચાર આચાર ને, તે શિષ્ય સદ્ગુરુ થાય.

એ નાથપ્રભુના દોહરાનું સ્મરણ કરાવ્યું હતું. અને તેથી તેની અસર શ્રોતાજનોપર અદ્ભુત જણાઈ હતી, અને સૌ ભક્તજનો કૃપાનાથના સ્મરણધ્યાનમાં લીન અર્થ ગયેલા તે ભક્તિરસમાં તરખોળ થઈ ગયેલા હોય એવું તટસ્થ જોનારને પણ જરૂર લાગી આવે એવું થયું હતું. આ રીતે અહીં આનંદાશ્રમમાં શ્રીનાથપ્રભુનો જયંતીમહોત્સવ શાંતિપૂર્વક તે સંવત્પૂર્વક ઊજવવામાં આવ્યો હતો.

પોતાના સદ્ગુરુશ્રીનો જયંતીમહોત્સવ કેવી રીતે ઊજવવો નેઈએ તે સંબંધમાં કૃપાનાથે પોતાશ્રીએ જણાવેલું છે કે:—

પોતાના સદ્ગુરુશ્રીની આજ્ઞાએનું ભક્તિભાવપૂર્વક શિષ્યોએ પરિપાલન કરવું એજ પોતાના સદ્ગુરુશ્રીનો જયંતીમહોત્સવ સારી રીતે ઊજવ્યો ગણાય.

આશ્વિન સુદિ ૩ જુધવારે ભાવનગરથી પૂ. ધ. ગહનસ્વરૂપજી અહીં પધાર્યા હતા, અને આશ્વિન સુદિ ૯ મંગળવારે અહીંથી જૂનાગઢ નર્મ. ત્યાં એ દિવસ રોઝાઈને ભાવનગર તરફ વિદાય થયા હતા. તેમની આશ્રમમાં સ્થિતિ હતી તે દરમિયાન પ્રવચનવડે તથા વ્રાતોવડે કૃપાનાથના જીવનસંબંધી પોતાના સુંદર સંસ્મરણો આપ્યાં હતાં કે, જે જાણીને સહૃદય બંધુઓને નિર્ભજ આનંદ ને દોમાંચ થયાં હતાં. આ સંસ્મરણો પ્રત્યેક બંધુબહેનો

પણ માંભજે એમ પણ સૌને થયું હતું, કારણકે અહારે સર્વ બધુબહેનોએ પોતપોતાના કૃપાનાથસંબંધીનાં સંસ્મરણો એકબીજાને કહેવામાટે અને એ રીતે કૃપાનાથનું સ્મરણધ્વાનપૂર્વક અનુસંધાન દહ કરવામાટે જ્યંતીમહોત્સવના અનુસંધાનમાં પ્રત્યેક સ્થળે “સંસ્મરણસત્ર” યોગ્યું એ બધુ જરૂરનું છે.

• જામજોધપુરના રહીશ શ્રી. મૂળશક્ત મોહનલાલ પાઠક સંકીર્તનકારે જ્યંતીમહોત્સવની રાત્રિએ હરિકીર્તનના રૂપમાં “માર્કેડેય આખ્યાન” ગાઈ સંભળાવ્યું હતું.

• જ્યંતીમહોત્સવના દિવસે પાટણનિવાસી શ્રીમાન ડાક્ટર વામનરાય જટાશક્ત વસાવડા તરફથી શલાહાર તથા બીજે દિવસે મિશ્રાન ભોજન આપવામાં આવ્યું હતું.

શ્રીઆનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળ-મુંબઈ તરફથી શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણીને જ્યંતી-મહોત્સવપ્રસંગે ચાંદીના કાન્થેટસાથે માનપત્ર અર્પણ થયું છે, આ સમાચારથી સૌ ગુરુબંધુઓને આનંદ થશે.

શ્રીઆનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળ-કરાંચીમાં પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનો ૮૭મો જ્યંતી-મહોત્સવ મુંદરરીતે જિજ્વાયો હતો, જેનો કાર્યક્રમ નીચે પ્રમાણે છે:

કાર્યક્રમ

પ્રાતઃકાળ ૯ થી ૧૦ શ્રીસદ્ગુરુમહાપૂજન વગેરે.

૧૦ થી ૧૧ પૂજ્ય મંડલેશ્વર સ્વામી શ્રી કૃષ્ણાનંદજી મહારાજનું પ્રવચન.

૧૧ થી ૧૧૫ ભજનધૂન.

સાંપંકજ ૭ થી ૯ વરણાગી.

૯ થી ૯૫ કીર્તનો.

૯૫ થી ૧૦ આરતી-પ્રસાદ.

આ મંડળ દર રવિગરે સત્તરના ૧૦ થી ૧૧૫ પર્યંત પૂજ્યપાદ મહાત્માશ્રીના ઉપદેશાશ્રુતનું શ્રવણ-કીર્તન વગેરે સત્કાર્ય સેવે છે તેમાં ભાગ લેવા આપને સગ્રેમ નિમંત્રણ કરીએ છીએ.

લિ. વ્યવસ્થાપકો, આનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળ-કરાંચી.

જૂનાગઢમાં શ્રી. વકીલ પોપટલાલ તારાચંદ ગોમળીયાને ઘેર પૂજ્યપાદ કૃપાનાથની આજ્ઞાનુસાર વર્ષો થયાં નિલ સત્સંગકયાશ્રવણ ચાલુ છે, જેનો લાભ જિજ્વાસુઓ લે છે. ઉપરાંત તેમને હાં પૂજ્યપાદ કૃપાનાથપ્રણીત તમા કૃપાનામમંબંધી પુસ્તકોનું પુસ્તકાલય રાખવામાં આવ્યું છે. જેનો લાભ જિજ્વાસુઓ લે છે.

શ્રી. દયાજીસિંહજી લાલસિંહજી ઠાકોર જૂનાગઢવાળાતરફથી પૂજ્યપાદ કૃપાનાથની સેવામાં ધરવામાટે જર્મનસીદ્ધવરના હાથાવાળું ચમર એક ભેટ આવેલું છે; તેમજ “કૃપાનાથનું જીવનદર્શન” કે જે પુસ્તિકા આ જ્યંતીમહોત્સવવેળા શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી ઠાકોરે લખી તૈયાર કરી છે તે ૪૦૦ પ્રતિ આનંદાશ્રમને અર્પણ કરેલ છે. મૂલ્ય રૂ. ૦-૧-૦ રાખવામાં આવ્યું છે. આ લેખ આ અંકમાં મૂકવામાં આવેલ છે.

અમદાવાદ-આનંદાશ્રમ, કુતિયાણા-આનંદાશ્રમ, હાંબુડા-આનંદાશ્રમ, મોજદહ-આનંદાશ્રમ, પ્રાકા-આનંદાશ્રમ, કુંડલા-આનંદાશ્રમમાં તથા માંડલ, જંજીસર, જામજોધપુર, ગોધરા, દીવા વગેરે સ્થળોએ ત્યાંના ગુરુબંધુઓએ ઉત્સાહપૂર્વક શ્રીનાથજ્યંતીમહોત્સવ જિજ્વાયો છે.

પોરબંદર-આનંદાશ્રમમાં પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનો ૮૭મો જ્યંતીમહોત્સવ મુંદર રીતે જિજ્વાયો છે, જેનો કાર્યક્રમ નીચે પ્રમાણે અગાઉથી પત્રિકાદ્વારા પ્રકટ કરવામાં આવ્યો હતો:—

કાર્યક્રમ:

સવારનાં ૭ામી થી ૮

વેદધોષ.

,, ૮ થી ૧૦ામી

સદ્ગુરુપૂજન.

દિવસે ૭ થી રાત્રિના ૯ સુધી

અખંડદીપ તથા જપ.

સ્થળ: સન્યાસી આશ્રમ

મુખ્ય સાંજના જુના ૫ થી ૭

વેદધોષ: શાસ્ત્રીઓ તથા વિદ્યાર્થીઓ.

વકતાઓ

શાસ્ત્રી ભાઈશંકર કામેશ્વર વેદાંતકેશરી.

નેકાલાલ કહાનજી નેશી.

શાસ્ત્રી વિશ્વનાથ માધવજી વેદાંતરત્ન.

વાનપ્રસ્થ માલદેવભાઈ.

ભગવાનજીભાઈ ભગ્ન તથા ધૂન.

પૂ. પરમહંસ પરિવાજીઆચાર્ય હપિકેષ-કાશીનિવાસી સ્વામીજી ૧૦૮ શ્રી સંતોષાનંદજી મહારાજ વેદાન્તાચાર્યે “પૂ. મહાત્મા શ્રીમન્નાથ પ્રભુશીનો જયંતીમહોત્સવ અને સનાતન વૈદિક ધર્મપ્રચારક કર્તવ્ય” એ વિષય ઉપર પ્રવચન કર્યું હતું.

શ્રીસદ્ગુરુમહાપૂજન:—ગતશરદ્પૂર્ણિમાના દિવસે રાત્રિએ આનંદાશ્રમની વિશાળ ફરસ ઉપર આંદનીમાં સિંહાસન ગોઠવી પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનાં હપિજી તથા પાદુકાજી પધરાવી સૌ આનંદાશ્રમવાસીએ પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનું વિધિપૂર્વક પૂજન કર્યું હતું. પૂજન બાદ શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદીએ “પૂજ્યપાદશ્રીનાં સંસ્મરણો” પર સુંદર વિવેચન કર્યું હતું. પછી સૌને પદુવાનો પ્રસાદ આપવામાં આવ્યો હતો.

આશ્વિન વદિ ૧૧ સ્વરૂપાવરથાનતિથિ હોવાથી પૂજ્યપાદશ્રીનું મહાપૂજન કરવામાં આવ્યું હતું તેમજ સમાધિમંદિરે પણ શ્રીપાદુકાજીનું વિધિપૂર્વક પૂજન કર્યું હતું. સારખાદ શ્રીગીતાજીના ૫, ૧૨, ૧૫માં અધ્યાયના પાઠ તથા શ્રીદક્ષિણામૂર્તિસ્તોત્રના પાઠ સૌએ કર્યા હતા. ને ઉપવાસપૂર્વક વ્રત કર્યું હતું.

આશ્વિન વદિ ૧૧ના દિવસે અર્પણ થયેલી રકમના વ્યાજમાંથી શ્રી. મહાશંકર હજનલાલ રાવળ-ભાવનગરતરફથી વિદ્યાર્થીઓને ભોજન તથા શ્રી. ભાઈશંકર ધનજી દવે તેમજ શાસ્ત્રી વિશ્વનાથભાઈ-કુંડલાવાળાતરફથી પૂજ્યપાદશ્રીને યાજ્ઞ ધરાવવામાં આવ્યા હતા.

—:0:—

॥ ૐ ॥

શ્રીનાથજયંતીમહોત્સવ

[સં. ૧૯૭૨ના આશ્વિન સુદિ ૪, સ્થળ: શ્રીઆનંદાશ્રમ-બીલખા મહાપૂજનપછી પૂ. કૃપાનાથે આપેલું વ્યાખ્યાન] .

“ યાવદાવદહંકારો વિસ્મૃતોઽભ્યાસયોગતઃ ।

તાવત્તાવત્સૂક્ષ્મદષ્ટેર્નિજાનંદોઽનુભૂયતે ॥ ”

જેટલી જેટલી અહંકારની અભ્યાસયોગવડે વિસ્મૃતિ, તેટલો તેટલો નિજાનંદ

સૂક્ષ્મદષ્ટિવાળાને અનુભવાય છે.

એલે,-

સાધકે પોતાના અંતઃકરણની વૃત્તિઓને વિષયોમાંથી અંતરીની ઇન્દ્રિયોમાં લાવવી. મતલબકે વિષયોનું સ્મરણ બંધ કરવું, ને વૃત્તિને ઇન્દ્રિયોમાં જ રાખવી.

પછી ઇન્દ્રિયોમાંથી વૃત્તિને આકર્ષીને અંતઃકરણમાં અહંકારમાં લાવવી-વિશેષ અહંકારમાં લાવવી.

હું અમુક જાતિનો છું, અમુકનો પુત્ર છું, ઈં વિશેષ અભિમાનવાળી વૃત્તિ તે વિશેષ અહંકાર.

પછી તેની વિશેષ લાવનારું વિસ્મરણ કરીને “અહં” એવી સામાન્ય લાવનારો-સામાન્ય અહંકારમાં-સ્થિત થવું, ને તે પોતાના સામાન્ય અહંકારને સમષ્ટિના સામાન્ય અહંકારમાં સ્થાપવો. મતલબકે હું આત્મસ્વરૂપ છું એ લાવના સ્થિત કરવી.

પછી શાંતાત્મામાં એ સામાન્ય અહંકારનું વિસ્મરણ કરવું.

જીવનનું પરમકર્તવ્ય આ છે-નિજાનંદ મેળવવો એ છે. એ આનંદ સ્વતંત્ર અને અનવધિ છે. જ્ઞાનીઓ તે આનંદ ઇચ્છા થાય ત્યારે મેળવી શકે છે. જમતાં જમતાં પણ મિનિટ એ મિનિટ તેમાં સ્થિતિ કરવી હોયતો તે કરી શકે છે.

પ્રત્યેક કેફી વસ્તુના કેફનો ઉતાર કષ્ટ આપનાર છે. જેમકે દારૂ, અફીણ, લાંગ, ગાંજો ઈં, અને આ આનંદમાંથી તો જાગ્યા પછીની સ્થિતિ પણ આનંદમય હોય છે.

આ આનંદનો આરંભ, મધ્ય ને અંત ત્રણે આનંદમય છે.

(જો કે વિષયાનંદ પણ બ્રહ્માનંદજ છે, પણ જીવો બ્રમથી અમુક વસ્તુવડે આનંદ પ્રાપ્ત થયો એમ જાણી તે વસ્તુમાંજ આનંદ માની લે છે.)

આવા આનંદને-મોક્ષસ્વરૂપ પરમાનંદને પ્રાપ્ત કરવો એ મનુષ્યજીવનનો પરમ ઉદ્દેશ છે, તે પરમપુરુષાર્થ છે. તેથી ઊતરતો પુરુષાર્થ ક્રમમોક્ષ પ્રાપ્ત કરવો તે છે, ને તેમ ન બની શકે તો જીવર લોકથી માંડીને સત્યલોક સુધીના દેવની સ્થિતિ પ્રાપ્ત થાય તેવો પુરુષાર્થ કરવો. જ્યારે મનુષ્યમાંથી મનુષ્યનો અવતાર મળે તો પણ સારું. મુડી ન ખોવાય તો પણ બસ, પણ મનુષ્યમાંથી મનુષ્યથી ઊતરતી યોગિ પ્રાપ્ત એવાં કર્મો બને એ તો ઘણું ખોટું.

અંતઃકરણમાં પુણ્ય સંસ્કારો હોય તો આવા વિષયમાં (આધ્યાત્મિક વિષયમાં) રુચિ ઉપજે, માટે પાપ ન કરવાં ને પુણ્યકર્મો કરવાં એ વાત ઘણી જરૂરની છે.

(માણિક્યવર્માની નોંધ ઉપરથી)

—[*]—

શ્રીઆનંદાશ્રમમુધુમંડલ-મુંવઈમાં શ્રીનાથજયંતીમહોત્સવ

મુળધર્મમાં શ્રીઆનંદાશ્રમ મુધુમંડળદ્વારા આગળથી આમંત્રણપત્રિકાદ્વારા કાર્યક્રમ બહાર પાડીને આ જયંતીમહોત્સવ ઘણી ધામધૂમથી ને આનંદપૂર્વક ઊજવવામાં આવ્યો હતો; જેનો કાર્યક્રમ નીચે પ્રમાણે રાખવામાં આવેલ હતો:-

કાર્યક્રમ

સવારે (તવો ટાઇમ)

૯ા થી ૧૧ા

૧૧ા થી ૧૨ા

સાંજના (તવો ટાઇમ)

૧ શ્રીસદ્ગુરુમહાપૂજન

૨ વેદધોષ

૧ પરમપૂજ્ય સ્વત્તનિષ મહારાજ શ્રી. શંકર મહારાજ ઉનાવાળાના યોગપ્રદ મનનીય લગ્નનો.

૪ થી ૫

૨ સંગીતવિશારદ પંડિત દેવેન્દ્રવિજયના સંગીતમય લગ્નનો.

૫ થી ૭

૩ વ્યાચાર્યજીના જીવન પરિચય સંબંધી દિવાન બહાદુર શ્રી. કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ ઝવેરી, શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણા, શ્રી. મણિલાલ ત્રિભુવન ભટ્ટ, ગં. સ્વ. શ્રી. જયગંગાબહેન તથા શ્રી. મણિલાલ સોમનાથ વગેરેના પ્રવચનો.

૭ થી ૮ા

૪ શ્રી. મંગળલાલ માધવદાસ વ્યાસ રીટાયર્ડ, ઝોજન્સી હેડ સરવેયર સાદરા ડીવીઝનવાળાનું હરિકીર્તન.

૮ા થી ૧૦ા

૫ ભક્તરાજ શ્રી. કથુભાઈના ચિ. શ્રી. નવનીતભાઈના સત્સંગ મંડળના હૃદયઆલોકકે લગ્નનો.

૧૦ા થી ૧૨

મુંબઈમાં શેઠ દામોદરદાસ માધવજી દ્વાર વગેરે આપણા ગુરુમંડુઓએ પૂજ્યપાદ કૃપાસિંધુ સદ્ગુરુશ્રીનો જન્મોત્સવ આસો સુદિ ૪થે બહુ ધામધૂમથી ઉજવ્યો હતો. શેઠનો ત્રણ ચાર વર્ષથી અતિ આગ્રહ હોવાથી તે વેળા ઉત્સવમાં ભાગ લેવા માટે શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણા આદિ મંડુઓ પણ ગયા હતા. શેઠ દામોદરદાસભાઈ વગેરે ભાઈઓ કાખોપતિ કે કશેડપતિ ગણાય છે તેમને સાંજે જીતારો રાખવામાં આવ્યો હતો. બહારગામથી ખીજા ગુરુમંડુઓ પણ આ ઉત્સવમાં ભાગ લેવા આવ્યા હતા. સૌને માટે શ્રી. શેઠ તરફથી સુંદર વ્યવસ્થા થઈ હતી. શ્રી. શેઠની તથા આપણા ખીજા ગુરુમંડુઓની પ્રદાસકિતની તેમજ ઉત્સાહની શી વાત કરવી? નજરે જોનારને તેનો ખરો ખ્યાલ આવી શકે. માધવઆગતા ઉપલા મોટા હોલમાં પૂજ્યપાદ પ્રભુશ્રીનાં (પ્લાસ્ટર ઓફ પેરીસનાં બનાવેલાં રંગીન) અક્ષલ જેવડાં મંગલમય પ્રતિમાજીનું તથા પાદુકાજીનું સવારના સમયમાં મહાપૂજન થયું હતું. તે વેળા ઘણા ગુરુમંડુઓ તથા બહેનોએ તેમાં ભાગ લીધો હતો. મહાપૂજન ચર્ચરણા પછી સં. ૧૯૭૨નો શ્રી જ્યંતીમહોત્સવને પરમ પવિત્ર દિવસે કૃપાનાથે શ્રીમુખથી આપેલું વ્યાખ્યાન તે વેળાની શ્રી. માણિક્યવર્માની તોષિતપરથી તેમજુ વિવેચનપૂર્વક ત્રાંચી સંભળાવ્યું હતું. જે આ ચંકમાં અન્યત્ર પ્રસિદ્ધ થયેલ છે.

સારખાદ બહેવોએ વેદપાઠ કર્યો હતો. આજણોની વસંતપૂજન ચર્ચ હતી. (આ વસંત પૂજનમાં વેદપાઠી સાહજીનું પૂજન કરવામાં આવે છે, ને તેમનો ફરાળ તથા દક્ષિણથી સત્કાર કરવામાં આવે છે.) બપોર પછી વ્યાખ્યાનાદિનો ક્રમ હતો. મોટા હોલમાં પત્ર-પુષ્પાદિથી શણગારેલી પૂર્વના ઋષિમુનિઓનાં નિવાસને યોગ્યરીતે દર્શાવતી ચર્ણકુટિ બનાવી હતી. બાલુમાં ગાય તથા હરણાંનાં ચિત્રો નજી તેઓ સાક્ષાત જિભાં હોય તેવાં જણાતાં કર્તાં. પર્ણકુટિમાં શ્રીલક્ષ્મીનારાયણનાં ચિત્રંજી ગિરાજતાં હતાં, પાસે કૃવાનું દરય હતું. પૂજ્યપાદ ગુરુદેવનાં ભવ્ય પ્રતિમાજી, નજી સાક્ષાત પ્રભુશ્રી વિરાજતા હોય તેવાં બીજી

અપૂર્વ બહાર દત્તા. નવનવાનરાત્ર સત્ગુણમાં લાભ પામના તરફના લક્ષ્યો દર્શાવે તેમાં વળી જ્ઞાતકતનાં રંગમેરંગી પીછંગોના દોષગ્રોની માગાઓ વિનંતે પશુ પત્નીન પ્રસન્ન અર્પતી હતી. આ બંધુ બહારનું દક્ષ્ય જેમ આકર્ષક હતું તેમ મનોન્યબો મર્વ કાંઈમ પશુ આકર્ષક હતો. મંગીત, ભગતો ને વ્યાખ્યાનો પશુ મુર પ્રકારે દર્શાવતાં. ૨૦૧૨. લાગશે કે સાંજના ૪વી રાત્રિના ૧૨મ વગનાં સુધી એ બંને સમર્થિત ચલુ રહ્યો હતો. માનવમેદની દર્શનશ્રવણાદિમટે આગરની પેઠે ઉભાવતી હતી.

શ્રી. માધિક્ષયમાંએ બહુ બહુ ના પડ્યા છતાં એમંતમાય ગુણર્જના બહુમિતો વાલેથી તેમને માનપત આપવાનો કમ થોડો હતો. જે માનપત આ અંકમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે તે આરંભેજ સત્તામાં પડી રાજગણી રૂપના કલકલમાં મૂકેને તેમને આપવામાં આવ્યું હતું. પછી શ્રી. માધિક્ષયમાં નાર્મીમાં લેવું વિનંતેજ પ્રાપ્તુરે આપુ હતું ૩૦—

આ વિશ્વમાં વાસ્તવિક રીતે પ્રભુવિના અન્ય કોઈ ન હોવાનો અર્થ પ્રભુનાં ૨૧ દોવાથી ને આપણે બધાં તે શ્રીવિરાડ પ્રભુના અંકમાં દોવાથી બહી રીતે તે માનપત કૃપાર્ણવ નાયનેજ હતું. વળી કૃપાર્ણિયુ નામનો આ સેવક તે "નિમિષમાર્ગ નવ-સત્યસાચિન્" એ પ્રભુવચન પ્રમાણે થોડાને પ્રથમથીજ વિનિવમાય મળે છે, એકને જો તત્સત્ શ્રી સદ્ગુણદેવાર્પણમસ્તુ પૂર્વક આ માનપત શ્રીપ્રભુદેવ, નિવિદમાં મળેલું. જો છું, તે પછી સોએ શ્રીસદ્ગુણદેવના જપમ્બનિ દર્શાવતા.

માનપતના કાર્યકમ પછી અનેક વક્તાઓએ કૃપાર્ણિયુ નાયનો મદિમા ગાયો હતો. વ્યાખ્યાનો પછી ભગવદ્ગુણની તો કહી પડી હતી. તે પછી પાંચ વ્યાખ્યાનોનો પ્રવાસ વલો હતો. એને બહુ મંગળમય સ્વરૂપમાં બહુ આનંદપૂર્વક મર્વ મંગળાર્થ સમાપ્ત થયું હતું.

ગોધરામાં થયેલ પૂજનો:—ગુરુપ્રિય, શાવડી, જન્માટમી, રાદ્ગુણિય, સ્વરૂપાવસ્થાનતિથિ.

—[૦]—

ધોરંણનિવાસી શ્રી. ડા. લક્ષ્મીચંદર લાલજી વ્યાસ તરફથી તેમના સદ્ગત પુત્ર શાંતિલાલના આત્મકલ્યાણાર્થે એક આરંગ બંધારી પૂજયપાદ કૃપાનાથની સેવામાં અર્પણ થયો છે. ને તેનો શિલાલેખ મૂકવામાં આવ્યો છે.

બૂનાંગડનિવાસી શ્રી. હરખચંદ લક્ષ્મીચંદ શાહ તરફથી પત્ર એક આરંગ પૂજયપાદ કૃપાનાથની સેવામાં અર્પણ થયો છે. ને તેનો પણ શિલાલેખ મૂકવામાં આવ્યો છે.

તુરતમાં બહાર પડેલાં નવાં પુસ્તકો

સ્વદેશસેવા	કિંમત ૦-૧-૦
ગુરુગીતાસાર	" ૦-૧-૦
ભક્તિમુખા	" ૦-૧-૦
વિશ્વનાથીઓનાં નિત્યકર્મ	" ૦-૧-૬
શ્રીમુક્ત	" ૦-૧-૦
અધર્મવેદીયઆદ્યનિકપ્રકાશ	" ૦-૧૨-૦
આનંદામનું દૂરદેહી	" ૦-૮-૦

વિજ્ઞપિત

શ્રીનાથજીવંતી અંક નિમિત્તે લેખોની પ્રતિ થઈ જતાં લોજન, થાળ ને પરચુરણ લેઈતી વિગત તથા આનંદાશ્રમ સમાચાર આવતા અંકમાં પ્રસિદ્ધ થશે.

ગતીકમાં જણાવ્યા પ્રમાણે આવતી દાર્તિકી પૂર્ણિમાએ મહાપૂજનમહોત્સવ તથા સાધન સમારંભ યોજવામાં આવેલ છે.

મહાપૂજનમહોત્સવના દિવસો:—

દાર્તિક સુદિ ૧૪, પૂનમ ને વદિ અષ્ટમ તા. ૩૦-૩૧ ઓક્ટોબર, ને તા. ૧ લી નવેમ્બર આ પ્રણે દિવસોમાં સાધનક્રમ આજી રહેશે.

આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોનો પ્રચાર

શ્રીમુખ આનંદાશ્રમ-મુખ્યમંડળે આનંદાશ્રમનાં સર્વ પુસ્તકો મુખ્યમાં રાખીને આનંદાશ્રમનાં ન્યાયામ પો. બીલખામાં મળતી કિમ્તેજી દેશે છે. બીલખાથી મુખ્ય પુસ્તકો પહોંચવાને લગતે સર્વ ખર્ચ તથા વ્યવસ્થાખર્ચ પણ મુખ્યમંડળે મંડળ સહન કરે છે, અર્થાત્ એ રીતે મુખ્યમાં દર્જ પણ જિનાશ બીલખામાં મળતી કિમ્તેજી દેશે પુસ્તક વેળવી કરે છે. આ પ્રમાણે શ્રીમુખ આનંદાશ્રમ-મુખ્યમંડળે આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોનો પ્રચાર કરીને સનાતનધર્મની સેવા કરે છે. મુખ્યમાં મંડળે ન્યાર્થી આ પ્રવૃત્તિ હાથ ધરી છે લાગતી આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોની માગણી મુખ્યમાં જિનાશનાં ઉત્તરોત્તર વિશેષ ધવા લાગી છે, અને મોટા પ્રમાણમાં પુસ્તકોનો ઉપાડ થવા લાગ્યો છે. એટલેકે પુસ્તકો તો લગભગ ખસાય થયેલાં હોવાથી તેની પુનરાવૃત્તિઓ છપાવવાની રાજ્યનાં મુખ્યમાં રાખી છે. આ પ્રવૃત્તિમાં મંડળને ધન્યવાદ કરે છે.

કિમ્તેજી આનંદાશ્રમમંડળે પણ આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોનો પ્રચાર કરે છે. અન્ય સહેતી નિર્મલકી/સુવર્ણપુષ્પાએ પણ આ પ્રકારે આનંદાશ્રમનાં પુસ્તકોનો પ્રચાર કરવાની પ્રવૃત્તિ મહાશ્રી સનાતનધર્મની સેવાને લાલ લેવો જોઈએ. શ્રી. લાલજી બીલખામાં દરર વૃત્તાગતવાળાએ ક્રેડિટની સેવા કરવા માટે આનંદાશ્રમનાં સર્વ પુસ્તકો વૃત્તાગતમાં વેચવાનું કાર્ય હાથ ધર્યું છે.

પત્રપાઠ મંદાતમાલીવિરચિત પદ્ય-કેદર, પદ્ય, રાગધર્મ ને રસ્યદીપિકાદીકાવાળાં શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા (મોટાં ગીતાઈ) કે જે અર્ધી કિમ્તે આપવામાં આવતાં હતાં તે દ્રવ્યથી મેડી કિમ્તે આપવામાં આવશે, અર્થાત્ તેની મૂળ કિમ્ત રૂ. ૩-૮-૦ છે તેને ખર્ચે દ્રવ્યથી તે રૂ. ૨-૧૦-૦ થી મળશે.

શ્રીઆનંદાશ્રમ, નવાગામ (પો. બીલખા-કાશિવાર)

તરફથી

પ્રકટ પત્ર માગિક આસિદ પત્ર

P. O. Billha

(Kathiawar-India).

આનંદાશ્રમ

૭૫૭ શ્રી. કાશિવાર મુખ્યમંડળી સભા

નં. ૩૬૫, નિમ્લકાર્ડ રોડ, રાજકોટ-૧

૧૯૪૮

વર્ષ ૧૩ મું

માગશીર્ષ

તારીખ ૬

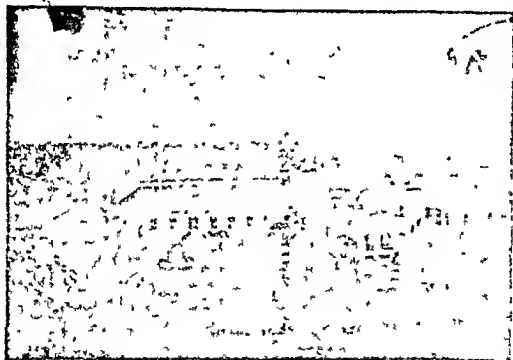
સંવત્ ૨૦૦૧

॥ ૩૪ ॥

॥ પવો ધર્મસ્તુતો જયઃ ॥

આનંદાશ્રમ

શ્રીઆનંદાશ્રમ

આનંદાશ્રમકેટલુ મુદ્રો પવમીતિકટનું મરિનામ્ ।

નિર્માતૃનાપચરણં સ્મારયમામોઽવુનર્મયે ॥

ગંધારીઆના પુનર્નિર્માના વચને નિહત કલાત્મા આ આનંદાશ્રમના
આચાર્યશ્રી શ્રીજીવજીવનાનના ચરણકૃત્તને આને કેટલે જરૂર આપે એ છે એ

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠા
૧	"સાચું ધર્મ".	૪૭
૨	શ્રીનાથવચનાનુસાર.	૪૭
૩	શ્રીનાથપ્રશ્નનું આખ્યાન.	૫૧
૪	કૃપાનાથનું જીવનકર્ણન.	૫૨
૫	કનિષ્ઠપૂર્ણિમાનો શ્રીકૃષ્ણમહાપુરુષમહોત્સવ તથા આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ.	૫૪
૬	પૂજ્યપાદ મહાત્મા શ્રીમન્નાથરામનિઃ પદમદૈવી સત્સંગનાં સંસ્મરણો.	૫૬
૭	મહેશ્વર કેવા હતા ?	૫૭
૮	સુંબડમાં ઉત્તરાયણ શ્રીમન્નાથમહેશ્વરના નવમીમહોત્સવનું વિહંગાવશેષન.	૫૮

—:૦:—

લવાજમસંબંધી જરૂરી નોંધ

કામગીરી અમલમાં મોંઘવારીમાં અહીં ૧૩મા વર્ષનો આ હશે અને પ્રસિદ્ધ થાય છે, મને જે અધુરકેટલાં લવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું લવાજમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે એમ સમરથ આપનામાં આવે છે. આજે રહેવાની ક્ષમતા ન હોય તેમણે અગાઉથી ત્યાં લખાઈ અમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ ને ખર્ચમાં નફાનું કિતરું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

મુચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વ પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહારાષ્ટ્રીરામ ગોકુળદાસ દેવાઈ, વેલંતદૂધ-માંંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી ભગવતસિંહજી કચેડિયા સિધા એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ
માલિ, સુરત: પાલેશ કેવળચંદ કાનજીભાઈ, ગાંધી.

શ્રીલક્ષ્મણમૂર્તિનાથસદ્ગુરવે નમઃ ॥

આનંદં બ્રહ્મણો વિદ્વાન્ ન વિમેતિ કુતશ્ચન ।

અર્થઃ-આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને જાણનાર ઠાઠથી પણ કય પામતો નથી.
તૈત્તિરીય-ઉપનિષત્

વર્ષ ૧૩ મું]

સંવત્ ૨૦૦૧ માર્ગશીર્ષ

[અંક ૬]

ૐ

“ સાચું ધન ”

રાગ ભેરવી-આચાવરી

સાચું ધન ગુરુ-રામ, અમારે મન, સાચું ધન ગુરુ-રામ. ટેક.

હિરા માણેક ચોતી મુક્તા, અતુલ અનૂપ બલરામ;

તો શીઠ જાતું મુખમલાને ? ધનિકતણે તો દે ! ધામ ? અમારે ૧

અખૂટ અમારી અઢળક લક્ષ્મી, અમોલ અમારાં ધામ;

માયામઢથી અંધ બનેલાંનાં, તો પછી અમને શું કામ ? અમારે ૨

નાથ અમારી મોંઘી મુડી, અંતરેણી વિદ્યામ;

તો શું ફરીએ ? ધામ ધરા ધન. નાથત અંતરો કામ અમારે ૩

ખરચે ન ખૂટે દિનદિન વધતાં, અજબ અમારાં દામ;

નાગ અમારૂં અત વખતતું સાચું નાણું ગુરુ-રામ અમારે ૪

“ શ્રીઆનંદાશ્રમ ”

નવાગામ

શ્રીનાથચરણાવલંબી દાસ
નાગ (આત્મપ્રકાશ)

૧. મુખ મલાને=રાકડે મોઢે. ૨. અંતરેણી વિદ્યામ=મરણ અને પછીના મમયમાં જીવના સંન્યા આધારરૂપ. સ્વલ્પવિદ્યારૂપી લક્ષ્મી વ્યવહારમા ગંજાતી બધી લક્ષ્મી-કરોડોની મુડી તો અહીંજ રહેવાની ૩. સત્પ્રમર્શી દામ જેમ જેમ ખર્ચાય તેમ તેમ વધી ધાય.

શ્રીતિથિવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમત્તાથલગવાન]

આરંભમાં પોતાના સદ્ગુરુથી ને સત્શાસ્ત્રથી બ્રહ્મતું સ્વરૂપ સમજી તેને આકારે વૃત્તિ કરવાનો સુસુક્ષ્મ પ્રયત્ન ચાલે છે. આ તેનો બ્રહ્માકારવૃત્તિ કરવાનો પ્રયત્ન છે. આકારપૂર્વક આવો પ્રયત્ન ચાલુ રહેવાથી તેના અંતઃકરણની પવિત્રતા, સ્થિરતા ને સૂક્ષ્મતા વધતાં તેના અંતઃકરણમાં રહેલા પ્રતિબંધક સંસ્કારો દૂર થવાથી તેને બ્રહ્મનો સાક્ષાત્કાર થાય છે. પછી તે જ્ઞાનીને તે બ્રહ્મતત્ત્વ પોતાના અંતઃકરણમાં આવરણરહિત પ્રતીત થયા કરે છે, તેને માટે તેમને બ્રહ્માકારવૃત્તિ કરવાનો પ્રયત્ન કરવો પડતો નથી.

બ્રહ્મનો સાક્ષાત્કાર થયા પહેલાં સુસુક્ષ્મને બ્રહ્મતું પરોક્ષજ્ઞાન હોય છે તેથી તે બ્રહ્મના સાક્ષાત્કારમાટે બ્રહ્મના સ્વરૂપની કલ્પના કરી બ્રહ્માકારવૃત્તિનો પ્રવાહ ચલાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે.

મનુષ્યતું શરીર ક્ષણભંગુર છે, ને સંસારનાં સુખો તે સાચાં સુખો નથી, પણ કથનમાત્ર સુખો છે. તે પરિણામે દુઃખ આપનાર હોવાથી દુઃખરૂપ છે. પરમાત્માની પ્રાપ્તિ કરાવનારા ઉત્તમ મનુષ્યજન્મને પામી વિવેકી મનુષ્ય પોતાના કલ્યાણમાટે ઘણા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

કામ, ક્રોધ ને લોભાદિ વિકારો જે જીવના પરમશત્રુ છે તેનાથી બચી મનની સ્થિરતામાં ને શાંતિમાં ઉત્તરોત્તર વધારો કરતા રહેશો.

“ યસ્યાનુગ્રહમિચ્છામિ તસ્ય સર્વં હરામ્યમ્ ॥ ” તથા “ પ્રભુનો નિઘ્ર પણ પોતાના ભક્તના અનુગ્રહમાટે છે.” એ પ્રામાણિક વચનોનો વિચાર કરી પ્રભુના ભક્તે પ્રભુના કાર્યમાં શુભજ જોતું જોઈએ. એમ કરવાથીજ તમારું મન સખલ, શાંત, ને સુખાનુભવવાળું થશે.

પ્રાણિપદ્યેથી અનિત્ય છે એમ સમજી મનને હવે અનાત્માના ચિંતનથી મોકળું રાખી તેને પરમાત્માના ચિંતનમાં જોડવા અસાધારણ જાગૃતિ ને ઉત્સાહ રાખશો. અંતરાત્માનું સ્મરણ કરવામાં પાપ છે માટે સમજીએ તેનું ચિંતન ન કરવું જોઈએ.

હૃદયને વસ્ત્રસારજેવું સુદૃઢ કરી પાછલું સર્વ ભૂતી જાઓ, ને સચ્ચિદાનંદરૂપમાંજ મનને સ્થિર સ્થાપો. તમારા આત્માના શ્રેયસ્નાં સાધનોમાંજ તમે રચ્યાપચ્યા રહો. મનને સર્વપ્રકારે નિર્મોહી કરો, જીવ એકલોજ જન્મે છે, એકલોજ પોતાનાં શુભાશુભ કર્મતું ફક્ત ભોગવે છે, ને એકલોજ મરે છે એ શું તમે નથી જાણતા ?

શરીરબલ ને મનોબળ વધે એમ ઉત્તરોત્તર યોગ્ય પ્રયત્ન કરો, ને પ્રભુના સ્મરણધ્યાનમાંજ રત રહો.

પરમાત્મધ્યાન, બંને વેલાનું નિત્યકર્મ ને કથાશ્રવણ ચાલુ રાખશો, મનોબળ વધારશો તો શરીરબલ પણ વધશે.

પરમપ્રીતિ ને જાગૃતિથી સચ્ચિદાનંદસ્વરૂપ પરમાત્મામાં મનને વિશ્રાંતિ આપતા રહેશો.

(ચાલુ)

શ્રીનાથપ્રમુનું જાણ્યાન .

[લેખક: શ્રી. ભાઈશંકર ધનશુ દવે]

વ્યાસપૃષ્ઠિમાના—શુરપૃષ્ઠિમાના શ્રી આનંદશ્રમ-નવાગમ-બ્રીહત્પાના ત્રણ દિવસના સાધનાવ્યાસક્રમમાં દોષ્ટ હરિકીર્તનકાર અરર કથાકાર આવે તો એને રથાન અને સમય કાઢી આપવા પણ ગોઠવણ થાય છે. આ વખતે એવા બે કથાકાર આવી પહોંચેલો, એને બંનેને સમય અપાયો હતો તેમાં ઢાંઢવાળા કથાકાર ગાંડુલાલ બહેચરભાઈએ આ પ્રસંગપર હરિકથાઓ કરી શ્રોતાઓના મન રંજન કર્યા હતા આ વખતે એવું બન્યું કે શ્રીમાણિદ્રવર્માજીએ શ્રીનાથચરિતામૃતના બે અંશે તૈયાર કરી, આશ્રમને અર્પણ કરતાં આશ્રમે તે છપાવ્યા છે. એક તો કૃપાનાથનું ચરિત્ર અને તે વળી થી. માણિકલાલભાઈના હૃદયથી અને પુગ ભક્તિ-ભાવથી કૃપાનાથની પ્રેરણા પાઈ લખાયેલું, તે થી. ગાંડુભાઈની લાક્ષણિક સહૃદયથી ભાવપૂર્વક લાગણીવાળી શૈલીથી લખાયેલું અને ગાંડુલાલભાઈનો હૃદયનો ભાવ અને કૃપાનાથપગના ભાવપૂર્વકનો, હિમાલયના તપના પ્રસંગનું વર્ણન આપ્યું તેમાં પોતે ગદ્ય દો યઈ ગયા, અને શ્રોતાઓ પણ આર્દ્ર નેત્રે ગદ્યદ્વય થયા થી. ગાંડુલાલનો સહૃદય છે કે શ્રીનાથચરિતામૃતની કથાની સમાહ થાય એટલું સાત દિવસનું આખ્યાન તૈયાર કરું. હાલના બે ગ્રંથો પરથી એમણે ત્રણ દિવસનું આખ્યાન કર્યું છે. સૌ દોષ્ટ કથાત્રવણથી અત્યંત પ્રસન્ન થયા, અને ગાંડુલાલભાઈને ધન્યવાદ આપવા લાગ્યા, કે સમાહ પુરી થાય, અને મોટા ચહેરા અને ન્હાં કૃપાનાથના વધુ પ્રમાણમાં શિષ્યો અને ભાવિકો હોય ત્યાં સમાહ કરવામાટે વરસમાં અમુક સમયે તેણે કરવા નીકળવું, એવો ભાવ સૌએ વ્યક્ત કર્યો.

કૃપાનાથનો જન્મસમય “જન્મકર્મ જ મે દિવ્ય” એ સંગીતમાં ઉતારી, અવતારી જીવન તરીકે વર્ણવ્યો, એમાં પણ એઓશ્રીના પિતાશ્રી, શ્રીપીતાંબરજીની ચક્રપરની આસ્થા અને ધન્ય માતૃશ્રી નંદુબાની (નંદોદુલારે) પરની ભાવના બહુ સુંદર રીતે કાવ્યમાં વર્ણવી હતી. ગુજરાતી શાળા અને રાજકોટ મેલ ટ્રેનિંગ કોલેજની અવ્યાસની કોકીદી, એ સર્વ સહાધ્યાયીઓપર અને મારતરોપર એમણે અભાગસુધી આવેલા રજોલેખમાં, એક અદ્ભુત વિદ્યાર્થી તરીકે છાપ પાડી હતી. ગોઠરીમાં ચડતાં પણ એમનું રુદ્રકાર્ય અને રાજદારી કારકીદી નવસંત અને પ્રામાણિક ગણાઈ હતી, આ બધા પ્રસંગો એવી સુંદર ઈમારતથી, શ્રીગાંડુલાલભાઈએ વર્ણવેલા કે શ્રોતાજનો ફીલાઈદા યઈ ગયા હતા. હિમાલયનો પ્રવાસ, પ્રભુની શોધની તન્મયતા, પ્રભુમય જીવનની તન્મના, આ બધા પ્રમગો શ્રીગાંડુલાલભાઈએ પોતાની પૂરી ભક્તિભાવના અને સહૃદયી-સ્વાભાવિક રસીક અને ભાવિ રૂવિ તરીકે વર્ણવી શ્રોતાજનોને પ્રમત્ત કર્યા હતા.

હિમાલયમાંથી વિદાય થતી વખતે, નાથજી હઠ્ઠારથી જાહવી જળનો લોટો ભરી લાવે છે. મોજાદ પહોંચે છે, માતૃશ્રી ઘેર નહોતાં, નદીએ વરસો ધોવા ગયાં હતાં, ત્યાં દોષ્ટ ખખર આપે છે કે “તમારો નથુ હિમાલયથી યાત્રા કરીને આવેલ છે, ને તમારે માટે ગંગાજળનો લોટો લાવેલ છે” આ સાંભળી માતાજી ઉતાવળે ઉતાવળે ઘેર આવે છે—નાથનું મુખ જ્ઞેર્તાજ અશ્રુની ધારા ચાલી જાય છે, ને બે હાથે દુ ખડાં લે છે આ વખતે થી. ગાંડુભાઈ સુંદર આલાપ સાથે અદ્ભુત હલકથી નીચેની કડી ગાય છે. તે વખતે ‘તેમની’ આંજળીઓ ધણી ઝડપથી જળે હારગોનિયમ ઉપર વૃલ કરી રહી હોય એમ

જાણાય છે. સૌ છેલ્લું ગાયન, “હે.....એ.....હે.....એ માતાએ લીધાં ઝોવારણાં”, આ કડી એવી મીઠાશથી લલકારી હતી કે શ્રોતાજનોના અંતઃકરણ હલમલી ઉઠ્યાં હતાં અને ધન્યવાદના ઉદ્ગારો સૌએ કાઢ્યા હતા. એ લોકજનોએ પોતાના અંતઃકરણની ભીંમીથી કથાની મધ્યમાંજ અમુક રકમો અર્પણ કરવાનું જાહેર કર્યું હતું.

શ્રી. ગાંડુલાલભાઈના નાનાભાઈ શિવલાલભાઈ સારા ગ્રંથકાર છે. એમણે નાની મોટી ધણી પુસ્તિકાઓ બહાર પાડી છે અને અનુભવી વિદ્વાન હોઈ તેમણે આ સંઘળા પ્લોટ તૈયાર કર્યા, કે ગાંડુલાલભાઈએ ગુંથણી કરી, એ તો એ બંને ભાઈઓ જાણે, પણ બંને ભાઈઓની કૃપાનાથપરની આવી ઉત્તમ ભાવનાભક્તિ અને શ્રદ્ધા જોઈ સૌ કોઈના હૃદય તેમનાપ્રતિ ધન્યધન્ય થયાં હતાં.

ગદ્યપદ્યાત્મક આ આખ્યાન સાથે હવે પછી નવો રચાતો આગળનો ભાગ આવતી આપાઢી પૂર્ણિમા વખતે તેઓ ગાઈ બતાવશે.

—[*]—

કૃપાનાથનું જીવનદર્શન

(ગતાંકથી આણું)

[લેખક:-શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી કાકોર]

આચાર્યજીવનનાં ૪૦ વર્ષો એટલે નિવૃત્તજીવનનાં વર્ષો નહિ. એ હતાં લોકકલ્યાણ. માટેની સતત પ્રવૃત્તિનાં વર્ષો. સાચી રીતે સાધકદશાનું પ્રવૃત્તિમય જીવન સિદ્ધદશામાં નિવૃત્ત અને છે. તત્ત્વદર્શી મહાપુરુષો ને અવધૂતો એકાંત દેશમાં નિવૃત્તિમય જીવન જીવે છે. તેઓ તત્ત્વદર્શી મહાપુરુષ હોવા છતાં, અવધૂતકોટિના મહાયોગી હોવા છતાં લોકકલ્યાણમાટે આચાર્યપદે બિરાજ્યા. જગતને પૂરવાર કરી બતાવ્યું કે આચાર્યજીવન શુભાખ્યા ફૂલોની ઝુંવાળી જાણ નથી; આચાર્યપદ એશઆરામનું સ્થાન નથી, સંયત્રી જીવનનો આકરી તપશ્ચર્યાનો, કંઠજી કસોટીનો એ સમય છે.

“ જે શાસ્ત્રના અર્થને ફેલાવે અને તે આચારમાં સ્થાપન કરી પોતે પણ તે પ્રમાણે આચરણ કરે તેને વિદ્વાનો આચાર્ય કહે છે. ” આચાર્યજીવનનાં આ કર્તવ્યને તેઓશ્રીએ અસરશા: જીવી બતાવ્યું. આચાર્યોએ કેમ જીવવું એ માટે તેઓશ્રીનું જીવન આદર્શરૂપ હતું.

તેઓશ્રીએ જીવનની પ્રત્યેક ક્ષણ માનવકલ્યાણના કાર્યોમાં ગાળી છે. તેઓશ્રીએ પ્રવાસ-દારા, બોધદારા અને લેખનદારા અધ્યાત્મવિદ્યાનો પ્રચાર કર્યો હતો, આત્મસુદ્ધર્તમાં તેઓશ્રી ઉત્થાન કરતા અને રાત્રિના રટા. ૧૧ વાગે શયન કરતા. ધડીયાળની નિયમિતતાથી જીવન વ્યતીત થતું. દેહવ્યવહારની પ્રત્યેક ક્રિયા-શૌચ, હસ્તપ્રક્ષાલન, દંતધાવન, ત્રિશક્તિ સ્નાન, ત્રિશક્તિ સંધ્યા, બોજન, લેખનવાચન વગેરે બધી ક્રિયાઓ નિયમમુદ્ધ થતી. અને એ બધે પ્રસંગે સાધકવર્ગ તેઓશ્રીના સમાગમનો લાભ લેતો દષ્ટિએ પડતો.

તેઓશ્રી ઉત્થાન કરી શૌચ માટે બહાર પધારે કે સાધકસમૂહ દર્શનમાટે તૈયાર હોય; તેઓશ્રી હસ્તપ્રક્ષાલન, દંતધાવન તથા સ્નાનાદિ માટે સ્નાનગૃહમાં બિરાજતા હોય ત્યારે પણ જિજ્ઞાસુજનો હાજર હોય, તેઓશ્રી સ્નાન કરતા હોય, બોજન કરતા હોય, ક્ષણહાર કરતા હોય કે વાચનલેખન કરતા હોય ત્યારે પણ સુમુક્ષુઓ હાજર હોય. અરે ! સંધ્યાવંદન માટે બિરાજતા હોય ત્યાં પણ જવાની અવગત હતી. તેઓશ્રી શયનમાં પધારે ત્યારે પણ

મુખમાંથી ઝરતું બોધામૃત ઝીલવા સાધકો ઉત્સુક બિલા હોય, તેઓશ્રીના જીવનમાં એકાંત જેવું કશું ન હતું-આનંદી જેવું કશું ન હતું. જાણે એ જીવન માનવજીવનની મિલ્કત હોય તેમ શિષ્ય અશિષ્ય સૌ એકસરખો લાભ ઉઠાવી શકતા. પરિશ્રમની તેઓશ્રી પરવા કરતા નહિ, દેહકષ્ટની તેઓશ્રી પરવા કરતા નહિ, આરામની તેઓશ્રી પરવા કરતા નહિ, જેમ પ્રકૃતિનું મૂંઝું સંગીત સદા ચાલુજ છે તેમ એ દૈવીજીવનમાં શ્રીપ્રભુજીવનનો પથમાં સદાકાળ સર્વાંગ કરતો-લોકકલ્યાણનું ચુંચન એ જીવનમાંથી સદા ઉઠાવજ કરતું. અકારણ દયાલુતા આનું નામ; નિસ્વાર્થ લોકકલ્યાણ આનું નામ.

એ જીવન એવું હતું કે દીન ને દુઃખીને દૂધ દેતું. એ જીવન એવું હતું કે મૂંઝાવેલાંને પ્રકાશ દેતું. લાં ગયેલા સર્વને પ્રસન્નતા સાંપડતી, ઉત્સાહ મળતો, પ્રોત્સાહન પ્રાપ્ત થતું. એ જીવનમાં વેદાંતની વાણી સંભળાતી. એ જીવનમાં યોગની ભવ્યતા નજરે પડતી. એ જીવનમાં વૈદિક ઋષિવરોની પ્રતિભા હતી. તેઓશ્રીનાં દર્શન કરતાંજ દર્શનની મહત્તા સમજાતી. જાણે કોઈ પરમપુરુષનાં દર્શન સાંપડ્યાં હોય એવો દર્શન કરનારને અનુભવ થતો. એ દર્શન એટલે જીવનનો મેલ ધોનાર ગંગાસ્નાન, એ દર્શન એટલે ઇન્દ્રિયોની વિવશબુદ્ધિ મટાડનારું મહાઓષધ, એ દર્શન એટલે મનના તોફાની તરંગોને ટીકા પાડનાર મહાશક્તિ.

આપણે તેઓશ્રીને બેઠેલા જોઈએ, ચાલતા જોઈએ, કે બેઠેલા-પણ તે સર્વમાં નવીનતા. તેઓશ્રીને લખતા જોઈએ કે વાચના-તેમાં પણ નવીનતા, રનાન કરતા જોઈએ, બોળન કરતા કે કોઈપણ દેહક્રિયા કરતા જોઈએ-તે બધી ક્રિયાઓમાં નવીનતા. આ નવીનતા આત્મમજાની હતી. આ નવીનતા યોગસિદ્ધિની હતી. આ નવીનતા તરવ-દર્શનના પ્રતિબિમ્બ હતી.

લોકચુંચક જેમ લોકને ખેંચે, ચંદ્રપ્રકાશ જેમ ચકોરને ખેંચે તેમ તેઓશ્રીનો આત્મ-પ્રકાશ સૌને ખેંચતો. એટલેજ તેઓશ્રીની સમક્ષ એસતાં થાક ન લાગતો-તેઓશ્રી મૌન હોય તોય ઊકવતું મન ન થતું. અમૃતનિધિ આગળ બેઠા બેઠા અમૃતપાન કરતા હોઈએ એવો આનંદ અનુભવાય. જાણે પ્રશાંત સાગરમાં ઝમોળાં ખાતા હોઈએ એવી અનુપમ શાંતિ અનુભવાય. એ મૌન મુદ્રાભાષી બોલાજ કરીએ. એ મીઠું રિમત કરતી ચહુઓના મૂંગા પ્રેમવચનો સાંભળાજ કરીએ. આનું નામ સંતજીવન. આનું નામ સાધુજીવન. આનું નામ યોગશક્તિ. આનું નામ આત્મવિકાસ. આનું નામ ઉદ્દૃષ્ટિ સ્વલ્પિમ્બા.

સાચું સ્વલ્પદર્શન થોડું છુપું રહી શકે ? સાચી યોગસાધના થોડી ગુપ્ત રહી શકે છે ? સાચી પરાશક્તિનો પ્રકાશ થોડો છાંયે દંધાય છે ? સાચા મહાદાની, સાચા મહાયોગી, સાચા અવતારી પુરુષમાંજ આવાં આત્મતેજ હોય. આનું પ્રબલ દૈવી ગુપ્તવાર્કર્ણ હોય. આ વીસમી સદીના યંત્રવાદના યુગમાં તેઓશ્રીએ મંત્રબલનો પરિચય કરાવ્યો, યોગશક્તિનો પરિચય કરાવ્યો, મહાપુરુષના આત્મબલનો પરિચય કરાવ્યો.

લોકકલ્યાણની અનેકવિધ શાસ્ત્રીય પ્રવૃત્તિઓમાં જોડાયા હોય છતાં તેઓશ્રીના મુખારવિદ્ધ પર નિવૃત્તિનો આનંદ હલકાનો હોય, કિલ્લિલિલ પ્રકૃતિના અનેક માનવોના સંસર્ગમાં આવતું મહે તોય મુખપરનું પ્રસન્નરિમ્બ જરાય ઝાંખું ન, પડે.

“હર આન હસી, હર આન ખુશી, હર બખ્ત અમીરી હૈ બાબા,
જળ આશક મસ્ત ફકીર હુવે, ફિર કયા દિલગીરી હૈ બાબા ?”

[હરેક પક્ષે અમને હર્ષ છે, હરેક પક્ષે અમને ખુશી છે, અને હરેક વખતે અમને અમીરી છે. હે ભાઈ ત્યારે અમે આશક (લકત) મસ્ત (ઉન્મત) ને ફરી (પરમાત્માના દર્શનવડે આનંદથી ઉજગતા હૃદયવાળા) સંત થયા, ત્યારે અમને શી દીક્ષગીરી છે?]

[*]

(આશુ)

શ્રીકાર્તિકીપૂર્ણિમાનો શ્રીસદ્ગુરુમહાપૂજનમહોત્સવ

તથા આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ

(સ્થળ: આનંદાશ્રમ-નવાગામ, પો. બીલખા.)

ગત આશ્વિન માસના અંકમાં જણાવ્યા પ્રમાણે કાર્તિક સુદિ ચૌદશ, પૂર્ણિમા ને વદિ એકમ એમ ત્રણ દિવસપર્યંત શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્માશ્રીના મહાપૂજનમહોત્સવનો તથા તેને અંગે આધ્યાત્મિક સાધનક્રમનો સારિવક કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ મંગળ પ્રસંગનો લાભ લેવા માટે મુખર્ષિ તથા ગુરુરાત કાર્યાવાહમાંથી આશરે દોઢસો બંધુબહેનો આવ્યાં હતાં.

કાર્તિક સુદિ ૧૨ની રાત્રિએ શ્રવણમંદિરમાં નિયત સમયે સૌ ગુરુબંધુઓ અને બહેનો એકત્ર થયાં હતાં, અને શ્રી. માણેકલાલ નાનછ ચંદારાણા, એમણે મહાપૂજનમહોત્સવ અને સાધનક્રમસંબંધી આવશ્યક વિચેચન કર્યું હતું.

આધ્યાત્મિક સાધનક્રમની યોજના પ્રમાણે આ વેળા પછી ઉત્સવના દિવસોમાં પ્રાતઃસ્મરણ, ભજનકીર્તન, યોગાસનો, સ્નાનસંધ્યાદિ નિલકર્મ, વેદપાઠ, જપધારણાધ્યાન, વ્યાખ્યાન-પ્રવચન, શ્રીદષ્ટિમંત્રનો જપ આદિ ક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો, જેમાં આવનાર બંધુબહેનોએ યથાશક્તિ પ્રેમપૂર્વક ભાગ લીધો હતો.

કાર્તિક સુદિ ૧૫ મંગળવારે ૧૦ વાગે પૂજ્યપાદ સદ્ગુરુદેવના મહાપૂજનનો સમય હોઈ તે પહેલાં શ્રીદક્ષિણામૂર્તિ સ. ધ. વિદ્યાલયના શાસ્ત્રીજીઓ તથા વિદ્યાર્થીઓ આદિએ વેદમંત્રોના પાઠવડે મંગલાચરણ કર્યું હતું. ત્યારબાદ શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્માનું પોરકોપચારવડે વિધિપૂર્વક મહાપૂજન કરવામાં આવ્યું હતું. પૂજનમાં વચ્ચે વચ્ચે શ્રીસદ્ગુરુપ્રશસ્તિઓ તથા લાવમય ભજનો બોલતાં હતાં. પૂજનકાર્ય સમાપ્ત થયા પછી શ્રી. મહારાણીદાસભાઈએ લખેલા ને શ્રી. જયંતીલાલ ગોકુલદાસ ચંદારાણા વરતેજવાળા તરફથી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરેલા શ્રીઉપદેશગ્રંથાવલિના “વ્યવહારની નિર્ભલતા” નામના ૧૦૬મા અંકના કેટલાક ભાગનું શ્રી. માણેકલાલ નાનછ ચંદારાણાએ વાચન કર્યું હતું, ને અવસિષ્ટ ભાગનું વાચન રાત્રિએ કરવામાં આવ્યું હતું.

સાધનક્રમના દિવસોમાં પૂજ્યપાદશ્રીના નિર્ભલમંદિરમાં શ્રીદષ્ટિમંત્રના જપની યોજના પછી આશુ રાખવામાં આવી હતી, જેમાં ભિન્ન ભિન્ન બંધુઓએ અંકકે કલાક ધૂપદીપસાથે જપ કરવામાં યથાશક્તિ લાલ લીધો હતો.

સાધનક્રમના દિવસોમાં તીથેના વક્તાઓએ ભિન્ન ભિન્ન વિષયોપર વ્યાખ્યાનો કર્યાં હતાં:—

વક્તાનું નામ

વિષય

૧ શ્રી. માણેકલાલ નાનછ ચંદારાણા.

મહાપૂજન મહોત્સવ ને સાધનક્રમ.

૨ " " " "

શ્રી ઉપદેશગ્રંથાવલિના ૧૦૬મા અંકનું વાચન.

x “પરમસુખી થવાના ઉપાય”-પાનું ૯૩-પૂજ્યચરણ મહાત્મા શ્રીમન્નથુરામ સર્માનાં કેટલાંક ધાર્મિક વ્યાખ્યાનોનો સંગ્રહ.

- ૩ શ્રી. ભાઈશંકર ધનજી દેવે. પૂજ્યપાદ શ્રીસદ્ગુરુદેવનું સ્વરૂપ, આદેશ ને ઉદ્દેશ.
 ૪ „ જીવનરામ મકનજી ભટ્ટ. સંસ્મરણો.
 ૫ શ્રી. મૂળશંકર મોહનલાલ પાઠક. જીવનધૂન કીર્તન.
 ૬ પૂજ્ય સ્વામીશ્રી સંતોષાનંદજી મહારાજ. મોક્ષનું સ્વરૂપ.

સિવાય હાંકવાળા શ્રી. ગાંધીલાલ બહેચરલાલ, મહોત્સવો આ દિવસો દરમ્યાન રાત્રે ત્રણ દિવસપર્યંત “નાથચરિતામૃત”નું આખ્યાન બહુ મુંદર રસમય વાણીથી કર્યું હતું.

શ્રીગુરુપૂર્ણિમાના મહોત્સવના ત્રણે દિવસો દરમ્યાન નીચેના ગૃહસ્થો તરફથી પૂજ્ય-પાદ શ્રીસદ્ગુરુદેવની પાવનસેવામાં ચાળ ધરાવવા ઉપરાંત આનંદાશ્રમવાસીઓ તથા મહોત્સવમાં ભાગ લેવા આવેલા સૌ જિહ્વાસુ બંધુબહેનોને મિષ્ટાન્ન લોળન આપવામાં આવ્યાં હતાં:—
 કાર્તિક સુદિ ૧૪ એક લકતજન.

„ સુદિ ૧૫ શ્રી. રવજી દેવજી ગાંધી-જામનગર અર્પણ ચયેલ રકમના વ્યાજમાંથી.

„ વદિ ૧ સદ્ગત શેઠ જાયાલાલ હોટાલાલ હકર-જામનગર. હા. શેઠ ઇંદુકુમારભાઈ.

શ્રી મહાપૂજન મહોત્સવ પ્રસંગે નીચેની વસ્તુઓ બેટરૂપે આવેલી છે:—

૧ સદ્ગત શેઠ રવજી દેવજી ગાંધી હા. શેઠ હગનલાલ વાલજીભાઈ જામનગરવાળા તરફથી જોજનમાં વપરાતો સર્વપ્રકારનો મશાલો, એલચી, કેશર, વગેરે.

૨ શ્રી. ચતુરભાઈ આશાભાઈ પટેલ-અમદાવાદ તરફથી આઠ રતલ ૧૦ ને કોફી રતલ ૧.

૩ શ્રી ગુરુપૂર્ણિમાને દિવસે લિલ લિલ સ્થળોએ પણ શ્રીસદ્ગુરુપૂજન થયું હતું. શ્રીઆનંદાશ્રમ-પોરબંદર, શ્રીઆનંદાશ્રમ-મોજહડ, શ્રીઆનંદાશ્રમ-લીંબુડા, શ્રીઆનંદાશ્રમ-માદા, શ્રીઆનંદાશ્રમ-કરાંચી, શ્રીઆનંદાશ્રમ-અમદાવાદ, શ્રીઆનંદાશ્રમ મુમુક્ષુભંડળ-મુંબઈ, જંબુસર, મહિંગ, સીગામ, હીવા, કુંડલા, જામજોધપુર, સાદગા, કુંતિયાણા, વગેરે સ્થળોએ સ્નાના સૌ ગુરુબંધુઓએ મળીને શ્રીસદ્ગુરુદેવનું મહાપૂજન કર્યું હતું.

—*—

પૂજ્ય ય. શ્રીઆત્મપ્રકાશજીએ પૂજ્યપાદ કૃપાનાયનાં વસ્ત્રો ધોવામટેનું ગૃહ બંધાવ્યું તેના રૂ. ૧૦૦ આપવા તેમણે સંકલ્પ કરેલો તે મુજબ રૂ. ૫૦૦ પચાસ વૈશાખ સુદિ ૧૨ ૧૯૯૮માં તેમણે જમા કરાવેલા ને જાકીના રૂ. ૫૦૦ સં. ૨૦૦૦ આશો વદિ ૧૨ના દિવસે તેમણે આનંદાશ્રમને અર્પણ કર્યા છે.

મુંબઈ આનંદાશ્રમ મુમુક્ષુભંડળ તરફથી સ્નાં મહાપૂજનમાં આવેલાં ૪ ધોતીયાં તથા ૧ ધોતીયું શ્રી. મંગળદાસ કેશવલાલ લકત તરફથી ધરાયેલું તે બહાર્યારી દલપતરામભાઈ ખારડત મળેલાં છે.

શ્રી. જમનાદાસ હરખજી સંઘવી જે. પી.ની વિદુષો પુત્રી બહેન નિર્મલાદેવી તરફથી અર્પણ ચયેલી રકમના વ્યાજનો ઉપયોગ ધાર્મિક સાહિત્ય જ્યંતીમહોત્સવપર છપાવવામાટે કરવામાં આવેલ છે.

આ વેળા શ્રીઉપદેશઅંબાલલિ અંક ૧૦૬ માં “બ્યવહારની નિર્મલતા” એ વિષયનો અંક શ્રી. જ્યંતીલાલ ગોહલદાસ ચંદ્રારાણા-કાનામંગલોર-(વરતેજ)વાળાતરફથી છપાવવાની ગોઠવણ થઈ છે.

પૂજ્યપાદ મહાત્મા શ્રીમન્નાથશર્માના પરમદેવી સત્સંગનાં સંસ્મરણો
[સંપાદક:-શ્રી. મોહનલાલ હરિશંકર દવે]

શ્રીસદગુરુ કરુણા વિના, જીવ અધોગતિ નય;
મોટે સુખન કૃપા અહી, જીવનુક્ત પદ અહાય.
હરિગુરુ એક સ્વરૂપ લાહી, કીર્તન કરે સદાય;
ત્રિવિધ તાપથી મુક્ત થઈ, ભવથી થાય વિદાય.

થોડા સમય ઉપર મુંબઈ નગરીકના પરામાં-વિજેપારલેમાં-મહામંડલેશ્વર સ્વામી શ્રીમદ્ મહેશ્વરનંદજી ગિરાજતા હતા, અને તેઓશ્રીનો નિવાસ અહીં લગભગ અઢી માસ રહ્યો હતો. તેમના ગીરામૃતદ્વારા સુંદર ઉપદેશનો લાભ શ્રોતૃવર્ગ લેતા હતા, ને નિલ ધાર્મિક પ્રવચનો ચાલતાં હતાં, તે દરમ્યાન એકાદ દિવસ પૂજ્ય સ્વામી શ્રીમદ્મહેશ્વરનંદજીનાં નિવાસસ્થાને દર્શન સત્સમાગમાર્યે જવાનું થયું હતું, ભારે તે વાતવાતમાં કેટલાએક ધાર્મિક આચાર્યો ને ત્રણપચાસનાં સંસ્મરણો તાળ્ય થયાં ને તે મહાપુરુષે પૂજ્યપાદ મહાત્માશ્રીમન્નાથશર્માની અનેકવિધ ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓનું મુક્તકંઠે વર્ણન કરી શ્રીમન્નૃસિંહાચાર્યજીના જીવનની પણ પ્રશંસા કરી હતી.

ગુજરાત, કાઠિયાવાડ, કચ્છ અને સિંધમાં ત્રૈવર્ણિક જનતામાં ને ધાર્મિક સંસ્કારની શુભ પ્રવૃત્તિઓ ધણા સારા પ્રમાણમાં વ્યવહારદષ્ટિએ કીધી હોય તો તે માન પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નૃનાથશર્માજીને ફાળે નય છે. પોતાના શિષ્યવર્ગનાં જ્યાં જ્યાં નિવાસ હોય તેવા વિવિધ પ્રદેશોમાં પોતે સ્થિતિ કરી પોતાના શિષ્યોને ધણું જ્ઞાન તેઓશ્રી આપતા હતા. તેઓશ્રીએ કર્મકાંડનો વિષય શાસ્ત્રદષ્ટિએ સારીરીતે સચોટ વર્ણવી જનતાને સંધ્યા, વૈશ્વદેવ ને જપતપ કરતાં શીખવ્યું હતું. શ્રાદ્ધેયસાધક અધિકારીવર્ગના સાધકો સંયમ, જપ, ધારણા-ધ્યાન વગેરે સત્ક્રિયાઓ કરે એ તેની હમમાં પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથશર્માજીએ પોતાના શિષ્યવર્ગમાં પણ તેવાં અદાલતો પ્રેરી સમારંભમાં આવા વિવિધ ધાર્મિક શુભકાર્યો થોજી આંતરભાવનાની કલા પોતાશ્રીએ ખતારી હતી. પરમહંસ પરિવાજકચાર્ય જગદ્ગુરુ શ્રીમદ્ આલશંકરચાર્ય મહારાજની પ્રણુલ્લિંગાનુસાર આપણા ભારતવર્ષમાં શ્રીસનાતનવૈદિકધર્મસંસ્કારો શ્રોતૃવર્ગમાં અને ભારતની જનતામાં કેમ ભીતરે તેજ તેઓશ્રીનો ઉપદેશ હતો.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા, શ્રીઉપનિષદો વગેરે ગ્રંથોનાં અનુવાદ કરી પોતાના શિષ્યવર્ગમાં શાસ્ત્રીયગ્રંથોનું પકડપાકન કેમ થાય તેજ પોતાના અંતઃકરણની શુભલાવના ઢાંકી રહેતી નહિ. પૂ. સ્વામી શ્રીમદ્મહેશ્વરનંદજીએ પૂજ્યપાદ નાથશર્માપ્રિત ઘણો પૂજ્યભાવ ખતાવતાં તેમના પરમ ધાર્મિકજીવનની તારીર કીધી હતી. પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નૃસિંહાચાર્યજીના તેમજ પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથશર્માના જીવનવૃત્તાંતમાંથી આપણે ઘણું અનુભવવાનું છે. સ્વાધ્યાય, તપ, અતુલજ્ઞાન, જપ, સંયમ, ધ્યાન, યોગમગ, પ્રાણાવાય, પ્રસાદાર, ધારણા સમાધિ વગેરેમાં સાધકો અનાપસે પહેાંચે તેજ પ્રયોધ આપતાર આપણી ભૂમિમાં હમણાં થયા હોય તો તે માન આ બંને મહાપુરુષોને ફાળે નય છે.

અધ્યાત્મવિદ્યા વિદ્યાનામ્ । એ ગીતાજીનું સૂત્ર ને ખરેખર પાળ્યું હોય, આચારમાં બીજાં હોય, તેમજ તેનો સાક્ષાત્કાર કર્યો હોય તો આ એ મહાત્મા પુરુષોએ. આપણા પ્રાચીન આર્યત્રિપિનિઓપ્રણીત ધાર્મિક સંસ્કારોની ઝાંખી આ એ પુરુષોએ કરાવી છે.

નારિક માણસોને આસ્તિકભાવ કેમ પ્રકટાવવો તેની કલા આ પુરુષોએ જાતાવી છે. આપણા ધાર્મિક ગ્રંથોમાં આચારવિચાર, વિશુદ્ધભાવ અને આપણી રહેણીકરણી કેવા પ્રકારની હોવી જોઈએ તે આ ખંતે મહાત્માઓએ અનેક ધાર્મિક ગ્રંથો બહાર પાડી સચોટ ઉપદેશ આપી જનતા સમક્ષ મૂક્યો છે, અને પોતપોતાના શિષ્યોમાં આવી ધાર્મિક ભાવનાઓ પથુ પ્રકટ થઈ છે. આધુનિક જમાનામાં આવા સંતમહાત્માઓની ખોટ છે. આધુનિક જગતના વાતાવરણમાં અને આવા સમયમાં આવા મહાત્માઓની ખાસ આવશ્યકતા છે. શ્રીમદ્વાયપ્રભુના હંવનજ્ઞતાંતનાં બે પુસ્તકો બહાર પડેલાં છે તેમાંથી વ્યાવહારિક, સામાજિક અને ધાર્મિક જ્ઞાનનો લાભ જનતાને પ્રાપ્ત થાય તેમ છે. ભારતવર્ષનો ઉદ્ધોગ અને અગ્રદુષ્ટ આવાજ સંતવિરલ મહાત્માઓથીજ થાય છે. આપણો ભારતવર્ષ ધર્મપ્રાણુદેશ હોવાથી આવા સંતવિરલ મહાત્માઓજ આપણને સફળોધ આપવા વારંવાર અવતાર લે છે. તેઓ સાક્ષાત્ દેવગોટ્રિમાં ગણના કરાવી કૃતકૃલ થાય અને ભારતની જનતાને કૃતકૃલ કરે એવી પ્રાર્થના સદા વિરમાય છે.

—[*]— મહેશ્વર કેવા હતા ?

મને કહોને મહેશ્વર કેવા હતા ? કેવા હતા કયાં રહેતા હતા ? મને કહોને. શુણીયલ શુજરાતના દાના દ્વિજોને, સંધ્યા શિખાલનાર કેવા હતા ? મને
નીતિને ધર્મતણા પાઠો પઢાવી, સંયમ સમજવનાર કેવા હતા ? મને
શ્રુતિ વેદાંત કર્મ લક્ષિત ને યોગથી, ઝીતા ગવડાવનાર કેવા હતા ? મને
યોગીને યોગનું ને લક્ષિતનું જ્ઞાન દર્શ, લક્ષોને તારનાર કેવા હતા ? મને
સંયમ તિતિક્ષા ને શ્રદ્ધાતણા જ્ઞાનની, ફેરમ ફેલાવનાર કેવા હતા ? મને
આદર્શ આચાર્યતણા ભૂખણ રૂપે એ, દીર્ઘ પ્રસરાવનાર કેવા હતા ? મને
જ્ઞાન અને કર્મતણા માર્ગે ખતાવી, શ્રુતિને બોધનાર કેવા હતા ? મને
પત્રો પ્રવાસ અને લેખન કથાએ, શુર્જરી દીપાવનાર કેવા હતા ? મને
દેવી સંપત્તિ સૌ ઉરમાંહી સ્થાપી, હરખે જૂલાવનાર કેવા હતા ? મને
આ ભવરણમાં તાપે તપતાં, હૈયાંને કારનાર કેવા હતા ? મને
વિજય સ્વધર્મતણા વિશ્વે વિસ્તારી, ઝંડા ફેરકાવનાર કેવા હતા ? મને
ભારે વિપાદે મુંઝાતાં નરનારનાં, હૈયાં હુલાવનાર કેવા હતા ? મને
પાવન હેમાદ્રિ શા ગરવા ગિરનારથી, ગંગા ઉતારનાર કેવા હતા ? મને
મુમુક્ષુજનને મુર્ખો ચડાવી, જુદિ પ્રકાશનાર કેવા હતા ? મને
સ્તુતિ

જય જગ ગ્રાતા, જયપિતુભાતા જય સુખદાતા નાથ !

પ્રભુજી જયમુખ દાતા નાથ.

ભવ ભવ ભંજન, જન મન રંજન, જય જગ વંદન નાથ ! પ્રભુજી
ભવજલ તારણ અધમ ઉદ્ધારણ, હુઃખનિવારણ નાથ ! પ્રભુજી
દીનજન પાલક પતિતોદ્ધારક, પાપ નિવારક નાથ ! પ્રભુજી
મન . હરનારા જગદાધારા, ઉર વસનારા નાથ ! પ્રભુજી
ગુરુવર . મારા પ્રિયતમ પ્યારા, હૃદયાધારા નાથ ! પ્રભુજી

વિભુવર દયામી નાથ તમામિ, પૂરણકામી નાથ ! પ્રભુજી
 મંગલકારી ભવદુઃખહારી, જય ત્રિપુરારિ નાથ ! પ્રભુજી
 વિદ્ય વિનાશન જ્ઞાન પ્રકાશન, નિર્ધનના ધન નાથ ! પ્રભુજી
 અંતરયામી અતિસુખધામી, જય જગનામી નાથ ! પ્રભુજી
 અભરણુ ભરતા સૌ દુઃખહરતા, મંગલ કરતા નાથ ! પ્રભુજી
 જય દિનખંડુ કરુણા સિંધુ, નિશાદિન વંદુ નાથ ! પ્રભુજી

—[*]—

મુંબઈમાં વજવાયેલા શ્રીસત્તાથમહેશ્વરના જયંતીમહોત્સવનું

વિહંગાવલોકન

[નિવેદક:-જ]

દર વર્ષની પેઠે આ વર્ષ પણ મુંબઈના આનંદાત્મક સુસુક્ષ્મંડળ તરફથી ૧૯૫૧
 રૂપાર્થિંદ્ર મહેશ્વર શ્રી ૧૦૦૮ શ્રીમન્નાથભગવાનનો ૮૭મો જયંતીમહોત્સવ મુંબઈમાં કારે
 દખ્ખાથી ભવ્યરીતે ઊજવવામાં આવ્યો હતો.

આ મહોત્સવનો લાલ લેવા બહારગામથી આવેલા સભ્યોને માર્ગવિભાગ કારેલી
 ધર્મશાળાના પહેલે માળે ઊતારે આપવામાં આવ્યો હતો અને મંડળ તરફથી ત્યાં રહેલ
 જમવાની સર્વ પ્રકારની અત્યુત્તમ સગવડ કરવામાં આવી હતી. ઉપરાંત મંડળના સભ્યો
 અવારનવાર દિવસમાં ધણીવાર જાહેર મહેમાનોની સરભરામાં કારેલ રહેતા જણાતા હતા.

સમારંભની સમાપ્તિ પછી રવિવાર તા. ૨૪-૬-૪૪એ ધોરીવલિમાં પોતાના
 નિવાસસ્થાને શ્રીયુત મંગળદાસ કેશવલાલભાઈએ પોતાને ત્યાં મંડળના સભ્યો તથા મહેમાનોને
 આમંત્રણ આપી મહાપૂજનના સમારંભ સાથે મહાપ્રસાદનો વિધિ પણ રાખવામાં આવ્યો હતો.

શ્રી. મંગળદાસભાઈને આચાર્યચરણપ્રતિભા ઉદ્ભવેલ લક્ષિતભર્યો પ્રેમ પ્રેક્ષકના હૃદયને ભર
 કરતો જણાતો હતો. મહાપૂજનની સામગ્રીના ઠાક એમના હૃદયની લક્ષિતના સાક્ષીરૂપ જણાતો હતો.

શુધવાર તારીખ ૨૦-૬-૪૪ના રોજ શ્રીયુત અરબજી કરમણુભાઈએ પોતાને ત્યાં મંડળ
 તથા મહેમાનોને સત્સંગાર્થે અત્રે એકત્રિત કર્યા હતા. રત્નિતિ પ્રાર્થના અને આરતિ થયા બાદ
 પ્રસાદ લઈ સૌ છટા પડ્યા હતા. ત્યાં દર શુધવારે રાતના હાથી ૧૦૧૧ મંડળ થાય છે.

મુંબઈના મુમુક્ષુમંડળના સભ્યો દરરોજ રાત્રે સત્સંગાર્થે એકત્ર થાય છે અને
 રૂપાનાથનાં પુસ્તકોનું વાચન કરવા ઉપરાંત સંકીર્તન અને આરતિ વગેરે કરી પ્રસાદ લઈ
 સૌ છટા પડે છે. અઢવાડિયાના સાતવાર સાત ગૃહસ્થોએ પોતાને માટે એકવાર નક્કી કરી
 લીધો છે અને પોતાને ત્યાં સત્સંગ માટે સૌલકતોને એકત્ર કરે છે. આ પ્રથા અતુલરુચિ જણાઈ.

બહારગામથી આવેલા મહેમાનોમાં ગોધરાથી શ્રીયુત માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણી, શ્રીયુત
 રેવાસંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી, અ. સૌ. જયંતીબહેન, બીલખા આનંદાત્મકમાંથી બલભારી દલપતરામજી,
 શ્રી. કેશવ શર્મા, જંજીસરાવાળા શ્રી. અંબાલાલ અને શ્રી. તાપીશંકરભાઈ, ભીમડીવાળા શ્રી.
 ઝોધવજીભાઈ તથા પ્રેમજીભાઈ, સુરતવાળા શ્રી. મણિશંકરભાઈ વગેરે સુખ્ય જણાતા હતા.

લગભગ ૫-૬ દિવસ સુધી મહેમાનો દેવદર્શન અને સત્સંગાર્થે રાત્રી સોમવારે
 મહોત્સવનાં મીઠાં અને આલસાદ સંસ્મરણુ લઈ સૌ સ્વસ્થાને જવા વિદાય થયા હતાં.

મુંબઈના સુમુક્ષમડળ તરફથી મુંબઈમાં માધવબાગના પહેલા મજલે વિશાળ
હોલમાં આકર્ષક સરંગસુદર રીતે ઊજવાયેલો

— શ્રીમન્નાથજીયંતીમહોત્સવ —

પૂજ્યપાદ કૃપામિત્ર આચાર્યશિરોમણિ સંસ્કૃતપરમાત્મા શ્રી ૧૦૦૮ શ્રીમન્નયુગમ-
સર્માજીને ૮૭મો જયંતીમહોત્સવ મુમર્ષના સુમુક્ષમડળના સામૂહિક બળથી આસો સુદિ ૪
તા' ૨૧-૬-૪૪ ગુરુવારે મુમર્ષના માધવબાગમાં ઊજવવામાં આવેલો હતો એ ઉત્સવમાં
સવારના ૮ા થી ૧૨ા અને માગના ૪ થી ૧૨ા સુધી એટલે લગભગ ૧૧ા-૧૨ કલાકનો
ભરથંક કાર્યક્રમ ગળવામાં આવ્યો હતો

મહોત્સવમાં લગભગ ૨૫૦૦ નગનારીઓને આમત્રણ કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં
બહારગામના દીક્ષિત મધુઓનો પણ મમાવેશ થાય છે

મુમર્ષના મડળનો આ પ્રસંગની ઊજવણી માટેનો ઉમાદ સમાનો નહોતો અનેકવિધ
વ્યવમાયમાં ઓતપ્રોત થઈ રહેના મુમર્ષના આ સંજ્ઞાનો ચાર દિવસ અગાઉથી આ મહોત્સવની
સુંદરતા અને ઉપયોગિતામાંટે તનતોડ પ્રયત્ન આદરી રહેલા જણાતા હતા

બહારગામથી આવેના મહેમાનોના ઉતાગની અને રસોડાની સગવડ, સમારથાનના
ચણુગાર તેમજ બેઠા વગેરેની વ્યવસ્થા, શહેરના સભાવિત ગૃહસ્થોને આમત્રણ આપવા
જવાની દોહાદોહ, કાર્યક્રમની યોજનાની ગડમથલ વસ્તુ અને વ્યવસ્થાપકની યોજનાની ધમાલ
કલાદિ કામકાજમાં ચો બધુઓ રાતદહાડે રોમળના રહેતા જણાયા હતા

બીનખા આનંદમત્તા દર્શીમડળના મુમર્ષનિવાસી દર્શીજનધુઓ શ્રી અગ્નિતરાય-
ભાઈ તથા શ્રી જમશેદજીભાઈની સલાહચર્યાના પણ આ ઉત્સવ અંગે ઘણી ઉપયોગી
હોઈ સુવચ થઈ પડી હતી

સભાસ્થાનના વિશાળ હોલને આશોપાનવ ભિન્ન ભિન્ન પ્રમરના ગગમેગી પુષ્પો તથા
ચિત્રવિચિત્ર રંગના ઇનેન્દ્રીક લાઈટના કલયુક્ત ગોલ્ડશીર્ષખના તોરણાવડે ભગ્ન અને
આકર્ષક રીતે ચણુગારવામાં આવેલો હતો દીવાનોપર પૂજ્યપાદ આચાર્યશ્રીના મોટા મોટા
સુંદર ફોટોગ્રાફ મૂકવામાં આવ્યા હતા

હોલના એક ભાગમાં પ્રાચીન ઋષિમુનિઓના આશ્રમો અને તપોઋષિની ઝાંખી
કાવનો એક સુર, માત્રિક અને દર્શનિક અશ્રમ બનાવવામાં આવ્યો હતો એ આશ્રમમાં
રામ પાડાથી સુગેશિત એક પૂર્ણકૃટિ બાધવામાં આવી હતી બાલુમાં જળાશયરૂપે
કૃવાનું દશ્ય હતું તપોઋષિમાં નિર્વેરભલવ દર્શાવતા ગાય, હરણ, આદિ પશુઓ અને
કબૂતર, હમ, પોપ આદિ પક્ષીઓ યથેચ્છ વિચરતા હોય તેવા દશ્યો રજૂ કરવામાં
આવ્યા હતા એ આશ્રમના એક વિભાગમાં વૃક્ષવેલીની ભગ્ન આન્હાક ધટામાં મહાયોગી
શ્રીમન્નાથમહેશ્વર ધ્યાનમ્થ વિગાજેના હોય તેમ તેઓશ્રીની પ્હારટર ઓફ પરિમની
મનાવેલી મોગી ભગ્ન મૂર્તિ-પ્રતિમા પધરાવવાના આવી હતી

આખા અશ્રમને વૃક્ષવેના અને પુષ્પોથી અત્યંત સાત્વિક છતા મનમોહક રીતે
ઘડકું કરવા ઉપરાંત વૃક્ષવેના પાંડે પાંડે રગમેરગી લાઈટના તોરણાદિવડે કળામય

આખો હોવ ચિત્રર ચર્જ જતા કદલાક દાદર પર અને બારાઆના ગામમાં બસા રહ્યા જણાતા હતા.

સ્કાઉટ-સ્વયંમેવકોની સેવા નોંધને પાત્ર હતી. આઠ-નવ દશક સુધી ખરે પગે એમણે વ્યવસ્થા ભગવામાં પોતાના નામની સ્મારકતા પ્રસન્ન બતાવી હતી. તે બદલ તેમને ધન્યવાદ થટે છે.

સભામાં ધ્વનિવર્ધકર્ત્રી (લાલિતીકરની) મોજના કરેલી હોવાથી શ્રોતાઓને કોઇ પ્રકારની તકલીફ ન હતી. સંભવિત મૂલ્યોમાટે માહિતકીઆની બેઠક કરવામાં આવી હતી.

સાંજના ૪ થી ૫ સુધી ધ્વનિચક્ર સંકરપ્રસાદ બિનાવાવાળાનાં અને ૫ થી ૭ સુધી સંગીત વિશારદ પડિત દેવેન્દ્રવિજયજીનાં ભગ્નકોતનો સંગીત સાથે થયાં હતાં. એ સમયે હોલનું ભાતાવરણ ચાંત અને રંગીતમય બની ગયું હતું.

સાંજના ૭ થી ૧૦ સુધી પ્રજ્વળાદ “ કૃપાનાથના દિવ્યજ્વળની વિશિષ્ટતા ” ઉપર જુદા જુદા વક્તાઓનાં-પ્રાસંગિક પ્રવચનોનો કાર્યક્રમ ચાલ્યો હતો.

સભાના સુત્રમંચાલનનું કાર્ય શ્રીયુત મણિચંકર સોમનાથ રાવળને સોંપાયું હતું અને તે તેમણે સુંદરરીતે પાર પાડ્યું હતું.

અગ્ન્યાતમાં શ્રી મ. ત્રિ. બટે શ્રીનાથમહેશ્વરની પ્રાર્થનાથી કાર્યક્રમનો આરંભ કર્યો હતો.

—*—

મુંબઈના જાણીતા શેરદલાલ શ્રી. ચીમનલાલ માણેકલાલ દવે-જેમને મુંબઈ સરકારે જસ્ટીસ ઓફ ધી પીસનો ઈલકાબ આપ્યો છે. શ્રી ચીમનલાલ દલાલ ઉમરેકના ખેડાવાળા બ્રાહ્મણ યાત્રિના એક મુકદ્દસ છે. આપણા ગુરુબંધુ દવે શ્રી. માણેકલાલભાઈના સુપુત્ર છે. ધણીજ સાધારણ સ્થિતિના કુટુંબમાં તેઓ જન્મ્યા હતા. મુંબઈના શેર બજારની સામાન્ય નોકરીમાંથી તેઓ મામે ધીમે સ્વાથય અને ખંતથી આગળ વધ્યા છે અને એક લોકપ્રિય શેરદલાલ તરીકેની નામના અને વિપુલ લક્ષ્મી એમણે પ્રાપ્ત કર્યાં છે.

—૪૩—

ભગમ્નેષપુરના ગુરુબંધુ શ્રી. માનચંકર સંકરલાલ પંડિતે ગત આસો સુદ ૧૩ના દિવસે કૈલામવાસ કર્યો. તેમના આત્માને પ્રભુ શાંતિ આપવા કૃપા કરે !

—] x [—

વિજ્ઞપિત

સર્વે ગુરુબંધુઓ આદિએ આનંદાશ્રમમાં મોકલવાની ભેટ, રજીસ્ટર્ડ તથા સર્વે પ્રકારનો પત્રવ્યવહાર કોઈના નામપર નહિ કરતાં માત્ર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ-નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ, ગિરનામાં થીજ કરવો. એમ ભલામણ કરવામાં આવે છે.

— [*] —

Reg. No. B. 3087.

સને ૧૯૪૪ તા. ૨૫ નવેમ્બર

શ્રીઉપદેશગ્રંથાવલિના હવે પછીના
વા અંકોના પ્રકાશકો:—

શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી-
જોરાવરનગર

શ્રી. પ્રદ્યુમ્નશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદી-
અમદાવાદ

શ્રી. શેઠ હરજીવન કેશવજી શાહ-
નાગરેશ. (હાલ મુંબઈ)

ઉપરોક્ત શુરબંધુઓએ હવે
છીતા અંકેક અંકો ક્રમપૂર્વક પોતાના
પર્યે છપાવવા તામ આપ્યાં છે.

શ્રીઆનંદાશ્રમ, નવાગામ (પો. બીલખા-કાલ્યાણ)

તરફથી

પ્રેક્ષક યતુ ધર્મિક માસિક

(Kalkaji)

આનંદાશ્રમ

P. O. Bilkha

ઉપજ શ્રી. મંગલ-ચેત્રવર્તી સભા

નં. ૩૬૫, વિદ્યુલ્લાઈ રોડ, રાજીસલેન
મુંબઈ

શ્રીઆનંદાશ્રમ-કૃતિયાણા-પાટોલ્સજ

કાર્તિક વદિ ૧૧ના દિવસે શ્રીઆનંદાશ્રમ-કૃતિયાણાનો સ્થાપનાદિન-પાટોલ્સજ હોવાથી તે દિવસે પૂ. કૃપાનાથનું વિધિવત્ પોહણાપ્યાર પૂજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેનો લાભ કૃતિયાણાના શુરબંધુઓએ તથા બહેનોએ અને અન્ય ભાવિયોએ લીધો હતો. આ મંગલદિવસે કૃપાનાથનાં સ્મરણ ધ્યાનપૂર્વક સંસ્મરણકીર્તન પણ કરવામાં આવ્યાં હતાં. સૌને પ્રસાદ પણ હિંચવામાં આવ્યો હતો. પૂ. કૃપાનાથનાં પચનામૃત તથા ગીતાદિ શાસ્ત્રોનો સ્ત્રોધાયા, ત્રણે ત્રિનો જપ અને કૃપાનાથનું સ્મરણધ્યાન આદિ આંતરિક એવાં આધ્યાત્મિક સાધનોનું મનુષ્યન પણ યથાશક્તિ કરવામાં આવ્યું હતું.

આ રીતે આજનો મંગલ દિવસ આંતરિક એવાં આધ્યાત્મિક પવિત્ર કાર્યોમાં ગાળવામાં આવ્યો હતો.

આ શ્રીકૃતિયાણા-આનંદાશ્રમનો ઉદ્દેશ કૃપાનાથનું સ્મરણ ધ્યાનપૂર્વક પૂજવ, તેઓશ્રીનાં વિવિધ ગ્રંથોનો સ્વાધ્યાય, તેઓશ્રીએ આપેલા મંત્રોનો જપ આદિ આંતરિક એવાં આધ્યાત્મિક સાધનોનું અનુશ્રવન નિયમપૂર્વક ચાલુ રાખીને પ્રત્યેક સાધક પોતાનો આધ્યાત્મિક વિકાસ પ્રાપ્તિ અને પોતાના પ્રસંગમાં આવતા બીજા સર્વિકોને ઉપરોક્ત સાધનો સાધવામાં યથાશક્તિ પ્રેરે એ મુખ્યત્ત્વે છે. પછી ગૌણરીતે કથાકીર્તન આદિ બહિર્ એવાં સમુદ્દગત સાધનો પણ આ આનંદાશ્રમદ્વારા સધાય એ પણ એની સ્થાપનાના ઉદ્દેશમાં યોગ્યતામાં આવ્યું હતું.

वर्ष १३ सुं

आर्जुनीय

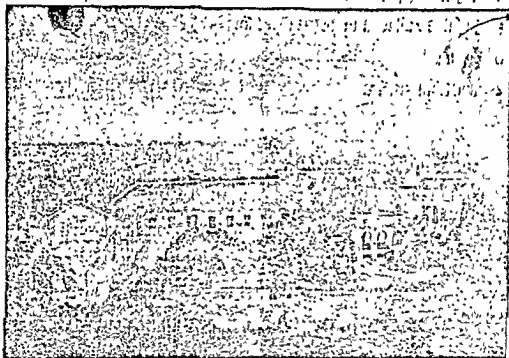
॥ ॐ ॥

॥ यतो धर्मस्ततो जयः ॥

आनंदाश्रम

संवत् २००१

शिविग २

श्रीआनंदाश्रम

आनंदाश्रममेतद् भूयो भवभीतिभञ्जनं मविनाम् ।

निर्मातृनाथचरणं प्रसादयामोऽपुनर्भूतये ॥

संसादीश्वाना पुनर्जन्मना लयने निवृत्त करनार आ आनंदाश्रमना
आधरथापक श्रीनाथलखगवान्ता यरणकभणने अने मोक्षने माटे आराधीये छीये.

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	શ્રીસદ્ગુરુમહિમા.	૧૧
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૧૨
૩	પૂજ્યપાદ ષડ્ગણિય મહારાજ શ્રીમન્નથુરામશર્મા—આનંદાશ્રમ—નવાગામ પો. બીલખાનો સં. ૧૯૯૮-૧૯૯૯ના હિસાબો સંબંધી વૃત્તાંત.	૧૬
૪	કૃપાનાથનું જીવનદર્શન.	૧૬
૫	એકમુખી રુદ્રાક્ષનું માહાત્મ્ય.	૧૮
૬	મુંગધમાં ઉજવાયેલા શ્રીમન્નાથમહેશ્વરના જયંતીમહોત્સવનું વિહંગાવલોકન.	૭૦
૭	એક પત્ર.	૭૨
૮	શ્રીઆનંદાશ્રમ—સંભાષાર.	

—: ૦ :—

ઠવાજમસંબંધી જરૂરી નોંધ

કાગળની અસલ મોંઘવારીમાં ચાલુ ૧૩મા વર્ષનો આ સાતમો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે અધુરજેનોનું લવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું લવાજમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે અને સ્મરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઇચ્છા ન હોય તેમજ અગાઉથી ના લખવા અમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના અમ ને ખર્ચમાં નકાસું ઊતરવું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વ પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુળદાસ દેસાઈ, વેદાંતભૂષણ-માંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી ભગવતસિંહજી ઇલેક્ટ્રિક લિથો એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

માલિક, મુદ્રક: પારેખ કેવળચંદ કાનજીભાઈ, ગોંડલ.

શ્રીલક્ષ્મીનામૂર્તિનાથસદ્ગુરવે નમઃ ॥

આનંદં બ્રહ્મણો વિદ્વાન્ ન વિમેતિ કુતશ્ચન ।

અર્થઃ—આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને બળુનાર કાઠથી પણ લય પામતો નથી.
તૈત્તિરીય-ઉપનિષત

વર્ષ ૧૩૬૫]

સંવત ૨૦૦૨ માર્ગશીર્ષ

[અંક ૭

શ્રીસદ્ગુરુ મહિમા
[પૂજ્યપાદ શ્રીમત્નાથભગવાન]

રાગ ભૈરવ.

શ્રીસદ્ગુરુની બલિહારી, ઉપકાર વિચારી જાઉં અહોનિશ,
ચરણકમલપર વારી. શ્રીસદ્ગુરુ ૧
અહંતા મમતા દૂર કરાવી, મહામોહને મારી. શ્રીસદ્ગુરુ ૨
અદ્વૈતતત્ત્વ સ્પષ્ટ સમજાવી, દ્વૈતને નાંખ્યું નિવારી. શ્રીસદ્ગુરુ ૩
દેહ જગત્ વિદ્યમાન છતાં પણ, સત્યતા તેની વિદારી. શ્રીસદ્ગુરુ ૪
દુઃખ તે દુઃખનું મૂલ ઊખાડી, શીતલતા વિસ્તારી. શ્રીસદ્ગુરુ ૫
પવિત્ર પરમાનંદતણી શુભ, ચઢાવી મહા ખુમારી. શ્રીસદ્ગુરુ ૬
સદ્ગુરુઝગુથી સુક્ત થવાનો, ઉપાય ન એમ વિચારી. શ્રીસદ્ગુરુ ૭
પરમપ્રેમથી નમન કરું હું, ગદ્ગદ્ગિરા ઉચ્ચારી. શ્રીસદ્ગુરુ ૮

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથભગવાન]

ઐઞસુ એ પ્રાણ, અંતાઃકરણ, ઈન્દ્રિયા ને શરીરને તેજસ્વી ને બળવાન કરનારું દ્રવ્ય છે. તેમાં વીજળી પણ રહેલી છે. શક્તિ વા સામર્થ્ય પણ તેમ રહેલ છે.

પાંચ કર્મેન્દ્રિયાનો, પાંચ જ્ઞાનેન્દ્રિયાનો ને મનનો શુદ્ધ વ્યવહાર રાખવાથી અને એ ત્રણની અશુદ્ધ પ્રવૃત્તિનો પરિત્યાગ રાખવાથી, વર્ણાશ્રમના પ્રેરેલ યથાચોગ્ય પરિપાલન કરવાથી, પ્રાસવ્યવહારનું પવિત્રપણે સેવન કરવાથી પવિત્ર મંત્રના જપથી, પ્રાણાયામ તથા પ્રત્યાહાર કરવાથી ને પોતાના મનને પરમાત્મામાં પ્રેમપૂર્વક જોડવાનો અભ્યાસ કરવાથી મહાપ્રયત્નથી બુદ્ધિ સુધરે છે.

આરંભમાં શુદ્ધસ્થે ઇષ્ટમંત્રનો જપ કરવો હિતકર છે. પછી અંતાઃકરણની ચોગ્યતા વધે ત્યારે પ્રણવનો માતસજપ શુદ્ધસ્થ કરી શકે.

શરીરને ક્ષણભંગુર સમજી પોતાનું પારમાર્થિક કર્તવ્ય ઉત્તમ પ્રકારે કરવું તે હિતકર છે.

પરમાદરથી પરમાત્માનું સતતસ્મરણધ્યાન કરતાં રહી તથા આરબ્ધકર્મના ફેલના દ્રષ્ટા રહી મનને સુપ્રસન્ન રાખશો.

વ્યવહારનાં કર્મેમાં બની શકે તેટલાં અલિપ્ત રહી પરમાર્થનાં સાધનાનું સેવન કરતાં રહેશો.

પરમાત્મા હૃદયમાંજ વિરાજમાન છે ને તે સર્વ જાણી રહ્યા છે.

ઊંડા શ્વાસ લેવાનો તથા મનમાં મંત્રજપ કરવાનો સ્વભાવ પાડશે, કે જેથી મનની પ્રસન્નતા સ્થિર રહે, ને ભય તથા વ્યાકુલતાદિ આવિર્ભાવ ન પામી શકે.

મનને પરમાત્માના સ્મરણધ્યાનવડે વધારે એકાગ્ર, વધારે શુદ્ધ, વધારે સૂક્ષ્મ ને વધારે પ્રકાશવાળું કરી તેને સાચી શાંતિમાં ને સાચા સુખમાં વધારે નિમગ્ન કરતા રહેશો. ચોગ્ય પ્રયત્ન કરનારની શુભ ભાવનાં પ્રભુ સફલ કરે છે.

જેમ ભક્ત પ્રહ્લાદે પોતાની અત્યંત ભક્તિવડે પરમાત્માપાસેથી નીચે પ્રમાણે વર મેળવ્યા તેમ તમે પણ પરમાત્માની અત્યંત ભક્તિ કરી તેવો વર મેળવવા પ્રયત્નશીલ રહેશો:—

“સર્વસંભ્રમસંજ્ઞાંત્યૈ પરમાય ફલાય ચ ।

ब्रह्मविश्रान्तिपर्यंतो विचारोऽस्तु तवानघ ॥”

(હું નિર્દોષ ! સર્વ સંભ્રમની અત્યંત નિવૃત્તિમાટે અને પરમ ફેલને માટે બ્રહ્મમાં વિશ્રાંતિપર્યંત તમારો શુભ વિચાર હો.)

(ચાહું)

પૂજ્યપાદ બ્રહ્મનિષ્ઠ મહારાજ શ્રીમન્નથુરામશર્મા-આનંદાશ્રમ-
નવાગામ પો. ઘીલસ્વાનો સં. ૧૯૯૮-૧૯૯૯ના
હિસાબો સંબંધી વૃત્તાંત

[લેખક: શ્રી. અજિતરાય હરિદાસ પારેખ-મુંબઈ]

સં. ૧૯૯૯ ના ૩ જા અંકના પાને ૨૭ મા આગલી સામેનો વૃત્તાંત આપ્યો હતો. તેમાં જુઓ પ્રમાણે સં. ૧૯૯૭ની આખરે સ્થાયીબંડોળની નક્કી રકમ રૂ. ૨,૯૦,૫૮૧-૧૨-૭ની બી, અને તેને લગતી જમીનગીરીઓ વિગેરેનો પૂર્ણ હેવાલ આપવામાં આવ્યો હતો. હવે ૧૯૯૮ અને સં. ૧૯૯૯ના બે વર્ષોનો હેવાલ આપણે તપાસી જોઈએ.

સં. ૧૯૯૮ની સાલની શરૂઆતમાં સ્થાયીબંડોળ રૂ. ૪,૫૫,૭૧૩-૬-૧૧નું બતાવવામાં આવ્યું છે જ્યારે સં. ૧૯૯૬ની આખરે રૂ. ૪, ૧૨,૪૨૭-૧૫-૫૫નું બતાવવામાં આવ્યું છે. પ્રમાણે મજકુર બે વર્ષોમાં બંડોળમાં રૂ. ૬,૭૧૪-૮-૬૫નો વધારો થયો છે. એ વધારો ૧ રીતનો થયો અને મિલકતમાં ૬માં દર્શાવ્યો છે જેની વિગત નીચે પ્રમાણે છે:-

અગાઉ જણાવ્યા પ્રમાણે અમદાવાદ શહેરની ગીચ વસ્તીમાંથી વિદ્યાર્થીઓના નિમંત્રણ નાંખી નદી કિનારે શહેરની બહાર સારે સ્થળે નવું મકાન બાંધવામાં આવ્યું છે તેના રે સંબંધે તરફથી સં. ૧૯૯૮-૧૯૯૯માં કુલ રૂ. ૧,૫૬૪-૮-૦ બેઠ મળેલા છે અને બંડોળમાં ઉમેરવામાં આવ્યા છે.

સં. ૧૯૯૮ માં મળેલી બેઠ રૂ. ૧,૪૬૩-૮-૦

સં. ૧૯૯૬ " " " " ૧૦૧-૦-૦

રૂ. ૧,૫૬૪-૮-૦

એ ઉપરાંત મજકુર બે સાલોમાં આવકનો વધારો થયો તે પછી બંડોળમાં ઉમેરાયો છે.

સં. ૧૯૯૮ની સાલનો વધારો રૂ. ૧,૩૭૫-૨-૩૫

સં. ૧૯૯૬ " " " " ૩,૭૭૪-૧૪-૩

રૂ. ૫,૧૫૦-૦-૬૫

ઉપર પ્રમાણે રૂ. ૧,૫૬૪-૮-૦ અને રૂ. ૫,૧૫૦-૦-૬૫ મળી કુલ રૂ. ૬,૭૧૪-૮-૬૫ વધારો-સ્થાયી બંડોળમાં થયો છે.

આ બે સાલમાં જે આવકનો વધારો થયો છે તે આવકજનકનાં વિગતવાર એક્ટિ લિસ્ટ પત્રોમાં જણાવવામાં આવ્યો છે જેનો સંક્ષિપ્ત કોડી નીચે પ્રમાણે છે:-

સં. ૧૯૯૮ અને ૧૯૯૬ની આવક અને ખર્ચનો કોડી:-

	સં. ૧૯૯૮	સં. ૧૯૯૬
બેઠ	રૂ. ૫,૩૮૭-૧૪-૮	રૂ. ૪,૮૬૪- ૬-૨
આજ	૧૧,૦૬૭-૧૨-૪	૧૧,૧૬૭- ૭-૮
પુસ્તકોની ઉપજ	૨,૮૩૬- ૨-૫૫	૬,૬૫૪- ૨-૪૫
બીજી ઉપજ	૬૦૮-૧૨-૦	૩૫૬-૧૪-૯

કુલ આવક	રૂ. ૧૯,૯૦૦-૯-૫૫	રૂ. ૨૩,૦૪૫-૧૪-૧૧
કુલ ખર્ચ	૧૮,૨૮૫-૭-૨	૧૯,૦૩૧-૦-૮૫

આવકનો વધારો નીચે પ્રમાણે વેચ્યો	રૂ. ૧,૬૧૫-૨-૩૫	રૂ. ૪,૦૧૪-૧૪-૩
મકાનનાં અસાધારણ સુધારકામ માટે રાખેલા અનામત ખાતે જમા	રૂ. ૨૦૦-૦-૦	રૂ. ૨૦૦-૦-૦
પરચુરણ કામ માટે રાખેલા અનામત ખાતે જમા	રૂ. ૪૦-૦-૦	રૂ. ૪૦-૦-૦
સ્થાયીભંડોળ ખાતે જમા	રૂ. ૧,૩૭૫-૨-૩૫	રૂ. ૩,૭૭૪-૧૪-૩

રૂ. ૧,૬૧૫-૨-૩૫ રૂ. ૪,૦૧૪-૧૪-૩

સામાન્યરીતે જોતાં આશ્રમનો ખર્ચ દર સાલ મુજબ સંભાળથી કરવામાં આવ્યો છે. વળ સં. ૧૯૯૮-૧૯૯૯ માં હંમેશ મુજબ ટ્રસ્ટીઝની સહયોગ પ્રમાણે મકાનના અસાધારણ સુધારકામ માટે રૂ. ૨૦૦ અને પરચુરણ કામ માટે રૂ. ૪૦ એમ અનામત કાઢવામાં આવ્યા છે. આ પ્રમાણેનો વહીવટ થયા પછી સં. ૧૯૯૯ ની આખરે શ્રીઆનંદાશ્રમનું સ્થાયીભંડોળ રૂ. ૪,૬૨,૪૨૭-૧૫-૫૫ નું થવા પામ્યું છે. એ ભંડોળમાં શ્રીઆનંદાશ્રમની સ્થાવર મિલકતની કિંમત અને ખીર્જ લેણાંનો સમાવેશ થઈ જાય છે, જે બાદ કરતાં સ્થાયીભંડોળને લગતી જામીનગીરીઓ નીચે પ્રમાણે છે:-

૧ સ્થાયીભંડોળ	રૂ. ૪,૬૨,૪૨૭-૧૫-૫૫
બાદ:-સ્થાવર મિલકતોની કિંમત જે ભંડોળમાં સમાઈ ગયેલી છે	રૂ. ૧,૫૭,૦૭૭-૯-૯

રૂ. ૩,૦૫,૩૫૦-૫-૮૫

બાદ:- લેણાં	રૂ. ૧૭,૬૪૪-૧૦-૧૫
જેમાંથી બાદ દેવાં	રૂ. ૪,૫૩૩-૮-૧

૧૩,૧૧૧-૨-૦૫

ઉમેરો:-અનામત ફંડો

રૂ. ૨,૯૨,૨૩૯-૩-૮
૨,૮૮૦-૦-૦

સ્થાવર મિલકત સિવાયનું સ્થાયીભંડોળ

રૂ. ૨,૯૫,૧૧૯-૩-૮

૨ સ્થાયીભંડોળને લગતી જામીનગીરીઓ અને જથ્થા:-

રૂ. ૨,૨૬,૯૦૦ ની ૧૯૬૦-૭૦ ની ૪ ટકાની લોન.	કિંમત રૂ. ૨,૨૦,૬૫૨-૧૪-૧
„ ૪૧,૫૦૦ ની ૧૫૮૪-૫૫ ની ૩૫ „ „ „	૪૧,૧૭૯-૦-૧
„ ૧૦,૦૦૦ ની ૧૯૪૭-૫૦ ની ૩૫ „ „ „	૧૦,૩૫૬-૧૪-૧
„ ૧૦,૨૦૦ ની ૧૯૬૩-૬૫ ની ૩ „ „ „	૯,૭૫૩-૧૨-૧
„ ૩,૦૦૦ ની ૧૯૦૦-૦૧ ની ૩૫ „ „ „	૨,૯૩૨-૮-૦

કુલ જામીનગીરીઓની કિંમત રૂ. ૨,૮૪,૮૭૫-૦-૦

આનંદાશ્રમને લગતી રોકડ, ભાવનગર દરબાર બેંક અને બીલખા
પોસ્ટ ઓફિસની સેવીંગ બેંકમાં ડીપોઝીટ
નવી ખરીદી જામીનગીરી ઉપર વસુલ કરવાનું બાકી રહેલું વ્યાજ

રૂ. ૧૦,૨૧૬- ૭-૧
૨૪-૧૨-૦

રૂ. ૨,૯૫,૧૧૬- ૩-૮

૩ આ ઉપરાંત આનંદાશ્રમને બેટા મળેલી છે જેનાં અનામત ફંડો
નીચે પ્રમાણે છે:-

શેડ કલ્યાણીય ગુરુજીનાં પત્ની કુલકુવરબાઈનું ફંડ	રૂ. આ. પા.
બેન શ્રી. શુભરીબાઈ કાળાવાળા (મકાન સિવાય પુરાંત નથી)	૧૦,૬૮૦-૦-૦
શેડ. દરખાંદ હક્કીચંદ	૭૪૦-૧-૬
„ ગણુપતરામ નાનાભાઈ અદ	૭૦૮-૮-૫
સ્વર્ગસ્થ માતૃગી ગુભાના આત્મકલ્યાણર્થે દા. બેન શ્રીશુભરીબેન	૬૨૧-૦-૦
બેન વાલુબાઈ દેવકરણ	૮૦૦-૦-૦
સદ્ગત સોની ધેલાભાઈ મુંદરણ	૭૧૨-૮-૦
શેડ સ્વણ દેવણ	૩,૦૮૧-૦-૧૧
„ હરજીવન કેશવણ	૩,૦૬૦-૦-૦
વિષ્ણુસક્ષમીબેન વૈકુંઠભાઈ	૫૦૦-૦-૦
શેડ ચંદ્રલાલ બાપાલાલ	૪૫૧-૦-૦
„ મણિચંદર પૂર્ણાનંદ	૫૨૬-૪-૦
„ મદાચંદર જગનલાલ	૫૧૭-૮-૦
„ જગનલાલ વજીરચંદર	૪૨૮-૦-૦
„ જોહાલાલ દયાસણ	૨૦૧-૦-૦
„ ચતુરજી જીમણ	૧૫૦-૦-૦
„ લક્ષ્મીદાસ હેમરાજ	૧૦૧-૦-૦
„ રંગનાથજી મુંદરણ દરમીવાલા	૧૦૧-૦-૦
„ દારકાદાસ જગદાનંદાસ	૩૦૦-૦-૦
„ સોમનાથ ત્રિલોકલાલ	૧૦૦-૦-૦
„ દારકાદાસ બેતસી	૧૦૧-૦-૦

કુલ રકમ રૂ. ૨૩,૮૮૪-૧૫-૧૦

૪ ઉપલા ફંડોને લગતી જામીનગીરીઓ અને રોકડ:-

રૂ. ૧૨,૦૦૦ ૧૯૬૦-૭૦ ની ૪ ટકાની સોન	રૂ. ૧૦,૬૮૦-૦-૦
„ ૭૦૦ ૧૯૪૫-૫૫ ની ૫ „ „	„ ૭૦૦-૦-૦
„ ૧૦૦૦ ૧૮૬૫ ની ૩૫ „ „	„ ૬૪૩-૨-૦
„ ૨૦૦૦ } ૧૮૬૫ ની ૩૫ „ „	} „ ૨,૯૭૬-૧૧-૦
„ ૧૦૦૦ } ૧૯૦૦-૦૧ ની ૩૫ „ „	
„ ૩૦૦૦ ૧૯૬૦-૭૦ ની ૪ „ „	„ ૨,૯૧૬-૧૫-૨
„ ૫૦૦ ૧૮૫૪-૫૫ ની ૩૫ „ „	„ ૪૭૭-૧૪-૪

૩૧.	૫૦૦	૧૮૫૪-૫૫ની ૩૩૩ ટકાની કોન	૩૧.	૫૦૦- ૦-૦
"	૪૦૦	" " " " " "	"	૪૦૦- ૦-૦

કુલ જમીનગીરીઓની કિંમત રૂ. ૧૯,૩૦૦-૧૦-૬

રેકૉર્ડ જલુમ-સેવિંગ ખાતામાં લેટ મળેલી રકમોને રૂ. ૪,૫૮૪-૫-૪

લગતી નગર મિલકત

રૂ. ૨૩,૮૮૪-૧૫-૧૦

ઉપરના અંકડાઓને અનુસરી તપાસતાં શ્રીઆનંદજીમનું સરવૈયું સમજવા માટે નીચે સુલખ સંક્ષિપ્તમાં કોડો આપ્યો છે:-

૧ સ્થાયી હંડોળ (અનામત ફંડના રૂ. ૨૮૮૦ મળીને)

મિલકતોનું બનેલું	રૂ. ૧,૫૭,૦૭૭-૯-૯
લેણાં (દેવા બાક જતાં)નું બનેલું	" ૧૩,૧૧૧-૨-૦૫
જમીનગીરીઓ અને રેકૉર્ડનું બનેલું	" ૨,૯૫,૧૧૯-૩-૮

અનામત ફંડ મળીને બનેલું સ્થાયી હંડોળ

૨ લેટ થયેલી રકમોના ફંડો

" ૪,૬૫,૩૦૭-૧૫-૫૫
" ૨૩,૮૮૪-૧૫-૧૦

સં ૧૯૨૬ના અગ્રિમ વડ પ ના ધાડપાકુઓએ આનંદજીમનાં ધાડ પાડી બેંક સલામી હતી અને લગતો દુનિાન "આનંદજીમ" માસિકમાં અગાઉ પ્રસિદ્ધ થઇ ગયેલો છે.

છેલ્લા પ્રસિદ્ધ થયેલા દુનિાનમાં લેખ નં. ૩૭-૩૮ અને ૩૯ માટે મેં કેટલોક ખુલાસો કર્યો હતો. તેના સંબંધમાં જણાવવાનું કે તે લેખોને એજન્સીના ધારા લાય પોલા હેતુઓ આનંદજીમે વેપારી રાખેલી જમીનનું વેચાણ રદ ગણાવ્યું છે. આનંદજીમે જમીન વેચાણ લીધા પછી તે જમીની ઉપર ત્રણ વર્ષ આપી. એ ઉપર બાક કરી બાકીની રકમનું ધોરણસર આજ ગણીને જે રકમ થશે તે રકમ વરાડ તકી થયેથી તે પ્રમાણે તે તેટલા હપ્તાએ આનંદજીમને મુજબ મલશે.

આ સત્ત આગાઉ મુજબ શ્રીઆનંદજીમના હિસાબોનાં રેકૉર્ડોએ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યા નથી, કારણકે હાલ કાયમી લાવ થયો વંચી ગયો છે, પરંતુ જણાવવાની જરૂર છે કે હિસાબો શ્રીઆનંદજીમના ઓડીટરેએ ઓડીટ કરેલા છે, અને હંમેશા મુજબની હાંપપણ વાંધા વગરની (unqualified) સર્ટીફિકેટ આપેલી છે.

—[*]—

કુપાનાયનું જીવનદર્શન

(ગતાંધી ચાલુ)

[લેખક:-શ્રી. કરણસિદ્ધુ લાલસિદ્ધુ ઠાકોર]

તેજાશ્રીના આખા જીવનમાં આવા આનંદની સરતી સદાશ્રવ જાગી હોય. ત્યારે જોઈએ ત્યારે એજ આનંદ, એજ મંદ હાસ્ય, એજ પ્રસન્નતા. સ્તુતિના પ્રસંગમાં એજ આનંદ તે નિંદાના પ્રસંગમાં પણ એજ આનંદ. માનના પ્રસંગમાં એજ આનંદ તે અપમાનના પ્રસંગમાં પણ એજ આનંદ. ઉત્થાનના સમયથી માંડી સવનસુષીના કોઈપણ સમયે દર્શન કરીએ ત્યારે.

એજ પ્રસન્નતા. પ્રવૃત્તિના ગમે તેટલો ખોલે હોય કે પ્રવાસનો ગમે તેટલો થ્રમ હોય પણ વદન-કમલ તો મંડકારવધી મલકવુંજ હોય. માનવમેદનીમાં વીંટાયા હોય સારે પણ એજ આનંદતરંગો મુખપર ઊઠતાં હોય, શરીર અસ્વાસ્થ્ય હોય સારે એજ પ્રસન્નમુદા વિલસતી હોય; જાણે આનંદનો અમૂલ્યાગર છલકો. હોય એમ મુખકમલ જોતાં જણાય. નહિતર કલ્પિત તો મુખ કોમળું જોડે, કલ્પિતો મુખપર શોકજવા દગી જોડે, અપ્રસન્નતા, ખિન્નતા, ઉદ્વેગનો થોડા ઉમ્મરો તો આવવો જોડે. પણ આમાંનું કયું નહિ, કોઈ દહાડો નહિ, કાંઈ પ્રસંગે નહિ, કોઈ સ્થિતિમાં નહિ, કોઈ સ્થાનમાં નહિ. આને શું હશે? આનું નામજ અભાનંદઃ આનું નામજ પરમાનંદઃ આનું નામજ નિલ્લાનંદ.

જગત્પરના અંધા આનંદો આ આનંદમાગરના રીપતુર છે. જગત્પરના બધા આનંદો આને મુકાબે અપંગી છે. એટલેજ સમગ્રોના મુખપર કે લક્ષ્મીનંદોના મુખપર આવો આનંદ જણાવો નથી. એટલુંજ નહિ પણ એ લોકોય આ આનંદમાટે વલ્લખાં મારે છે અને પ્રાપ્તમુખથી સદા અનૂપન, અચંપુટ ને ખિત રહે છે. આ આનંદમટેજ ભૂઈહરિ તથા ગોપીચંદે રાત્નપત્ર ઊડ્યું હતું. આ આનંદમાટેજ મહાવીરસ્વામીએ અને જુદે રાત્નમુખને દોડે માર્યું હતું. આ આનંદમાટેજ વિશ્વામિત્રે રાત્નવૈશવ દગલી કૌપીન ધારણ કર્યું હતું.

આવા નિલ્લાનંદમાં તેઓથી સદાશ્રદ્ધ મળ રહેતા અને દર્શન કરનારને, સમાગમમાં આવનારને, કે સાનિધ્ય સેવનારને એ આનંદમાં તરબેગ કરતા. સ્વં આવનાર દુઃખી હોય તો તે પોતાનું દુઃખ ભૂલી જતો. સ્વં આવનાર દીન હોય તો તે પોતાની દીનતા ભૂલી જતો. સ્વં આવનાર રોગી હોય તો તે પોતાનો રોગ ભૂલી જતો. સ્વં આવનાર શિષ્ય હોય કે અશિષ્ય, સાધક હોય કે અસાધક, પ્રયત્નક હોય કે નિષ્ક, ધર્મી હોય કે અધર્મી-આવનાર ગમે તે વયનો, ગમે તે વર્ણનો, કે ગમે તે વર્ણનો હોય-પરંતુ સમગમમાં આવતાંજ તેનાં પરમાણ્વો બદલાય. તેને સમુદરીપર ઊભા જેની શાંતિ લાગે. તેને વાતાવરણમાં ઉગતા આનંદજ્યોતી અસર થાય. તે પોતે પણ કોઈ પ્રયાત્ન સ્થાનમાં આગો હોય એું લાગે. તે પોતે પણ શાંતિમાં એતપ્રોત થવા લાગે.

કેટલો પ્રજલ પ્રાણપ્રવાહ ! કેટલો મસ્ત આનંદ ! કેટલી ઉન્નત આત્મદશા !

આવા મહત્પુરુષ જગતને સુખી કરી શકે અને દુઃખમય સંસારમાં સુખનું સ્વર્ગ રચી શકે. આવા પુરુષ સાચા મહાન છે, સાચા વંદનીય છે, સાચા પૂજ્ય છે. મોહ્યમાં જન્મેલા, બીજાના-આનંદાશ્રમમાં આચાર્યરૂપે બિરાજેલા અને કાર્ત્તવ્યાયાસ, કચ્છ ને ચુન્નચતની ભૂમિપર ક્રિષ્ણેશ્વર આનંદની શકારૂપી સામે સતત પ્રજ્ઞા કરનારા શ્રીનૃસિંહરામચંદ્ર સાચા મહાન પુરુષ હતા. સાચા વંદનીય પુરુષ હતા, સાચા પૂજ્ય પુરુષ હતા. એટલેજ તેઓથી જ બંદીમહોત્સવ બિગ્નવા આપણે પ્રેરાયા છીએ; એટલેજ તેઓથી વંદના આપણે એના થયા છીએ, એટલેજ તેઓથી પૂજના આપણે તત્પર થયા છીએ...

આજનો મહોત્સવ, આજનું પૂજન, આજની વંદના સારેજ સદ્ધ મનાય કે તેઓથી જ જીવનમાં પ્રકટેલું એ આનંદઝરણું આપણા જીવનમાં પણ પ્રકટે અને એ સારેજ પ્રકટે કે જ્યારે આપણે નિષ્કપટભાવે, વિનમ્રભાવે, પ્રેમભાવે તેઓથી જીવનદર્શન કર્યા કરીએ. આ જીવનદર્શન સદાશ્રદ્ધ બન્યું રહે તો પછી બાકી શું રહે? ક્રીડામન-ચાલે ક્રીડા ભ્રમરરૂપ થાય એમ પૂજક પૂજ્યરૂપ બની જાય. સેવક સેવ્યરૂપ બની જાય. એટલે પછી આનંદને શોધવોજ ન પડે. એના કુવારા કુટી નીકળે. શરીર એમાં ભોળાવ જાય, હિન્દ્રો એમાં ભોળાવ અર્ધ, મન એમાં

હોળય જાય. પછી એ આનંદની લહેરો ઊઠીજ રહે. આતું નામ ઇવનસાદસ્ય. આતું નામ ઇવનનો અંતિમ વિકાસ: આતું નામ પરમાનંદપ્રાપ્તિ...!

જેઓથીના જયંતીમહોત્સવ ઊજવવાએ છીએ એ પરમપુરુષ શ્રદ્ધાન્વિત સૌને લગ્ય ઇવન-દર્શન કરાવી સન્માર્ગ ગામી કરો-એ વિરલવિભૂતિ ભાવિક સૌને ઇવનસૌરભ આપી ઇવનસાદસ્ય અર્પો-એ આનંદસાગર-સૌ પ્રેમીજનોને એ દિવ્યાનંદના ભોક્તા બતાવી ઇવનવિકાસને શિખરે સ્થાપો...! ઐ શાંતિ:, શાંતિ:, શાંતિ:-!!!

—[૩૭]—

एकमुखी रुद्राक्षतुं माहात्म्य (એક સત્ય ઘટના)

[લેખક: શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી-જોરાવરનગર]

મિથિલા દેશમાં ઉગ્ગત નામના ગામડામાં એક રૂદ્રધર ઉપાધ્યાય નામે બહુશ્રુત પંડિત રહેતા હતા. તેઓ વિદ્યાવિલાસી હોવાથી, તેમને વિદ્યા સંપાદન કરવામાં એટલી બધી આસક્તિ અને પ્રીતિ હતી કે પોતાના ગામથી સાત માઈલ દૂર કોલયજ નામના ગામમાં વેદાધ્યયન કરવા માટે હમેશાં નિયમિત જતા હતા. સવારમાં વહેલા ઉઠી, સ્નાનગ્રંધ્યા કરી, થોડો ઉપાહાર કરી જતા અને રાત્રે ઘરે આવી એક વખત જમતા. તેઓ યુરના ઘરેથી પાછા ફરતી વખતે છ માઈલ દૂર એક તસાવડી આવતી ત્યાં થાક ખાતા અને તેમાં સ્નાન કરી, સંધ્યા કરી પછી ઘર તરફ રવાના થતા. એક દિવસ તેઓ સંધ્યા કરીને પ્રયાણ કરવાની તૈયારી કરે છે, ત્યાં એક ગેબી અવાજ આવ્યો, ચારે તરફ દૃષ્ટિપાત કર્યો, પણ ક્યાંથી અવાજ આવે છે તે દૃષ્ટિગમ્ય થયું નહિ. એક મીનીટ થઈ ત્યાં સ્પષ્ટ સંભળાયું કે “ઓ રૂદ્રધર ઉપાધ્યાય! હું કહું છું તે હું સંભળ. હું તારા જેવોજ એક વિદ્વાન પંડિત હતો પણ મિથ્યાભિમાનને વશ થઈ, કોઈ શુભ કાર્ય નહિ અને વિદ્યાના મદમાં છટી જઈ, ઘણા વિદ્વાનોના અપમાન કર્યો. તેમાં એક મંત્ર-પુરુષનો આપ થવાથી હું ભૂત થયો છું. આમ કહી તે ભૂત બાજુ ધુમાડાની આકૃતિ હોય તેવા સ્પર્શમાં, ઉપાધ્યાય સમક્ષ થોડે દૂર પ્રત્યક્ષ થયું. જેમ જેમ રૂદ્રધર ઉપાધ્યાય તેની પાસે જાય તેમ જ તે ભૂત દૂર દૂર ખસતું જાય. ઉપાધ્યાયે કહ્યું કે “તમે મારી પાસે કેમ આવતા નથી?” મારે ભૂતે કહ્યું કે “તમે વિદ્વાન થઈ આવેલું સમજી શકતા નથી? હું તમારી પાસે આવું તો તમારા ગાયત્રીના તેજથી બળી મરું. મારે હું તમારાથી દૂર રહું છું” પછી ભૂતે કહ્યું કે “તારા પાડોશમાં તારા નજીકના સગા મહીધર ઉપાધ્યાયની પુત્રી લવંકર મદગીના બીજાને પડેલી છે, કાલે તેનું અવસાન થશે અને પછી તે ઝડીણી થશે. મારે તેના સાથે લગ્ન કરવું છે. મારે હું ભૂતલક્ષ પદ્ધતિની એક પુસ્તિકા લખીને તારી સાથે લેતો આવજો. હું મને તે આપીશ, પછી હું અહીંથી બે માઈલ દૂર તને એક સ્થળ બતાવીશ. ત્યાં ઘણું દ્રવ્ય દોરેલું છે તે એક લોભીયો માણસ જેણે પોતાના દ્રવ્યનો કંઈ સદુપયોગ કર્યો નહિ એટલે તેનું ધન ચોરાઈ ગયું, ચોર લોહો ધન દાટીને નાશી ગયા, પછી તે ત્યાંજ દોરેલું રહી ગયું છે. તે લોભીયો સર્પ થઈને તે ધનનું રક્ષણ કરે છે પણ હું આવીશ એટલે તે સર્પ ત્યાંથી દૂર ખસી જશે એટલે તારાથી કેપાડી-શકાય તેટલું દ્રવ્ય તારે લઈ રવાના થઈ જવું.” રૂદ્રધર ઉપાધ્યાયે કહ્યું કે ભૂતલક્ષ પદ્ધતિ હું બાજુ છું એટલે તે લખીને લેતો આવીશ. ભૂત અદશ્ય થઈ ગયું એટલે ઉપાધ્યાય પ્રપાટાગ્રંથ ધર તરફ ચાલવા માંડ્યું. બીજેજ દિવસે તે ભૂતના કહેવા પ્રમાણે તે બાજુનું શરીર પંથવને પામ્યું. ત્યાંના રીતરીવાજ પ્રમાણે તેના શયને બહાર કુળીયામાં કાઢવામાં આવ્યું અને

તેના શરીરને બસ્ત્ર લગાવી, તુળસી ક્યારેા હતાં ત્યાં ઉત્તર તરફ માથું રાખી શખેને સુવાદ્યવામાં આવ્યું. બંધી અગ્નિસંસ્કારની ક્રિયા થઈ રહ્યા પછી, રત્નધર ઉપાધ્યાયે શાસ્ત્રીય લમપદ્ધતિમાંથી થોડા ભાગ ઉદ્ધૃત કરી, તેમાં થોડો ફેરફાર કરી, નાનકડી પુસ્તિકા તૈયાર કરી, તુરત પ્રયાણ કર્યું. તદ્વાવડી આવી સારે ત્યાં ઉભા રહ્યા, અને એકેત પ્રમાણે તાળીઓ પાડી કે તુરત જૂત પ્રસક્ત થયું, અને દૂર ઉભું રહ્યું. - ઉપાધ્યાયે જણાવ્યું કે તમારી સ્વનાનુસાર જૂતલક્ષણદર્શનની પુસ્તિકા લાભ્યો છું. જૂતે જણાવ્યું કે “તે બાઇ તો શિવભોક્તામાં ચાલી ગઈ, એટલે હું નિરાશ થયો છું મારે હવે તે પુસ્તિકાની જરૂર નથી.” આમ શા માટે થયું તેનું કારણ પૂછ્યું, સારે જૂતે જણાવ્યું કે જે જગ્યાએ તે બાઇને સુવાડી હતી, તેની નીચે એક એકમુખી રદાક્ષનો પારો. દાટેનો હતો, તે એકમુખી રદાક્ષના પારાના માહાત્મ્યના પ્રભાવે, તે બાઇનો રદાક્ષમાં નિવાસ થયો છે; એટલે મારી કારણા સ્પષ્ટ થઈ નથી; પણ તું મારી પાછળ પાછળ ચાલ, હું તને દ્રવ્ય જે દાટેલું છે તે બતાવું છું અને તું તારી ઇચ્છા પ્રમાણે લઈ લેજે. ઉપાધ્યાયે જણાવ્યું કે, મારે તમારું કામજ કરવાનું હતું. કોઈની કમાણીનું દ્રવ્ય મારે જોઈતું નથી. તેનું દ્રવ્ય વધારે વખત રહે પણ નહિ. નીતિથી મહેનત કરી મેળવેલું દ્રવ્ય તે પોતે અને પોતાની સંતતિ વાપરી શકે છે. વળી તે સર્પને ખસેડીને લેવું તેમાં પણ હું ખાપ સમજું છું, એમ કહી તે ઘરે આવવા પાછા ફર્યા. તેમના ભાઈ મણિધર ઉપાધ્યાયે પૂછ્યું કે તમે આજે વહેલા કેમ પાછા આવ્યા? સારે તેમણે જૂતે કહેલી બંધી હકીકત કહી સંભળાવી. બીજે દિવસે સવારે જ્યાં શખેને સુવાડ્યું હતું તે જગ્યા ત્રણ ચાર હાથ ખોદી, સારે એક રૂપાની કામલી ટટાર્થ મળેલ સિયતિમાં જોવામાં આવી. તે ખોદતાં તેમાંથી એકમુખી રદાક્ષનો પારો નીકળ્યો. આ એકમુખી રદાક્ષનું તેમણે પૂજન કરવાનું શરૂ કર્યું. તેના પૂજનથી તેમને પ્રારબ્ધ માનુષ્ય થવા લાગ્યું. પુત્રાદિક તથા દ્રવ્યનો લાભ થયો.

રદાક્ષનું માહાત્મ્ય શિવપુરાણમાં ઘણું વર્ણવવામાં આવ્યું છે. એકમુખી રદાક્ષનું માહાત્મ્ય નીચે પ્રમાણે વર્ણવ્યું છે:-

રદાક્ષાઃ ચિવિધાઃ પ્રોક્તાસ્તેપાં મેદાન્વદામ્યહમ્ ।

શુણુ પાર્વતિ સદ્મત્કયા મુક્તિમુક્તિફલપ્રદાન્ ॥ ૬૩ ॥

एक वक्त्रः शिवः साक्षात् मुक्तिमुक्तिफलप्रदः ।

तस्य दर्शनमात्रेण ब्रह्महत्या व्यपोहति ॥ ૬૪ ॥

यत्र संपूजितस्तत्र लक्ष्मी दूरतरा न हि ।

નદયંત્યુપદ્રવાઃ સર્વે સર્વકામા મયંતિ હિ ॥ ૬૫ ॥

॥ શિવપુરાણ-ચિત્રેશ્વરસંહિતા અધ્યાય ૨૬ મો ॥

સાવાર્ધ:-હે પાર્વતી ! રદાક્ષના અનેક બેદ છે, જે સુખ અને મુક્તિપ્રદ બેદ તમને મળે છે તે તમે સાંભળો. જે એક મુખવાળો રદાક્ષ છે તે પ્રસક્ત શિવરૂપ છે ને તે સંસારસુખ અને મુક્તિને આપે છે. તેનાં દર્શનમાત્રથીજ પાપમાન નાશ પામે છે. જ્યાં તે રદાક્ષની પૂજા થાય છે ત્યાં લક્ષ્મી વાસો કરે છે, સર્વ ઉપદ્રવો નાશ પામે છે, અને સર્વ કામનાઓ પૂરી થાય છે. ૧૩-૧૪-૧૫.

મુંબઈમાં ડજવાયેલા શ્રીમહાથમદેશ્વરના જયંતીમહોત્સવનું વિહંગાવલોકન (ગતકથા શ્રાવણ)

૫. શંકરપ્રસાદજીએ પોતાના વક્તવ્યમાં કહ્યું કે:—

જે વ્યક્તિને માટે મને ઘણું માન હતું તે છે તે મહાન વ્યક્તિની આજે જયંતી છે. એ દિવ્ય મહાપુરુષની કૃપા જેણે પ્રાપ્ત કરી છે—તેઓશ્રીનું શરણુ જેમણે લીધું છે તેમને ખરેખર ધન્યવાદ ધટે છે.

સાચા સંતો આપણને દર્શિગાયર થાય છે, તેઓ જનસમાજમાં આપણી પેઠે વિચરતા જણાય છે ખરા પરંતુ તેમનું મન કેવળ ધ્વજાચિતનમાં જ હોય છે—તેઓ ધ્વજામયજ હોય છે—તેમનો સર્વાત્મભાવ હોય છે; એમની નસેનસમાં વેદાંત જીતરેલું હોય છે. આવી ધ્વજાકારવૃત્તિવાળા સંતો બહુ જોખ છે અને તેમનું દર્શન પણ ઘણા પુણ્યના પરિપાક કેવલિતજ થાય છે. આપણી વચ્ચે એવાજ એક દૈવી સંતપુરુષ આવી ગયા, જેમની આજે જયંતી ઉજવવા આપણે એકત્રિત થયા છીએ.

કદાચ બ્યાવહારિક દર્શિએ તેમણે સ્થૂલદેહનો ત્યાગ કર્યો છે એમ લાગતું હોય પરંતુ તેઓ વાસ્તવિકરીતે અમર છે. પોતાના અક્ષરદેહવડે—પોતાની દૈવી વાણીવડે અમર હોઈ સૌને સન્માર્જે પ્રેરી રહ્યા છે.

પૂજ્યપાદશ્રીનાં દર્શન મને ૧૦-૧૨ વગત થયાં છે. સંતપુરુષો વેદધર્મનું સ્થાપન કરનારા છે. તેઓ જન્મ લક્ષ્મી જગતના જીવોનો ઉદ્ધાર કરે છે. આ મહાત્માશ્રીએ પણ પ્રકટ થઈને જીવો ઉપર અનેક ઉપકારો કર્યા છે—તેમને ઉદ્ધાર્યા છે.

વાણી, વિચાર તે વર્તન આ મહાત્માશ્રીની પેઠે કાષ્ઠકમાંજ એક સરખાં જોવામાં આવે છે. એઓશ્રીનું વર્તન ધડા લેવા લાયક હતું. એમને માટે નેટલું કહીએ તેટલું જોખુંજ છે. એઓશ્રી વિરાટરૂપે ખરાજોલાજ છે. સૌમાં અનિલભાવ પામી સૌમાં વિકસી જનસ્તુતિની ભાવના એઓશ્રી નેઈ રહ્યા છે.

* * * * *

દિ. બ. કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ ઝવેરીએ પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનો સંક્ષિપ્ત જીવનપરિચય આપી ટુંકમાં પણ મુદ્દાસર નીચેના ભાવવાળું વિવેચન કર્યું હતું.

પૂજ્યપાદ મહાત્માશ્રી કાઠિયાવાડમાં જન્મેલા હતા. કાઠિયાવાડ ધર્મક્ષેત્ર પણ છે તે વીરક્ષેત્ર પણ છે. ધર્મક્ષેત્ર તો શ્રીકૃષ્ણે નિવાસ કર્યો, શીરાંગામૃત્તુ લાં ગયાં, તે ધર્મ અર્થે જીવન અર્પણ કર્યું. નરસિંહ મહેતા આદિ સંતો પ્રકટયા ત્યારથીજ છે. અનેક સંતસાધુઓ અને ભક્તો કાઠિયાવાડની ભૂમિપર ઘણા પાક્યા છે. એ ભક્તસંતોની ભૂમિ હોવા ઉપરાંત બહારવટીઆઓની પણ એ ભૂમિ છે.

સોરઠી બહારવટીઆ અને સૌરાષ્ટ્રની રસધાર વાંચતાં જણાય છે કે એ ભૂમિના બહારવટીઆઓમાં પણ ધાર્મિકતા—કર્તવ્ય—નું સંપૂર્ણ જ્ઞાન હતું. ત્યારે બહારવટીઆ-જેની જાતમાં પણ ધાર્મિકતા જોવામાં આવે છે તો પછી આવા સંતામાં આદર્શ ધાર્મિકતા હોય એમાં આશ્ચર્ય પણ શું? જે ક્ષેત્રના બહારવટીઆ ધર્મયુક્ત હોય તે ક્ષેત્રના સંતા, ભક્તો, આચાર્યો કેવા હોઈ શકે તે સહેજે સમજી શકાય—તેમ છે.

સ્વામી દ્વાનંદ સરસ્વતી આર્યસમાજના સ્થાપક થઈ ગયા, એવા ખીલ ધણી સોરડી સંતો થઈ ગયા છે. એ પરંપરામાં હાગ લેનાર પૂજ્યપાદ મહાત્માશ્રી નથુરામ-શર્માજી એક થઈ ગયા છે. એઓ પ્રખ્યાતિ મેળવે અને પૂજ્ય એમાં કોઈ પ્રકારનું અર્થ નથી. તત્ત્વજ્ઞાનપ્રચાર અને વર્ણશ્રમધર્મનો ઉપદેશ કરવામાં હેતુ ૫૦ વર્ષમાં મહાત્માશ્રીની ખરાબરી કરી ચક્રે એવો ફાઈ પાડ્યો નથી એ ભૂમિની ધગચગ એવી છે કે એમાં ભક્તો, ધર્માચારી અને સંતો પાકતા-૪ રહેશે મહાત્માશ્રી ગયા પછી ગુજરાત કાઠિયાવાડમાં પોતાનાં વ્યાખ્યાન, ઉપદેશ અને જીવનઆદર્શથી ધાર્મિક શ્રેય કરવા માટે મૂર્છા ધણું મૂકી ગયા છે. યોગ, કર્મ, ઉપાસના, જ્ઞાન હલાદિ વિષયોપર અનેક પુસ્તકો લખીને જનતાપર મોટા ઉપકાર કર્યો છે મુમુક્ષુ બની આપણે એ જ્ઞાનામૃતનો લાભ લઈ ફતાર્ય થવું નેહ્યો.

આજે આપણે એ મહાત્માને અંતિમ અર્પણ કરીએ છીએ એમા આપણે આપણે ધર્મ બજારીએ છીએ એમ-૪ કહી શકાય

*

*

*

*

*

શ્રીયુત્ત્વ માણેદ્યાન નાનજી ચંદ્રારણ્યા (માણિકરમાં)નો શ્રી મ ત્રિ. બટે સક્ષિમ પરિચર આપી તેમને મુમુક્ષુના મુમુક્ષુમંડળનરથી અર્પણ કરવાનું માનપત્ર વાંચી સંભળાવી તે પૂજ્યપાદશ્રીના પુનિ પાદગવિ-યુગતમા ધરીને તેને પ્રમાદીનું કર્યા બાદ દિ. બ. કૃષ્ણદાસ મોહનપ્રાન ઝવેરીના માંગલિક હસ્તે આદીના કારકેટમાં મૂકી સમર્પણ કરવા સાથે દારતોરા આપવામાં આગ્રા હતી. માનપત્રની જાપેરી પ્રતો ચમામાં વહેંચવામાં આવી હતી.

માનપત્રના ઉત્તરમાં શ્રીયુત્ત્વ ચારાણ્યએ પોતાની લઘુતા નિવેદન કરતાં પોતે ચોગીધર શ્રીનાથપ્રભુના ચરણારવિન્દની અંધ ૨૪ હોવાનું જણાવ્યું હતું આ માનપત્ર મને પોતાને નહિ પ્રભુ પ્રભુની ચરણજીને અપાય છે—પ્રભુના વિગદ સ્વરૂપના એક અદના અંગનું આ એક પ્રકારનું પૂજન છે એમ હું માનું છું આ માનપત્ર મને (ચારાણ્યને) નહિ પણ પ્રભુના ચરણગર્ભને સમર્પણ થયું છે એમ હું માનું છું એમ કહી તેમણે પોતાના વક્તવ્યના સમર્થનમા એ દર્શાવે ૨જી કર્યા હતાં—

(૧) એક વેપારી દેવદેરીઓની મૂર્તિઓ વ્યાપારગર્થે ગથેડાપર લાદીને પરગામ લઈ જતો હતો રસ્તે જતા આવતા લોકો આ સુંદર મૂર્તિઓ નોંઈ દર્શિત હરથે ભક્તિ-ભાવથી તેને વંદન કરતા હતા. ગવેડાએ વિચાર કર્યો કે મારી મદત્તા તો મોટી જણાય છે. આ સૌ મને પોતાને પગે લાગતા જણાય છે આવા વિચારથી તે ગર્વરડે કુસાર્ધ પોતાની મક્તાના શુભાનમા હોમો ગ્લો એટને તેના માનીકે તેને ધોકાનો સપાટો લગાવીને કહ્યું કે મૂર્તિ ! આ બધા કર્તે તને પગે લાગના નથી તું તારે આત્મા કર. એ જાના તો તારી પીડપર લાદેની મૂર્તિઓને પગે લાગે છે તેમ આપે મને માનપત્ર આપ્યાનો દેખાવ કર્યો છે પણ તે મને પોતાને આપેનું હું માનતો નથી; પણ મારા મસ્તકપર વિરાજેલાં પ્રભુના પાદારવિન્દને આ માનપત્ર અર્પણ થઈ રહ્યું છે એમ-૪ હું તો સમજું છું. હું તો માત્ર પ્રભુએ મારે માટે નિયત કરેનાં કાર્યોનો બાર વંદન કરનારો છું.

(અધુ)

૬૨

પ્રિય ભાઈશ્રી કરશનદાસ શ્યામભાઈ કરાંચી

જયશ્રીનાથ મહેશ્વર !

કરાંચી-આનંદાશ્રમની વ્યવસ્થા અત્યારસુધી આપના એક હથ્થુ વહિવટથી ચાલતી હતી તેમાં ત્યાંનું આખું મુમુક્ષુમંડળ વિરોધ દર્શાવતું હતું, અને તેમના તરફથી આપની સામેના ફરિયાદના પત્રો આવ્યા કરતા હતા, અને છેવટે સારા માનનીય શુદ્ધસ્થાએ ઘણી સહીઓવાળી અરજી આપતાં અને કેટલાક ભાઈઓએ અહીં આવી રૂબરૂમાં પણ ફરિયાદ કરતાં અહીંના જનરલ ટ્રસ્ટીમંડળની મિટિંગમાં અગિયાર શુદ્ધસ્થાની એક કમિટી મુકરર કરી છે, અને તેમના મારફત ત્યાંના આનંદાશ્રમની વ્યવસ્થા ચલાવવાનું કરાવી તે પ્રાપ્યત આપને રજીસ્ટર્ડ પોસ્ટથી ખબર આપવામાં આવ્યા છે, છતાં આપ તેમાં વિરોધ દર્શાવવા પત્રો લખ્યા કરો છો, અને આપની પાસેના તમામ ચાર્જ સોંપતા નથી. ત્યાંના મુકરર થયેલા ૧૧ મેંબરોએ પરસ્પર સમજૂત કરી શેઠ દ્વારકાદાસ ખેતસીને મંત્રી તરીકે ચૂંટી કાઢ્યા છે એટલે હવે આપે આપની પાસેના તમામ ચાર્જ તેમને તુરત સોંપી દેવો જોઈએ. તેઓ બધી વ્યવસ્થા કરશે, અને આપને આ સંબંધમાં કંઈ વાંધો હોય તો તે મુકરર થયેલી કમિટી મારફત શ્રી નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-આનંદાશ્રમના મંત્રીને ઠાકલવા શ્રમ લેશો. એટલે તે વિષે હવે પછીની મિટિંગમાં નિર્ણય કરવામાં આવશે.

જૂનાગઢ
તા. ૧૧-૧૧-૪૪

}

પોપટલાલ તારાચંદ વકીલ
વ્યવસ્થાપક ટ્રસ્ટીમંડળના મંત્રી

આનંદાશ્રમ-નવાગામ પો. બીલખા (કાઠિયાવાડ)

શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર [બાદપદ માસ]

મુખ્યભેદ:—૩૧. ૩૭-૦-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી [મિલદાન સૌધ]. ૩૧. ૧૧-૦-૦ શ્રી. ભગવાનજી મનુભાઈ ચંદારાણા-મુંબઈ. ૩૧. ૩૦-૦-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. ૩૧. ૧૧-૦-૦ પોરબંદરવાળા સદ્ગત હીરાચંદ પોપટલાલની સદ્ગતિ અર્થે હા. તેમના સુપુત્રો તથા તેમનાં પત્ની પાર્વતીબેન ગોવિંદજી લાખાણી-હા. પોરબંદર.

લઘુરુદ્ર અને રુદ્રાલિપેક:—શ્રી. અંબાસંકર બાઈસંકર ત્રિવેદી-જોરાવરનગર તરફથી ૧૬ રુદ્રાલિપેક. શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી રુદ્રાલિપેક ૫ પાંચ. નામદાર દરબારથી રાવત-વાળા સાહેબ-બીલખા રટેટ તરફથી લઘુરુદ્ર ૨.

ભોજન:—૩૧. ૩૦-૦-૦ શ્રી. વામનરામ જટારાંકર-પાટણવાવ તરફથી ફાગણ સુદ ૫ ના ભોજન અર્થે પેટે. ૩૧. ૫-૦-૦ શ્રી. ધીર્મંતલાલ હીરાલાલ ભેરાઈ. શ્રીઆનંદાશ્રમને અર્પણ થયેલી રકમના વ્યાજમાંથી નીચેના મુકરચો તરફથી ભોજન આપવાની વ્યવસ્થા થયેલી છે:—શ્રી. મહાલક્ષ્મી બહેન-માંગરોળ. શ્રી. મણિસંકર પૂર્ણાનંદ-અમદાવાદ.

યાજ્ઞ:—૩૧. ૧-૪-૦ બેન સવિતાગૌરી-મુંબઈ. ૩૧. ૬-૪-૦ શ્રી. માણેલાલ નાનજી ચંદારાણા-ગોધરા તરફથી લિખ લિખ શ્રાદ્ધતિથિઓના પાંચ યાજ્ઞના. ૩૧. ૩-૧૨-૦ શ્રી. રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ-ગોધરા (ત્રણ યાજ્ઞ.) ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી. લક્ષ્મીશંકર રઘુરામ પંજા-અમરેલી. ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી. હર્ષદરામ મહારાણીદાસ દેસાઈ-માંગરોળ. ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી. પુરુષોત્તમ રામજી-જૂનાગઢ. ૧-૪-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી. કરસનદાસ હરજી-જૂનાગઢ. ૩૧. ૧-૪-૦ હરજી લાલજી જોડા-કરદેજ. ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી ગોમતીભાઈ તે ભક્ત કરસન મૂળજીનાં પત્નીના શ્રાદ્ધ નિમિત્તે. ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી. પ્રેમજી રાધવ તરફથી ભક્ત કરસન મૂળજીના આત્મકલ્યાણાર્થે દીપકના. ૩૧. ૫-૦-૦ શ્રી. હરિલાલ બહેચરલાલ વ્યાસ-વીસાવદર. ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી. ભગવાનજી મનુભાઈ ચંદારાણા-મુંબઈ. ૩૧. ૩-૧૨-૦ શ્રી. પ્રતાપસિંહ માનસિંહ-મુંબઈ (ત્રણ યાજ્ઞ.) ૩૧. ૧-૪-૦ તેમના તરફથી ફલાહાર નિમિત્તે. ૩૧. ૫-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહ પ્રતાપસિંહ-મુંબઈ. શ્રી. સાકરલાલ મણિસંકર પંડિત-ખંભાત (વ્યાજમાંથી યાજ્ઞ ૧.) શ્રી. આચુંદલાલ ગોવિંદજી વકીલ-પોરબંદર (વ્યાજમાંથી યાજ્ઞ).

અર્પણદીપક:—૩૧. ૭-૦-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી ૩૧. ૦-૪-૦ પુરુષોત્તમ રામજી-જૂનાગઢ. ૩૧. ૧-૦-૦ શ્રી. પોપટલાલ વાલજી-જામનગર. ૩૧. ૧-૦-૦ શ્રી. પ્રેમશંકર હરગોવિંદ ઠાકર. ૩૧. ૨-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહ પ્રતાપસિંહ-મુંબઈ.

પુસ્તક પ્રકાશન ખાતે આવેલી રકમ:—૩૧. ૮-૦-૦ શ્રી. રામજી વિશ્રામ-કરાંચી. ૩૧. ૬-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહ પ્રતાપસિંહ-મુંબઈ.

શ્રીઆનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળ મુંબઈમાં શ્રીદત્તજ્યોતીનિમિત્તે શ્રીનાથપ્રભુનું પૂજન થયું હતું.

સને ૧૯૪૪ તા. ૨૫ ડિસેમ્બર

વિજ્ઞપ્તિ

આવતા બન્યું આરીની તા. ૧૪ સી
ને પાંચ વર્ષે ૩૦ રૂપિયારે મહાસંક્રાંતિ
નિમિત્તે માધવભુવન, કોઈવાલીમાં શ્રીસહ-
ગુરુપૂજન થશે.

સુધારો:—ગતોંકમાં મુખપૃષ્ઠપર
માર્ગશીર્ષ માસ છપાયા છે તેને બદલે
કાર્તિક માસ વાંચવો.

શ્રી. ત્રિભુવન વિકલગ દેવે એક
વર્ષની લાંબી રજા ઉપર ઉતરવાથી મની-
કાંડરે મોહીનારે તથા પત્રવ્યવહાર
કરનારાએ વ્યવસ્થાપક તરીકે તેમજ
નામ ન લખતાં ફક્ત વ્યવસ્થાપક
શ્રીમંદાશ્રમ-નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા
એડલાજ શાખે લખી પત્રવ્યવહાર
કરવો.

સુપરવાઇઝર આતંદાશ્રમ-નવાગામ

— : ૦ : —

શ્રીઆતંદાશ્રમ, નવાગામ (પો. બીલખા-કાશિવાર.)
તરફથી
પ્રકટ થતું ધારિક માસિક પત્ર
(Kathiawar-India)

P. O. Billha

આતંદાશ્રમ

અખાંડ શ્રી. કાળેસ ગુજરાતી સભા
નં. ૪૬૪, વિમલગાર્ડ રોડ, પ્રાચીનલેન

પરચુરણમેટ

[સાં. ૨૦૦૦ના ભાદ્રપદ માસથી]

૧-૦-૦ શ્રી. રમણકલાલ ત્રિભુવન દેવે	૧-૫-૬ શ્રી. રતિલાલ મનોરદાસ
૪-૦-૦ „ માણેકલાલ નાનંદ સંદારાણા	૦-૪-૦ „ રવાઈકરે બીમપ્રભુ
૦-૦-૦ „ દેવાશંકર બાલકૃષ્ણ-ગોધરા	૦-૮-૦ માણેકજીદેન રણકેડાદાસ
ગોધરામાં આવજી સુદિ ૧૫ની	૦-૧૧-૩ શ્રી. મા. ના. સંદારાણાનું કુટુંબ
મેટના	૦-૧-૦ „ હરિશંકર ત્રિવેદી
૧-૦-૦ „ મા. ના. સંદારાણા	૧-૪-૦ „ હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ
૧-૦-૦ „ કે. મા. સંદારાણા	૬-૦-૦ „ સંધ્યાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી
૦-૦-૮ પરચુરણ આવજી વદિ ૮ના પૂજન	તરફથી ૧૬ સ્ત્રીના પૂજાપાના તથા
મેટના-ગોધરા	મેટના
૧-૦-૦ શ્રી. મા. ના. સંદારાણા	૧-૧૨-૦ „ દારકદાસ જેતસી ૪ સ્ત્રીલિંગે
૧-૪-૦ „ ભગવાનંદ મલુભાઈ	ના પૂજાપો તથા મેટના

(આશ્વિન, કાર્તિક તથા માગશર એ ત્રણમાસની મેટ આદિની વિગત આવતા અંકમાં છપાશે.)

વર્ષ ૧૩ મું

પૃથ

॥ ૐ ॥

॥ યતો ધર્મસ્તતો જયઃ ॥

પટેલ રોડ.
વાલિયાજી
હાલોરેજી

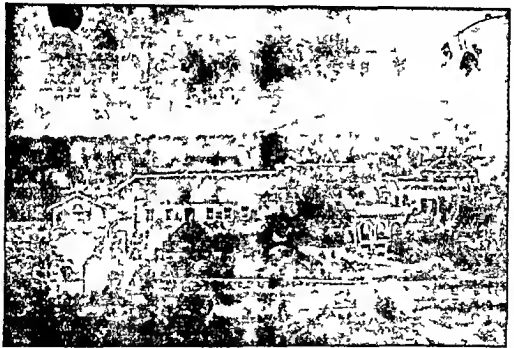
૩૧-૦-૦

પરદેશમાટે

શિલિંગ ૨

અંક ૮
સંવત ૨૦૦૧

આનંદાશ્રમ

શ્રીઆનંદાશ્રમ

આનંદાશ્રમમેતદ્ મૂયો મવમીતિમજ્જનં મવિનામ્ ।

નિર્માત્રિનાથચરણં પ્રસાદયામોઽપુનર્મૃત્યૈ ॥

સંસારીઓના પુનર્જન્મના ભયને નિવૃત્ત કરનાર આ આનંદાશ્રમના
આધ્યત્મિક શ્રીનાથભગવાનના ચરણકમળને અમે મોક્ષને માટે આરાધીએ છીએ

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	શ્રીસદ્ગુરુપ્રતિ પ્રાર્થના.	૭૩
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૭૪
૩	શ્રીસર્વસુખતીથમ.	૭૫
૪	મુંબઈમાં ઉજવાયેલા શ્રીમન્નાથમહેશ્વરના જયંતીમહોત્સવનું વિહંગાવલોકન.	૭૮
૫	શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર.	૭૯
૬	પરચુરણ બેદ.	૮૨
૭	ચાર બેદજનક અવસાનો.	

—:૦:—

લઢાજમસંબંધી જરૂરી નોંધ

કાગળની અસહ્ય મોંઘવારીમાં ચાલુ ૧૩મા વર્ષનો આ આક્રમો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે જે અંકુષહેતોનું લવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું લવાજમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે એમ સ્મરણ આપવામાં આવે છે. થાક રહેવાની છુત્તી ન હોય તેમણે અગાઉથી ના લખવા ૧ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ ને ખર્ચમાં નકામું બિતરફું ન પડે. વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વે પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુળદાસ દેસાઈ, વેદાંતબ્રૂપણ-માંંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી ભગવતસિંહજી હયેકિટ્ક લિથો એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

માસિક મુદ્રક: પારેજ કેવળચંદ કાનજીભાઈ, ગોંડલ.

શ્રીદક્ષિણામૂર્તિનાથસદ્ગુરવે નમઃ ॥

આનંદાશ્રમ

જ્ઞાનંદં દ્રઘ્ણણો વિદ્વાન્ ન વિભેતિ કુતશ્ચન ।

અર્થઃ—આનંદસ્વરૂપ જ્ઞાને જાણનાર ઠાઠથી પણ લય પામતો નથી.
તૈત્તિરીય-ઉપનિષદ

વર્ષ ૧૩ મું]

સંવત્ ૨૦૦૨ પૌષ

[અંક ૮ મા

શ્રીસદ્ગુરુપતિ પ્રાર્થના

(રામ મહાર)

[પૂજ્યપાદ શ્રીમતાપભગવાન્]

મુજીને મમ પેકાર, સદ્ગુરો ! કૃપા કરીને, મુજીને મમ પેકાર. ટેક. ...
કર્તવ્ય અકર્તવ્ય ન સમજું, ન સમજું સાર અસાર. સદ્ગુરો ! ૧
હું કોણુ આ જગ મું છે ? કહેા જ્ઞાન-ધર્મ-વિચાર. સદ્ગુરો ! ૨
મોક્ષ મોક્ષનાં સાધન કહીને, દૂર કરો સંસાર. સદ્ગુરો ! ૩
સર્વ દુઃખોનો નાશ કરીને, પામું હું મુખ સાર. સદ્ગુરો ! ૪
જન્મ-મરણનો ફેરો ટાળી, રહું સદા અવિકાર. સદ્ગુરો ! ૫
આપ દયાથી જ્ઞાતવ્ય જાણી, પામું લવનો પાર. સદ્ગુરો ! ૬

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમત્તાલગવાન]

ઉંડા શ્વાસ લેવાનો સ્વભાવ રાખવાથી, નાભિને ખરડાની દરેકભક્તી સવારસાંજ થોડી થોડી ખેંચ્યા કરવાનો પ્રયત્ન કરવાથી, અને દેશીયાદ સ્વસ્તુઓ ન્યૂન ખાવાથી શ્લેષ્મની અસર ન્યૂન જણાઈ ખંને નાસાપુટ ખુલ્લાં રહેવા લાગશે.

જાલંધરખંધ-આધાને બની શકે તેટલું નીચું નમાવી દેહને બની શકે તેટલો સંકોચવો તે. મૂલખંધ-ગુદાને તથા ઉપરથને યથાશક્તિ સંકોચવાં. ઉડીયાનબ્ધ દિવસમાં જેટલો વધારો થાય તેટલો ઉપકારક છે. પ્રાતિભાસિકશરીર-સ્વપ્નાવસ્થામાં પ્રતીત થતું વાસનામય શરીર. પ્રાતિભાસિકપ્રખંધ-સ્વપ્નમાં, મનોરાજ્યમાં ને ભાંતિકાલે પ્રતીત થતા મિથ્યા પદાર્થો.

પ્રત્યક્તત્ત્વ-અંતઃકરણના ઉંડાણમાં રહેલો અંતરાત્મા. દરથની અપેક્ષાએ આત્માને દેશ ને સાપેક્ષની અપેક્ષાએ આત્માને સાક્ષી કહેવામાં આવે છે, માત્ર તે બે શબ્દમાં ભેદ છે. અર્થમાં ભેદ નથી.

આચાર્યના નામની આગળ જે ૧૦૮ વા ૧૦૦૮ લખાય છે તે તેમના અંતઃકરણાદિમાં રહેલા ૧૦૮ વા ૧૦૦૮ શુભશુભોનો સદ્ભાવ સૂચવવા માટે છે.

તમારા અંતઃકરણમાં જેમ જેમ સાર્વિકભાવ વિશેષ વધતો જશે તેમ તેમ તમને તમારા વ્યવહારપરમાર્થમાં અનુકૂળતાની વૃદ્ધિ થતી અનુભવાશે.

મનમાં ઈષ્ટમંત્રનો ન્યૂનાધિક જપ થયા કરે એવો સ્વભાવ પાડવા પ્રયત્નશીલ રહેશો.

પરમાત્માની, સત્શાસ્ત્રની ને શાસ્ત્રુની અભિમુખવૃત્તિ રાખી, તેમની આજ્ઞાઓનું ભાવપૂર્વક અનુસરણ કરી, મનની શુદ્ધિમાં, સ્થિરતામાં ને પ્રસન્નતામાં વધારો કરતા રહેશો.

પ્રભુનાં અનેક નામોમાંથી તમને જે નામ વહાણું લાગતું હોય તે નામનું સ્મરણ પ્રીતિપૂર્વક થઈ શકે તેટલું કરશો.

પ્રભુના જે સ્વરૂપમાં તમને વહાલ હોય તે સ્વરૂપનું ધ્યાન પ્રેમપૂર્વક કરતા રહેશો.

મન, વાણી ને શરીરથી પાપકર્મ ન થાય એમ ઠાળી રાખશો. મન, વાણી ને શરીરથી થઈ શકે તેટલું સારું કામ કરતા રહેશો.

લાલી રીતે વર્તવાથી ને પ્રભુનું સ્મરણધ્યાન પ્રીતિપૂર્વક કરતા રહેવાથી પ્રભુ કયા કરવા સમર્થ છે.

ક્રોધનું નિગિત પ્રાપ્ત થાય તોપણ એવે પ્રસંગે તીવ્ર ક્રોધ ન થવો જોઈએ. મનને સ્થિર રાખી જે કહેવા યોગ્ય હોય તે કહેવું જોઈએ. દુઃખી પ્રાણીને દુઃખમાંથી છાણવગામટે યોગ્ય પ્રયત્ન કરવો, પાપ અસાધારણ ક્રોધથી થતાના અંતઃકરણને બહુ તપાવવું નહિ.

ધૈર્ય રાખી મનને પ્રસન્ન રાખશો. પરમાત્માના સ્મરણધ્યાનથી મન શાંત

રહેવા-લાગશે. સંસારમાં સગાંઓનો સંબંધાવિયોગ થયા કરે છે એમ સમજી
મનને શાંત રાખ્યા વિના બીજો ઉપાય નથી.

દીર્ઘસૂતતા પ્રમાદ ને, આળસનો કરી ત્યાગ;
કર્તવ્યમાં મન સ્થિર કરો, રાખી દંઢ અનુરાગ ૧
(ચાલુ)

—[*]—

શ્રીસનત્સુજાતીયમ્

(શ્રીશાંકરભાષ્યસમેત)

[અનુવાદક: મહારાણીદાસ ગોકુળદાસ દેશાઈ-વેદાંતભૂષણ]

(અનુસંધાન ગત અંક ૧લાના પૃષ્ઠ ૭માથી)

અંગુષ્ઠમાત્રઃ પુરુષોઽન્તરાત્મા ન દૃશ્યતેઽસૌ હૃદયે નિવિષ્ટઃ ।

અજશ્વરો દિવારાત્મતંદ્રિતશ્ચ સ તં મત્વા કવિરાસ્તે પ્રસન્નઃ ।

યોગિનસ્તં પ્રપદ્યન્તિ ભગવન્તં સનાતનં ॥ ૨૦ ॥

જન્મી, જીવી ને મરી જનારા બે આ પ્રસિદ્ધ પુરુષને આપણે ખરો પુરુષ
જાણીએ છીએ તે આ પ્રસિદ્ધ પુરુષ ખરેખરો ખરો પુરુષ નથી.

જન્મી, જીવી ને મરી જનારું તો ખરું જોતાં પુરુષનું આ પ્રસિદ્ધ સ્થૂલ
શરીર છે તે મરણને પાત્ર હોવાથી તો તે શરીર કહેવાય છે.

તે આ પ્રસિદ્ધ સ્થૂલ શરીર પોતે છે એમ અવિવેકથી જાણનારો પુરુષ
ભલે પોતાને સ્થૂલ શરીર જાણે પણ તેથી આ પ્રસિદ્ધ સ્થૂલ શરીર ખરેખરું
પુરુષ થઈ શકે નહિ ન તો અશરીર પુરુષ ખરેખરો આ પ્રસિદ્ધ સ્થૂલ
શરીર હોઈ શકે.

એક પછી બીજું એમ અનેક સ્થૂલ શરીરોને ધારણ કરનારો પુરુષ આ
પ્રસિદ્ધ સ્થૂલ શરીરથી જુદા શરીરી જીવ હોવાનું આપણે જરા વધારે વિવેકથી
જાણીએ છીએ તે પ્રસિદ્ધ જીવ પણ ખરેખરો ખરો પુરુષ નથી.

સ્થૂલ શરીરથી જુદા પ્રસિદ્ધ જીવ પણ સૂક્ષ્મ શરીરવાળો તો હોયજ છે.
અને તે સૂક્ષ્મ શરીર પોતે છે એમ તે અવિવેકથી જાણે પણ તેથી અશરીર
પુરુષ ખરેખરો શરીર થાય નહિ અને શરીર ખરેખરું પુરુષ થાય નહિ.

એવી રીતે જરા વધારે વિવેકથી આપણે સ્થૂલ તથા સૂક્ષ્મ શરીરનાં
કારણભૂત હોવાથી કારણ શરીર કહેવાતા કારણ શરીરવાળા પુરુષને ખરો પુરુષ
જાણીએ તે કારણ શરીરવાળો પુરુષ પણ ખરેખરો ખરો પુરુષ ન હોય.

તે કારણ શરીર પોતે છે એમ અવિવેકથી પુરુષ જાણે પણ તેથી અશરીર
પુરુષ ખરેખરો શરીર ન થાય તે શરીર ખરેખરું પુરુષ ન થાય.

પ્રસિદ્ધ આ સ્થૂલ, સૂક્ષ્મ ને કારણ એવાં ત્રણે શરીરોથી જુદા ખરો પુરુષ
તો ઉત્તરોત્તર તે ત્રણે શરીરોની અંતર રહેલો છે.

ઉત્તરેત્તર એ ત્રણે શરીરોની અંતર હોવાથી અંતઃકરણ કહેવાતું જે હૃદય રહેલું છે તેમાં ખરે પુરુષ તેના ખરા અશરીર સ્વરૂપે રહેલો હોય છે.

એ હૃદય પ્રસિદ્ધ આ સ્થૂલ શરીરના અંગુઠાના માપતું હોવાથી ખર પુરુષને શાસ્ત્રમાં અંગુઠા જેવડો કહેલો છે.

પણ શરીર શરીર પ્રતિ પ્રવેશ પામીને પુરુષઃ એટલે અનેકશઃ એટલે ઘણારૂપે થયેલો હોવાથી પુરુષ કહેવાતો પુરુષ તેના ખરા સ્વરૂપે અનંત હોવાથી હૃદય જેવડા અલ્પ સ્થાનમાં તે ખરેખરે સમાઈ શકે નહિ.

અને સર્વે શરીરોના હૃદયમાં રહીને તેમને ચેતના ન આપે તો શરીરો તો જડ હોવાથી તેમાં પુરુષતું જણાતું અશક્ય થાય.

તેથી જડ શરીરોમાં જીવને જણાવવાના હેતુથી પુરુષ પોતે સર્વે શરીરોના હૃદયમાં રહેલો હોય છે.

પણ તે અવિદ્યમાન જડ શરીરોને માયાવડેજ ઉત્પન્ન કરીને તેમને જેમ વિદ્યમાન જણાવે છે તેમ તે જડ શરીરોના હૃદયમાં માયાવડેજ પોતે પણ સમાયેલો જણાવે છે.

શરીરો સર્વે જડ હોવાથી તેમને કોઇને પોતાપણું ન હોય ને તેથી તેમને કોઇને કર્તાપણું તથા ભોક્તાપણું પણ ન હોય.

શરીરોમાં પોતાપણું કરી રહેનારા શરીરો જીવને પોતાપણું હોય છે ને તેથી તેને કર્તાપણું તથા ભોક્તાપણું પણ હોય છે.

તેથી શરીરો જીવ એક રીતે શરીરોમાં શરીરોની અપેક્ષાએ આત્મા કહેવાય છે.

પણ અવિવેકથી શરીરોમાં પોતાપણું કરી રહેનારા શરીરો જીવની અપેક્ષાએ જીવ વા પુરુષ તેના અશરીર સ્વરૂપેજ ખરેખરે આત્મા કહેવાવા યોગ્ય છે.

આત્મારૂપે પુરુષ સર્વે શરીરોની અંતર રહેલો હોવાથી અંતરાત્મા કહેવાય છે.

એમ પુરુષ તેના ખરા સ્વરૂપે તો હૃદયમાં સંતાર્ધ રહેલા જેવો હોઇને અવિવેકી પુરુષોને તે પ્રત્યક્ષ જણાતો નથી.

પુરુષ પોતે તેના ખરા સ્વરૂપે અશરીર હોઇને તેને પોતાને ખરેખરાં જન્મમરણ નથી તેથી તે અજન્મના ને અમર છે.

શરીર ઇન્દ્રિયોમાં પોતાપણું કરી રહીને શરીરો જીવ શરીર ઇન્દ્રિયોની જાગૃત દશામાં પોતે પોતાને જાગૃત જાણે છે અને શરીર ઇન્દ્રિયોની તંદા વા નિદ્રાની દશામાં પોતાને તંદાવાળો વા નિદ્રાવાળો જાણે છે.

પુરુષ તેના આત્મસ્વરૂપે તો પોતાને સદૌર્ધિત સ્વરૂપે જાણનારો જાગૃતજ હોય છે.

પણ શરીરોને ખરા પદાર્થરૂપે વિદ્યમાન જાણનારા તથા પોતાને શરીરો જીવરૂપેજ જાણનારા પુરુષો પોતાના આ અશરીર આત્મસ્વરૂપને એટલે ખરા સ્વરૂપને જાણવા સમર્થ હોતા નથી.

તત્ત્વને સાંપડવા પર્યંતનો પૂર્વાપર વિચાર કરવાનું જેની છુદ્ધિમાં સામર્થ્ય હોય છે તે કવિ કહેવાય છે.

એવો કોઈ વિરલ કવિ વિચારવડે જ્યારે શરીરોને માંયાવડે વિદ્યમાન જાણનારાં જાણે છે તથા પોતાના શરીરી એવો જીવણાવ પણ માંયાવડે ઉપજેલો જાણે છે ત્યારે તેને પોતાના આ ખરા પુરુષ સ્વરૂપના તે જેવું છે તેવો અનુભવ થાય છે.

અને જ્યારે તેને પોતાના આ ખરા પુરુષ સ્વરૂપના તે જેવું છે તેવો અનુભવ થાય છે ત્યારે તે ખરેખરો પ્રસન્ન થાય છે.

તેની આ પ્રસન્નતાનો અવધિ નથી.

આ પ્રસન્નતામાંજ પછી તે સદા સર્વદા વિરાજમાન રહે છે.

જેમની છુદ્ધિમાં તત્ત્વને સાંપડવા પર્યંતનો વિચાર કરવાનું સામર્થ્ય હોતું નથી તેઓ પણ પોતપોતાના શરીરથી વિમુખ થઈને પોતાના આ ખરા પુરુષસ્વરૂપને શાસ્ત્ર તથા સદ્ગુરુદ્વારા સમજીને તેમાં પોતાનો યોગ સાધે તો તેમના યોગની સિદ્ધિ થતાં પોતાના આ ખરા પુરુષસ્વરૂપને જાણવા તેઓ પણ સામ્યશાળી થાય.

જેઓ પોતાના આ ખરા પુરુષસ્વરૂપમાં પોતાનો યોગ સાધતા નથી અને પોતાના શરીરીજીવણમાં વા જીવણાવમાંજ સ્થિતિ કરી રહેનારા છે, તેઓ તેમના આ ખરા પુરુષસ્વરૂપને જાણવા સામ્યશાળી થતા નથી.

પુરુષનું આ ખરું પુરુષ સ્વરૂપ તત્ત્વભૂત હોવાથી સનાતન છે તથા તત્ત્વભૂત હોવાથીજ તે સ્વયંભુ તથા સ્વયંસમર્થ છે.

પુરુષનું આ ખરું પુરુષસ્વરૂપ સ્વયંસમર્થ હોવાથી અનેક શરીરોને માંયાવડે ઉપજાવી તેના પ્રત્યેક શરીરમાં માંયાવડે પોતાનો વાસ ગોઠવી માંયાવડેજ પોતે શરીરી વા જીવ થઈ રહેલ હોય છે અને છતાં એવા સર્વે જીવોનું યથાવર્તન નિયમન કરનારું ઈશ્વર પણ તે પોતેજ હોય છે.

પુરુષના આ ખરા પુરુષસ્વરૂપને કાં તો વિરલ એવા કવિઓ જાણે છે અને કાં વિરલ એવા યોગીઓ જાણે છે.

બીજા શરીરીજીવણમાં વા જીવણાવમાં સ્થિતિ કરી રહેનારાંઓ પુરુષના આ ખરા પુરુષસ્વરૂપને જાણવા સમર્થ થતા નથી.

શ્રીશંકરભાષ્યમ્ ॥

અંગુષ્ઠમાત્ર ઈતિ ।

અંગુષ્ઠમાત્રઃ । એમ આ શ્લોકવડે પુરુષનું તે ખરું પુરુષસ્વરૂપ એમ કહે છે.

આકાશાદિ દેહાન્તં જગત્ સૃષ્ટવા હૃદયે નિવિષ્ટોઽજધરાચરાત્મા સઃ પ્રીતિશ્ચ સ્થેનાત્મના ચિત્તસદાનંદાશ્રિતીયેન ।

આકાશથી માંડીને દેહપર્યંતનું જગત્ સૃષ્ટીને અજન્મા પોતે રહેના યોગી જન્મ પામનારો થઈને તથા સત્સ્વરૂપે સદા અચર એટલે સ્થિર વિદ્યમાન રહેનારો

પોતે દેહના યોગ ચર ધરને દેહના હૃદયમાં સંતારી રહેલા જેવા સદા વિદ્યમાન સત, ચિત્ત ને આનંદ સ્વભાવવાળા પોતાનાજ ખરા સ્વરૂપને પુરુષ જાણતો નથી.

તમહોરાત્રમતંદ્રિતો મૂત્વાન્નાદિકોષપંચકેમ્યો નિષ્ક્રમ્ય સર્વાન્તિરાત્માનં સત્વા કાવિરાસ્તે પ્રસન્નઃ કૃતાર્થઃ સન્નિત્યર્થઃ ॥ ૨૦ ॥

રાત્રિ દિવસ જાગૃતિ રાખીને અત્રઃઆદિ પાંચ કોશવાળા શરીરથી પોતાને અલગ કરી સર્વે શરીરોની અંતર રહેલા શરીરી પુરુષના એટલે પોતાના ખરા સ્વરૂપ રૂપે તેને વિચારવડે જાણીને કવિ પ્રસન્ન રહે છે એટલે પોતાના તે ખરા સ્વરૂપને જાણતાં કૃતાર્થતા સ્ફુરવાથી તે સદા પ્રસન્ન રહે છે એમ કહેવાના ભાવ છે.

(ચાલુ)

—[*]—

મુંબઈમાં ડજવાયેલા શ્રીમદ્વાયમહેશ્વરના જયંતીમહોત્સવનું વિહંગાવલોકન

(ગતાર્થી ચાલુ)

(૨) એક ફકીરને જોડા લેવા હતા, તે મોચીની હુકાને ગયો ને તેને કહ્યું કે ખુદા પાઉંમે જૂતિ કાલ દે. મોચીએ વિચાર કર્યો કે આ ફકીર તો ખુદા થઈ બેઠેલો હાજે છે. તેણે કહ્યું કે સાંધાવા જરા વિચારીને બોલો. આ તો તમે ખુદાનું અપમાન કરી રહ્યા છો. ફકીરે ફરીથી ઠંડકાઈપૂર્વક એજ વાક્ય કહ્યું કે ખુદાકે પાઉંમે જૂતિ કાલ દે. મોચી ખુદાનું આ અપમાન સહન કરી શક્યો નહિ ને તે તેને બાદશાહ પાસે લઈ ગયો. હાં મોચીની ફરિયાદ ઉપરથી અને ફકીરની વાત સાંભળતાં ફકીર ખુદાનું અપમાન કરે છે એમ જાણતાં બાદશાહે તેને મોતની સજા ફરમાવી. ફકીરે ખુદાથી તે સ્વીકારી. એ ફકીરના ચેલાએ પણ મોચી બાગળ જઈ એજ વાક્ય કહ્યું કે ખુદાકે પાઉંમે જૂતિ. કાલદે. મોચી આ ચેલાને પણ બાદશાહ પાસે લઈ ગયો. બાદશાહે ફકીરના જેવા હાલ કરવાની ધમકી આપી પણ ચેલા હાજો નહિ અને હિંમતથી કહ્યું કે નામદાર ! આ વિશ્વ કોનું છે ? તો કહે ખુદાનું. આ તમારું રાજ્ય કોનું છે ? તો કહે ખુદાનું. તમે કોના છો ? તો કહે ખુદાના. તમારું શરીર કોનું છે ? તો કહે વો સમ ખુદાકા હી હે. આ તમારો પગ કોનો છે ? અથે પાગલ ! ચે સળી ખુદાકા હી હય. એકી બડી સળ ત્રીજે ખુદાકા હી હય. હારે ચેલાએ કહ્યું કે નામદાર ! તો ચલ મેરા પાઉં કીસકા હય ? તો કહે વો બી ખુદાકા હી હય. તો મેને કહા કી ખુદાકે પાઉંમે જૂતિ કાલદે. તો મેને ઔર મેરા પીરને કયા યુગા કીયા ? વો ખુદાકા અપમાન કીયા કી ખુદાકા માન બઢાયા ? બાદશાહ પોતાની જૂલ સમજ્યો ને પસ્તાવો કરવા લાગ્યો. તેવી રીતે આપે આપેલું માનપત્ર વ્યવહારદષ્ટિએ મને આપેલું પ્રતીત થાય છે, પણ ખરી રીતે તો એ પ્રભુશ્રીના ચરણમાંજ સમર્પણ થયેલું હું સમજું છું. હું માનપત્ર લેવાને લાયક હજી બન્યો નથી વગેરે કહી કૃપાનાથની હૃદયવિશિષ્ટતા ઉપર હુંકું પણ મનનીય વિવેચન કરી તેઓશ્રીનાં પુસ્તકો તરફ જનતાનું લક્ષ ખેંચું હતું.

દરેક માણસ પોતાની પ્રગતિ ઇચ્છે છે સુખની નિલપ્રાપ્તિ ને દુઃખની અત્યંતિક નિવૃત્તિ પ્રાપ્તિમાત્ર ઇચ્છે છે, પરંતુ સુખ પ્રાપ્ત થતું નથી ને દુઃખની નિવૃત્તિ પણ થતી નથી. તેનું કારણ એ છે કે છદ્મમાં યોગ્યતાનો અભાવ છે. સદૃશ્યુચિતા એની પ્રાપ્તિ અમંભવિત છે. શાસ્ત્રની જે વાત ચરુદેવે કહી છે તેની તેજ વાત હું કહું છું.

વસ્તુની પ્રાપ્તિ યોગ્યતા કે પાત્રતા પર છે. શુશ્રુષાને માણસ સારો મનુષ્ય થઈ શકે છે. હાલુ કહે છે કે:—

સદ્ગુરુ પશુતે માનસ કરે, માનસતે સિદ્ધ હોય;

હાલુ સિદ્ધતે દેવતા, દેવ નિર્ગળન હોય.

માણસના શુશ્રુષા સામાનું મન અને હૃદય ખેંચી રહ્યા છે. તોફાર પશુ જે શુશ્રુષાનું હોય તોજ તે શેકનું હૃદય આકર્ષી શકે છે ને તેમની પ્રીતિ પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

શુશ્રુષાનો આધારમાત્ર શુદ્ધ અંતઃકરણમાં થાય છે, અને અંતઃકરણની શુદ્ધિમાટે નિત્ય-ૐમિત્તિક કર્મો કરવાની આવશ્યકતા બતાવી છે. કૃપાનાથે નિત્યૐમિત્તિક કર્મોનાં પુરતકો, વૈશ્વદેવ અને સંધ્યાદિની પત્રિકાઓ પ્રકટ કરી અંતઃકરણની શુદ્ધિને માટે માર્ગો બતાવ્યા છે.

ગુણાઃ પૂજાસ્થાનં ગુણિષુ ન ચ લિંગં ન ચ વયઃ. 'મનુષ્યોનું વય કે બળતિ પૂર્વકાં હાયક નથી માત્ર તેના શુશ્રુષા પૂજ્યા યોગ્ય છે.

મહાત્મા અને સત્પુરુષોના શુશ્રુ તેમના દુતોનું કામ કરે છે. સત્પુરુષો દર વસંતો 'હેથિ તોપશુ તેમના શુશ્રુ જનતામાં પ્રસરી તેમનાં હૃદયને ગ્રહણ કરે છે.

દેવલાક કહે છે કે વિશ્વમાં પ્રભુ છે, તો તે દેખાતા કેમ નથી? તો તેના ખુલાસામાં કહેવાનું કે પ્રભુનાં દર્શનમાટે હૃદયની યોગ્યતા પ્રાપ્ત કરવી જોઈએ. એક બ્રહ્મણ ગામડીથી ખેડૂત હોય તે શ્રીમતિનો સિદ્ધાંત સમજી શકે નહિ, પણ ભણેલાને તે સિદ્ધાંતની સતતા જાણ સમજાય છે તેમ શુદ્ધ અંતઃકરણવાળા સંત પુરુષોનેજ પ્રભુનું સાક્ષાત્ દર્શન થઈ શકે છે. (સંમાર્પ)

—[૭]—

શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર

(આશ્રિત, કાર્તિક, માગશીર)

મુખ્યબોટ:—૩. ૧૧-૦-૦ શ્રી. અદમિહજી પ્રતાપસિદ્ધજી હકોર-મુંબઈ. ૩. ૩૦-૦-૦ શ્રી. દારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. ૩. ૨૮-૦-૦ ભાવનગરવાળા શ્રી. શેઠ ઈંદુકુમાર જાવલાલ કકર તરફથી બન્ને પૃષ્ઠિમાની બેટના. ૩. ૫૧-૦-૦ શ્રી. શેઠ દેવજીરામભાઈ ગિરધરલાલ મલાડ તેમના આત્મકથાશ્રુતિ બેટ. હા. શ્રી. શેઠ ઈંદુકુમારભાઈ-ભાવનગર. ૩. ૯૧-૪-૦ શ્રી. જગજીવન માવજી વિદ્યાલાણી-મોંઘાસા. ૩. ૧૧-૦-૦ શ્રી. રસ્તમજી પીરોજશાહ મીઝી-મુંબઈ. ૩. ૧૦-૦-૮ શ્રી. અગ્નિતરાય હરિદાસ પારેખ-મુંબઈ. ૩. ૧૦-૦-૦ શ્રી. કરણ-સિદ્ધજી લાલસિદ્ધજી હકોર-જૂનાગઢ. ૩. ૧૫-૦-૦ મીઝી ગોરધન જેરામ-જમસલાયા-વાળા તરફથી જાપાતમક મહારદ્ર બેટના. ૩. ૧૦-૦-૦ શ્રી. ચંદુલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદી-જેરાવરનગર. ૩. ૧૧-૦-૦ શ્રી. સોમનાથ હરજીવન હિપાખાય. ૩. ૨૦-૦-૦ શ્રી. દારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. ૩. ૫૦-૦-૦ શ્રી પુરષોત્તમ વજલા-હરખેન. ૩. ૫૦-૦-૦ દુર્લભ વલ્લભ-નંવસારી. ૩. ૪૦-૦-૦ શ્રી. બીખાભાઈ પુરુષોત્તમ ૩. ૪૦-૦-૦ શ્રી. ભગવાન દુર્લભભાઈ. ૩. ૪૦-૦-૦ શ્રી. જમનાદામ પુરુષોત્તમ-હરખેન (આક્રિધ). ૩. ૧૦૫-૦-૦ હરખેનવાળા શ્રી. સ્વ. હામાભાઈ ગંગારામના આત્મકથાશ્રુતિ આસો વદિ ૧ના ચાળા ધરવા પ્રતિવર્ષે. ૩. ૧૦-૦-૦ શ્રી. જી. એમ. ચાવડા-વંચલી. ૩. ૧૫-૧૦-૦ શ્રી. અગ્નિતરાય હરિદાસ પારેખ. ૩. ૧૧-૦-૦ ભગવતપ્રસાદ મંગળદાસ ભક્ત-ખેરીવલિ. ૩. ૧૧૫-૦-૦ ખેરીવલિમાં શ્રી. મંગળદાસભાઈને લ્યાં ભિન્નભિન્ન સમયે પૂજન બેટના. ૩. ૨૦-૦-૦ શ્રી. દારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી.

લધુરુદ્ર અને રુદ્રાભિષેક:—શ્રી. હારદાસ જેતસી-કરાંચી. (ખે રુદ્રાભિષેક) રૂ. ૨૦-૫-૦ સવિતાબહેન-જેરાવરનગર. શ્રી. કરસનદાસ હરજી. શ્રી. છોટાલાલ ગૌરીશંકર-ગાંધી. (લધુરુદ્ર) શ્રી. મૂળજી પ્રાગજી-કરાંચી (લધુરુદ્ર.) એક ભક્તજનનતરૂથી એક વર્ષના ૧૦ રુદ્રાભિષેક. શ્રી. વિદ્યુદાસ ગોરધન. શ્રી. પુરુષોત્તમ વલભ-નવસારી (ખે લધુરુદ્ર) શ્રી. રતનશી લલ્લુભાઈ-ઉમરાળા (રુદ્રાભિષેક) શ્રી. મંગળદાસ દેશવલાલ ભક્ત-ખેરીવલિ (લધુરુદ્ર) શ્રી. ગઢવી ગોવિંદ ભોજન-જાંબુડા. શ્રી. ટાકરશી ગોવિંદજી-કરાંચી (રુદ્રાભિષેક).

ભોજન:—શ્રી. ૨૯-૧૦-૯ શ્રી. હરજીવન દેશવજી શાહ-મુંબઈ ભાદરવા વદ ૭ ના ભોજન ખર્ચના. શ્રી. ૨૦-૫-૬ શ્રી. હરજીવનભાઈ તરૂથી ભાદરવા વદ ૧૦ ના ભોજન. શ્રી. ૧૧-૧૨-૦ શ્રી. વિન્તાલક્ષ્મીબહેન-ધંધુડા. શ્રી. ૭-૦-૦ શ્રી. મણિલાલ ગગનલાલ ત્રિવેદી-અમદાવાદ સાદા ભોજનના. શ્રી. ૨૧-૦-૦ શ્રી. ગિરધરલાલ વિદ્યુદાસ-કુંભા. શ્રી. ૧૮-૧૧-૦ શ્રી. વજલાલ લક્ષ્મીચંદ-જૂનાગઢ સ્વર્ગસ્થ બહેન ભાનુમતીના કલ્યાણાર્થે વિપ્રશ્રી શ્રાદ્ધ નિમિત્તે ભોજન. શ્રી. ૧૪-૦-૦ શેઠ ઈંદુકુમાર ભાયાલાલ કક્કર-ભાવનગર. (કર્તિક માસ શરૂ) શ્રી. ૭-૮-૦ શ્રી. સુરતરાય અંબાવીદાસ વસાવડા-જૂનાગઢ. શ્રી. ૧૮-૬-૦ શ્રી. વામનરાય જટાશંકર-પાટણ. (કાગણી સુદ ૫ ના ભોજનખર્ચના.) શ્રી. ૧૦-૮-૦ શ્રી. જગજીવનદાસ રમણિકલાલ હા. બહેન મંગળાગૌરી-મુંબઈ. હા. પૂજારી દલપતરામજી. શ્રી. ૨૮-૮-૦ શ્રી. ચંપકલાલ મૂળશંકર-મેદરડા. શ્રી. ૮૮-૧૫-૬ શ્રી. મીચી ગોરધન જેરામ તરૂથી મહા-રુદ્રાગતના આશ્રયોને તથા આશ્રમવાસીઓના ભોજન ખર્ચના. શ્રી. ૧૬-૦-૦ શ્રી. મૂળજી પ્રાગજી-કરાંચી. શ્રી. ૫-૦-૦ પૂજ્ય સ્વામી શ્રી. હરિપ્રકાશનંદજી લંબેનારાયણવાળા તરૂથી-વિદ્યાર્થીઓના ભોજન નિમિત્તે. શ્રી. ૧૨-૧-૯ શ્રી. જલમસિંહ પ્રેમસિંહ હાટાર-કુતિયાણા. શ્રી. ૯૬-૯-૬ શ્રી. મંગળદાસ દેશવલાલ ભક્ત-ખેરીવલિ. શ્રી. ૩૮-૧૩-૦ શ્રી. જયકૃષ્ણ ઈંદર-પોરબંદર હા. પ્રભાશંકરભાઈ. શ્રી. ૫-૧-૦ શ્રી. રઘુનાથગિંદ ભવાનસિંહ જ આશ્રયોના ભોજન નિમિત્તે. શ્રી. ૧૦-૦-૦ હાટાર પ્રતાપસિંહ સામતસિંહ-કુતિયાણા. શ્રી. ૧૦-૦-૦ શ્રીમતી દરબરબહેન ગોરધનદાસ-ખાર. શ્રી. ૨૧-૧૦-૩ શ્રી. અવજી કંરમણ મીચી તરૂથી પોતાનાં સદગત પુત્રી મોંઘીબાઈના આત્મકલ્યાણાર્થે હા. અજિતરાયભાઈ પારેખ-મુંબઈ. ૨૫. મહાશંકર જગનલાલ રાવળ-ભાવનગર. (અર્પણ ચયેલી રકમના બ્યાજમાંથી) બહેન વિપ્લવલક્ષ્મીબાઈ. (બ્યાજમાંથી) શ્રી. ૧૦-૦-૦ શ્રી. જગનલાલ ગાંડાભાઈ-વાટાપર.

(આસોના યાજ્ઞ)

યાજ્ઞ:—શ્રી. ૧-૪-૦ બહેન રમાગૌરી કૃષ્ણરામ-ખીલખા. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. વિશુવન વિદ્યુદજી દવે. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. દેશવજી ઝીણાભાઈ-જૂનાગઢ. શ્રી. ૧-૪-૦ એક ભક્ત-ખીલખા. શ્રી. ૬-૪-૦ શ્રી. દેવશંકર રણજીભાઈ-કુતિયાણા (પાંચ યાજ્ઞ). શ્રી. ૧-૮-૦ શ્રી. હારદાસ જેતસી-કરાંચી (કર્તિકના યાજ્ઞ). શ્રી. ૫-૦-૦ શ્રી. જટાશંકર જગજીવન-જૂનાગઢ (૪ યાજ્ઞ). શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. રઘુનાથગિંદ નથુગિંદ હાટાર-જંગલોર. શ્રી. ૨-૮-૦ શ્રી. હરજીવન દેશવજી-મુંબઈ (ખે યાજ્ઞ.) શ્રી. ૧૦-૦-૦ પ્રાણજીવનદાસ નરોત્તમદાસ ચંદાગવા-ભાવનગર (૮ યાજ્ઞના) શ્રી. ૨-૮-૦ શ્રી. મધુવનદાસ ચંદુલાલ પરીખ-ઈંદોર (ખે યાજ્ઞ.) શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. ભગવાનજી બહેચર-ગાંધી. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. દેવાશંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી-ગોધરા. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. બહેન જીવ-મુક્તા ભાઈશંકર ધનજી દવે-ભાવનગર. શ્રી. ૧-૪-૦

૩૦. લક્ષ્મીશંકર લાલજી વ્યાસ-ધોરાજી. રૂ. ૨-૮-૦ થી. શંકરલાલ ગ્રેમજી-જમજોધપુર.
 રૂ. ૧-૪-૦ થી. વસંતરાય છબીલાલમ ધોળકીયા. રૂ. ૧-૪-૦ થી. પોપટલાલ બહેચર-
 વાઈ બટ્ટ. રૂ. ૧-૪-૦ થી. નયુભાઈ મનજી-જૂનાગઢ. રૂ. ૨-૮-૦ થી. આગજી દેવજી-
 મોરબી (૨ યાજી). રૂ. ૧-૪-૦ થી. પ્રભાશંકર પુરુષોત્તમ-મજેવડી. રૂ. ૧-૪-૦ થી.
 મૂળશંકર નરભોરામ-માખીયાળા. રૂ. ૧-૦-૦ થી. શેઠ બાબાલાલ છોટાલાલ-બાવનગર. રૂ.
 ૫-૦-૦ થી. દેવશંકર સ્વામજી રાવળ-ભરૂચરા (૪ યાજી). રૂ. ૧-૪-૦ શાસ્ત્રી શિવલાલ બહેચરલાલ-
 દાંક. રૂ. ૬-૪-૦ થી. મુણવંતસિંહજી જલમસિંહજી (યાજી ૫). રૂ. ૧-૪-૦ સવિતાબહેન-
 જોષવરનગર. રૂ. ૧-૪-૦ થી. જડીબહેન-જોષવરનગર. રૂ. ૧-૪-૦ થી, આણંદલાલ
 ગોવિંદજી વકીલ-પોરબંદર. રૂ. ૧-૪-૦ સેવક મોનદાસ-દારકા. રૂ. ૧-૪-૦ થી. સસ-
 બામાજી મંદિરના સમાધાની વિદુલજી મુંદરજી-દારકા જેટ. રૂ. ૫-૦-૦ થી. કરજીસિંહજી
 લાલસિંહજી કકિર-જૂનાગઢ. (૪ યાજી). રૂ. ૫-૦-૦ ગોદાવરીબહેન લાલસિંહજી-જૂનાગઢ
 (૪ યાજી). રૂ. ૩-૧૨-૦ થી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-મંગરોળ (ત્રણ યાજી).
 રૂ. ૧-૪-૦ થી. ગોરધન જોરામ શીસ્તી-જમસલાયા. રૂ. ૧-૪-૦ ય. પ્રાણજીવનભાઈ-
 વિલેપારલે. રૂ. ૧-૪-૦ થી. દેવચંદ હંસરાજ-ગરજ. રૂ. ૧-૪-૦ થી. લક્ષ્મીદાસ હંસરાજ-
 ગરજ. રૂ. ૧-૪-૦ થી. કાનજી પોપટ-કરાંચી. રૂ. ૧-૪-૦ થી. કૃપાશંકર જયરામ
 બટ્ટ. રૂ. ૭૫-૦-૦ એક લક્ષ્મી-મુંબઈ (બાર માસના ૬૦ યાજીના.) રૂ. ૬-૪-૦ થી.
 પુરુષોત્તમ વલ્લભ-ડરબન (પાંચ યાજી.) રૂ. ૧-૪-૦ શ્રીમતી મુબજીબા-બીલખા. રૂ.
 ૧-૪-૦ થી. નાથકિર. રૂ. ૬-૮-૦ થી. ચંદુલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદી તરફથી તેમના
 પુત્ર બિ. કનૈયાલાલનાં લગ્ન પ્રસંગે યાજી ૫ ના. રૂ. ૨-૮-૦ થી. મૂળજી આગજી-દર્શની.
 રૂ. ૧-૪-૦ થી. રતનશી લલ્લુભાઈ-હિમરાળા. રૂ. ૧-૪-૦ વિદ્યાર્થી જગનલાલ નરભોરામ-
 માકા. રૂ. ૧-૪-૦ થી. મૂળશંકર કાનજી-બીલખા. રૂ. ૧-૪-૦ થી. કરજીસિંહજી લાલ-
 સિંહજી-જૂનાગઢ. રૂ. ૧-૪-૦ થી. રામજી દયારામ-ચરલ. રૂ. ૧૫-૦-૦ થી. મુણવંત-
 સિંહજી જલમસિંહજી-મુંબઈ (૧૨ યાજી.) રૂ. ૧-૪-૦ થી. મંગળદાસ ભક્ત-બોરીવલિ.
 રૂ. ૧-૪-૦ થી. પોપટલાલ રામજી કાલકીવાળા-મુંબઈ. રૂ. ૧-૪-૦ બેચરલાલ ભવાન-વંધા.
 રૂ. ૧-૪-૦ થી. મગનલાલ રામજી-આંકોલવાડી. રૂ. ૧-૪-૦ કુલશાની યાત્રીઓ હા. મગનલાલ
 શાસ્ત્રી. રૂ. ૧-૪-૦ થી. ટાકરશી ગોવિંદજી ચંદારાણી-કરાંચી. રૂ. ૨-૮-૦ થી. અરજી
 કરમણીનાં સદ્ગત પુત્રો મોલીબહેનના કલ્યાણાર્થે (યાજી ૨) થી. ભાઈશંકર ધનજી દેવે અર્પણ
 યથેદ રકમના વ્યાજમાંથી (યાજી ૧.) થી. વિશ્વનાથ કાળિદાસ-કુંડલા (વ્યાજમાંથી) સદ્ગત
 રવિબહેન હરજીવન-પોરબંદર, ગ્રેમજોષવરબહેન હિમયાશંકર-પોરબંદર, કાશીબહેન ગૌરીશંકર-પોરબંદર.

અર્પકડીપક નિમિત્તે:—રૂ. ૦-૧૦-૦ થી. શિવલાલ બહેચરલાલ. રૂ. ૧-૦-૦
 રામજી રણછોડ-કુતિયાણા. રૂ. ૦-૪-૦ બહેન વિજયાલક્ષ્મી-ધંધુકા. રૂ. ૧-૪-૦ થી.
 ગોવિંદ જોગ-જાંબુ. રૂ. ૦-૪-૦ થી. જમનાદાસ પરમાણુદાસ-પોરબંદર. રૂ. ૧-૦-૦ થી.
 જમનાદાસભાઈ તરફથી મેવા નિમિત્તે. રૂ. ૮-૪-૦ થી. બહેચરલાલ ભવાન-વંધા. રૂ. ૦-૧૪-૦
 થી. બાપાલાલ એન. ત્રિવેદી રૂ. ૧-૦-૦ થી. રઘુનાથસિંહ નયુસિંહ કકિર. રૂ. ૬-૦-૦
 થી. ભોગીલાલ જગજીવનદાસ-મુંબઈ હા. પૂજારી દલપતરામજી. રૂ. ૮-૮-૦ મધુવનદાસ
 ચંદુલાલ પરીખ-ઈદાર. રૂ. ૩-૦-૦ થી. રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી. રૂ. ૨-૦-૦ શિવપ્રસાદ

મથિલાલ-અરોદાવાદ. રૂ. ૧-૦-૦ શ્રી. સંકરલાલ પ્રેમજી-જમજોધપુર. રૂ. ૦-૧૨-૦
 શ્રી. વસંતરાય છપ્પીલરાય-પાટણ. રૂ. ૧-૪-૦ પ્રાજી દેવજી-મોરબી. રૂ. ૦-૧૧-૦
 શ્રી. પ્રેમબાઈ. તે શ્રી. મોનજી જાદવજીનાં વિધવા-મોરબી. રૂ. ૦-૪-૦ બહેન જી
 તિયા સુદરબાઈ. રૂ. ૧-૧૩-૦ એક ભક્ત-ખીલખા (દીપમાળના.) રૂ. ૦-૧૨-૦
 શ્રી. કરજીસિંહજી લાલસિંહજી સાકર, શ્રીકૃષ્ણ તથા અખંડદીપકના. રૂ. ૦-૪-૦ ગોદાવરીબહેન
 લાલસિંહ-કુતિયાણા. રૂ. ૩-૧૨-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-માંગરોળ. રૂ. ૧-૧૪-૦
 એક ભક્ત-ખીલખા. રૂ. ૧-૦-૦ શ્રી. ગોરધન જોરામ-જમસલાયા. રૂ. ૪-૦-૦ શ્રી.
 ચંદ્રસિંહજી પ્રતાપસિંહજી-મુંબઈ. રૂ. ૫-૦-૦ શ્રી. પુરુષોત્તમ વલ્લભ-હરખન. રૂ. ૧૫-૦-૦
 એક ભક્ત-મુંબઈ. રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી. કરજીસિંહજીભાઈ-જૂનાગઢ. રૂ. ૩-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહ
 પ્રતાપસિંહ-મુંબઈ. રૂ. ૬-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહજી પ્રતાપસિંહજી તરફથી પુરતક પ્રકાશન
 પ્રચારના. રૂ. ૦-૧૧-૦ ગદવી ગોવિંદ ભોળા-ગંજીડા. રૂ. ૦-૮-૦ તેમના તરફથી પૂજાખાના
 તથા ભેટના. રૂ. ૦-૫-૦ શાસ્ત્રી મગનલાલ રામજી જોશી. રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી. ટાકરશીભાઈ-
 કરાંચી. રુદ્રાલિપિકામંટે પૂજાપો તથા ભેટ.

[*]

પરચુરણમેદ

[સાં. ૨૦૦૦ લાદ્રપદ-આશ્વિન, ૨૦૦૧ કાર્તિક, માર્ગશીર્ષ]

(ગતાંકથી ચાલુ)

જૂનાગઢમાં શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ વઢીલને
 ઘેર જન્મજીમી નિમિત્તે પૂજન ભેટના:—
 ૧-૮-૦ શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ વઢીલ
 ૧-૦-૦ „ કરજીસિંહજી લાલસિંહજી
 ૧-૦-૦ „ દયાળસિંહજી લાલસિંહજી
 ૧-૦-૦ „ કેશવજી કીણાભાઈ
 ૦-૮-૦ „ વિઠ્ઠલજી વાલજી
 ૦-૮-૦ „ ઇશ્વરલાલ પોપટલાલ
 ૦-૮-૦ „ સુમતિલાલ નરોત્તમદાસ
 ૦-૪-૦ „ સળજીસિંહ જલમસિંહ
 ૦-૪-૦ „ રૂમનાથસિંહ ભવાનસિંહ
 ૦-૮-૦ „ પુરુષોત્તમ રામજી
 ૦-૪-૦ „ કલ્યાણસિંહ ભવાનસિંહ
 ૦-૪-૦ „ વીરસિંહ કલ્યાણસિંહ
 ૦-૪-૦ „ જમનાદાસ કેશવજી
 ૦-૪-૦ „ પ્રેમજી રાધવ
 ૦-૪-૦ „ મનજી હરજી
 ૦-૪-૦ „ વાસુદેવ લાલજી
 ૦-૨-૦ „ જટારાંકર હીરજી
 ૦-૨-૦ „ દુર્લભજી કાનજી

૧-૦-૦ સૌ. પ્રભાબહેન
 ૦-૪-૦ હરિયા લાલસિંહજી
 ૦-૪-૦ લીલાવતી જમનાદાસ
 ૪-૪-૦ ગોદાવરીબહેન
 ૫-૦-૦ શ્રી. તાપીશંકર જમશંકર-જંજીસરવાળા
 નાં પત્નીની માંદગી નિવારણાર્થે ભેટના
 ૧-૧૩-૦ વંથલીમાં જન્મજીમીની પૂજન ભેટના
 હા. શ્રી. કાનજીભાઈ
 ૦-૮-૦ શ્રી. ગુણવંતરાયભાઈ
 ૫-૦-૦ બહેન જશોદાગૌરી-ભીમરી
 ૨-૦-૦ શેઠ હરખચંદ લક્ષ્મીચંદ શાહ
 ૦-૮-૦ દરબારશ્રી રાવતવાળા સાહેબ તરફથી
 જે લઘુરૂદના ભેટના
 ૨-૦-૦ શ્રી. રામજી વિશ્રામ-કરાંચી તથા
 તેમનું કુટુંબ
 ૦-૨-૦ કરતુરખેન વ્યાસ-ખીલખા
 ૦-૮-૦ શ્રી. પદ્માશંકર અંબાશંકર-ત્રિવેદી
 ૦-૪-૦ „ રમણિકલાલ ત્રિ. દવે
 ૫-૦-૦ પ્રાણકુવરબહેન-રાજકોટ
 ૦-૨-૦ શ્રી. કરસનદાસ હરજી

- ૭-૧૨-૦ શ્રી. દરજી સાલજી જેઠા
 ૧-૦-૦ સામુએન નરભેરામ
 ૦-૨-૦ કરતુબહેન વ્યાસ
 ૫-૦-૦ શ્રી. મોહનલાલ મૂળજી-મુંબઈ
 ૩૧-૪-૦ " રામલાલ ત્રિકમલાલ-બીમરીવાળા
 તરફથી જપના
 ૫-૮-૯ " કરસનદાસ દરજી
 ૫-૪-૦ " વામનદાદશીના દિવસે-મુંબઈમાં
 પૂજન જેટના હા. શ્રી. શેક
 દામોદરદાસભાઈ
 ૧-૦-૦ શ્રીમતી ગંગાબહેન-લીજીયા
 ૫-૩ કામદાર વિદ્યદાસ ગોરધન-મુંબઈ
 ૦-૦-૦ શ્રી. મોરારજી ઝોધવજી-ખીલખા
 ૦-૦-૦ " ગૌરીચંકર મોનજી ભટ્ટ-ભાવનગર
 ૪-૦-૦ " શાંતિલાલ કેશવજી-કરાંચી
 ૪-૦-૦ " મોરારજી કેશવજી-કરાંચી
 ૧૨-૦-૦ " વલ્લભસિંહ માનસિંહ-નિલદાનના
 ૦-૦-૦ " કેશવલાલ જેઠાલાલ-મુંબઈ
 ૦-૦-૦ " અરવિંદકુમાર પ્રતાપસિંહ-મુંબઈ
 ૦-૦-૦ " ચંદ્રસિંહ પ્રતાપસિંહ તરફથી
 પૂજ્યપાદશ્રીનાં વસ્ત્રો ધોવાના સાણ
 નિમિત્તે
 ૦-૦-૦ " જમનાદાસ પરમાજીદાસ પોર-
 બંદરવાળા તરફથી
 ૦-૦-૦ " રાજસી છવરાજ-મુંબઈવાળા
 તરફથી સપ્ટેમ્બર માસના માસિક
 દાનના
 ૧૦-૦-૦ " મોરારજી કેશવજી-કરાંચી
 ૦-૦-૦ પૂજારી દલપતરામભાઈ
 ૫-૦-૦ દરબારશ્રી છત્રાવાળાના
 જિ. કુમારશ્રી ચાંપચગવાળા
 સાહેબ ખીલખા.
 ૪-૦-૦ મોરો જીણા દેવરી-રાણાવાવ
 ૦-૦-૦ શ્રી. દયાગમિંદજી કાકાર
 ૦-૦-૦ " લાલજી ત્રીણા-જૂનાગઢ
 ૪-૦-૦ " રણુડેડ સ્વામીજી-કુતિયાણા
 ૨-૦-૦ પૂ. ય. મહામસ્તૃપજી-ભાવનગર
 ૩-૦-૦ શ્રી. ત્રિભુવન જગજીવન "

- ૩૧-૬-૯ જીત જ્યેતીમહોત્સવ વેળા
 શ્રીઆનંદશ્રમમાં આવેલા શુભ
 બંધુઓ તરફથી પૂજન જેટના
 ૧-૦-૦ શ્રી. મંગરાંકર મોહનલાલ-જનમજીદપુર
 ૦-૫-૦ " ચિવલાલ બદેશલાલ-હાંક
 ૨-૦-૦ " કેશવલાલ જેઠાલાલ-મુંબઈ
 ૮-૦-૦ " મંગરાંકર મોહનલાલ દીર્ઘનગર
 ૧-૦-૦ " જેઠાં બરેશરલાલ-જૂનાગઢ
 ૧-૦-૦ " લાલજી ત્રીણા-જૂનાગઢ
 ૦-૮-૦ " કાનજી પુરોષોત્તમ
 ૨-૮-૦ શ્રી. દયાગમિંદજી કાકાર-જૂનાગઢ
 ૨-૪-૦ પૂ. ય. મહામસ્તૃપજી-ભાવનગર
 ૦-૬-૦ શ્રી. ત્રિભુવન જગજીવન
 ૨-૦-૦ " રણુડેડદાસ ત્રિભુવનદાસ-ભાવાવર
 ૦-૪-૦ ગોરધનદાસ હીરજી-ચરખા
 ૧૭-૧૨-૦ મુંબઈમાં જીત જ્યેતીમહોત્સવ
 પ્રસંગે પૂજ્યપાદશ્રીના મહાપૂજનવેળા
 શુભબંધુઓ તરફથી મહાપૂજનની જેટના
 હા. શ્રી. શેક દામોદરદાસભાઈ-મુંબઈ
 ૨૫-૦-૦ બોરીવતિમાં શ્રી. મંગળદાસ કેશવલાલ
 ભક્તને લાં પ્રભુશીલું મહાપૂજન
 થતાં જેટના
 ૧-૦-૦ શ્રી. પ્રભોદરાયડોહર નાણુવડી-જૂનાગઢ
 ૦-૪-૦ " રમણિકલાલ ત્રિભુવન દેવે
 ૦-૪-૦ મણિએન-ખીલખા
 ૦-૨-૦ શ્રી મકનજી ગંગારામ
 ૧-૦-૦ " અંબારાંકર ભાઈચંકર ત્રિવેદી
 ૦-૨-૦ " દુર્ગાચંકર દુર્લભજી-કરીયા
 ૦-૨-૦ " હુસાનચંકર વિદ્યજી
 ૦-૪-૦ " અંબારાંકર નાનજી જોશી
 ૦-૨-૦ વિદ્યજી પુરોષોત્તમ
 ૦-૨-૦ પંડિત રધુનંદનકા
 ૦-૮-૦ શ્રી. પોપટલાલ બૃધરભાઈ-જૂનાગઢ
 ૨-૧૧-૩ મોહજીમાં પૂજ્યપાદશ્રીના
 જ્યેતીમહોત્સવવેળા મહાપૂજન
 જેટના હા. શ્રી. દરદત રવાચંકર
 ૭-૦-૦ બાઈ બીખાઈજી ડેલાભાઈ-મુંબઈ
 ૧-૪-૦ શ્રી. દુર્ગાચંકર મણિચંકર-લીંબોડી

- ૧-૦-૦ ખહેન ઉગમખાઈ-લીખડી
 ૧-૦-૦ ખહેન મુકતાબેન ,,
 ૧-૦-૦ સાવિત્રી ખહેન ,,
 ૧-૦-૦ જનખાઈ ડોસા-રાણુવાવ
 ૧-૦-૦ ધ્રુવજારામ કૃષ્ણદેવ-સીંગામ
 ૧-૦-૦ જેન લક્ષ્મીખાઈ નાથારામ-સીંગામ
 ૧-૪-૦ જેન લક્ષ્મીખાઈ તરફથી દૂધ નિમિત્તે.
 ૧-૦-૦ જેન સુખજીયા-ખીલખા
 ૦-૫-૦ શાસ્ત્રી દયારામ મૂળજી
 ૦-૮-૦ શ્રી, ધ્રુવજી રયામજી-કુતિયાણા
 ૦-૮-૦ ,, કેશવલાલ કલ્યાણજી ,,
 ૦-૮-૦ ,, સુખજીસિંહજી જલમસિંહ ,,
 ૦-૮-૦ ,, માનસિંહ નયુસિંહ ,,
 ૦-૪-૦ ,, જલદજી માવજી ,,
 ૦-૪-૦ ,, ખેગારસિંહ રઘુનાથ ,,
 ૦-૪-૦ ,, સાણેકચંદ પાનાચંદ ,,
 ૦-૪-૦ ,, કાનજી ઘેલાભાઈ ,,
 ૦-૪-૦ ,, સિલાપરાય મુકુંદરાય ,,
 ૦-૪-૦ ,, રૂપસિંહ કલ્યાણસિંહ ,,
 ૦-૪-૦ ,, દેવશંકર રયામજી ,,
 ૧-૦-૦ ,, અખાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી
 ૦-૮-૦ એક ભક્ત-ખીલખા
 ૦-૨-૦ શ્રી, અખાશંકર નાનજી જોશી
 ૦-૨-૦ કસ્તુર જેન-ખીલખા
 ૦-૨-૦ પંડિત રઘુનંદનજી
 ૦-૨-૦ વિષ્ણુ જગજીવન મોનજી
 ૦-૪-૦ શ્રી, દયારામ મૂળજી શાસ્ત્રી
 ૦-૨-૦ ,, ત્રિજીવન વિકલજી દવે
 ૦-૨-૦ ,, નારાયણ રમણિકલાલ દવે
 ૦-૨-૦ ,, ધ્રુવજીશંકર ઉમાશંકર
 ૦-૨-૦ વિષ્ણુ પોપટલાલ પ્રેમજી
 ૦-૨-૦ ,, દલપતરામ ખહેરલાલ
 ૩-૪-૦ શ્રી, દારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી નિલ
 દાનના
 ૧-૪-૦ ,, કુવરજી જગજીવન તખા-કરાંચી
 ૦-૪-૦ ,, રમણિકલાલ ત્રિજીવન દવે
 ૧-૦-૦ ,, જીવાભાઈ કાંચડભાઈ-ખીલખા
 ૧૪-૮-૦ મુંખાઈમાં પૂજ્યપાદ કૃપાનાથના સ્વ-
 રૂપાવસ્થાનના ક્ષિત્તે પુ. કૃપાનાથજી

- મહાપૂજન થતાં શુભંકુઓ તરફ
 મહાપૂજન ભેટ ઠા. શ્રી દે
 દામોદરદાસભાઈ
 ૩૫-૦-૦ શ્રી, હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેસાઈ
 તરફથી જે માસના જપ, થાળ તથા
 અખંડદીપકના
 ૨૪-૧૫-૦ પોરબંદર અનંદાચમમાં ગત જયંતી
 મહોત્સવના તથા સ્વરૂપાવસ્થાનના
 મહાપૂજન ભેટ વગેરેના અર્થે
 ઠા. શ્રી, આણંદલાલ ગોવિંદજી વસી
 ૦-૧-૦ કસ્તુરજેન વ્યાસ-ખીલખા
 ૧-૦-૦ શ્રી, કુલુભાઈ દોલતસિંહજી-ખીલખા
 કાર્તિક ૨૦૦૨ થી શરૂ
 ૦-૪-૦ શ્રી, નાનાલાલ જીવનલાલ-ખીલખા
 ૦-૪-૦ ,, કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ ,,
 ૪-૧૨-૦ શ્રી, ખાલાભાઈ દયારામ ગવળ
 માંડળવાળા તરફથી લિખલિખ ભેટ
 ૧-૦-૦ સ્વ, શ્રી, આત્મપ્રકાશજી
 ૧-૦-૦ શ્રી, અખાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી
 ૦-૪-૦ શાસ્ત્રી દયારામ મૂળજી
 ૦-૪-૦ ,, અખાશંકર નાનજી જોશી
 ૦-૮-૦ એક ભક્ત-ખીલખા
 ૦-૨-૦ વિષ્ણુ પોપટલાલ પ્રેમજી
 ૧-૦-૦ શ્રી, મોરારજી ઓધવજી અઢીયા
 ૦-૪-૦ ,, કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ
 ૦-૪-૦ ચિ, અનંતરાય તથા સુરેશચંદ
 ૦-૨-૦ એક ભક્ત-ખીલખા
 ૧-૦-૦ માતૃશ્રી જનખાઈમા-ખડખડ
 ૧-૦-૦ શ્રી, ગિરધરલાલ જયશંકર વ્યાસ
 ૧-૦-૦ ,, નરભેરામ ઓધવજી અઢીયા
 ૦-૪-૦ ,, જટારાંકર જગજીવન-જૂનાગઢ
 ૦-૪-૦ ,, જમનાદાસ કાનજી-લુણાળા
 ૨-૪-૦ જેન નાનીખાઈ જગજીવન-સુરત
 ૧-૪-૦ જેન પાર્વતીખાઈ નાયુભાઈ ,,
 ૧-૦-૦ ,, મહાલક્ષ્મીખાઈ ,,
 ૫-૦-૦ શ્રી, રામલાલ ત્રિમલાલ ત્રિવેદી-લીમી
 ૧-૪-૦ ,, ગોરધનદાસ હીરજી-ચરખા
 ૧-૨-૦ ,, વામનરાય જટારાંકર ડોહટર-પાટણ
 ૨-૦-૦ ,, રઘુનાથસિંહ નયુસિંહ હાકાર-બેંગલોર

- ૨-૦-૦ રઘુનાથસિંહ કાંઠાર નિલકાનનો
૧-૪-૦ શ્રી. ચતુરભાઈ આશાભાઈ પટેલ-
અમદાવાદ
૧-૪-૦ બેન જમના રામજી ગીંગા-કરદેજ
૧-૪-૦ દરજી રામજી ગીંગા-નારી
હા. શ્રી. ભાઈશંકર ધે. દવે
૦-૨-૦ કસ્તુરબેન જયશંકર બાસ
૦-૨-૦ વકીલ રામજી દેવરામ-રાણુલા
૫-૦-૦ શ્રી. માણેકલાલ દામોદર દવે
૧-૦-૦ શ્રી. ભાઈશંકર ધનજી દવે
૧-૦-૦ „ માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણુ
૦-૮-૦ „ રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ-ગોધરા
૧-૩-૦ „ કરશનજી પ્રાણુજીવન ઝોઝા
૧-૦-૦ વડિયાપટેલ રઘુકિશનજી
હા. શ્રી. હીરાલાલ ઝેન. ત્રિવેદી-વડિયા
૩-૦-૦ શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ વકીલ-જૂનાગઢ
૦-૪-૦ „ નિલકંઠ વાલજી
૧-૦-૦ બહેન જગત વાલેન-જેરાવરનગર
૧-૦-૦ „ સવિતાબહેન
૧-૦-૦ શ્રી. મજલાલ વનમાળી-દહાણુ
૧-૦-૦ „ બીખાલાલ ઝેયર-નારી
૦-૬-૦ પરચુરણુ ભેટ હા. પૂનરી
૦-૪-૦ શ્રી. લાલશંકર ભવાનીશંકર-રાજકોટ
૧-૦-૦ „ મગનલાલ ડાહ્યાભાઈ
૦-૪-૦ „ ગોરધન જેરામ-સંઘાપા
૦-૪-૦ „ હરગોવિંદ પીતાંબર-ટંકારા
૧-૦-૦ „ પ્રાગજી દેવજી-મોરબી
૧-૦-૦ „ પરસોતમ રતનશી-માળીયા
૧-૦-૦ „ હીરાલાલ હરગોવિંદ પંચા
૧-૦-૦ „ દુર્ગાશંકર મણિશંકર-લીંબડી
૧-૦-૦ „ મોમનાથ નિકમલાલ
૧-૦-૦ „ અગિતરાય હરિદાસ પારેખ
૦-૪-૦ „ રાજેન્દ્રરાય વસંતરાય-માંગરોળ
૦-૪-૩ „ બુદુકરાય વસંતરાય
૧-૦-૦ „ શંભુશંકર પુરગોતમ-જૂનાગઢ
૦-૪-૦ „ જયંતીલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદી
૦-૪-૦ „ પદ્મશંકર અંબાશંકર
૦-૨-૦ „ ત્રિનોદરાય જયંતીલાલ

- ૦-૮-૦ શ્રી. પરમાણુદાસ નારણદાસ
૧-૦-૦ „ જયરાજ દયાણુ-કુંડલા
૧-૦-૦ „ વીસા જેરામ
૦-૫-૦ „ પોપટ દેવરાજ
૧-૦-૦ „ આણુદાસ ગોવિંદજી વકીલ
૧-૦-૦ „ મોનજી પીતાંબર-જૂનાગઢ
૧-૦-૦ રાજગર લક્ષ્મણ મેરામ-ખોખરકા
૧-૦-૦ શ્રી. શિવલાલ દેસરાજ-રાણુવાવ
૦-૮-૦ „ ચંપકલાલ મૂળશંકર-ગેદરા
૮-૦-૦ „ લાલશંકર ભવાનીશંકર આંકડ
૨-૪-૦ પૂ. ધ. ગહનરવરૂપજી-ભાવનગર
૧-૪-૦ શ્રી. જયશંકર કેશવજી-ભાણુવડ
૧-૪-૦ „ દોલતશંકરભાઈ
૧-૦-૦ „ શિવપ્રસાદ મણિલાલ-અમદાવાદ
૧-૮-૦ „ શંકરલાલ પ્રેમજી-જાગજેધપુર
૦-૪-૦ પૂ. ધ. ગહનરવરૂપજી
૧-૦-૦ શ્રી. બીખાલાલ બહેર
૦-૮-૦ „ લાલશંકર ભવાનીશંકર-પોરબંદર
૨-૪-૦ લીંબડીમાં પૂન્યપાદરીના જયંતી-
મહોત્સવ પ્રસંગે મહાપૂજન ભેટના હા.
શ્રી. દુર્ગાશંકર મણિશંકર ઉપાધ્યાય.
૧-૪-૦ બેન જીખાઈ નયુ-રાણુવાવ
૧-૦-૦ જમનાબાઈ ભાણુજી-રાણુવાવ
૧-૦-૦ બેન સુદરબાઈ દરજી-રાણુવાવ
૦-૮-૦ પૂ. ધ. આત્મપ્રકાશજી
સાકર શ્રીકૃષ્ણ નિમિત્તે
૧-૦-૦ ડો. લક્ષ્મીશંકર લાલજી-ધોરાજી
૧-૦-૦ શ્રી. પ્રાગજી દેવજી-મોરબી
૧-૦-૦ લક્ષ્મીબેન રામજી
૧-૦-૦ સોની વસંતજી જેરામ-આંટવા
૦-૮-૦ શ્રી. મયાશંકર રાવલ
સાકર શ્રીકૃષ્ણના
૦-૮-૦ „ માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણુ
જેનાં ધરવા માટે
૧-૦-૦ „ ગોવિંદજી કાળાભાઈ
૧-૦-૦ „ માધવજી નયુ-તાલાળા
૫-૦-૦ „ માધવજી ડાહ્યાભાઈ-બીમડી
૧-૦-૦ નર્મદાબેન સખજીસિંહ-કુતિયાણા
૩-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસંત જયશાઈ-જૂનાગઢ

- ૦-૨-૦ ઠા. કલ્યાણસિંહ ભવાનસિંહજી-જુનાગઢ
 ૧-૩-૬ શ્રી. કરશનજી પ્રાણજીવન ઓઝા
 ૫-૦-૦ ,, ગુણવંતસિંહ જલમસિંહ
 ૧-૮-૦ તેમના તરફથી નિત્યદાનના
 ૦-૪-૦ ખેન જમનાબાઈ રાજરામ-ખાંડવા
 ૧-૧૪-૦ પોરબંદરમાં આસો વદિ ૧૧ના-
 દિવસે પૂજન ભેટના ઠા. શ્રી.
 આણંદલાલભાઈ વકીલ
 ૪-૧૦-૦ કુંડલાના યાત્રાજીઓ તરફથી ભેટ
 ૨-૦-૦ શ્રી. ભગવાનજી કાનજી-લાણવડ
 ૧-૦-૦ સવિતાબેન દુર્ગાશંકર-લીંબડી
 ૧-૦-૦ પ્રાણલાલ રવિશંકર ઉપાધ્યાય-લીંબડી
 ૧-૦-૦ મુંદરજી બહેચર તત્તા-માંગરોળ
 ૩-૦-૦ સોની રામજી જેરામ-જમજેધપુર
 ૧-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદી
 ૨-૦-૦ ,, મગનલાલ જાલાભાઈ-રાજકોટ
 ૧-૦-૦ ,, રતનશીભાઈ-ઉમરાળા
 ૩-૦-૦ ,, પરસોતમદાસ પરમાણુ-ઉમરાળા
 ૧-૦-૦ ,, દુર્ગાશંકર મણિશંકર ઉપાધ્યાય-
 લીંબડી
 ૫-૦-૦ ખેન જશોદાગૌરી હરિલાલ-ભીમડી
 ૨-૦-૦ શ્રી. વામનરાય જટાશંકર-પાટણ
 ૧-૪-૦ ,, લક્ષ્મણ પ્રજલાલ-દહાણુ
 ૧-૦-૦ ,, લાલજી ત્રીણીભાઈ-જૂનાગઢ
 ૨-૦-૦ ,, જયંતીલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદી
 ૨-૦-૦ ,, પદ્મશંકર અંબાશંકર
 ૦-૪-૦ ,, વિનોદરાય જયંતીલાલ
 ૨-૦-૦ જણવબહેન-જેરાવરનગર
 ૨-૦-૦ સવિતાબેન
 ૩-૦-૦ શ્રી. ઝવેરીલાલ જગજીવન-જીના
 ૧-૦-૦ ,, શંકરલાલ મોહનલાલ
 ૧-૦-૦ તારમાસ્તર ગણપતરામભાઈ
 ૧-૦-૦ શ્રી. દામોદર મૂળજી
 ૧-૦-૦ લુહાર માધવજી કાળા
 ૮-૦-૦ શ્રી. લાલજી દેવરાજ
 ૦-૪-૦ ,, કેશવજી પ્રેમજી
 ૦-૮-૦ ,, જીવન-લવજી
 ૦-૪-૦ ,, પ્રેમજી પુનજીભાઈ
 ૦-૪-૦ ,, સત્પુજ ગાંડાલાલ

- ૦-૪-૦ શ્રી. જગજીવન ત્રીણા
 ૦-૮-૦ ,, વનરાવન કાકુભાઈ
 ૦-૪-૦ ,, જુહા કલ્યાણ
 ૦-૪-૦ ,, મોહનલાલ
 ૦-૪-૦ ,, પુરુષોત્તમ પ્રેમજી
 ૦-૪-૦ ,, દારકાપ્રસાદ
 ૦-૪-૦ ,, મોહનલાલ ભટ્ટ
 ૨-૧૦-૦ ,, માનશંકર શંકરલાલ-
 જમજેધપુર
 ૨૨-૮-૦ મુંબઈમાં વ્રતનવર્ષના મહાપૂજન
 ભેટ લાંના શુરબંધુઓ તરફથી
 ભેટના ઠા. શેઠ દામોદરદાસભાઈ
 ૧-૦-૦ શ્રી. આણંદલાલ ગોવિંદજી વકીલ
 ૭-૦-૦ પૂ. ધ. શ્રી. આતમપ્રકાશજી
 ૧૭-૮-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ
 માંગરોળ તરફથી જપ, યાજ્ઞ ને અખંડ
 દીપકના ઠા. શાસ્ત્રીજી દયારામભાઈ
 ૫-૦-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-
 માંગરોળ
 ૫-૦-૦ ,, જયંતીલાલ ગોકુલદાસ ચંદારાણા-
 મેંગલોર ઠા. શ્રી. મા. ના. ચંદારાણા
 ૪-૦-૦ ,, દયાળસિંહજી લાલસિંહજી-જૂનાગઢ
 ૪-૦-૦ ,, પીતીબર જેરામ મીસ્ત્રી-ખાંડવા
 ૧-૦-૦ ,, દલપતરામ લક્ષ્મીશંકર
 ૧-૮-૦ ,, દામજી નાગજી-કુંડલા
 ૦-૮-૦ ,, દુર્લભજી નાગજી
 ૧-૦-૦ ,, કલ્યાણસિંહ ભવાનસિંહ-જૂનાગઢ
 ૧-૪-૦ ,, દુલભરામ ત્રિજીવન-વરતેજ
 ૪-૦-૦ ,, અંબાલાલ તુલજીરામ-જંજીસર
 ૨-૦-૦ ,, કેશવલાલ જેઠાલાલ-મુંબઈ
 ૧-૦-૦ ,, પુરુષોત્તમ નારણદાસ-સનાવદ
 ૧-૦-૦ ,, માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણા
 ૧-૦-૦ ,, મૂળજી તુલસી પટેલ-દીવા
 ૪-૨-૦ ,, મ. ત્રિ. ભટ્ટ ને તેમું કુટુંબ-સુરત
 ૧૦-૯-૦ અમદાવાદ આનંદશ્રમમાં કાતિકી
 પૂનમની ભેટ ઠા. શાસ્ત્રી જયેશંકર ભટ્ટ
 ૧-૦-૦ શ્રી. વેણીભાઈ નાયાભાઈ-દીવા
 ૧-૦-૦ ,, ભૂધરભાઈ
 ૨-૦-૦ ,, મૂળજીભાઈ પટેલ

- ૧-૮-૦ થી. ભગવાનભાઈ પટેલ-દીવા
 ૧-૮-૦ ,, માધવભાઈ ,, ,,
 ૧૩-૬-૦ અમદાવાદ આનંદાશ્રમમાં આવેલ ભેટ
 લગેરેના દા. શાસ્ત્રી જયસંકર ભટ્ટ
 શ્યાવણ મામના
 ૧૬-૬-૦ અમદાવાદ આનંદાશ્રમમાં આવેલી
 ભેટ લાદરવા-આસોની ભેટના દા.
 શાસ્ત્રી જયસંકર ભટ્ટ
 ૦-૪-૦ શ્રી. રમણિકલાલ ત્રિભુવન દવે
 ૩૦-૭-૦ મુંબઈમાં કાર્તિકી પૂર્ણિમા પ્રસંગે
 આનંદાશ્રમ યુગયુગેશમાં પૂજ્ય-
 પાદશીની પૂજનભેટના દા. શેઠ
 દમોદરદામ માધવજી
 ૫૪-૦-૦ જનમનગરમાં શેઠ રવજી દેવજી
 ગોધીને લાં ગણુપીનું મદાપૂજન
 થતાં લાંના ગુરુબ્રુજો તરફથી
 પૂજનભેટના દા. શેઠ શ્રી. જગનનાથ
 વાલજીભાઈ
 ૧૦-૦-૦ પ્રાક્ષ આનંદાશ્રમમાં આવેલ પૂજન
 ભેટના લાંના બહેનો તરફથી
 ૧-૦-૦ શ્રી. મીલાભાઈ મુજજી-કરંચી
 ૦-૩-૦ પરચુરણ
 ૦-૫-૦ શ્રી. કૃપાસંકર જયરામ ભટ્ટ
 ૦-૪-૦ ,, દેવસંકર સ્વામીજી-ભીરાડ
 ૦-૮-૦ ,, માણેલાલભાઈ ચંદારાણા નિલ
 દાનના
 ૫-૪-૦ ,, માણેલાલ નાનજી ચંદારાણા
 ૦-૮-૦ ,, દેવસંકર બાલકૃષ્ણ-ગોધરા
 ૨-૦-૬ મીત્રી ગોરધન જોરામ-જનમભલાવા
 ૨-૦-૦ શ્રી. ચંદુલાલ દમોદર-મોરોગ
 ૮૪-૦-૦ ,, રાજસી જીવરાજ શેઠ તરફથી
 માસિક સાપ્તિક દાનના
 ૦-૨-૦ ભાઈ જેકુંવર જીવરામ-રંગપુર
 ૭-૦-૦ શ્રી. પ્રાક્ષ આનંદાશ્રમમાં આવેલી
 ભેટના દા. શાધુ કરશનદાસજી
 ૦-૪-૦ શ્રી. રાજસી જીવરાજ-મુંબઈ
 ૧-૪-૦ ,, હરજીવનદાસ જગનલાલ
 ૧-૦-૦ ,, નરોત્તમ ખરજી-ગણેદેવી
 ૭-૧૨-૦ એક ભક્તજન તરફથી રુદ્રીઓના
 પૂજપાના

- ૨-૦-૦ શ્રી. હરજીવન દેશવજી-મુંબઈ
 ૨-૦-૦ ,, હરજીવન દેશવજી ,,
 ૦-૧૨-૦ ,, વિદ્યુલદામ ગોરધન
 ૧-૦-૦ ,, જગનલાલ વજીરામ-ભાવનગર
 ૧-૦-૦ ,, અમૃતલાલ મહેતા-ચૂડા
 ૧-૦-૦ એક ભક્તજન-અમરેલી
 ૬-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહજી પ્રતાપસિંહજી કોટાર
 તરફથી પૂજપાદશીનાં વજો
 ધોવાના સાથુ નિમિત્તે
 ૨-૦-૦ ,, પુરુષોત્તમ વલ્લભ-નવમારી
 લગુરુદ માટે પૂજપાના તથા ભેટના
 ૧-૦-૦ ,, શંકરસિંહ એન. રાણા-કુતિયાણા
 ૧-૪-૦ શ્રી ચાંતિલાલ બાણજી
 ૩૫-૪-૦ એક ભક્તજન તરફથી એક વર્ષની
 રુદ્રીઓના પૂજપાના
 ૫-૦-૦ શ્રી. ત્રિભુવન એતસી નિમવ-મુંબઈ
 ૦-૧૨-૦ ,, કરજનદાસ હરજી
 ૨-૦-૦ ,, દેશવલાલ જોડાલાલ મજીની
 ૩-૫-૦ આનંદાશ્રમ નવાગમમાં આશ્રમ-
 વાળીઓ તરફથી ગીતાગ્રંથીની
 ભેટના
 ૧-૪-૦ શ્રી. ગિરધરલાલ વિદ્યુલદામ-કુંડલા
 ૪-૦-૦ ,, મંગલદાસ દેશવલાલ ભક્ત-
 બેરીવલિ
 ૨-૪-૦ ,, લાલજી મીણાભાઈ-જૂનાગઢ
 ૧-૦-૦ ,, મજલાલ વનમાળી-દહાણુ
 ૧-૦-૦ ,, હરિદાસ જોડુગદાસ-જૂનાગઢ
 ૦-૪-૦ ,, લાલજીભાઈનાં પત્ની
 ૦-૩-૬ મોજદાસ આશ્રમમાં આવેલ ભેટ આસોની
 ૧-૨-૨ મોજદાસ આશ્રમમાં આવેલ ભેટ
 ૧-૦-૦ બા શ્રી હીરજીબા-પ્રાક્ષ
 ૨૦-૮-૦ આનંદાશ્રમ (નવાગમ)માં પૂજન
 થતાં દત્તગ્રંથીની, ભેટના
 ૧-૬-૩ શ્રી. ચતુરભાઈ આસાભાઈ પટેલ
 ૦-૪-૦ ,, નૌતમલાલ મુલચંદ-ખીલખા
 ૦-૪-૦ ,, રતનશી લલુભાઈ રુદ્રાધિકેના
 પૂજપા તથા ભેટના

- ૧-૮-૦ શ્રી. ભાઈશંકર ધનજી દવે
 ૧-૦-૦ મહારાજ આધવ રામજી-ધર્મિનગર
 ૨-૦-૦ શ્રી. બાલુભાઈ હરજીવન
 ૨-૦-૦ એક ભક્ત
 ૫-૦-૦ શ્રી. ઉપેન્દ્રસિંહજી કરજીસિંહ-મુંબઈ
 ૪-૧૦-૬ કુંતિયાણા આનંદાશ્રમમાં કાર્તિકી પૂજિમાની પૂજન બેટના
 ૫-૬-૩ કુંતિયાણા આનંદાશ્રમના પાટોત્સવ પ્રસંગે લાંના મંડળ તરફથી પૂજનબેટના
 ૧-૦-૦ શ્રી. દયાળસિંહજી લાલસિંહજી-જૂનાગઢ
 ૧-૪-૦ ,, રમણસિંહ ગુણવંતસિંહ-મુંબઈ
 ૧-૪-૦ ,, અમૃતસિંહ ગુણવંતસિંહ-જૂનાગઢ
 ૧-૪-૦ ,, અનસ્યાબહેન ગુણવંતસિંહ ,,
 ૧-૪-૦ ,, રંજનબાળા ગોપાલસિંહ-ગોરખી
 ૪-૮-૦ ,, ગુણવંતસિંહ જલમસિંહ બેટ ને નિલદાન
 ૧-૦-૦ ,, જયકૃષ્ણ ગંભીર શર્મા-ભાવનગર
 ૧-૦-૦ ,, ગણિશંકર હરજીવન-કરાચી
 ૫૦-૦-૦ શ્રી. પૂ. ધ. શ્રીઆદ્યાપ્રકાશજી તરફથી પૂજનપાદ કૃપાનાથનાં વસ્ત્રો ધોવા માટેનો એક જોરડો બંધાવવા માટે તેમજે અર્પણ કરેલ રૂ. ૧૦૦ માંથી બાકી રહેતા હતા તે તેમજે આસો વહિ રૂ. ૨૦૦૦ ના દિવસે અર્પણ કર્યા તે
 ૮૪-૦-૦ ,, શેઠ રાજસી જીવરાજ-મુંબઈ તરફથી માસિક દાનના ઓકટોળર માસના
 ૨૦-૦-૦ ,, માણિકલાલ દામોદર દવે-ઉમરેઠ-વાળા તરફથી ગરીબોને અનાદિ આપવા નિગિતે
 ૧૪-૮-૬ ,, માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણુને ઘેર પૂજ્યાપાદ કૃપાનાથનું લિખ લિખ સગમે મહાપૂજન થયેલ તેની બેટના લાંના ગુરુબંધુઆ , આદિ, તરફથી , શ્રી. માણિક-

- લાલ નાનજી ચંદારાણુ
 ૩-૦-૦ શ્રી. રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ ત્રિવેદી-ગાધરા નિલદાન બેટના
 ૬-૦-૦ ,, રેવાશંકરભાઈ તરફથી વાર્ષિક દાન
 ૨-૧૨-૦ ,, ગં. સ્વ. સવિતાબહેન તરફથી રુદ્રાલિપેકના પૂજપાના
 ૧-૬-૦ તેમના તરફથી રુદ્રાલિપેકની બેટના
 ૨૦-૦-૦ પૂજિમાપર ચાહ તથા કૃષ્ણ નિગિતે શ્રી. ચતુરભાઈ આશાભાઈ પટેલ-અમદાવાદ
 ૧-૨-૩ મોજીદઃ આનંદાશ્રમમાં પૂજિમાની પૂજન બેટના હા. શાસ્ત્રી હરદત્ત જોશી
 ૬-૦-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણુ તરફથી રાં. ૨૦૦૧ની શાલનો માસિક નિલ દાનવા
 ૦-૮-૦ ,, જોટાલાલ ગૌરીશંકર-રાજકોટ
 ૨૪-૪-૦ ,, પોરબંદર આનંદાશ્રમમાં મહા-પૂજન બેટના આવેલા તે હા. શ્રી. આણંદલાલ ગોપેંદજી વકીસ
 ૬-૧૩-૦ ,, કલ્યાણુ ગણુ-હરખન
 ૬-૧૩-૦ ,, મણિલાલ પુરપોતમ-હરખન
 ૭-૪-૦ શ્રી આનંદાશ્રમ મુમુક્ષુગોળ મુંબઈમાં ફતજન્યંતીની બેટ હા. શ્રી. દામોદર-દારા માધવજી
 ૨-૦-૦ શ્રી. શેઠ મંગળદાસ દેશવલાલ વાકત
 ૨-૦-૦ ,, મંગળદાસભાઈનાં ધર્મપતિન
 ૨-૧૨-૦ ,, મંગળદાસભાઈ તરફથી પ્રજુશ્રી-ને ફૂટ ધરાવવાના
 ૦-૮-૦ શ્રી. મંગળદાસભાઈ તરફથી લઘુરૂદ પૂજપો તથા બેટના
 ૦-૪-૦ શ્રી. રમણિકલાલ ત્રિલુવન દવે
 ૧૭-૮-૦ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ તરફથી નવેખરના જપ તથા અર્પક દીપકાદિના

૧-૧૦-૦ સોની જ્ઞાનાદાસ ત્રિયુવનદાસ
જેતપુરવાગાની જન તરફથી
૧-૪-૦ પા. કાળિદાસ ઈશ્વરભાઈ-સાહુ
ચારદા પૂજનની ભેટ
૦-૪-૦ શ્રી. ગોવિંદ દીરા-ભોરોરા
૨-૦-૦ શ્રી. ચંદસિંહ પ્રતાપસિંહ હાકોર
પૂજ્યપાદશ્રીનાં વજ્રો ધોવા માટેના સાથુ નિમિત્તે
૨-૦-૦ શ્રી. કરશનદાસ હરજી
(પૌષ માસની પરચુરણ ભેટ, યાગ, ભોજન આદિ હવે પડીના અંકમાં ઉપરોક્ત)

૧-૦-૦ શ્રી અરજણ કરમણ-મુંબઈ
૧-૪-૦ ,, નારણલાલ રાધવજી-મોરોરા
૦-૬-૦ ,, શ્રી. અરજણ કરમણનાં સદગત-
પુત્રી મોઢીબેનના કપડાલુપ્તે બે
ઘડિલેકેના પૂજપાના
૩-૪-૦ શ્રી. કાનજી દામજી-રાજકોટ
૧-૧૪-૯ પરચુરણ

ચાર લેદજનક અવસાનો

૧ ભગવતી ગંગાબહેન

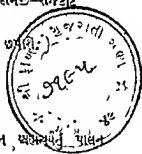
શ્રીશીશુક્ર-આનંદાશ્રમમાં નિવાસ કરતા ભગવતી ગંગાબહેન આજીવન, ધર્મમય પાલન કરી પૂજ્યપાદ સદ્ગુરુશ્રીનું પૂજન-અર્ચન-ધ્યાન-સંકીર્તન કરવામાં તત્પર રહેતાં હતાં. તેઓ શીશુક્રનાં બહેનોને નિલ સત્સંગ કરાવતાં હતાં. પૂજ્યપાદ સદ્ગુરુશ્રીની આજ્ઞાનું પરિપાલન એ તેઓના જીવનનું મુખ્ય ધ્યેય હતું. તેમનો સ્વભાવ સૌની માથે હળીમળી પ્રેમથી વર્તવાનો હતો. જ્યારે જોઈએ ત્યારે પ્રસન્ન, શાંત ને ગંભીર મુખમુદ્રા, શ્રીઆનંદાશ્રમના અનુચારિકાઓમાં તેમના જેવાં બહેન કશિત જ મળે. તેઓ આનંદાશ્રમનાં સાગી દોષ્ટિનાં ષષ્ટ્યારિણી-આધિક્ષક-હતાં. તેમનું ગત પૌષ માસમાં ન્યુમોનિયાના વ્યાધિથી અવસાન થયું છે. શ્રીસદ્ગુરુદેવની કૃપાથી તેમના આત્માને ચિરરથાથી શાંતિ પ્રાપ્ત થાઓ !

૨ પંડિત શ્રીચતુર્નંદનજી

શ્રીઆનંદાશ્રમના શ્રીશીશુક્રમૂર્તિમનાતનુધર્મવિદ્યાલયના તેઓ મુખ્ય અધ્યાપક હતા. તેઓ બનારસ યુનિવર્સિટીના વ્યાસસ્વામી ને પદ્મજી યુનિવર્સિટીના ન્યાયાચાર્ય હતા. વેદાંતશાસ્ત્રના આચાર્યની જો કે તેમજો પરીક્ષા નહેતી આપી, જતાં વેદાંતશાસ્ત્રનું તેમનું એટલું વિશાળ વાચન ને મિહાંત પ્રતિપાદનનું સામર્થ્ય હતું કે તેમને વેદાંતશાસ્ત્ર પણ કહી શકાય. વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓને અધ્યયન કરાવતા ઉપરાંત તેઓ નિલ આનંદાશ્રમમાં વેદાંતની કથા કરતા હતા, જેમાં તેમની વેદાંતના જ્ઞાનની નિષ્ફળતા દેખાઈ આવતી હતી. વિદ્યાર્થીઓને પાઠ્યક્રમોનું અધ્યયન કરાવવામાં તેઓ અતિકૃશ્ણ હતા. વિદ્યાલયમાં ન્યાસધી શાશી-કલકલાની પરીણાને અનુસરી અભ્યાસક્રમ ચાલતો હતો ત્યાંસુધીમાં વિદ્યાર્થીઓની પરીણાઓનું સંતોષકારક પરિણામ આપ્યું હતું. વિદ્યાર્થીઓ ઉપરાંત આનંદાશ્રમમાં નિવાસ કરનાર માધકોને પણ તેઓ પ્રસન્નતાપૂર્વક વેદાંતનું અધ્યયન કરાવતા હતા, અને તેમની શિશુચૈત્રીથી સાધકોને મનોપ થતો હતો. મિત્રાલ તેઓ ખીનખામાં શ્રીરાવનેશ્વર ધર્માલયમાં છેલ્લાં બે વર્ષથી નિલ વેદાંતની કથા કરતા હતા. ત્યાં પણ તેમની ઉપદેશ-ચૈત્રીની કૃશાળતાથી તેમજો ઓનૃવર્ગની સારી પ્રીતિ સંપાદન કરી હતી.

હુંકામાં કહીએ તો યુજ્જવનશાસ્ત્રિવાદમાં તેમના જેવા વિદ્વાન્તી નેહી મળવી મુશ્કેલ છે. તેમનું પણ ગત પૌષ માસમાં આનંદાશ્રમમાં હાલ ન્યુમોનિયાના વ્યાધિથી અંકાજે કુઃખદ અવસાન થયું છે. તેમના અવસાનથી વિદ્યાલયમાં એક સારા અધ્યાપકની ખોટ પડી છે. સદ્ગત તેમની પાછળ એક વિધવા ને ચાર ગાળકા મૂકી ગયા છે.

(અનુસંધાન પાછળ વાંચો)

વિજ્ઞાપિત

મુંબઈ શ્રીઆનંદાશ્રમમુખ્યમંડળમાં
થનારાં પૂજનો

(૧) મહા વદિ ૧૪ રવિવાર

તા. ૧૧-૨-૪૫

નવા સ્થા. ટાઈમ ૧૦ા થી ૧૧ા

(મહાશિવરાત્રિનિમિત્તે)

(૨) શાગણ સુદિ ૫ શનિવાર

તા. ૧૭-૨-૪૫

નવા. સ્થા. ટા. ૯ા થી ૧૦ા

(પાટોસવનિમિત્તે)

શ્રીઆનંદાશ્રમમુખ્યમંડળ-મુંબઈ

[૬]

શ્રીઆનંદાશ્રમ, નવાગામ (પો. બીલખા-કાથિયાવાડ)

તરફથી

પ્રકટ થતું ધાર્મિક પત્ર

(Kathiawar-India).

P. O. Bilkha

આનંદાશ્રમ

શ્રી

૭૫૭ શ્રી કાળેસ ગુરુતી સભા

નં. ૬૬૫, (વિક્રમવાર્ધ) રોડ, કાંઠિયાવેલન.

મુંબઈ ૪

તેમના જીવાત્માને પરમકલાણુ પરમાત્મા શાંતિ આપવાને તેમના કુટુંબને તેમના પ્રેયોગથી આવી પડેલું અસહ્ય દુઃખ સહન કરવાનું બળ આપવા કૃપા કરે !

૩ કુંડલાવાળા શ્રી. અરજણુ કરમણુનાં પુત્રી મોંઘીબહેન પણ ન્યુમેનિયાના આધિથી અવસાન પામ્યા છે. સદ્ગત પૂ. કૃપાનાથનાં ચરણશ્રિત હતાં. પૂત્યપાદ કૃપાનાથ પ્રત્યે તેમને અનન્ય શ્રદ્ધા હતી. શ્રીસદ્ગુરુદેવ તેમના આત્માને શાંતિ આપવા કૃપા કરે !

૪ ઠાંક નિવાસી શાસ્ત્રી શિવલાલ બહેચરલાલ મહેતાએ ગત પૌષ વદિ ૨ ને રવિવારે યુવાનવયે કૈલાસગમન કર્યું છે. તેઓ એક સારા ધર્મનિષ્ઠ વિદ્વાન લેખક અને પ્રખર વ્યાખ્યાતા અને જ્યોતીષિ હતા. પૂત્યપાદ કૃપાનાથ પ્રત્યે તેમને અનન્ય શ્રદ્ધા ને ભક્તિ હતાં. કાંઈથી તેમને “ જ્યોતિર્ધુરીણ ” અને “ વિદ્યાર્ણવ ” ઉપાધિઓ પ્રાપ્ત થઈ હતી. તેઓ ભારતધર્મ મહામંડળ કાશીના સભ્ય હતા. હજીના (બજાર)ના રાત્ર્યદાસી હતા. તેમણે પોતાના જ્ઞાનપ્રકાશ જ્યોતિષ કાર્યાલયના ગુસ્તકાલયમાં ત્રણ હજાર સારા ગ્રંથોનો સંગ્રહ કર્યો છે, તેમજ તેમણે સ્વરચિત તત્ત્વજ્ઞાનવાળાં ૨૮ પુસ્તકો પ્રસિદ્ધિમાં મૂકી વિના મૂલ્યે તેલું વિતરણ કરી સંસારતનધર્મની કિમતી સેવા બજાવી છે. તેઓએ નૈષ્ઠિક બ્રહ્મવ્યર્થ પાળી તપસ્વી બ્રહ્મણુ જીવન ફીપાગ્યું હતું. તેમના અવસાનથી સનાતન ધર્મજ્યોને એક મહાન ખોટ પડી છે. પૂત્યપાદ કૃપાનાથ તેમના પવિત્રાત્માને શાંતિ આપવા કૃપા કરે !

[+]

नर्य १३ अ

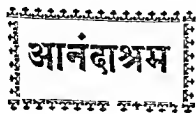
भाष

अंक ६

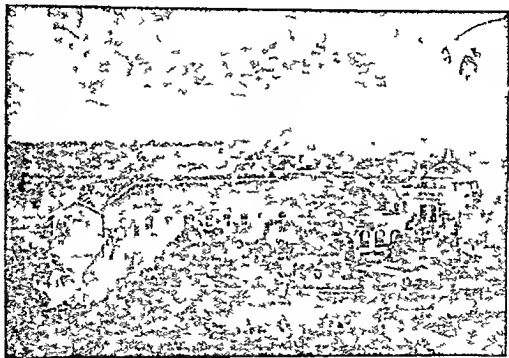
संवत् २००१

॥ ॐ ॥

॥ यतो धर्मस्ततो जयः ॥

आनंदाश्रम

श्रीआनंदाश्रम

आनंदाश्रममेतद् भूयो भवभोतिभङ्गनं मविनाम् ।

निर्मातृनायचरणं प्रसादयामोऽपुनर्भूतै ॥

संसारिण्याना पुनर्जन्मना लयने निवृत्त हरनार आ आनंदाश्रमना
आद्यस्थापक श्रीनाथकागवान्ना यरषुडभणने आमे मोक्षने भाटे आराधीये छीये

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠા:
૧	અક્ષરોની સંખ્યત્વે વંદન.	૮૬
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૯૦
૩	શ્રીસત્સુન્નતીયમ્.	૯૧
૪	વિવેકવિચાર.	૯૩
૫	શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર.	૯૪
૬	એ એકજનક અવસાનો.	૯૭
૭	પરચુરણ કોટ.	

—: ૦ :—

જ્ઞાનસંબંધી જરૂરી નોંધ

જાગળની અસલ મોંઘવારીમાં ત્યાહુ ૧૩મા વર્ષનો આ નવનો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે એ અંકુષજેનોતું સવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું સવાજમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે એમ સ્મરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઇચ્છા ન હોય તેમણે અગાઉથી ના લખવા શ્રમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ તે અર્થમાં નકામું ભીતરવું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

પ્રયના:—લેખસંબંધી અને સાહિત્યસંબંધી સર્વે પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુળદાસ દેસાઈ, વેદાંતશ્રુપણ-માંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી ભગવતસિંહજી પ્રોપ્રિટર સિથે એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

સાહિત્ય મુદ્રક: પારેખ કેવળચંદ કાનજીભાઈ, ગોંડલ.

શ્રીવક્ષિણામૂર્તિનાથસદ્ગુરવે નમઃ ॥

આનંદં વ્રત્તણો વિદ્વાન્ ન વિભેતિ ક્રુતશ્ચન ।

અર્થઃ—આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને બળુનાર ઠાઠથી પણ લય પામતો નથી.
તૈત્તિરીય-ઉપનિષદ

વર્ષ ૧૩૬૫]

સંવત ૨૦૦૨ માઘ

[અંક ૬ મા

વ્રત્તજ્ઞાની શ્રીસદ્ગુરુને વંદન

રાગ-ધન્વાશ્રી

[પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથ ભગવાન]

વંદન વારંવાર જ્ઞાનીને, વંદન વારંવાર ટકે	જ્ઞાની. ૧
પ્રાપ્તવ્ય જેણે પ્રાપ્ત કર્યુંને, બળ્યું જ્ઞાતવ્ય સાર.	જ્ઞાની. ૨
બાહ્યાર્થંતર સર્વે સ્થાનમાં, દેખ્યું બ્રહ્મ અપાર.	જ્ઞાની. ૩
લયખેડ સમૂહ ઊપાડી, મેળવ્યું સુખ અવિકાર.	જ્ઞાની. ૪
જહતા મનની દૂર કરીને, રચૂલતા કાઠો અસાર	જ્ઞાની. ૫
દૂર કરી મનની ચંચલતા, હજ્યા સર્વે વિકાર.	જ્ઞાની. ૬
દશ્યસંગનો દાહ શમાવ્યો, મેળવી શાંતિ અપાર.	જ્ઞાની. ૭
મલિન વાસના દબ કરી પણ, ધર્મો ન ગર્વે લગાર.	જ્ઞાની. ૮
સર્વે દર્શ્ય દ્રવ્યમાં હોમ્યું, જર્જ મગવાણીની બાર.	

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથલગવાન]

સત્યભાષણ કરવાનો, ઉદ્યોગી રહેવાનો, મનનું કંગાલપણું દૂર કરી સંતોષી રહેવાનો તથા ભવિષ્યનો વિચાર કરીને વર્તવાનો સ્વભાવ પાડવાથી સુખી થવાય.

તમે બંને પરમાત્માના સ્મરણધ્યાનથી મન શાંત રાખવા પ્રયત્ન કરશો. બગડ્યું સુધરે તેમ નથી એમ સમજી હવે તે વાત ભૂલવામાંજ સાર છે, વિલાપ કરવામાં સાર નથી.

જીવની ને વિદ્યની ત્રણ વ્યાવહારિક અવસ્થાઓનો બાધ કરી તેમની પારમાર્થિક તુરીયાવસ્થામાં મનને સુસ્થિર રાખી સુપ્રસન્ન રહેશો.

આગમ પ્રત્યયની, આચાર્યપ્રત્યયની ને આત્મપ્રત્યયની એકતા કરી શાંતિસુખમાં વૃદ્ધિ કરશો.

જીવની સુખની ભૂખ પરમાનંદરૂપ પરમાત્માની પ્રાપ્તિ કર્યા વિના ભાંગતી નથી, માટે પરમ સુખી થવા ઈચ્છનારે શાસ્ત્રીય સાધનોવડે પરમાત્મ-દર્શન કરવા બહુ પ્રયત્નશીલ રહેવું જોઈએ.

વૃત્તિની શુદ્ધિ અને સૂક્ષ્મતા વધ્યા વિના શુભ નિશ્ચયમાં તે સ્થિર થઈ શકતી નથી.

સૂક્ષ્મ પ્રદેશમાં જવા માટે સાધકે પોતાની સ્થૂલવૃત્તિઓને એકાગ્રતા-રૂપ જતરડામાંથી કાઢી આત્મવત્ સૂક્ષ્મ કરવી જોઈએ, કે જેથી વૃત્તિ સુપ્રસન્ન રહે.

વૃત્તિને સ્થિર કરવા માટે વૈરીની પેઠે પોતાના અંતઃકરણના દોષો જોઈને અને તેને હલાહલ વિષની પેઠે અપકારક સમજીને દંઢતાપૂર્વક ત્યજવામાં આવે તોજ સાચી શાંતિ ને સાચું સુખ હૃદયમાં આવિર્ભાવ પામી શકે છે.

અંતઃકરણની સ્થૂલતા અને પોતાને ધાર્યે માર્ગે જવાનો સ્વભાવ એ પણ ચિત્તને ક્ષોભ ઉપજાવવામાં નિમિત્ત થાય છે.

નિરૂપાધિક ને નિરાવરણ પરમાત્માનું ઊંડી શ્રદ્ધાથી સૂક્ષ્મ ચિત્તવડે ધ્યાન કરવાથી તેમની કૃપાવડે ક્રમાત્ સાધનાનુષ્ઠાનમાં આવતાં આવરણો દૂર થાય છે.

શાંધત પ્રકાશનું ધ્યાન રાખવાથી અંતઃકરણમાંનું અંધારું દૂર થવા લાગશે. જ્ઞાનનાં સાધનામાં અને દૈવી સંપત્તિમાં વધારો કરતા રહેશો.

બની શકે તેટલો વધારો સમય ઇષ્ટમંત્રના જપમાં લેશો. જપકાલે નિદ્રા જેવું ન થાય ને બીજા વિચારો ન ઊઠે.

સાધનાવ્યાસમાં તમે તમારી દીર્ઘસૂત્રતા વિચારો છો તે સંતોષની વાત છે, પણ તેટલાથી કાર્યસિદ્ધિ થતી નથી. કાર્યની સિદ્ધિ તો કઠિણદ્ધ થઈને સાધન-પરાયણ રહેવાથી થાય છે માટે નિત્યપ્રતિ નવાનવા ઉત્સાહથી સાધનાનુષ્ઠાનમાં પ્રયત્નશીલ રહેશો.

સચ્ચિદાનંદરૂપ પ્રત્યગભિન્ન પરમાત્માનો મહિમા અગાધ છે. તેઓશ્રીના સ્વરૂપને જણાવનારા મંત્રનો મહિમા પણ અગાધ છે. સાધકની શુદ્ધિની શુદ્ધિ

ને વિશાસતા જેમજેમ વધતી જાય તેમતેમ પરમાત્માનો ને તેમના રવિપત્નિ
પ્રતિપદન કરનારા મંત્રનો મહિમા તેને વિશેષ વિશેષ સમજતો જાય છે
જોકાર સંબંધી વિશેષ જણવાની ઈચ્છા હોય તો શ્રીઉપનિષદામાંથી
માંદેક્યોપનિષદ ને તે ઉપરની ભગવાન્ ગૌડપાદની કારિકા, શ્રીઉપદેશ-
મંથાવસિનો ૧૬ મો અંક, શ્રીપાતંજલયોગદર્શનના “તસ્ય ઘાચકઃ પ્રણવ”
એ સૂત્ર ઉપરની ટીકા અને પ્રણવપદ્ધ તથા પ્રણવ વિસ્તારપદ્ધ સમજપૂર્વક જોશો
(આહુ)

—[*]—

શ્રીસનત્સુજાતીયમ્ (શ્રીરાંકરભાષ્યસમેત)

[અનુવાદકઃ શ્રી મહારાણીદાસ ગોકુલદાસ દેશાઈ-વેદાંતભૂષણ]
(અનુસંધાન ગત અંક ૮ના પૃષ્ઠ ૭૮થી)

તસ્માદ્ વાયુરાયાતસ્તસ્મિન્ પ્રલયસ્તયા ।

તસ્માદગ્નિય સોમય તસ્માદ્ પ્રાણ આગતઃ ॥ ૨૧ ॥

સર્વમેવ તતો વિદ્યાત્તત્તદ્વતું ન શવનુમઃ ।

યોગિનસ્તં પ્રપ્સ્યન્તિ મગવન્તં સનાતનં ॥ ૨૨ ॥

વાયુ પણ તેમાંથી આવ્યો છે અને પાછો તેનો લય પણ તેમાં જ થાય છે
અગ્નિ અને ચંદ્ર પણ તેમાંથી આવ્યા છે તથા પાછો લય પણ તેમનો
તેમાં જ થાય છે

પ્રાણ પણ તેમાંથી જ આવ્યો છે તથા તેનો પાછો લય પણ તેમાં જ થનારો છે.

એવી રીતે આ સર્વ જે અસંખ્ય રૂપનું હોઈને પ્રત્યક્ષને જુદું જુદું કહેવાને
અને અશક્ત હોય તે આ સર્વ પણ તેમાંથી આવેલું છે તથા લય પામવાના
સમયે પાછું લય પણ તેમાં જ પામનારું છે

એમ આ સંપૂર્ણ જગત્ તેમની જન્મ પામીને ઉપસ્થિત થનારું તથા પાછું
તેમાં લય પામનારું હોવાથી તત્ત્વભૂત એટલે ખરું નથી

અને જે કંઈ ખરું ન હોય તે હોયજ નહિ

છતાં હોય તો તે ખરેખર ન હોય પણ માયાવડે હોય

અને જે માયાવડે હોય તે માયિક કહેવાય

તથી આ સંપૂર્ણ જગત્ માયિક છે

પણ જે કંઈ માયિક હોય તે મિથ્યા હોય

ને જે કંઈ મિથ્યા હોય તે ખરાંના અધિષ્ઠાન વિના હોઈ શકે નહિ

રજ્જુમા મિથ્યા પ્રતીત થતો સર્પ રજ્જુના અધિષ્ઠાનવિના પ્રતીત થઈ
શકે નહિ

જે કંઈ મિથ્યા હોય તે જેમાંથી જન્મે તથા લય પામવા સમયે પાછું જેમાં

લય પામે તેજ તેનું અધિષ્ઠાન હોય

આ સંપૂર્ણ જગત તે (બ્રહ્મ)માંથી જન્મીને ઉપસ્થિત થનારું તથા પોતું તેમાંજ સય પામનારું હોઇને તે (બ્રહ્મ)જ આ સંપૂર્ણ જગતનું અધિષ્ઠાન છે.

અને જન્મ પામીને ઉપસ્થિત થનારા આ સંપૂર્ણ જગતનું તે અધિષ્ઠાન હોઇને તે પોતે અજન્મા છે.

તેમજ સય પામનારા આ સંપૂર્ણ જગતનું તે અધિષ્ઠાન હોઇને તે પોતે સંકોદિત સ્વભાવવાળું સનાતન છે.

જે કોઈ મિથ્યા હોય તે પોતાથી એટલે આપોઆપ હોઈ શકે નહિ.

જે કોઈ ખરું હોય તેજ પોતાથી એટલે આપોઆપ હોઈ શકે.

અને જે કોઈ પોતાથી એટલે આપોઆપ હોઈ શકે તેજ મિથ્યાને ઉપજાવી ઉપસ્થિત કરવાને પણ સમર્થ હોય.

તે (બ્રહ્મ)જ ખરું હોઇને તેજ પોતાથી એટલે આપોઆપ ઉપસ્થિત છે.

અને તેથી આ સંપૂર્ણ જગતને ઉપજાવી ઉપસ્થિત કરવાનું સામર્થ્ય પણ તેનેજ છે.

જે કોઈ અન્યને ઉપજાવી ઉપસ્થિત કરવાને સમર્થ હોય તે ભગવાન કહેવાય.

તેથી તે(બ્રહ્મ)જ ભગવાન છે.

આ તે (બ્રહ્મ) જડભૂત તથા જીવભૂત સંપૂર્ણ જગતનું અધિષ્ઠાન હોવાથી પ્રત્યેક જીવનું પણ અધિષ્ઠાન છે.

તેથી જે કોઈ જીવ પોતાના તે અધિષ્ઠાનમાં પોતાનો યોગ સાધવા સમર્થ થાય તે યોગી પુરુષજ સનાતન અને ભગવાન એવા તેને (બ્રહ્મને) તે જેવું છે તેવું જોવા બહુવા સમર્થ થાય.

જેઓ પોતાના તે અધિષ્ઠાનમાં પોતાનો યોગ સાધવા સમર્થ હોતા નથી તેઓ કોઈ સનાતન તથા ભગવાન એવા તે(બ્રહ્મ)ને તે જેવું છે તેવું જોવા બહુવા સમર્થ થતા નથી.

અને પોતાના અધિષ્ઠાનમાં પોતાનો યોગ સાધવાની કળા સમ્પ્રાપ્તમાં અને સદ્ગુરુપાસે રહેલા હોવાથી પોતાનું ખરું હિત ઇચ્છનારાઓ સમ્પ્રાપ્ત અને સદ્ગુરુનું શરણ કરી પોતાના અધિષ્ઠાનમાં પોતાનો યોગ સાધવાના સામર્થ્યને સંપાદન કરવું જોઈએ.

શ્રીશંકરભાષ્યમ્

બ્રહ્મણો વિશ્વોપાદાનત્વમાહ તસ્માન્નેતિ દ્વાભ્યાં ।

તસ્માન્ન૦ ॥ એમ આ બે શ્લોકોવડે આ સંપૂર્ણ વિશ્વનું ઉપાદાન કારણ બ્રહ્મ છે એમ કહે છે.

જે એકમાંથી બીજું કોઈ ઉપજીને વા જન્મ પામીને ઉપસ્થિત થાય તે એક બીજાનું ઉપાદાન કારણ કહેવાય.

સ્તોતૌ સ્પષ્ટૌ ॥ ૨૧ ॥ ૨૨ ॥

બંને શ્લોકોના અર્થ સ્પષ્ટ છે. ૨૧, ૨૨

(આહુ)

વિવેકવિચાર

સોદરા

[લેખક: શ્રી. માણિક્યવર્મા]

- ઊડી જવું છે પંખીડા, સમજણ રાખ લગાર;
કેઈ કેઈનું અહીં નથી, સ્વાર્થતણું સંસાર. ૧
- જેને મરીને ચાલવું, જેને થાવું રાખ;
જેને પાછું ન આવવું, તેને ઘટે ન રાગ. ૨
- પ્રાણ વિનાનો દેહ આ, પરવશ પડશે લોભ;
હું તું કરતો ઘડી ઘડી, તેનું જાશે જોમ ૩
- માએ ધોયાં મૂખડાં, તેપર મૂકે આગ;
કાં નવ ચેતે છવડા, વહો જાય છે લાગ. ૪
- કદપવૃક્ષ સમ મન દિસે, અનુભવથી કહું વાત;
ધનજી મન દંદ લાવથી, તુરત મળે સાક્ષાત. ૫
- અસાકચ વિચે કંઈ નથી, જેવું થવુંજ થવાય;
તો સન્નિયતુખરૂપ થવું, જેથી કુખ વિભાય. ૬
- નિર્ભજ શાશ્વત અનવધિ, મૂકીને આનંદ;
વિવય કીચ ચૂંચ્યા કરે, છે બગ તે મતિમંદ. ૭
- આવશ્યક સૌથી અધિક, નિત્ય સમરણુ આ એક;
સ્વાભા અદ્વૈત સત્ય છે, મિથ્યા છે ભય છેક. ૮
- નરક સમા આ વિચેથી, ક્યારે નીકળવું બહાર;
એવી બુદ્ધિ થાય તો, તો ઊતરે ભવપાર ૯
- કાયા કૌપિન આદિને, રાખે યતિવર જેમ;
અહંતા મમતા ને ત્યજ, રાખું બધું હું તેમ ૧૦
- ધ્યાન બુદ્ધિ આ દર્યની, છાડું નહિ ક્ષણ એક;
હર્ષ શોક પાસું નહિ, તો સાચી સુજ ટક ૧૧
- સંબંધ અંતે છાડવો, તો હમણાં તું છાડ;
છાડી મનથી સુખી રહે, કર નહિ દોડાદોડ ૧૨
- ગુંચવામાં તું ઘરવિષે, સમય લે હવે સાધી;
કરી માનસ સંન્યાસ દંદ, ખો નવ પળ પણ લાધી. ૧૩
- આનંદ સાગરને વિષે, ચાલે હોડી કાય;
તું તો સાગરરૂપ છે, તું હોડી કાં થાય ૧૪
- અંતર્મુખ વૃત્તિવડે, કરવો નિજ વ્યવહાર;
વ્યગ્ર લેશ થાવું નહિ, ગણીને સર્વ અસાર. ૧૫
- સત્યિસુખરૂપ બ્રહ્મ હું, દેહાદિ આભાસ;
અવિદ્યાના બળવડે, થાય તેમનો ભાસ. ૧૬

અવ્યવહારે બ્રહ્મરૂપ, વ્યવહારે ધર્શરૂપ;	
રહી સમય વીતાડવો, બાધ કરી દશરૂપ.	૧૭
વિષયોના સેવન થકી, મનના તાપ ન જાય;	
સાચી શાંતિ નવ મળે, સાચું સુખ ન જણાય.	૧૮
વિષયોના સેવનવડે, મનને તુમિ ન થાય;	
ધૂમાડાના બાચકા, ભરતાં કોણ ધરાય.	૧૯
જાવું ગમે ન પ્રભુ સમીપ, ગમે રહેવું સંસાર;	
વિચારી તું પોતેજ કહે, કેમ થઈશ ભવપાર ?	૨૦
અપૂર્ણતાં જાતી નથી, આ પણ એક નવાઈ;	
માયાની મોઝાઈની તે, એ છે ભલી ભવાઈ.	૨૧
નિજ કર્મેતું ફળ મળે, અન્યતું તને ન હોય;	
રોષે કરીને અન્યપર, શા માટે તું રોય.	૨૨
વૃત્તિ બહિર્મુખ રાખવી, કરવું બ્રહ્મદર્શન;	
એ તે કેમ બને કહે, તાપ ધરીશ નહિ મન.	૨૩

[*]

“ નવું પ્રકાશન ”

આચાર્યપ્રવર શ્રીમત્તથુરામશર્માજી

લેખક: શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી ઠાકોર બી.એ.

પ્રકાશકો:—૧ ગુણવંતસિંહજી. (૨) રૂપસિંહજી (૩) ચંદ્રસિંહજી (૪) શંકરસિંહજી

(૫) ઉર્પેદસિંહજી.—પકતર મૂલ્ય રૂ. ૦-૧-૮.

મળવાનું સ્થળ:—વ્યવસ્થાપક-આનંદાશ્રમ. પોસ્ટ બીલખા-નવાગામ-કાઠિયાવાડ.

[*]

શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર

[ધૌધ માસ]

પૂજ્યપાદ શ્રીસદ્ગુરુદેવનું મહાપૂજન:—આજે મકરસંક્રાંતિને પુણ્ય દિવસે નિયમ પ્રમાણે વેદોક્તવિધિથી પૂજ્યપાદ કૃપાનાથ-શ્રીમન્નાથભગવાનનું મહાપૂજન સૌ આનંદાશ્રમ-વાસીઓ તથા ગામના બંધુબહેનોએ એકત્ર થઈ કર્યું હતું. પૂજન થઈ રહ્યા બાદ પૂ. પ્ર. કેશવ શર્માજીએ પ્રસંગોચિત ઉપદેશ કરતાં જણાવ્યું હતું કે:—

પૂજ્યપાદ કૃપાનાથનું પૂજન આજે મકરસંક્રાંતિને પુણ્યદિવસે કરીને આસોકના કે પરલોકના ભોગો પૂ. કૃપાનાથપાસે ન માગવા જોઈએ, કારણકે તે તો કીટ-પતંગાદિ તિર્યક યોનિઓમાં પણુ પ્રાપ્ત છે; પરંતુ આજે જેમ દેવતાની રાત્રિ પૂરી થઈ અને દિવસનો ઉદય થયો તેમ જીવના અંત:કરણમાં રહેલી અજ્ઞાનરૂપ રાત્રિ દૂર થઈને જ્ઞાનોદયરૂપ સૂર્યનો ઉદય થાય એ બોધ મકરસંક્રાંતિ ઉપરથી લેવો જોઈએ, અને એ માગવું જોઈએ. પૂ. કૃપાનાથે તો વગરમાઝે ઘણુંએ આપ્યું છે. સુંદર ગ્રંથો રચી સત્સંગની જોગવાઈ જીવને માટે કરી આપી છે એટલુંજ નહિ પણ સુંદર શાંતિપ્રદ સંથાન, ભોજનાદિની યોજના, પાઠશાળા, પૂજનમાટે પ્રતિમાજી વગેરે વગેરે જીવને સાધન કરવા માટે અત્યુદ્ધ સામગ્રીઓ તૈયાર રાખી છે, પણ અભાગી જીવો તેનો સદુપયોગ કરી શકતા નથી. મકરસંક્રાંતિને

દિવસ દાનપુરુષમાટે પર્વણીનો દિવસ ગણાય છે. તે મહાપર્વણીને દિને પૂ. કૃપાનાથને પોતાના મનની દાન કરી દઈ આત્મ ભાગ્યું નોંધ્યે:—

“અયં . દાનકાલસ્ત્વદ્દાનપાત્રો
મથાનેવ દાતા ત્વદન્યં ન યાચે ।
ભવત્ રૂપમેષ પ્રભો દેહિ મહ્યમ્
કૃપાનાથ ચેન સ્વયં સ્ત્યાં કૃતાર્થઃ ॥”

અર્થ:—હે કૃપાનાથ ! આ દાન કરવાનો મુદ્દર સમય છે, અને હું દાન લેવાને પાત્ર છું. આપજ મારા દાતા છો. આપ સિવાય અન્યની પાસે હું યાચતો નથી. હે પ્રભો ! આપનું વાસ્તવિક સ્વરૂપજ મને આપો કે જેથી હું કૃતાર્થ થાઉં.

વાસ્તવિક સ્વરૂપ જોટલે:—

તન મજે દ્રોણ મજે મનશુદ્ધિ મળી જાય;
મજે વિચારાચાર જો તો શિષ્ય સદ્ગુરુ થાય.

એ દોહરામાં કોઈ કવિએ કહ્યા પ્રમાણે આપની પામે સદ્ગુરુપણું હું નથી યાચતો પરંતુ:—

“સચ્ચિદ્રસુખઃસમરસોવિમુરદ્વિતીયસ્,
તત્ત્વેન યસ્ત્વમસિ દેશિક સોઽહમસ્મિ ।
નહિ માવયોઃ કિમપિ ઘસ્તુતયા પૃથક્ત્વમ્,
તં નાય નાય યતરેકતયા પ્રપદ્યે ॥”

સાવાર્થ:—હે આચાર્યપ્રવર ! આપ સત્ ચિત્ અને આનંદધન, અખંડ એક રસ, આપક અને અદ્વિતીય સ્વરૂપ છો તેજ પારમાર્થિક દૃષ્ટિએ તો આપ મારું સ્વરૂપ છો. વાસ્તવિક રીતે આપણા બંનેમાં જરાપણ ભેદ—અંતર નથી, એવા હે નાય ભગવાન ! હે પ્રભો ! અભેદ ભાવે હું આપને શરણે આવ્યો છું કે જે મારું છે ને આપે આપવાનું છે તે એ કે આપનું પારમાર્થિક સ્વરૂપ આજે મકરસંક્રાંતિનો દિન દાન માટે ઉત્તમ ગણાય છે તે હું યાચું છું, કે જેથી હું કૃતાર્થ થાઉં.

ચિત્તશુદ્ધિમાટે યજ્ઞ, દાન અને તપ બહુ આવશ્યક વસ્તુ છે પણ:—

“યજ્ઞ દાન તપઃ કર્મ ન ત્યાજ્યં કાર્યમેષ તત્ ।
યજ્ઞદાનતપઃકૈવ પાવનાનિ મનીષિણામ્ ।
પતાન્યપિ તુ કર્માણિ સંગં ત્યક્ત્વા ફલ્લાનિ ચ ।
કર્તવ્યાનીતિ મૈ પાર્યં નિશ્ચિતં મહમુત્તમમ્ ॥

એ વચનોથી યજ્ઞ, દાન અને તપ સજ્જનાં નહિ, પણ સર્વેએ આવશ્ય કરવાં કારણ કે તે જ્ઞાતીને પણ પાવન કરનારાં છે, પણ તે કર્તાવણીનું અભિમાન અને હૃષેઆ સજ્જને કરવાં એવો મારો નિશ્ચિત ઉત્તમ મત છે. વાસ્તવિક નિષ્કામકર્મ કેવળ પ્રભુને પ્રસન્ન કરવાના ઉદ્દેશથી કર્મ થવાં તે બહુ કઠિન છે. દેશસેવા ઇત્યાદિ અર્થે જાહેરજીવન ગાળનારાઓ પણ સેવાને બહાને દ્રવ્ય નહિ તો પ્રતિષ્ઠા કે લાગવગતો ઉપયોગ કરી પોતાના માતેલાને મદદ કરવી વિગેરે વિગેરે એપણુઓથી ભાગ્યેજ મુક્ત હોય છે. અંતઃકરણની સંશુદ્ધિ વિના નિષ્કામ કર્મ બની શકતું નથી માટે ચિત્તશુદ્ધિઅર્થે મહાદાન કરવું નોંધ્યે. ગૃહસ્થાશ્રમીઓ માટે તો દાન અતિ આવશ્યક વસ્તુ છે, એટલા માટે શાઓમાં નિઃ દાનાદિનાં વિધાનો પણ જોવામાં આવે છે. શ્રીમદ્ભક્ષાએ પણ પોતાનું પુત્ર અર્ચકને પ્રશસ્તિમાર્ગમાં—ગૃહસ્થજીવનમાં જોડવામાટે એવોજ ઉપદેશ કર્યો હતો કે:—

“ધરામરાત્પર્વસુ તર્પયેથાઃ સમોદિતં વંધુપુ પૂરયેથાઃ ।

માયામવોદેન નિવર્તયેથાઃ ગોવિમાર્થં વત્સ મૃત્યું મજેથાઃ ॥”

‘પર્વણીને દિવસે જૂદેવોને દાનાદિથી તૃપ્ત કરવું’ વિગેરે ઉપનિષદમાં પણ / ભગવાન પ્રજાપતિએ દ દ દ થી મૃત્યુશોકના માનવી માટે દાનનોજ ઉપદેશ આપેલ હતો. જાહેરજીવન ગાળનારાઓએ તો અંતઃકરણની વાસનાઓનો સારી રીતે ક્ષય કર્યા પછીજ જાહેરપ્રવૃત્તિમાં-જેમમદારીમાં પણું જોઈએ. તે માટે યોગવાસિષ્ઠમાં છેલ્લા ત્રણ દિવસ થયા બહુ સુંદર પ્રસંગ આવે છેકે:-

વ્યુત્થિતં ચિત્તમવ્યેતિ, ભ્રમસ્થાન્તઃ સુષુપ્તતામ્ ।

નિર્વાણમિતિ નિર્વાણં યચ્છેષ્ઠસિ તથા કુરુ ॥

જે ચિત્ત રાગાદિ દોષોથી વિક્ષિપ્ત રહીને ભ્રમ્યા કરે તો તે ભ્રમણમાં અનેક પીડાઓ દ્રષ્યે છે, તે જે શાંત થાય તો મુક્તિ પામે છે માટે હવે જેમ તમારી ઇચ્છા હોય તેમ કરો.

છેતરે પૂજ્યપાદ પ્રભુશ્રીપાસે આ મહરમંઠાંતિના પ્રુવ્ય દિવસે આપણે એજ મંગીએ કે સૌની શુદ્ધિ તેઓશ્રી એવી વિશુદ્ધ બનાવે કે રાગદ્રેષ ત્યજી સૌ કર્તવ્યપાલન નિષ્કામભાવે કરવા સમર્થ થઈએ. ॐ શાંતિઃ ॥

સુખ્યભેદ:-શ. ૧૦-૦-૦ શ્રી. સ્વ. ગંગાબેન મૂળજી-લીંબુડા. શ. ૧૦-૦-૦ શેઠ ગોવિંદ રામજી જ્ઞેહરમલ-મુંબઈ. શ. ૨૫-૦-૦ શ્રી. ધનંજય કુંગાજી-માહીમ. શ. ૪૦-૦-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. શ. ૧૧-૦-૦ બહેન પરશનખાઈ બોધારા-ખોરીવલિ. હા. શાસ્ત્રી દયારામ મૂળજી. શ. ૨૪-૮-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. શ. ૧૧-૦-૦ શ્રી. નટવરસિંહજી રૂપસિંહજી રાણા-મુંબઈ.

લઘુરુદ્ર તથા રુદ્રાભિષેક:-શ્રી. સ્વ. ગંગાબેન મૂળજી-લીંબુડા (ત્રણ રુદ્રાભિષેક.) સ્વ. શ્રી. જમનાદાસ પરમાણુંદાસ-પોરબંદર શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. શ્રી. જયંતીલાલ લાલજીભાઈ-કુમસ (લઘુરુદ્ર.)

થાળી:-શ. ૧-૪-૦ શ્રી. મૂળશંકર કાનજી વકીલ-ખીલખા. શ. ૫-૦-૦ સ્વ. ગંગાબેન મૂળજી-લીંબુડા (૪ થાળ.) શ. ૧-૪-૦ શ્રી. સ્વ. હરજી દીડા-જૂનાગઢ. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. દયાળસિંહજી લાલસિંહજી કોકર-જૂનાગઢ. શ. ૨-૮-૦ નિરંજનકુમાર ઉપેન્દ્રસિંહજી-જૂનાગઢ. (ખે થાળ.) શ. ૧-૪-૦ શ્રી. સુંદરજી બહેચર તત્તા-માંગરોળ. શ. ૫-૦-૦ શ્રી. ગેરધન જનકજી-સમઢીવાવાળા (૪ થાળ.) શ. ૧-૪-૦ શ્રી. નકાભાઈ રૂકાભાઈ-માંગરોળ શ. ૧-૪-૦ સ્વ. શ્રી. શિવલાલ બહેચરલાલ શાસ્ત્રી-ઢાંક. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણા-ગોધરા. શ. ૧-૪-૦ સ્વ. પં. રઘુનંદન જાં. શ. ૧-૦-૦ શ્રી. પ્રાણજીવનદાસ વિક્રમદાસ ધ્રુવ-મુંબઈ. શ. ૨-૮-૦ શેઠ પ્રાણજી દેવજી-કરાંચી. શ. ૧-૦-૦ શ્રી. જમનાદાસ પરમાણુંદાસ શ. ૧-૪-૦ એક લક્ત-ખીલખા. શ. ૧-૪-૦ શેઠ હરખચંદ લક્ષ્મીચંદ શાહ-જૂનાગઢ.

ભોજન:-શ. ૧૫-૦-૦ શ્રી. નકાભાઈ રૂકાભાઈ-માંગરોળ. શ. ૫-૦-૦ શ્રી. મોહનલાલ જોડાલાલ-મુંબઈ. શ. ૧૫-૭-૦ શેઠ ત્રિભુવન ખેતસી નિર્મજ-મુંબઈ. શ. ૧૨-૧૫-૦ શ્રી. કરશનજી પ્રાણજીવન ઝોઝા-વાંકાનેર. (પોષ સુદ ૭ ના ભોજનના.)

અખંડહીપક:-શ. ૦-૪-૦ શ્રી. દયાળસિંહજી લાલસિંહજી-જૂનાગઢ. શ. ૧-૪-૦ શ્રી. દોનકરરાય દુસેરાય-માંગરોળ. શ. ૩-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહજી પ્રતાપસિંહજી-મુંબઈ. શ. ૦-૫-૦ સ્વ. શાસ્ત્રીજી શિવલાલ બહેચરલાલ-ઢાંક. શ. ૦-૧૪-૦ સ્વ. ગંગાબેન મૂળજી-લીંબુડા. શ. ૦-૪-૦

શ્રી. જમનાદાસ પરમાણ્વદાસ. રા. ૦-૬-૦ રોક હરખંદ લક્ષ્મીચંદ શાહ-જૂનાગઢ.

અમદાવાદ:—શ્રીજગદેશ્વર મહાદેવાગ્રિન કાર્યાલયના મુખ્ય સંચાલક, શ્રીમાન્ માર્કેડરાય યુનીલાલ રાવળે સંધ્યાદિ પટ્ટકર્મોના પ્રોત્સાહનાર્થે ઉત્તરાયણપૂર્વની યોજનાનો પ્રબંધ યોજ્યો હતો. કાર્યાલયતરફથી પસંદ કરેલ પરીક્ષક શ્રીમાન્ વિજયશંકર ડાહ્યાશંકર ત્રિપાઠી સ્વધર્મ-ધુરંધરે તથા કાર્યાલયના વ્યવસ્થાપક અનેક સ્થળેથી આવેલ વિદ્યાર્થીઓના સંખ્યાદિ તેમજ બાકરણાદિ જ્ઞાનની પરીણા સર્ષ વિદ્યાર્થીઓના પ્રોત્સાહનાર્થે ઉત્તોર્ણ થનારને તથા અન્યને પાત્રતા પ્રમાણે યોગ્ય દક્ષિણા તથા કાર્યાલયતરફથી પ્રકટ થયેલ પુસ્તકો “સરહસ્તનિકાળ સંખ્યા પ્રયોગ પદ્ધતિ, શ્રીપંચાયતન દેવપૂજનવિધિ તથા શિવશક્તિસ્તોત્ર” વહેંચ્યાં હતાં.

શ્રીમાન્ માર્કેડરાય યુનીલાલ રાવળ સનાતનધર્મની અભિવૃદ્ધિ તથા રક્ષાએ અવિરત પ્રયત્ન ધણી વર્ષથી સેવી રહ્યા છે, તે માટે તેઓ ધન્યવાદને પાત્ર છે.

—[*]—

વે લેદજનક અવસાનો

૧ શ્રીઆનંદાશ્રમના દૂસરી શ્રી. મગનલાલ ડાહ્યાભાઈ-રાજકોટ

રાજકોટનિવાસી શ્રીમાન્ રોક મગનલાલ ડાહ્યાભાઈ દેદાકર ગત માધ સુદિ ૧૦ ને મંગળવારે રાજકોટ મુકામે હૃદય બંધ પડવાથી અવમાન પામ્યા છે. તેઓ સ્વધર્મનિષ્ઠને પૂજ્યપાદ સદ્ગુરુશ્રીપ્રત્યે અનન્ય શ્રદ્ધાલક્ષિત ધરાવનારા શ્રીઆનંદાશ્રમના દૂસરી હતા. પૂજ્યપાદશ્રીને રાજકોટમાં વખતોવખત પધરાવી તેઓશ્રીના સત્સંગ દર્શનાદિનો અમૂલ્ય ધર્મલાભ તેઓ લેતા અને રાજકોટની આતુવર્ણ્ય પ્રજાને પણ તે લાભ લેવરાવતા. તેમણે પોતાને લાં અનેકવાર સપ્તાહ પારાયણ, મહારાત્રિદિ યજ્ઞો કર્યા હતા. શ્રીઆનંદાશ્રમમાં એક સુંદર અગાસીવાળું મકાન બંધાવી પૂજ્યપાદ કુપાનાથની પવિત્ર સેવામાં તેમણે અર્પણ કરેલું છે, જેમાં હાલ શ્રીદક્ષિણામૂર્તિસનાતનધર્મવિદ્યાલય ચાલે છે.

શ્રીનાથચરિતામૃત પ્રથમ પ્રવાહના લેખક શ્રી. મણિકલાલભાઈ (મણિકવર્મા) શ્રીનાથચરિતામૃત પ્રથમ પ્રવાહની આવરક નોંધમાં લખે છે કે:—

“ શ્રીનાથચરિતામૃત છપાવવામાટે ઝોધરાયી માધ સુદિ ૮ સં. ૧૯૯૫ એ અત્ર ગોંડલ આવતાં રાજકોટનિવાસી વહાલા ગુરુશ્રી શ્રીમાન્ રોક મગનલાલ ડાહ્યાભાઈએ પોતાના સારી સગવડવાળા મહાદેવવાડીના બંગલામાં નિવાસરચાન આપ્યું છે, તેમજ પોતાના બંગલામાંની વાપરવામાટે જોઈતી વસ્તુઓની પણ ગ્રેમપૂર્વક સગવડ આપી છે. આ શાંત એકાંત સ્થળ પ્રાપ્ત થવાથી શ્રીનાથચરિતામૃતનું પવિત્ર કાર્ય હું શાંતિથી કરી શક્યો છું તેને માટે શ્રી. પ્રિય મગનલાલભાઈનો અનંકરણપૂર્વક આભાર માનું છું. ”

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે તેમણે પૂજ્યપાદશ્રીના જીવનચરિતના કાર્યમાં પણ ગ્રેમપૂર્વક સાહાય્ય કરી શ્રીસદ્ગુરુપ્રત્યેની અનન્યલક્ષિત-ગ્રેમ પ્રદર્શિત કર્યા છે. તેઓ સાધુ સંન્યાસી પરમહંસો, દીન વિદ્યાર્થીઓ તથા અમૂલ્ય વિધવાઓને પણ ઉદારભાવે સહાય કરતા, ને પોતાની યાતિમાટે પણ તેમણે ધણી સખાવતો કરી છે. તેમજ તેમણે રા. ૧૫૭.

આનંદાશ્રમને થાળ ધરાવવા માટે અર્પણ કર્યા છે. તેમના દુઃખદ અવસાનથી આનંદાશ્રમ મંડળને એક ઉદારાત્મા ગુરુબંધુની અપૂર્વ ખોટ પડી છે.

“ સદ્ગત શેઠ મગનલાલભાઈના લઘુબંધુ શેઠ રતિલાલભાઈ જણાવે છે કે, સદ્ગત મગનલાલભાઈએ પોતાના વીલમાં નીચે પ્રમાણે ફરમાવ્યું છે:—

(૧) રૂ. ૫૦૧૫ પાંચસો એક શ્રીબીલખા-આનંદાશ્રમમાં એવી શરતે અર્પણ કરવા કે મૂળ રકમ કાયમ રાખી તેના વ્યાજમાંથી દર વરસે મારી મરણ તિથિના દિવસે શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્માશ્રીને થાળ ધરાવવો, તથા શ્રીઆનંદાશ્રમમાં લાણતા વિદ્યાર્થીઓને ભોજન આપવું.

(૨) રૂ. ૫૦૧૫ પાંચસો એક શ્રીઅમદાવાદના આનંદાશ્રમમાં એક ઓરડો બંધાવવા માટે અર્પણ કરવાના છે.

પૂજ્યપાદ શ્રીસદ્ગુરુ પરમાત્મા એમના પવિત્ર આત્માને પરમ શાંતિ આપવા કૃપા કરે !

૨ પોરબંદરનિવાસી શ્રીમાન જમનાદાસ પરમાણંદદાસ ભટ્ટ કે જેઓ આપણા વયોવૃદ્ધ ગુરુબંધુ હતા. પૂજ્યપાદ પ્રભુશ્રીના અનન્યભક્ત હોઈ અર્ધા સૈકા પહેલાંના જૂના દીક્ષિત બંધુ હતા. પૂજ્યપાદ કૃપાનાથ તેમને વૈષ્ણવ કહીને સંબોધતા. તેમના ધરતો વિષય સંપ્રદાય છતાં સનાતન વૈદિકધર્મપાલનની તથા યોગસાધન કરવાની જિજ્ઞાસાથી તેમણે પૂજ્યપાદશ્રીનું શરણગ્રહણ કર્યું હતું.

પોરબંદરમાં તથા બીલખામાં તેમણે પૂજ્યપાદશ્રીના સત્સંગનો ખાડુ લાભ લીધો હતો. તેમણે પોરબંદર રાજ્યની લાંબા સમયસુધી સારા હોદ્દાપર નોકરી કરી હતી. પૂજ્યપાદશ્રીના ચરણપ્રતાપથી તેઓ પવિત્ર આદ્યજીવન ગાળનારા શાંત ને સુશીલ હતા. ધાર્મિક વાચનમાં ને ખાસ કરીને વેદાંતમાં રુચિવાળા હતા. અતિવૃદ્ધાવસ્થાને પામ્યા છતાં તેઓ આનંદાશ્રમમાં વખતોવખત મહોત્સવસમયે આવી શ્રીગુરુદેવનાં દર્શન-પૂજન સત્સંગાદિનો લાભ લેતા. દર વર્ષે આસો સુદિ પમે પ્રભુશ્રીને થાળ ધરાવવામાટે તેમણે રૂ. ૧૦૧-૦-૦ અર્પણ કર્યા છે.

શ્રીનાથચરિતામૃત દ્વિતીય પ્રવાહની ધારા ૨૨મીમાં “સંસ્મરણો અને પરિચય (પરચા) પૃષ્ઠ ૪૫૩”માં પૂજ્યપાદશ્રીનાં મનનીય સંસ્મરણો તેમણે લખ્યાં છે. સદ્ગત શ્રી. જયકૃષ્ણજીનાં વિધવા બાઈ કુવરબાઈના ફંદના તેઓ દ્રશી હતા. તેમના પ્રયત્નથી વરસમાં બે વખત એ ફંદના વ્યાજમાંથી આનંદાશ્રમના વિદ્યાર્થીઓને મિષ્ટાન્ન ભોજન આપવાની તેમણે ગોઠવણ કરી છે. આવા વયોવૃદ્ધ ગુરુબંધુની પણ આનંદાશ્રમને ખોટ પડી ગણાય.

પૂજ્યપાદ કૃપાસિંધુ તેમના પવિત્રાત્માને શાંતિ આપવા કૃપા કરે !

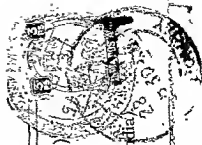
સને ૧૯૪૫ તા. ૨૫ ફેબ્રુઆરી

વિજ્ઞાપિત

મુંબઈમાં અધિકમાસ નિમિત્તે પ્રથમ ચૈત્ર
સુદિ ૫ ને રવિવાર તા. ૧૮-૩-૪૫ના
દિવસે પૂજ્યપાદ શ્રીમદ્ગુરુદેવનું
મહાપૂજન માધવભુવન કાંદવાડીમાં
સ્થા. ઠા. ૧૦૧ થી ૧૨૧ વાગે થશે.

તિ. આનંદાશ્રમમુમુક્ષુમંડળ-મુંબઈ

— [૩૩] —

શ્રીઆનંદાશ્રમ, નવાગામ (પા. બીલખા-કાથિયાવાડ)

તરફથી
પ્રકટ થતું ધાર્મિક માસિક પત્ર

P. O. Bilkha

(Kathiawar-India)

આનંદાશ્રમ

૭૫૭-શ્રી. ફ્રાન્સ ગુજરાતી સભા
નં. ૩૬૫, વિદ્યુલભાર્ગ રોડ, રામીસલેન

શ્રી

શ્રીદક્ષિણામૂર્તિ નાથમંદિરનો પાટોત્સવ

૬૨ વર્ષના ચાલતા ક્રમ પ્રમાણે આજે શ્રી. સુ. ૫ ને રવિવારે શ્રીદક્ષિણામૂર્તિ નાથમંદિરમાં બિરાજતાં, મૂળ્ય પ્રતિમાજીનું સૌ શરણધુઓએ એકત્ર થઈ વિધિપૂર્વક મહાપૂજન કર્યું હતું. પૂજન થઈ રહ્યા બાદ શ્રી. કરણશિલ્પ-લાલસિલ્પ કાકોરે લખીને તૈયાર કરેલ “આચાર્યપ્રવર શ્રીમન્નથુરામશર્માજી”એ પુસ્તિકાનું વાચન તેમનાં લઘુ બંધુ શ્રી. દયાળસિલ્પભાઈએ કર્યું હતું. આ પુસ્તિકાના અંતભાગનાં કેટલાક પ્રેમલક્ષિતરસભરપૂર પૃથો વાંચતાં તેમનું હૃદય ઘણું જ દ્રવીભૂત થયું હતું, ને તેથી સૌ શ્રોતાઓ-અંધુબંડોનાં અંતઃકરણો પણ ગલિત થયાં હતાં. ચારબાદ સૌને પ્રસાદ ચરણામૃત અપાયાં હતાં. ઉપરાંત પુસ્તિકાની ૪૦૦ પ્રતો તેના પ્રકાશકો તરફથી આનંદાશ્રમને અર્પણ થઈ છે.

પાઠશુનિયાસી શ્રી. ડા. વામનરાય જટાશંકર વસાવડા તરફથી પૂજ્યપાદશ્રીને યાજ્ઞ ધરાવવા ઉપરાંત મહોત્સવમાં ભાગલેલા આવેલ અંધુબંડોને તે મિષ્ટાન્નભોજન આપવામાં આવ્યું હતું.

જોરાવરનગરવાળા શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી તરફથી પાટોત્સવનિમિત્તે સમાધિમંદિરમાં લઘુરૂદ કરાવવામાં આવેલ છે.

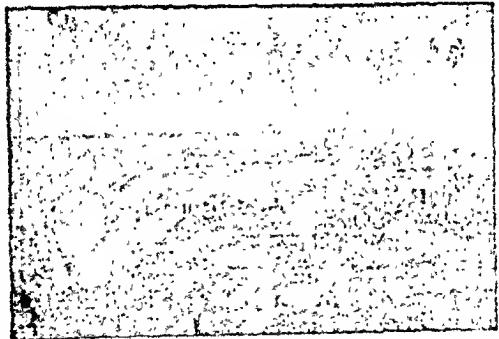
આજે એક ભક્ત હા. દારકાદારભાઈ તરફથી અર્પણું ચંચેલી રકમના બાળમાંથી યાજ્ઞ ધરાવવામાં આવ્યો હતો. તેમજ આનંદાશ્રમના શાસ્ત્રીઓ તથા વિદ્યાર્થીઓએ વેદોચ્ચારપૂર્વક વસંતપૂજા કરી હતી, તેમનો દક્ષાદાર આ દક્ષિણાવડે સત્કાર્ય કરવામાં આવ્યો હતો.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
 परम धाम
 गोविन्द स्थापन
 श्री गुरुभ्यो नमः
 २१. १-७-७३
 श्री ८५२
 विदित ३

पृ. १३ स
 ११/७
 अं. १०
 अं. २२ २००१

॥ ॐ ॥
 ॥ यतो यदेतन्मो नयः ॥

आनंदाश्रम

श्री आनंदाश्रम-नारायण-पा. जीतभा

आनंदाश्रममेतद् भूपो मरुभीषि मज्जानं मणिनाम् ।
 निर्माणनामवर्णं मगादपादोऽपुनर्भूये ॥

मंशारीमाना पुनर्भूना राधने निवृत्त इत्यादि आ आनंदाश्रमना
 आपदनाय श्रीनाथरायानन्दं चरुकरणे अथे धारणे भरे आराधने जीजे.

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	બ્રહ્મચારીનો મહિમા.	૯૯
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૧૦૦
૩	શ્રીસતત્સુગતીયમ.	૧૦૧
૪	આચાર્યપ્રવર શ્રીમન્ નથુરામશર્માજી.	૧૦૨
૫	“આપણું ત્રણ કેર્તવ્યો.	૧૦૫
૬	બ્રહ્મનિષ્ઠ મહાત્માશ્રી એકનાથજીનું જીવનવૃત્તાંત.	૧૦૬
૭	શ્રીઆનંદાશ્રમ—સમાચાર.	૧૦૯
૮	પરચુરણ બેટ.	૧૧૦

—:૦:—

જવાબમસંબંધી જરૂરી નોંધ

કાગળની અસહ્ય મેંદ્રિવારીમાં ચાલુ ૧૩મા વર્ષેના આ દશમે અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે જે અંધુબહેનોનું જવાબમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું જવાબમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે એમ સ્મરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઇચ્છા ન હોય તેમણે અગાઉથી ના જખવા શ્રમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ તે અર્થમાં નકામું જીતવું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા—કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વ પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

નંદા અને પ્રકાશક: શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુળદાસ દેવાઈ, વેદાંતબૂવણ-માંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી ભગવતસિંહજી હર્ષોદિકૃત લિથો એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

માસિક મુદ્રક: પારેખ કેવળચંદ દાનજીભાઈ, ગોંડલ.

શ્રીદક્ષિણામૂર્તિનાથસદ્ગુરવે નમઃ ॥

આનંદાશ્રમ

આનંદં ब्रह्मणो विद्वान् न विमेति कुतश्चन ।

અર્થ:-આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને બળુનાર કાઢી પછી ભય પામતો નથી.
તૈત્તિરીય-ઉપાનિષત્

વર્ષ ૧૩ મું]

સંવત્ ૨૦૦૨ કાગણ

[અંક ૧૦ મે]

ब्रह्मज्ञानीनो महिमा

[પૂજ્યપાદ શ્રીમદ્નાથભગવાન]

રાગ-ધન્યાશી

આવું જીવન સાર જગતમાં, આવું જીવન સાર રેક.
પરમાર્નદ સ્વરૂપે રહેવું, લાભવું ન દરશ મોઝાર જગતમાં ૦ ૧
પરંબોતિર્તું દર્શન નિત્યે, થાય ભૂલી સંસાર જગતમાં ૦ ૨
મન દેવી સંપત્તી ભરેલું, પ્રતીત થાય સુખકાર જગતમાં ૦ ૩
આમુરભાવનો લેશ ન દીમે, જેમ રવિમાં એધકાર જગતમાં ૦ ૪
શુદ્ધસત્ત્વના સૌ ધર્મોથી, શાસે ચિત્ત અપાર. જગતમાં ૦ ૫
રજસ્તમોશુભના ધર્મોતું, બલ નવ રહે લગાર જગતમાં ૦ ૬
ભય ખેડ વિલીન થયાં થઈ, આર્નદનો વિસ્તાર. જગતમાં ૦ ૭
દરશ અસાર સર્વ મૂકીને, ગ્રહુ બ્રહ્મ અતિસાર જગતમાં ૦ ૮

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથભગવાન]

શુભ પ્રયત્ન કરનાર સાધકના હૃદયપર પરમાત્મા દેવીપ્રકાશનાં ને દેવી સુખનાં કિરણો ફેંકવા કૃપા કરે છે.

ધ્યાસોચ્છ્વાસ સંભારતાં, પ્રકટે પરમપ્રકાશ;

કામ ક્રોધ વ્યજ્ઞાનનો, થાય અશેષ વિનાશ. ૧

સદામહ રાખી પ્રસંગોપાત્ત શાંતિ રાખી કહેવાથી, શાંત રહેવાથી ને અન્યને આહવાથી, મનની પ્રસજ્જતા ને પ્રાપ્તવ્યવહાર જળવાશે.

ઉપદેશનાં સૂત્રો સમજીને આચારમાં મૂકવાથી ઉત્તરોત્તર વધારે શાંતિનો ને સુખનો અનુભવ થશે.

જેઓ શુદ્ધલાવથી પરમાત્મામાં પોતાનું મન જોડે છે તેઓ પરમાત્માના રાજ્યમાં સુખપૂર્વક પ્રવેશ કરી શકે છે.

પરમાત્માની અનન્યભક્તિવડે પરમાત્માનો અનુમહ થવાથી આત્મદર્શનવડે સર્વબંધન છૂટી જશે.

વિવેકવૈરાગ્યની વૃદ્ધિ કરવાથી ને અહંતામમતાની શિથિલતા કરવાથી તથા તૃતીયશત્રુને બહાહીન કરવાથી મનની સ્થિરતામાં ઉત્તરોત્તર વધારો થવા લાગશે, મન શાંત રહેવા લાગશે; અને પરમાત્મસ્વરૂપનો અનુભવ થવા લાગશે.

હૃદયરૂપ નેત્રને પૂર્ણપ્રેમથી બ્રહ્મજ્ઞાનાંજન આંજતા રહેશે કે જેથી તમારી આંતરદૃષ્ટિ ઊઘડી આવરણ દૂર થઈ સર્વત્ર પ્રિયતમ પરમાત્માનોજ પ્રતીતિ થવા કરે.

શુચિ પરમાર્નક બ્રહ્મને, નિરખો અંતરખા'ર;

મલિન દુઃખરૂપ દશ્યમાં, ન કરો પ્રીતિ લગાર. ૧

સાત્ત્વિક દેવને ઉદ્દેશે પાડાનું, બકરાનું કે કૂકડાનું બલિદાન આપવું ઉચિત નથી. રાજસતામસ દેવને માટે બલિદાન આપવાની અગત્ય જણાય ત્યારે તેમને મીઠાઈ, મેવા, ફલ કે રાંધેલા અન્નનું બલિદાન આપી શકાય, માટે કોઈપણ પ્રકારના દેવને ઉદ્દેશીને કોઈપણ પશુપક્ષીનું બલિદાન આપવું યોગ્ય જણાતું નથી.

મૃગયાને બહાને નિરપરાધી પશુપક્ષીની હિંસા કરવી એ પણ યોગ્ય નથી. જેનામાં અન્યને પ્રાણ આપવાનું બલ નથી તે બીજાં પ્રાણીનો પ્રાણ કેમ લઈ શકે ?

પોતાનાં પાળેલાં પશુઓ કસાઈને ત્યાં જાય એવો સંભવ હોય ત્યાં સમજી મનુષ્યે પોતાનાં પશુઓને વેચવાં નહિ.

અન્નાદિના આહારથી જો મનુષ્યનું જીવન સુખપૂર્વક નહીં શકે છે તો પછી આહારમાટે પણ પ્રાણીઓની હિંસા કરવી અનુચિત છે.

મનુષ્યે પોતાને ઘેર રાખેલાં પશુઓની સારીરીતે આહારપાન આપી રક્ષા કરવી જોઈએ, તથા તેમનાં સામર્થ્ય ઉપરાંત તેમની પાસેથી કામ ન લેવું જોઈએ, અને તેમને દુઃખી થવા દેવાં ન જોઈએ. (ચાહુ)

શ્રીસનત્સુજાતીયમ્ (શ્રીશંકરભાષ્યસમેત)

[અનુવાકઃ શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુલદાસ દશાઈ-વેદાંતભૂષણ]
(અનુસંધાન ગત અંકના પૃષ્ઠ દરથી)

તત્પ્રતિષ્ઠાસ્તદમૃતા લોકાસ્તદ્વક્તૃ તથશાઃ ।

ભૂતાનિ જહિરે તસ્માત્ પ્રલયં યાન્તિ તત્ર ચ ।

યોગિનસ્તં પ્રપદ્યન્તિ ભગવન્તં સનાતનં ॥ ૨૩ ॥

જે આ ખરા પુરુષ સર્વે ભૂતોના અંગુઠા જેવડા હૃદયમાં અંગુઠા જેવડા થઈને સર્વે ભૂતોના અંતરાત્મારૂપે રહેલા છે તે જ આ પુરુષ આ સર્વે લોકોની પ્રતિષ્ઠા છે એટલે સર્વે લોકો તે જ પુરુષના આધારે ટકી રહેલા છે.

આ સર્વે લોકોમાં આ પુરુષ એ એક જ અમૃત છે.

આ સર્વે લોકો જેમાંથી જન્મે છે જન્મેલા આ સર્વે લોકો જેનાવડે જીવે છે અને પ્રલય પામવા સમયે આ સર્વે લોકો જેમાં પ્રલય પામી રહે છે એવો તત્ત્વભૂત પદાર્થ જેની શાસ્ત્રોમાં બ્રહ્મ એવી સંજ્ઞા કહી છે તે જન્મ અને મરણથી રહિત તત્ત્વભૂત પદાર્થ આ પુરુષજ છે અથવા પુરુષજ જન્મ અને મરણથી રહિત તે તત્ત્વભૂત પદાર્થ છે.

આ સર્વે લોકોમાં આ અંગુઠા જેવડા પુરુષજ એક ખરો યશ છે.

ધાર્યું પામવાની ખ્યાતિને યશ કહેવામાં આવે છે.

જેને પામીને પછી ખીજું કંઈ પામવાની ધારણાનો પ્રસંગ ન રહે એવો તત્ત્વભૂત પદાર્થ એ એક જ હોવાથી આ અંગુઠા જેવડા પુરુષને પામવાનો યશજ ખરો યશ છે.

સર્વે ભૂતો આ અંગુઠા જેવડા પુરુષમાંથીજ જન્મે છે ને પાછાં પ્રલય પછી આ અંગુઠા જેવડા પુરુષમાંજ પામી રહે છે.

જન્મને અને મરણને પામનારાં સર્વે ભૂતો જન્મને અને મરણને પામનારાં હોવાથી સનાતન નથી.

અને સનાતન ન હોવાથી તેઓ સ્વતંત્ર નથી.

આ અંગુઠા જેવડા પુરુષજ જન્મ અને મરણને પામનારો નહિ હોવાથી સનાતન છે.

અને સનાતન હોવાથીજ આ અંગુઠા જેવડા પુરુષ પોતે સ્વતંત્રજ છે.

તેમજ જન્મીને ઉપસ્થિત થનારાં આ સર્વે ભૂતો આ અંગુઠા જેવડા પુરુષમાંથી જન્મીને ઉપસ્થિત થનારાં ઉપસ્થિત થઈને આ અંગુઠા જેવડા પુરુષવડેજ જીવનારાં ને મરણ પામવા સમયે મરણ પામીને આ અંગુઠા જેવડા પુરુષમાંજ અજપાઈ જનારાં હોઈને આ અંગુઠા જેવડા પુરુષજ આ સર્વે ભૂતોના અગવાન (ધધિર) છે.

આ અંગુઠા જેવડા પુરુષ સર્વે ભૂતોના અંતરાત્મા હોવાથી સર્વે ભૂતો તેને સમાનપણે પોતાના આત્મારૂપે જાણી શકે છે પણ જેઓ તેમના ભૂત

રૂપનેજ પાતાતું ખરું સ્વરૂપ જાણે છે અને તેથી જેઓ તેમના ભૂતરૂપને પરાયણ થઈ રહે છે તેઓ તે અંગુઠા જેવડા પુરુષને તે તેમનો અંતરાહ હોવા છતાં જાણી શકતાં નથી.

જેઓ તેમના ભૂતરૂપથી અજાણા પડીને પાતાના અંતરાત્મામાં પાતાનો ચો સાધનારા છે તે ચોગીઓજ તે આ અંગુઠા જેવડા ખરા પુરુષને જાણી શકે :

માટે જેઓ આ માયિક સુખદુઃખથી મોકળા થઈ રહેવા માગતા હોય તેમાં તેમના ભૂતરૂપથી અજાણા પડી પાતાના અંતરાત્મા રૂપે રહેલા તે અંગુઠા જેવા પુરુષમાં પાતાનો ચોગ સાધવો જોઈએ.

પણ આ ચોગની કળા શાસ્ત્ર અને સદ્ગુરુ પાસે રહેલી હોવાથી એ કળાનું હસ્તગત કરવા સાચા સુખની ઇચ્છાવાળાઓએ શાસ્ત્ર અને સદ્ગુરુનું શરણ કરી રહેવું આવશ્યક છે.

ખરું શાસ્ત્ર સાંપડવું કે સાચા સદ્ગુરુ સાંપડવા પણ સહજ નથી.

ખરા ભાવથી કરેલાં પુણ્યવડેજ તે પુણ્યના પરિપાકે ખરું શાસ્ત્ર તથા સાચા સદ્ગુરુ સાંપડે છે.

માટે સાચા સુખને ઇચ્છનારાંઓએ સદંતર ખરા ભાવથી પુણ્યકર્મોનું કર્મ કરવાં જોઈએ છે.

શ્રીશંકરભાષ્યમ્ ।

સ્પષ્ટોચ્ચ: ॥ ૨૩ ॥

આ શ્લોકનો અર્થ સ્પષ્ટ છે.

(આહુ)

—[*]—

॥ ૬૦ ॥

આચાર્યપ્રવર શ્રીમન્ નથુરામશર્માજી

[લેખક:-શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી ઠાકોર ખી. એ.]

અંદર સૌરાષ્ટ્ર સુરાષ્ટ્ર છે, સુરાષ્ટ્ર છે, સંતભૂમિ છે. આ ભૂમિ ભક્તોની જન્મભૂમિ છે એટલુંજ નહિ, પણ પ્રજા છોડી આવેલા ભગવાન કૃષ્ણચંદ્રનું નિવાસસ્થાન પણ હતી. સૌમનાથ અને દ્વારકેશ સૌરાષ્ટ્રના પૂજ્ય ઇષ્ટદેવો છે તથા ભારતના યાત્રિકોને નોતરતો રૈવતગિરિ આ ભૂમિનું જૂનું તીર્થસ્થલ છે.

આવા સરવા સૌરાષ્ટ્રને આંગણે ગર્ભદાસમુધી એક મમર્થ સંત વિરાજતા હતા. ઝાલાવાઝ પ્રાંતના લીંબડી સંસ્થાનના નાનકડા ગામ મોહનદરમાં તેઓશ્રી જન્મ્યા હતા. તેઓશ્રીના પિતાનું નામ હતું પીતાંબરજી અને માતાનું નામ હતું નંદુખા. એ સંતનું નામ હતું નથુરામજી. જૂઠ્ઠા શુભરાત અને ભારતનો મોટો ભાગ જેઓશ્રીને શ્રીમન્ નથુરામશર્માજીના નામથી જાણે છે અને સિધ્ધમગ્ધ જેઓશ્રીને નાથભગવાનરૂપે સંબોધે છે તેઓશ્રીના આચાર્યજીવનની આ લઘુમેખમાં અલ્પસ્વરૂપ ઝાંખી થશે.

આ સંત મોહનદરમાં પ્રકટે છે અને મોહનદર, સુડા ને રાજકોટમાં શુભરાતી વિદ્યાભ્યાસ પૂરો કરે છે. તે પછી પોરબંદરતામે અડવાણમાં, આંદરાતામે લીંબુડામાં ને જાંજરાખાદમાં તેઓશ્રી શુભરાતી સિદ્ધકતરીકે કામ કરે છે અને તે પછી તેઓશ્રી માંગરોળમાં ને વરલમાં,

રાત્રીની નોકરીમાં જોડાય છે સવત ૧૮૪૩ના વર્ષના વૈશાખ માસમાં તેઓશ્રી વરલની નોકરી છોડે છે અને સાથે સંસારબંધન છૂટી પડે છે આ રીતે ઘરેલુ તેઓશ્રીના જીવનનું મહાભિનિષ્ક્રમણરથાન ક્ષી રામય અહીંથી તેઓશ્રીના વિરક્તજીવનનો પ્રારંભ થાય છે.

સવત ૧૮૧૪ના વર્ષના આસોમાસની અઞ્જવાળી ચોથ અને રવિવાર એ તેઓશ્રીની જન્મતિથિ હતી અને તેજ દિવસે ઇસુના ૧૮૫૮ના વર્ષના ઓક્ટોબરની ૧૦ મી તારીખ હતી. આ સમય હતો પૂર્વપશ્ચિમની સંસ્કૃતિઓના ધર્મચ્યુતો પશ્ચિમની સંસ્કૃતિએ ભારતમાં પગલાં માંડ્યાં હતાં અને દેશભરમાં ઊલ્લસપામ્ય આદરી હતી આ નવા પૂરમાં ભારત આપુ ધસારા રહ્યું હતું શુદ્ધિવાદે જોર પાડ્યું હતું ભારતના નવા શિક્ષિતવર્ગને પોતાની સંસ્કૃતિ, પોતાનો ધર્મ, પોતાના આચારવિચાર નીરમ લાગવા માંડ્યા હતાં શ્રદ્ધાવાદ અને ધર્મશુદ્ધિ પર પ્રહારો શરૂ થયા વૈદિક કર્મમાડલણી અણગમે જનમત થયો ઇતિહાસિક તથા ઉપાસનારહસ્યથી જનસમાજનો મોટો ભાગ અપરિચિત થવા લાગ્યો, હારે યોગ અને વેદાંતને જીવનમાં જીવનારા તો વિરલજ હોય ને !

એવે સમયે શુદ્ધિવાદી ધર્મશ્રદ્ધા જગાડી શકે એવા સમર્થ આચાર્યની જરૂરત હતી—એવે સમયે વિદ્યાનદિષ્ટિએ કર્મકાંડનું રહસ્ય સમજાવી શકે, ઇતિહાસિક રહસ્ય, સમજાવી શકે, ઉપાસનાનું રહસ્ય સમજાવી શકે, યોગનું રહસ્ય સમજાવી શકે તથા ચાંનનું રહસ્ય સમજાવી શકે એવા અનુભવી મહાપુરુષની જરૂરત હતી આ યુગને બગાડે અનુરૂપ અને જનસમાજના માનસને સંતોષી શકે એવા ઉપરોક્ત સંતનું બગાડે આ સમયેજ પ્રાપ્ત થયું.

આ સંતના જીવનનો જે સુદ્ધિદિષ્ટિએ અભ્યાસ કરીએ તો તેઓશ્રી પ્રકટ આચાર્યરૂપે પૂજવા લાગ્યા સ્વારપહેલાથીજ આચાર્યજીવનની પૂર્વતૈયારીનાં સુરપષ્ટ ચિન્હો દેખાતાં હતાં. બાલ્યાવસ્થામાં તેઓશ્રી શાંતિપ્રિય, એકાંતસેવી ને પ્રકૃતિસૌંદર્યમાં રસ લેતા વિદ્યાર્થિજીવનમાં પણ તેઓશ્રી વયના પ્રમાણુરતા વધારે શાંત, વધારે ગંભીર, વધારે વિચારશીલ જાણીતા અને તેઓશ્રીના શિક્ષકજીવનમાં તો અપ્રકટ આચાર્યની ઘોડી ઝાંખી પણ થવા માંડેલી હિમગિરિથી ઊતરી સાગરબધી વિચરતા લગવતીગંગાનો વિસ્તાર ને ગાંભીર્ય વધતાં જાય છે તેમ અડવાણા, લીંબુડા ને જાડરાબાદના તેઓશ્રીના જીવનપ્રવાહનો વિસ્તાર ને ગાંભીર્ય વધવા લાગેલા એ સમયથીજ તેઓશ્રીએ લૌકિકજ્ઞાનસાથે શાસ્ત્રીયજ્ઞાનનો સત્ય શરૂ કરેલો અને વ્યવહારસાથે પરમાર્થની પણ સાધના આરંભેલી શાસ્ત્રના પરોક્ષજ્ઞાનથી તેઓશ્રીને દૃષ્ટિ ન થઈ—શાસ્ત્રના અપરોક્ષજ્ઞાનને જીવનમાં ઊતારવાની આતુરતા પ્રકટી ઐત્રિય થવા માટે અડવાણાથીજ તેઓશ્રી બહોળુ શાસ્ત્રીયજ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવા લાગ્યા હતા શાસ્ત્રીયજ્ઞાન સુદૃઢ કરવામાટે તેઓશ્રી હિતકિંજલ સાધુસંતોના સમાગમમાં આવવા લાગ્યા હતા અને શાસ્ત્રમાં નિર્દિષ્ટ પરમતત્ત્વના અપરોક્ષજ્ઞાનવતી તીવ્રજીવના પણ તેઓશ્રીમાં જાગી હતી આ જીવના સામાન્ય ન હતી—અતિતીવ્ર હતી, અતિ વેગવતી હતી—એટલેજ અડવાણાના એ યુવાન શિક્ષકમાં જીવનનો ઉન્માદ કે પેલછા ને સંસારલોભપતા નજરે પડતા ન હતા સુવાવસ્થાનું બધું જેમ પ્રજ્વલનની લગનમાં રાખી ગયું હતું મક્કા બેસતાં હરતાંફરતા અને જીવનના બીજાં કાગે કરતાં એ એકજ ધૂન જાગી હતી—હૃદયવીણા પર પ્રભુમિલનનો એકજ સુર વાગ્યો કરતો હતો અડવાણાથી લીંબુડા આબ્યાપછી એ ઝંખના વધારે તીવ્ર બની રાત્રિદિવસ પ્રજ્વલિત હતું દુષ્ક સાલવા લાગ્યું—રાત્રિવસ પ્રભુમિલનનો પોકાર ઊઠવા લાગ્યો હવે તેઓશ્રીએ અવારનવાર ગિરનાગની યાત્રા શરૂ કરી અને સ્થાની એકાંત

હાડીમાં તેઓથી દિવસોમુખી ધ્યાનમગ્ન રહેતા. હાલિયાથી પધારતું યાત્રુ છે જાદરાખાદ. જાદરાખાદમાં એ કુંબના ઉત્કટ બની. તેઓથીએ લાં અંતિમનિર્ણય કરી નાંખ્યો. દેહપાત થાય કે કાર્યસિદ્ધિ થાય એ સંકલ્પ કરી લીધો. આતુ નામજ મહાપુરુષ કે જે કરેલી શુભેચ્છાને મુક્ત નિશ્ચયમાં પરિણામ પમાડી શકે એને એ મુક્તનિશ્ચયને સિદ્ધ કરી શકે.

જાદરાખાદથી તેઓથી હિમાલયલણી પ્રયાણ કરે છે અને લીખની પોં કરેલો આજીવન અહમ્મર્યાપાલનનો નિશ્ચય માતાને જણાવતા જાય છે. અન્નહવનની શુંખશ તોણી એ ઘોડી સહેલી વાત છે?—અન્નહવનના આનંદોને ભર્યોવનમાં ફાટરે મારવા એ ઘોડી સહેલી વાત છે? આ દહ સંકલ્પ કરી તેઓથી હિમાલયના ઘોર અરણ્યમાં પ્રવેશ કરે છે અને પ્રહુર્દનમાંટે એકલા કુવળની પોં તપશ્ચર્યા આદરે છે. પ્રહુતી કારની કસોટીમાંથી પાર થવાનો નિશ્ચય કરી નાખ્યો છે. તપમાં રાત્રિદિવસનું ભાન રહેતું નથી, ફક્ત ધ્યાનની મસ્તી જતી છે. માયાપતિ એવા માધવનાં દર્શનની ધૂન લાગી છે. હન્દિયો, મન, પ્રાણુ—એ બધાં નિયંત્ર છે. રાત છે, દિવસ છે. દેહ છતાં દેહભાન રહ્યું નથી. વિશ્વાત્મા સાથે હવનતાર સંધાતા જાય છે—તનુમયતા તેમ પહોંચે છે. અંધારામાં અજવાળું થાય એમ હૃદયમંદિરમાં આત્મદેવ પ્રકાશી થોં છે. આને વર્ષોની કુંખના પૂરી થાય છે—આને પ્રહુમિલનનું સ્વપ્ન ફોં છે—આને રિષ્ટક સિદ્ધિ મને છે.

હિમાલયમાંથી તેઓથી માતાને મળવા મોહક પધારે છે અને લાંથી પાછા જાદરાખાદ જઈ નોઢરીમાં જોડાય છે. જાદરાખાદમાંથી માંગરોળ જતું થાય છે. જાદરાખાદમાં રત કરેલો અર્ધગયોળ માંગરોળમાં પૂરો થાય છે અને લાં તેઓથી સમર્થ યોગીતરિક પ્રસિદ્ધિ પામે છે. માંગરોળથી તેઓથી વરલના કારભારી નીમાય છે, પણ લાં તેઓથી કાંચો સમય રહેતા નથી. વિરક્તિનો પોકો રંગ લાગ્યો છે એટલે વરલનું કારભારું મૂકી પ્રહુતું કારભારું કરવા નિશ્ચય થાય છે. આ માટે વરલની નોઢરી છોડી તેઓથી બીજવાર હિમગિરિમાં વિચરી કાથી પધારે છે અને કાથીમાં ગંગાકિનારે આનંદશુદ્ધમાં રિચિતિ કરે છે. ગંગાકિનારે હિમગિરિની શિલાપર પલાસને વ્હાળ્યાનમાં બેસી યોગસમાધિની જે લાવતા ભર્તૃહરિએ કરેલી તેનો સ્વાતુલ્ય કરતાં તેઓથીએ એ સ્થાનમાં ફટલોટ સમય બતીત કર્યો એટલુંજ નહિ, પરંતુ જેમ તેઓથીએ અડવાંણમાં સ્વતંત્રપણે અંગ્રેજીનો અભ્યાસ કર્યો હતો, જાદરાખાદમાં જેમ મરાઠીનો અભ્યાસ કર્યો હતો તેમ કાથીમાં તેઓથીએ બંગાળી, હિંદી ને ઉચ્ચપ્રતિનો મંત્રજ્ઞનો અભ્યાસ કર્યો.

કાંથીથી તેઓથીનું જૂનાગઢ પધારતું થયું અને ગિરનારલણી જતાં હમોર કુંબની મનોપ આવેલી મુચક નામની એકાંત શુદ્ધમાં નિવાસ કર્યો. એ સ્થાનમાં સંવત ૧૯૪૬ના વર્ષનું આખું ચાતુર્માસ ગાળ્યું અને તેના છેલ્લા ત્રણ માસ તેઓથીએ તદ્દન એકાંતસેવન, મૌનવ્રત ને નિવિદ્યપ્રસન્નમાધિનાં સહજનંદમાં પચાર કર્યા. સં. ૧૯૪૭ના વર્ષની કાર્તિકી પૂનમે-ત્રિપુરી પૂનમે—લાં શિષ્યસમૂહે તેઓથીનું આચાર્યરૂપે પૂજન કર્યું. એ દિવસથી તેઓથી પ્રકટ આચાર્યરૂપે જહાર પડે છે અને શિષ્યોના આજીવથી તેઓથી કાર્યાવાડ, કમ્બ ને ગુનરાતમાં ધર્મપ્રચારાચે વિચરતું શરુ કરે છે. એ દિવસથી શરુ થયેલું આચાર્યહવનનું મહત્વકર્ત્ર્ય સં. ૧૯૮૭ના વર્ષના આશ્વિન માસની અંધારી એકાદશી ને શુક્રવારના સવારસુધી એટલે કે તેઓથીનું સ્વપ્નાવસ્થાન થયું લોંસુધી બરાબર ચાલ્યું. આ સમય દરમિયાન તેઓથીએ પોરબંદર, બીલખા, મોહક, હાલિયા ને કાદામાં એક એક આનંદાશ્રમની સ્થાપના કરી તથા શ્રીબીલખા-આનંદાશ્રમને કુખ્ય નિવાસસ્થાન બનાવ્યું. (ચાહ)

“આપણાં ઇષ્ટ કર્તવ્યો”

[સેખક:-શ્રી. મણિશંકર સોમનાથ રાવળ]

શ્રીમન્નાથ ભગવત્પાદનું અવતારધર્મ, શ્રીઆનંદાચર્યના કોઈ પણ દીક્ષિત બંધુથી અગાત નથી. ધર્મસરથાપન, એ એક જ ધર્મમાટે આ લીલાતત્ત્વ હતું. શ્રુતિરમ્ય પ્રતિષ્ઠા-અભ્યુદય ને નિઃશ્વેચસરૂપ, મોક્ષના હેતુભૂત ધર્મનું સંસ્થાપન, એ પુનઃપાદશીનું અવતાર-ધર્મ હતું. એની અમુકઅંશે યથેશી સજ્જતા આપણને ગાત પણ છે.

તેઓશ્રીને શરણે આવેલા આપણે, તેઓશ્રીદ્વારા આપણાં જીવનની ઘણી ધુંચો ઉઠેલી શક્યા છીએ, જીવનની ઘણી સમસ્યાઓના સંતોષકારક ખુલાસા મેળવી શક્યા છીએ; અને તે પણ એવા તો નિશ્ચયાત્મક કે તેઓશ્રીનું જીવનજ આપણને પ્રત્યક્ષ દર્શાવેલું હતું, જેમાં વિરોધીઓને પણ બ્રહ્મચુક શોધી જતી નથી.

તેઓશ્રીના જીવનનો આપણે સદૃશ અભ્યાસ કરીએ, અને તેને જો આપણી શક્તિ પ્રમાણેના અંશો શોધીને, આપણાં જીવનમાં વણીએ તો આ એક જ જન્મમાં આપણે સુધન્ય-કૃતકૃત્ય યથા શકીએ. તેઓશ્રીના આવા પવિત્ર સંબંધમાં આવેલા આપણે આજની ઉછરતી પ્રજાપાસે જીવીને, ને શક્તિ હોય તો સમર્જીવીને તેમની આજળ મૂકવું એ આપણું અનિવાર્ય કર્તવ્ય છે, ને તેમોથી થોડું પણ પ્રત્યેક દિવસે આપણે કરી છૂટવું જોઈએ.

ઉપરના ધર્મની સિદ્ધિમાટે તેઓશ્રીએ જે દીપ્ય ગ્રંથસાહિત્ય આપ્યું છે, તે એવું તો સચોટ, અવસ્થિત ને વળા વિપુલ છે, કે આપણે તે કાંઈને ખતાવીએ તો તે તેને ‘ઘડપી શેરો, એટલુંજ નહિ પણ આપણે આવું સાહિત્ય કેળાવ્યું, તેને માટે આપણા ઉપકાર માનવાનું એ નહિ ચૂકે. આ માહિત્યમાં શ્રીઓને ને પુરુષોને, બાળકોને ને પદોને, થોડાં જાણેલાને ને અગાધ વિદ્વાનને, એમ સર્વને ઉપયુક્ત ને આવરયક છે.

કર્મકાંક્ષા કર્મમાર્ગ, ભક્તોની અનન્ય નિષ્ઠાવાળી ભક્તિ, યોગીઓના યોગ, ને યાનીઓની ધ્યેયવિલા, તેઓશ્રીના તે તે વિષયોના ગ્રંથોમાં જોડાઈ જ ભરાયેલાં કેળાયા વિના નહિ રહે. આવું મધુર સાહિત્ય મેળવીને આપણી બાપાને ભગવત્પાદે ખરેખર ધન્ય બનાવી છે. અન્ય ભાષામાં તે જ વિષયના ગ્રંથો જુઓ, તો આપને આશ્ચર્ય થશે કે તેમની સાથે આપણે અમૂલ્ય ખતને જોડે છે. શ્રીમદ્ભગવત્પ્રતિપાદની રહસ્યદીક્ષાને જોઈને નવાઈ લાગશે કે સંસ્કૃત ભાષામાં એ મેળવી મુશ્કેલ છે, આ અતિશયોક્તિ છે કે, વસ્તુગતિ, એ આપણે રહસ્યદીપિકા સાથે અન્ય દીકાઓ મેળવ્યું. તો આપણને સ્પષ્ટ થયા વિના નહિજ રહે પ્રયત્ન પ્રયત્ન ગ્રંથસમીક્ષા કરવાની તક હવે પછી લામચ, પણ અંતર્યામીના આદેશો વિષે તો મૌન રાખી શકાતું નથી. આપણે સાતિથી મંતન-પૂર્વક એક વખત વાંચીએ, બીજી વખત વાંચીએ ને આપણને આશ્ચર્ય લાગશે કે કેમ જાણે આપણે સાક્ષાત્ ભગવતિ, શ્રુતિનો પાક, આપણા અંતરમાં ઊડે ઉતરી ગય એવી રીતે કગ્તા હોઈએ. આરંભમાં થોડું જોણું સંમળશે, પણ ઉણલમાંથી આપણને એમ લાગ્યા વિના નહિ રહે, કે આપણે પોને આપણાજ આત્મસ્વરૂપ સાથે એકતાન યથા જવા લાગ્યા છીએ. આ ગ્રંથ એટલો તો મધુર છે કે શ્રીમદ્ભગવતની પેઠે તેને સમાધિભાષાજ કહી શકાય. સમયોપરતે આપણે આ વિષયને સવિગત ચર્ચાશું; તે સાથે કેટલાક આવરયક ગ્રંથો વિષે પણ ચર્ચા કરીશું. હાનમાં તો પ્રત્યેક બંધુને પ્રાર્થના કરી. લલિત કે

આપણે આ સાહિત્યનો પ્રચાર કરવાનું મહાન હુકમ-માનવેશનું હુકમ દેવાનું આપણું બીજું કર્તવ્ય ગણીએ.

હવે આપણી પાસે ઉપરોક્ત બંને વિચારોથી ફક્ત ચતુર્ત્રીનું એક આવશ્યક કાર્ય આવી પડે છે. પૂન્યપાદશ્રીએ જીવનના ગૂઢ માર્ગોને આપણી પાસે ખુલ્લા કર્યા છે, તે એમ કરવામાં તેઓશ્રીએ લગવચ્ચરણ શ્રીશંકરાચાર્યનો કેવલાદિતવાદ આપણી સિદ્ધાંત સરણીરૂપે આપણી સામે રાખ્યો છે. એ સરણીમાં જીવનનાં ગૂઢમાં ગૂઢ તરવો એવાં તો વણાઈ નય છે, કે એકેજ જીવનમાં આપણે કૃતકૃત બની શકીએ, એવો જીવનક્રમ આપણા માટે નિયત થયો છે. તેમાં શકિતનો ને સંયોગોનો સદ્મ વિચાર કરાયો છે, ને તેથી અધિકારભેદ પડ્યો છે. આ અધિકારભેદનાં કાર્યો ને વિચારોની ઝીણી છણાવટ થઈ છે, છતાં એ આ માર્ગ કેટલાકને લાખો ને કંટાળા ભરેલો જણાયા વિના નથી રહેતો, પણ એ માર્ગે ચાલનારને એમ જણાયા વિના તો નથી જ રહેતું કે પોતે યોગ્ય માર્ગેજ ચડેલ છે, ને જેટલું ચલાયું છે તેટલું સિદ્ધ કરે છે, કે તેમનાં પ્રત્યેક પગલાં ગંતવ્યને પામવાની સફળ પ્રવૃત્તિરૂપે છે.

આપણને આવી ખાત્રી થાય કે તરત આપણે આપણા અભ્યાસને ચોડે ઝીણવટથી ખીલવવો જોઈએ. જીવનના પ્રસંગો ને તેમાં આવતી ધુંચો આપણી દ્રષ્ટિએ શોધવી, ને તે ધુંચોનો ઉદ્ધેહ ઉપરના સાહિત્યમાંથી શોધવાનો યત્ન કરવો. આપણને તરત તેમાંથી એવો તો સંયોગ ઉદ્ધેહ મળશે કે આપણને પોતાને નવાઈ થશે. આમ બંને એટલે આપણે આપણા બંધુઓને આ વસ્તુ સમજાવવી, ને તેમને પોતાની ધુંચોનો ઉદ્ધેહ દેવાવવામાં સાહાય્ય કરવું, આ આપણું ત્રીજું કાર્ય-કર્તવ્ય કાર્ય છે.

જો લગવત્પાદનું શરણુગ્રહણ કરવામાં આપણામાં ઉપરની યોગ્યતાઓ આવી હોય તો આપણે સુક્ત હસ્તે પ્રતિદિન તેનો પ્રચાર કરવાનું ચૂકશુંજ નહિ. જે વસ્તુએ આપણને ધન્ય બનાવ્યા છે, ને જે વસ્તુઓ આ લવાટવિમાં ભૂલા પડેલા બંધુઓને માર્ગપ્રદાન કરે છે, તેનો પ્રચાર આપણે ઉપરની ત્રણ રીતે કરીએ; એ આપણા નિલકર્મનું એક અંગ બનવું જોઈએ. જેમ લોજન, નિદ્રા વગેરે આવશ્યક દેહકાર્યો આપણે નિલપ્રતિ વગર ભૂલ્યે કરીએ છીએ, તેમ જો આ કાર્ય આપણે નિલ સત્કારપૂર્વક કરીએ, તો આપણને એક એવો આત્મસંતોષ થશે કે તેવો આત્મસંતોષ અન્ય કોઈ પણ વસ્તુથી આપણને થાય જ નહિ. પ્રતિરોત્તિ આ કાર્ય કેટલું થયું, અને પ્રતિસવારે હવે કેટલું આજે થઈ શકે, તેનો નિર્ણય કરી, આ કાર્યનો આરંભ આપણે આજથીજ કરવા લાગીએ અને માત્ર એક માસ જેટલા ટુંક વખતમાં પણ તેનું પરિણામ જણાયા વિના નહિજ રહે.

—[૦]—

॥ ૬૦ ॥

બ્રહ્મનિષ્ઠ મહાત્માશ્રી એકનાથજીનું જીવનવૃત્તાંત

[સંપાદક:-એકલકત]

શ્રીએકનાથજી મહારાજના વડાદા લાનુદાસ બ્રાહ્મણનું શાખાના ઝગવેદી મહારાષ્ટ્રીય દેશસ્થ આજણુ હતી. તેમનો જન્મ શકે ૧૩૭૦ (સં. ૧૫૦૫)ની લગભગમાં પૈથુ ગામે ગામડાં થયો હતો. શકસ્ત્રી શાસિવાદનની રાજધાની આ નગરમાંજ હતી, અને

સારથી આ નગર સંસ્કૃતવિદ્યાના કેન્દ્રસ્થાનરૂપ બન્યું હતું, તેથી 'દક્ષિણુ કાશી' પણ તેને કહેવાય છે. ચારે વેદ, છ શાસ્ત્ર અને બહાર પુરાણોનું જેવું અધ્યયન પૈશ્વર્ણમાં રતું તેવું દક્ષિણમાં બીજે કયાંય થતું નહોતું. યાજ્ઞવલ્કય વગેરે બ્રાહ્મણોને શુદ્ધિપત્ર લાવવા માટે તેરમાં સૈકામાં આજંદાના આહ્વાણે પૈશ્વર્ણ મોકલ્યા હતાં. આવી આ પવિત્ર વિદ્યાનગરીમાં એક પવિત્ર આહ્વાણકુળમાં ભાનુદાસના જન્મ થયો હતો. એમના પૂર્વજો વિષે વંધીર હકીકત મળતી નથી, છતાં બાળપણમાં ભાનુદાસમાં જે શુભા હતાં તે ઉપરથી તેમના ઉચ્ચ કુળ-ચરિત્ર જણાઈ આવે છે. જે કુળને શુદ્ધાચરણનો કુળપરંપરાનો સ્વાભાવિક અભ્યાસ હોય છે, તેમાં ઉત્પત્ત યનારા પુરુષ ઘણે ભાગે સદાચારસંપન્ન હોય છે. ભાનુદાસ, ભાનુદાસના પ્રપૌત્ર એકનાથ અને એકનાથના ભાણેજ મુક્તેશ્વર-આ ક્રમથી જે કુળમાં સો દોઢસો વર્ષમાં ત્રણ કુળદીપક પ્રકટયા હોય તે કુળની શુદ્ધપરંપરા વિષે બીજાં અન્ય પ્રમાણોની જરૂર ન હોય.

એકનાથ જેવા મહાપુરુષનો જન્મ કોઈ ગમે તેવા કુળમાં થતો નથી. ઈશ્વરનિષ્ઠા, સદાચારસંપન્નતા, સત્યપ્રીતિ તે એકનિષ્ઠા આદિ સદ્ગુણો જે કુળમાં પરંપરાથી આવ્યા આવે છે તે જ પવિત્ર કુળમાં આવા એકનાથ જેવા દિવ્ય મહાપુરુષ ઉત્પન્ન થાય છે. અનેક પેઢીઓનું તપ આવા મહાત્મ પુરુષોના રૂપમાં પ્રકટ થાય છે.

ભાનુદાસના યજ્ઞોપવીતસંસ્કાર થયા સારે તેમના પિતાએ તેમને લૌકિકવિદ્યા શીખવવાની શરૂઆત કરી. તેમાં ઉદ્દેશ એ હતો કે, બાલક કંઈક શીખીને બહુ ગણે; પરંતુ પૂર્વસંસ્કારાનુસાર જેમની શુદ્ધિમાં હરિભક્તિના જ સંસ્કારો દૃઢ થયેલા હતાં તેમને લૌકિકવિદ્યામાં રસ કયાંથી પડે? પિતાએ તેમને ઘણું સમજાવ્યા, ફેસલાવ્યા, ડરાવ્યા છતાં તેનું પરિણામ કંઈ જ આવ્યું નહિ. એક દિવસ તેમના પિતાએ તેમને બહુ ધમકાવ્યા તેથી દસ વર્ષના બાળક ભાનુદાસ રિસાઈને ગામ બહાર એક છર્ણ મંદિરની બોયરામાં જઈને સંતોષ રહ્યા. તે બોયરામાં ભવંકર અંધકાર જ હતો. નિર્જન સ્થાન હોવાથી લાં કોઈ કદી જતું આવતું નહિ, ને તેથી લાં તદ્દન એકાંત ને શાંતિ રહેતાં. આ સ્થાનમાં સૂર્યનારાયણ ભગવાનની એક દિવ્યમૂર્તિ હતી. તેના આશ્રયે ભાનુદાસજી સાત દિવસ સુધી છૂપાઈ રહ્યા. તેમના પિતાએ ઘણા પ્રયાસો તેમને શોધવા માટે કર્યા છતાં કયાંય તેમને પોતાના પુત્રનો પત્તો મળ્યો નહિ, ને તેથી શોકાતુર રહેવા લાગ્યા.

ભાનુદાસજીએ એ દિવ્યમૂર્તિ શાસ્ત્ર્યભગવાનનાં ચરણોમાં પડી પ્રેમાશ્રુદ્ધારાં તેઓથીનાં ચરણોને ધોયાં, ને ગદગદકંઠે ભાવભીનાહર્યે તેઓથીની પ્રાર્થના કરી. એ દિવસ તે બેનંજળ વિનાજ વિતાવ્યા. ત્રીજા દિવસે સૂર્યોદય થતાં જ એક તેજસ્વી આહ્વાણ દ્રષ્ટું થાત લઈ તેમની સામે આવતા જણાયા. તેમણે સન્મુખ આવી કહ્યું કે હે બાલભક્ત ! બહુ વિશ્વશ્રુત સૂર્યનારાયણ છું. તારા પિતાએ લાંબા સમયથી મારી ઉપાસના કરી છે ને તેના ફલરૂપે મારી કૃપાદ્વારા તારો જન્મ થયો છે. આ જન્મમાં જ તને પરમાત્મ-પ્રાપ્તિ થશે, ને તું કૃતાર્થ થશે." આમ કહીને તે આહ્વાણે ભાનુદાસને બહુ વહાલથી ખૂબ દુધ પીવડાવ્યું ને તેમના મસ્તકપર વરદ હંપ્ત સ્થાપી અભય કર્યાં, આ પ્રમાણે માતે દિવસ પર્વત નિલ ભાનુદાસને દુધ મળતું રહ્યું. દશમે દિવસે તેઓ મંદિર બહાર આવ્યાં, સારે તેમના પિતાને પોતાના પુત્ર મળ્યા, ને તેથી સૌ ગામનાં લોકોને પણ આનંદ થયો. પછી તે સૂર્યભગવાનના પ્રસાદની વ્યત ગામમાં પણ પ્રમરી ગઈ, ને તેથી તેમને સૂર્યપ્રાસકે એવા નામે સૌ સંબોધવા લાગ્યાં. આ પછી ભાનુદાસે ત્રણેક ગાયત્રી પુસ્ત્રરણ કર્યાં.

શોખ વધે લાતુદાસનાં લગ્ન થયાં. શોખ વધે વિલાં લાં તો તેમનાં માતાપિતા પરલોક સીધાં અને શુદ્ધસ્થાશ્રમની ધૂસરી તેમના શિરે આવી પડી, પરંતુ તેમનું ચિત્ત શુદ્ધસ્થાશ્રમમાં લાગતું નહોતું. લગવાના પાંદુરગની બકિત સિવાય તેમને કોઈ વ્યવસાય ગમતોજ નહિ, ને નિરપ્રહી જીતિને લઈને તેમને શુદ્ધસંસારમાં અનવરતની પશુ મુંઝવણ જણાતી. બાળબચ્ચાને દરિદ્રતાના દુઃખમાંજ રહેવું પડતું. ઘરમાં બાળગોપાળ હોવા છતાં તેમનાં શુદ્ધિણીનું મન નિરંતર ઉદાસીન રહેવા લાગ્યું. લાતુદાસની આવી દુઃખદ રિચિતિ જોઈને તેમનાં સર્ગાસંબંધીઓએ તેમને મદદ કરી શોધું દ્રવ્ય ભેળું કરી આપ્યું, ને તેમને આ દ્રવ્યથી કાપડની દુકાન કરવા સમજાવ્યા, ને નફો થાય તે વડે તમારા પરિવારનું તમે પાલનપોષણ કરો, અને મૂળ રકમ ધીરેધીરે ચૂકવજો, ન હોયકે લાતુદાસે કહ્યું: હાલે, સાથે જ બધાની સમક્ષ પોતે પ્રતિજ્ઞા કરી કે 'પ્રારબ્ધથી જે કોઈ મળશે તે વડેજ મારે નિર્વાહ ચલાવીશ, પરંતુ જીવ જશે તોપણ હું અસહ્ય બોલીશ નહિ.' દુકાન શરૂ કરી. કોઈ ગ્રાહક કાપડ લેવા દુકાને આવતા સારે તેમને તેઓ કહી દેતા કે 'આ કાપડની મૂળ કિંમત છે, તેનાપર આટલો નફો છે, તેમાં કંઈજ ઓછું થશે નહિ, લેવું હોય તો લો, નહિ તો કંઈ નહિ.' આથી કોઈ ગ્રાહકનું મન માનતું નહિ ને પાછા આસ્યા જતા, સારે માથાફોડ ટળી એમ જાણી તેઓ મરત બની પ્રભુભજન કરવા લાગી જતા. ઘરમાં ને બહાર ભગવન્નામરમરણમાંજ તેમના દિવસો નિર્જન થવા લાગ્યા. એમની સરલતા જોઈ વેપારી લોકો કહેતા કે 'આમના નસીબમાં શીખજ શરજાઈ છે! વેપાર તે વળી જૂઠું બોલ્યા વિના ચાલતા હશે? જૂઠું અપંચના ધંધાદારીઓ આજ પ્રમાણે સમજાવે છે. જે કોઈ નવ યુવાન અયમથીજ વેપારની શરૂઆત કરે છે, ને દુનિયાના રીત રિવાજથી અજાણ્યો હોય છે સાંસુધી તો સહાયીજ વેપાર કરવાતું તે ધારે છે, પરંતુ સમય જતાં તે અન્ય વ્યાપારીઓની રીતભાત જુએ છે, ને તે પ્રમાણે વર્તતાં પાસે કપિયા આવવા લાગે સારે તે લોભમૂર્તિ બની સહ્યજ બને છે ને ચાલતા પ્રવાહમાં તે પશુ વહેવા લાગે છે. સામાન્ય નિયમ તો આવેજ છે; પરંતુ લાતુદાસ કોઈ સામાન્ય પુરુષ નહોતા. સહયી ગદાં કામો કરવાનો નિશ્ચય રાખ્યો, અને તેને અનુસરીને લોભભોહાદિને વશ ન થતાં નિરાંકમને સલાચરણ કરવામાટે ઘણા દૃઢ ધૈર્યની આવશ્યકતા અનિવાર્ય છે, આલું સાત્ત્વિક ધૈર્ય લાતુદાસમાં હતું. વેપારમાં નફતાં વિઘ્નોની પરવાર રાખ્યા વિના તેઓ પોતાના વ્રતનેજ વળગી રહેતા. પ્રથમ તો તેમને નુકસાન આવવા લાગ્યું. દુકાન ગરાબર ચાલે નહિ. લેણદારો તકાદો કરવા લાગ્યા ને લોકો તેમની અવગણના કરતા, તેમજ પડોશના વેપારીઓ તેમની સહનિધાની મારકી કરવા લાગ્યા. આમ અનેક પ્રકારે લાતુદાસને વેપારથી ઘણું દુઃખ વેડવું પડ્યું.

સહનિધારૂપ તપથી કોઈનું ખરાબ થતું નથી, અસહયી કોઈનું કલ્યાણ થતુંજ નથી, અને સહનિષ્ઠ માણસો ઉપર જે વિષ્ણુએ આવે છે તે વધારે સમયસુધી રહેતી નથી. આ નિયમાનુસાર ત્રણ ચાર વર્ષ પછી પરિસ્થિતિ પલટાઈ ગઈ. અંતે સહનો વિજય થયો. લાતુદાસ મહાન ઈશ્વરભક્ત ને સહનિષ્ઠ પુરુષ છે એવી ખ્યાતિ સર્વત્ર ફેલાઈ ગઈ. આથી સૌ પ્રામાણિક વેપારી જાણી ઘણાં ઘરાકા તેમની દુકાને આવવા લાગ્યાં. શોખ વધેમાં લાતુદાસને ઘણું ધન મળ્યું ને તેમનું દારિદ્ર્યદુઃખ અદોષ થયું. બાળબચ્ચાનાં દુઃખો ટળ્યાં, ને તેમના શુદ્ધમાં લક્ષ્મીનો વાસ થયો ! (આશુ)

ત્રીર્જાનંદાશ્રમ-સમોર્ષાર

[માધ માસ]

શ્રીસદ્ગુરુમહાપૂજનઃ—ગતેમાસમાં શિવરાત્રિના દિવસે સૌ આનંદાશ્રમવાસીઓએ મળીને પૂજ્યપાદ શ્રીસદ્ગુરુદેવને મહાપૂજન કર્યું હતું, પથાર ભજનધૂન થયાં હતાં. રાત્રે પણ ભજનધૂન થયાં હતાં.

મુખ્યમેદઃ—૩. ૧૨-૦-૦ થી. ઉપેક્ષિત્વ કરણસિદ્ધિ—જૂનાગઢ. ૩. ૪૭-૦-૦ થી. શેઠ જમશેદજી પેતનજી ગાળવાળા-મહાત્મિમાં ડા. પારિજ્ઞાનભાઈને સ્વાં પૂજ્યપાદશ્રીનું મહાપૂજન થતાં પારસી બંધુઓતરફથી. ૩. ૨૦-૦-૦ થી દારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી.

લઘુરુદ્ધ તથા રુદ્રાભિષેકઃ—નામદાર દરબાર થી અમરાવાળા સાહેબતરફથી બે લઘુરુદ્ધ. થી. દારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. રુદ્રાભિષેક. થી. કરસનજી પ્રાણજીવન ઓઝા-વાંકાનેર. લઘુરુદ્ધ. થી. કરસનદાસ હરજી, લઘુરુદ્ધ. થી. સ્વ. ગંગાબેન, રુદ્રાભિષેક. થી. જયંતીલાલ લાલજીભાઈ જોખનપુત્રા-કુમસ, લઘુરુદ્ધ. થી. વિઠ્ઠલદાસ પ્રેમજી ખાર. લઘુરુદ્ધ. થી. ગોરધનદાસ-હીરજી-ચાંપરાજવરખા, રુદ્રાભિષેક. થી. ભાઈશંકર ધનજી દવે-ભાવનગર, લઘુરુદ્ધ. થી. વેલજી ડોસા-કરાંચી, રુદ્રાભિષેક. થી. કૃપાશંકર જ્વરામ ભટ્ટ, રુદ્રાભિષેક. થી. દારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી લઘુરુદ્ધ.

ભોજનઃ—૩. ૧૫-૧૩-૦ થી. મૂળશંકર નરભેરામ પડીયા-મુંબઈ. ૩. ૧૫-૭-૦ થી. ત્રિશુવનદાસ ખેતસી નિર્મળ-મુંબઈ. ૩. ૧૨-૨-૩ થી. ત્રિશુવન વિઠ્ઠલજી દવેના પુત્ર થી. રમણિકલાલનાં લગ્નપ્રમગે ભોજન. ૩. ૧૦-૧-૩ થી. વિઠ્ઠલદાસ પ્રેમજી-ખાર. ૩. ૧૦-૦-૦ થી. રામજી ખરાઉ-મુંબઈ.

થાળેઃ—૩. ૨-૮-૦ થી. કૃપાશંકર જ્વરામ ભટ્ટ બે યાળ. ૩. ૧-૪-૦ થી. સ્વ. જગદ બહેન-જોરાવરનગર. ૩. ૧-૪-૦ થી. હરખચંદ લક્ષ્મીચંદ શાહ-જૂનાગઢ. ૩. ૧-૪-૦ થી. દેવશંકર સ્વામજી ભડિરા. ૩. ૧-૪-૦ થી. પોપટલાલ તારાચંદ વકીલ-જૂનાગઢ. ૩. ૧-૪-૦ ડા. લક્ષ્મીશંકર લાલજી-ધોરાજી. ૩. ૨-૮-૦ થી. મૂળશંકર કાનજી વકીલ-ખીલખા. બે યાળ ૩. ૨-૮-૦ થી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ-ગાંગોરાળ બે યાળ. નામદાર દરબાર થી રાવતવાળાસાહેબ-ખીલખાસ્ટેટ. ૩. ૧-૪-૦ થી. જયંતીલાલ લાલજીભાઈ જોખનપુત્રા-કુમસ. ૩. ૧-૪-૦ ડા. નૌતમલાલ-ખીલખા. ૩. ૨-૦-૦ થી. મગનલાલ નારણદાસ-સનાવદ. ૩. ૨-૦-૦ વૈદ્યરાજ ગોપાલજી એમ. બી-ગોંડલ. ૩. ૧-૪-૦ થી. વિઠ્ઠલદાસ પ્રેમજી-ખાર. ૩. ૧-૪-૦ થી. ગોરધનદાસ હીરજી-ચાંપરાજવરખા. ૩. ૧-૪-૦ થી. ભાઈશંકર ધનજી દવે-ભાવનગર. ૩. ૨-૦-૦ ખત્રી રામજી જ્ઞેકલાલ-ભાવનગર બે યાળ. હા. થી. લા. ધ. દવે. ૩. ૧-૪-૦ થી. મોરારજી જીનલાલ-કરાંચીવાળાના સદ્ગત બંધુ દામેદરના કટ્યાણાયે. ૩. ૧-૪-૦ થી. વેલજી ડોસા-કરાંચી. ૩. ૧-૪-૦ થી. કસ્તુરબેન બામ-ખીલખા. થી. ચતુર્ભુજ ભીમજી દવે-ધોરખંદર (અર્પણ થયેલ રકમના બ્યાજમાંથી.)

અર્પણહીપકઃ—૩. ૧-૦-૦ થી. મૂળશંકર નરભેરામ-મુંબઈ. ૩. ૦-૬-૦ શેઠ હરખચંદ લક્ષ્મીચંદ શાહ-જૂનાગઢ. ૩. ૦-૧૨-૦ ડા. લક્ષ્મીશંકર લાલજી-ધોરાજી. ૩. ૧-૪-૦ થી. નજદાસ ત્રિશુવન જોશી-મોડીપરમડી. ૩. ૧-૦-૦ રાજ અનોપસંગ મહાપ્રજ્ઞ-પખાજી. ૩. ૦-૫-૦ થી. અનાંકર નાનજી જોશી-આનંદાશ્રમ. ૩. ૨-૧૦-૮ થી. વિઠ્ઠલદાસ પ્રેમજી

-ખાર. રૂ. ૧-૧૪-૦ શ્રી. ગોરધનદાસ હીરજી-ચાપિરાજી ચરખા. રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી. લાઈસંકર
ધનજી દવે-લાવનગર. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. વેલજી ડોસા-કર્ણાગી. રૂ. ૨-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહજી
પ્રતાપસિંહજી ઠાકોર-મુંબઈ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. મગનલાલભાઈ-જૂનાગઢ.

માંડળ-આનંદાશ્રમમાં ગત શિવરાત્રિના દિવસે તથા પાટાત્સવનિમિત્તે લાંના
ગુરુમંદુગ્રોતરકૃતી શ્રીસદ્ગુરુદેવનું પૂજન થયું હતું.

અહીંના શ્રીઆનંદાશ્રમના શ્રીદક્ષિણામૂર્તિ સનાતનધર્મ વિદ્યાલયના સદગત પંડિતજી
રઘુનંદનજીની ખાલી પડેલી જગ્યાએ પંડિત શ્રી. મગનલાલ રામજી જોશી, બનારસ
કવીન્સ કોલેજના સાહિત્યાચાર્ય મુખ્યાધ્યાપકતરીકે નિયુક્ત થયા છે.

જોરાવરનગરવાળા શ્રી. પદ્મશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદી તરફથી રૂ. ૧૬૭ કલશી
અંબાજીના ઉછેરમાં ઉપયોગાર્થે મળ્યા છે.

રૂ. ૩૦-૦-૦ શ્રી. અંબાશંકર લાઈસંકર ત્રિવેદી-જોરાવરનગરવાળા તરફથી બે માસના
ચોતાના ભોજન ખર્ચના મળ્યા છે.

—[૪૩]—

પરચુરણમેદ

[પૌષ માસ]

૦-૨-૦ શ્રી. દારકાદાસ ખેતસી-કર્ણાગી
મેદ

૦-૪-૦ „ દારકાદાસ ખેતસી. પૂજાપાના

૨-૦-૦ „ કેશવલાલ નેઠાભાઈ-મુંબઈ

૦-૮-૦ વિદ્યાર્થી દલપતરામ બહેચર

૦-૮-૦ „ ઈન્દ્રાશંકર ઉમાશંકર

૧-૪-૦ શ્રી. મૂળશંકર નરભેરામ-મુંબઈ

૧-૦-૦ „ કેશવલાલ મહાશંકર-ધોરાજી

૦-૮-૦ શ્રી. રમણિકલાલ ત્રિભુવન દવે

૦-૪-૦ „ કસ્તુરબેન-બીલખા

૧-૦-૦ „ મણિબેન-બીલખા

૨-૦-૦ „ દયાળસિંહજી લાલસિંહજી ઠાકોર-
જૂનાગઢ

૦-૨-૦ „ મણિબેન

૭-૮-૦ „ હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ
માંગરોલ હીસેખરના માસિક
જપ, યાજ્ઞ ને મેદના

૦-૪-૦ „ કરસનજી પ્રાણજીવન ઝોઝા
લઘુરૂપી મેદના

૧-૮-૦ „ કરસનદાસ હરજી-વડોદરા

૦-૬-૦ સ્વ. ગંગાબેન લીલુડા

૧-૦-૦ બ. કેશવશર્મા-ઉપલેટા

૦-૪-૦ શ્રી. દેવશંકર શ્યામજી

૩૮-૮-૦ મુંબઈ આનંદાશ્રમ મુચ્છુમંડળમાં
ગુરુમંદુગ્રોતરકૃતી મહરસંક્રાંતિના
દિવસે ગુરુપૂજનમેદના

૦-૨-૦ શ્રી. પ્રભુલાલ જીવરામ લહે-દાળીયા

૦-૫-૦ ચિ. અનંતપ્રસાદ અંબાશંકર જોશી

૦-૨-૦ પટેલ લલ્લુ જસા-નવાગામ

૨-૦-૦ શ્રી. મોહનલાલ મૂળજી-મુંબઈ

૦-૮-૦ „ જયંતિલાલ લાલજીભાઈ
જેબનપુત્રા-કુમસ લઘુરૂપના
પૂજાપો તથા મેદ

૨-૦-૦ „ રમણિકલાલ ત્રિભુવન દવેનાં લઘુ
પ્રસંગની મેદના

૦-૪-૦ દેવજી રૂઝા-જૂનાગઢ

૭૮-૧૪-૦ શ્રી. શેઠ રાજસી જીવરાજ-મુંબઈ
સાત્વિક માસિક દાનના

૦-૪-૦ શેઠ રાજસી જીવરાજભાઈ

૨-૦-૦ શેઠ પ્રાણલાલ ખુશાલચંદ-જૂનાગઢ

- ૦-૧૨-૦ શેઠ પ્રાણુલાલ ખુશાલચંદ-જૂનાગઢ
દૂધનિમિત્તે
- ૧-૦-૦ શેઠ હંસરાજ ગોવિંદજી-લીંછુડા
- ૧-૦-૦ પયુજી ભગવાનજી-બેસાણુ
- ૦-૬-૩ શકુર ગની-વિસાવદર
- ૦-૩-૦ મોજીદડ આનંદાગ્રમમાં આવેલી બેટના
- ૮-૦-૦ શ્રી. સદગત લાધિલાલ નાનાલાલ
યાત્રિક તરફથી માસિક યાજના
- ૧-૦-૦ શ્રી. હરિલાલ હરકીસનદાસ-મુખર્જી
- ૦-૪-૦ ,, રાજેન્દ્રપ્રસાદ ધોળકીયા-પાટણ
- ૦-૨-૦ પરચુરણ હા. શાસ્ત્રી જયશંકર ભટ્ટ.
- ૧૭-૮-૦ શ્રી. હર્યદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ
તરફથી જાન્યુઆરીના માસિક
જપ, યાજ ને બેટના
- ૧-૦-૦ ,, રમણિકલાલ ત્રિભુવન દવે તથા
તેમનાં ધર્મપત્ની
- ૧-૪-૦ ,, વિકૃલદામ જલદવજી ગાંધી-મુખર્જી
- ૨-૦-૦ એક ગૃહસ્થ-મુખર્જી
- ૧-૦-૦ શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી-જૂનાગઢ
- ૧-૦-૦ ,, દયાળસિંહજી લાલસિંહજી ,,
- ૦-૪-૦ લાધીબેન જૂનાગઢ
- ૧-૦-૦ સૌ. બમીબેન-જૂનાગઢ
- ૦-૮-૦ શ્રી. વિકૃલદાસ પ્રેમજી ખાર લઘુરદ્નો
પૂજપો ને બેટના
- ૫-૦-૦ ,, દેવચંદ હંસરાજ-ગરજ
- ૦-૬-૦ ,, ગોરધનદાસ હીરજી રૂઢાલિપેકની
બેટ તથા પૂજપાના
- ૦-૮-૦ ,, લાધશંકર ધનજી દવે-ભાવનગર
બેટ તથા પૂજપાના
- ૧-૪-૦ ,, વેલજી ડાસાભાઈ
- ૦-૧૨-૦ ,, વેલજી ડાસાભાઈ તરફથી રૂઢા-
લિપેકની બેટ તથા પૂજપો
- ૦-૨-૦ ,, કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ રૂઢા-
લિપેકના પૂજપાના

- ૩-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહ પ્રતાપસિંહજી તરફથી
પૂ. કૃપાનાથનાં વસ્ત્રો ધોવાના
સાણુમાટે
- ૦-૪-૦ ,, કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ
- ૪-૦-૦ શ્રી. ડાહ્યાભાઈ મંગળદાસ-જંબુસર
નિલદાનના
- ૧૨-૦-૦ શ્રી. મંગળદાસ માધવલાલ વ્યાસ
અમદાવાદવાળા તરફથી બે વસ્ત્રના
નિલદાનના
- ૧-૦-૦ શ્રી. ડાહ્યાભાઈ મંગળદાસ-જંબુસર
દૂધ પાવામાટે
- ૦-૪-૦ શ્રી. લાઈશંકર રૂઢનાથ-રાજકોટ
શ્રીઆનંદાગ્રમમાં શિવરાત્રિના પૂજન બેટના
નીચે પ્રમાણે:—
- ૧-૦-૦ શ્રી. અંબારાંકર લાઈશંકર ત્રિવેદી
- ૦-૪-૦ શાસ્ત્રી દયારામ મૂળજી
- ૦-૪-૦ શ્રી. અંબારાંકર નાનજી જોશી
- ૦-૨-૦ રામપ્રસાદ કૃપાશંકર ભટ્ટ
- ૦-૪-૦ શ્રી. હરસનદાસ હરજી
- ૦-૪-૦ ,, ત્રિભુવન વિકૃલજી દવે
- ૦-૪-૦ બેન મુખજીમા-ખીલખા
- ૦-૨-૦ વિ. જગનલાલ-ધાકા
- ૦-૪-૦ મણિબેન-ખીલખા
- ૧-૦-૦ વકીલ મૂળશંકર કાનજી-ખીલખા
- ૪-૦-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ બેતસી-કરાંચી
નિલદાનના
- ૦-૮-૦ ,, દ્વારકાદાસ બેતસી-કરાંચી
તરફથી લઘુરદ્નો પૂજપો તથા
બેટ
- ૩-૫-૯ પરચુરણબેટ હા. ધ. દલપતરામભાઈ.
(કાગળ માસની વિગત દેવે પૂજના સંક્રમાં જપાશે.)

Reg. No. B. 3087.

सने १९४५ ता. २५ मार्च

विज्ञप्ति

द्वितीय चैत्र सुद्धि (राभनवमी)
ता. २० श्री अप्रील ते शुक्रवारे सवारना
नत्रा स्या. या. १०११ थी ११११ वाजे
पूज्यपाद श्रीसद्गुरुदेवर्तु पोडशापचार
विधिपूर्वक महापूजन शोऽं द्वाभोदरदास
भाधवलठे भाधवलुवन हांदावाडी मुंजळ
४ श्री स्थले धरो.

लि. आनंदाश्रममुमुक्षुमंडण-मुंजळ

— [ॐ] —

श्रीआनंदाश्रम, नवापात्र (या. ग्रीसपा-इंडियावाड)
तरक्षी

प्रद. गर्तु धागिक भासिक पत्र

(Kathiawar-India)

आनंदाश्रम

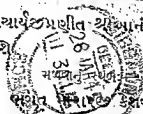
P. O. Billcha

श्री०

७५७ श्री. डॉल्स गुरांती सेवा
म. ३१५, विठ्ठलवाडी रोड, म. सलेन

करांतीमां—पूज्यपाद श्रीमत्तुराभरार्भा-आचार्यप्रणीत श्रीआनंदाश्रमनां
सर्वे पुस्तको नीचेना स्थलेधी पत्र मणी शकरो

ड. जेडीमल्लिकारंथी (सिध)

एक खेदजनक अवसान

सम्प्रेत ज्ञानावर्तु डे:—करांती निवासी गुरुभ्यु श्री. जेगम ज्यराजवाध गत.
द्वयन वदि ५ ते रविवारे अवसान पात्र्या छे. तेज्यो पूज्यपादधीना परम लकत हता-
ज्यपाद श्रीसद्गुरुदेव तेमना आत्माने शांति आपवा कृपा करो !

— [ॐ] —

વર્ષ ૧૩૩૫

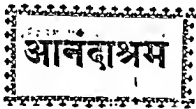
અધિકૃત ચેત્ર

અંક ૧૧

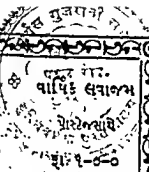
સંવત ૨૦૦૧

॥ ૐ ॥

॥ યતો ધર્મસ્તતો જયઃ ॥

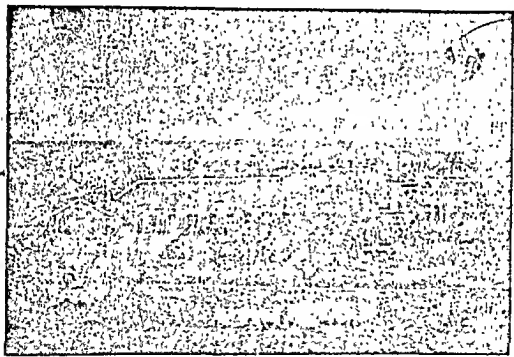

આનંદાશ્રમ

પરિચાલક

શિલિંગ ૨

શ્રીઆનંદાશ્રમ-નવગામ-પા. બીલખા

આનંદાશ્રમમેવદ્ મૂલો મવમીવિમજ્જનં મયિનામ્ ।

નિર્માવિનાયચરણં મસાદવામોઽપુનર્મૃત્યે ॥

સંસારીઓનાં પુનર્જન્મનાં ભયને નિવૃત્ત કરનાર આ આનંદાશ્રમના આદરધાપક શ્રીનાથભગવાનનાં ચરણકમળને અમર બોક્ષને મઠિ આરાધીએ હીએ.

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	“શ્રીસદ્ગુરુદેવરૂપી માલી ચરણે”.	૧૧૧
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૧૧૨
૩	શ્રીસનત્સુભતીયમ.	૧૧૩
૪	“માયા” પ્રાસંગિક.	૧૧૬
૫	“વંદેમાતરમ્”પત્રના તંત્રી શ્રીમાન શામલદાસભાઈના સદુદ્ધાર.	૧૧૭
૬	ગુરુભક્ત વીર દિલીપ.	૧૧૯
૭	શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર.	૧૨૦
૮	પરચુરણ ભેટ.	૧૨૧

—: ૦ :—

લવાજમસંબંધી જરૂરી નોંધ

કાગળની અસલ મોંઘવારીમાં ચાલુ વર્ષના આ અગિયારમો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે જે બંધુબહેનોનું લવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું લવાજમ જેમ બને તેમ વેળામ્મર મોકલી આપે એમ સ્મરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઈચ્છા ન હોય તેમણે અગાઉથી ના લખવા શ્રમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ ને ખર્ચમાં નકારું ઊતરવું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

નવું પ્રકાશન—“ નાથપ્રભુ ”-(જીવનમીમાંસા)

લેખક:—શ્રી. દયાળસિંહ દાલસિંહજી ઠાકર. પ્રકાશક:—શ્રી. ચંદ્રસિંહ—(ચુંબઈ)

મળવાનું સ્થાન:—આનંદાશ્રમ પો. બીલખા—(કાઠિયાવાડ) મૂલ્ય: ૦-૧-૬

આ પુસ્તિકાની ૪૦૦ (ચારસો) પ્રતો તેના લેખક તથા પ્રકાશક તરફથી..... આનંદાશ્રમને અર્પણ થઈ છે.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વ પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુળદાસ દેશાઈ, વેલ્લતભૂષણ-માંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી ભગવતસિંહજી ઇલેક્ટ્રિક વિદ્યા એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

માસિક મુદ્રક: પાર્શ્વ દેવળયંદ કાનજીભાઈ, ગોહલ.

શ્રીવક્ષિણામૂર્તિનાથસદ્ગુરવે નમઃ ॥

આનંદાશ્રમ

આનંદં વ્રક્ષણો વિદ્વાન્ ન વિમેતિ કુતશ્ચન ।

અર્થઃ—આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને બળુનાર કોઈથી પણ ભય પામતો નથી.
તૈતિરીય-ઉપનિષત્.

વર્ષ ૧૩૬૫]

સંવત ૨૦૦૧ અધિક ચૈત્ર

[અંક ૧૧/૩૧]

“શ્રીસદ્ગુરુદેવરૂપી માલી ચરણે”

રામ-હૈરવી-આચારી

સીંચ સુધારસ ધાર પ્રભુ ઐ! સીંચ સુધારસ ધાર. પ્રભુ ૦

દમ્ય થઈ આ ત્રિવિધ તાપે, મમ મન વેલકી સાર; . . .

જીવન એતું સ્નેહ સુધારસ, એ વિભુ શુદ્ધ થનાર. પ્રભુ ૦ ૧

જોરે! ચઢો પ્રભુ! કરવા એહને, લીલી લીલી કુંઝાર;

(તા) પ્રેમનાં વાદળ ગ્રેર પ્રભુ ઐ! ઝરમર ઝરમર ધાર. પ્રભુ ૦ ૨

(તા) નવપલ્લવ એ બની હરિયાલી, લલશે લહેરી મોજાર;

રંગબેરંગી ખીલી કુસુમે, અર્પે પરિમલ સાર. પ્રભુ ૦ ૩

પ્રેમ, ધરી પ્રભુ! પાપી રૂપાળી, સીંચી કૃપામૃત ધાર;

(તા) હાં તું સૂકાવે માલી કૃપાળુ! સચ્ચિલી વેલી આ વાર પ્રભુ ૦ ૪

મીઠું મીઠું સ્નેહનું સિંચન, સીંચ. ઐ માલી! ઉદાર;

નાગ અમ્મરું જીવન વહાલા, પ્રેમ પિયુષની ધાર પ્રભુ ૦ ૫

“શ્રીનાગનાથાશ્રમ, બખરલા.” કૃપામૃતાભિલાષી નાગ (આત્મપ્રકાસ)

(૧૧) છુપી “હું બ્રહ્મ-તું બ્રહ્મ”ની વાચાળતા, હૃદયના દાહનું શમન કરતી નથી, પણ શ્રીસદ્ગુરુપરમાત્માની કૃપાદૃષ્ટિ કરતું કૃપામૃતજ, રમન કરી શાંતિના મોકતા કરે છે.

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથભગવાન]

સમજી મનુષ્યાએ પરનિઠારૂપ ને કટુભાષણરૂપ હિંસાથી બચવામાટે પણ બહુ જાગૃતિ રાખવી જોઈએ.

તમે અંતરાત્મામાં તમારા મનને જોડી વિશ્રાંતિ આપશો તેટલો તમને વિશુદ્ધાનંદનો વધારો અનુભવ થશે. વિશુદ્ધાનંદની ને શાંતિની પરાકાષ્ઠા તેજ મેલે છે.

અંતઃકરણમાં સંવિધાનંદરૂપે સ્ફુરતા આત્મસ્વરૂપમાં જીવને અભેદભાવે વિશ્રાંતિ આપી તથા દશવતું વિસ્મરણ કરતા રહી પ્રસન્ન રહેશો.

શ્રીમંત રાજ દેવને, જે સુખ અગમ જણાય;

તે શાંત સુખ જોળવી, રેજો સુખી સદાય. ૧

ગાયત્રીનો જપ કરતી વેલા કાંતો સૂર્યમંડલના અવિષ્કાતા સૂર્યદેવમાં, વા સૂર્યદેવમાં રહેલા અંતર્યામીમાં, વા સૂર્યમંડલે શેકેલા શુદ્ધચેતનમાં પોતાનું મન જાપકે (જપ કરનારે) પોતાના મનની યોગ્યતા વિચારીને જોડવું જોઈએ.

સંધ્યાવેલા વા ગાયત્રીનો જપ કરતી વેલા ચોવીશ મુદ્રાઓ કરવાની અગત્ય વૈદિક રીતે નથી. તંત્રને મતે તે વિધાન છે. એ મુદ્રાથી પ્રાણના બલનો કાંઈક અંશે વૃદ્ધિ થતી હશે એમ જણાય છે.

ગાયત્રીનું આચાહન તાંત્રિક છે. તે (ગાયત્રી) સૂર્યની શક્તિ છે, એમ સમજીને તેનું આચાહન કરાય તો ધ્યાનની સાથે તેનો વિરોધ આવતો નથી. જપ-કાલે આચાહન કરવાનું હોતું નથી, તેથી તેનો ધ્યાનની સાથે વિરોધ આવતો નથી.

શ્રદ્ધા, ઉમંગ, વ્યવસ્થા ને સદામહામાં વધારો કરો અભ્યાસ કરતા રહેવાથી પરમાર્થનાં સાધનોનું સારી રીતે અનુક્રાન કરી શકાશે, અને તેમાં આગળ વધી શકાશે. સામાન્ય ઇચ્છાથી નિયમિત અભ્યાસ કરી શકાતો નથી, પણ ઘણીજ દૃઢ ઇચ્છાથી અભ્યાસ નિયમિત રીતે કરી શકાય છે.

અજ્ઞાવિચારમાં પરમાદર રાખવાથીજ તે વિચાર હૃદયમાં સ્થિર થવા લાગશે. પરમાત્મા, સત્યાજ્ઞ ને સદ્ગુરુ એમની અભિમુખ મનોવૃત્તિ રાખી તેમની આજ્ઞાનું ઉમંગથી પરિપાલન કરવાથી મનની યોગ્યતા ઉત્તરોત્તર વધવા લાગશે.

ઉપરાઉપર પૂરક કરવાનો સ્વભાવ રાખી, તથા પ્રીતિપૂર્વક પરમાત્માનું ધ્યાન કરતા રહી, મનની વ્યાકૂલતા દૂર કરી તેને સુપ્રસન્ન રાખશો. એ તપ વિધાને ફર કરશે.

ઉદ્યોગી, પ્રામાણિક ને આચંતવાળા મનુષ્યને તેના યોગ્ય ધંધામાં પ્રજ્ઞ અવશ્ય સાહાય્ય કરે છે. મુંઝાવાથી તનમનનું બળ ક્ષીણ થાય છે માટે મુંઝવણનો ત્યાગ કરી પરમાત્મા જે કર્તવ્ય સૂચવે તેમાં પ્રવૃત્ત થશો.

ભવિષ્યના પ્રતિકૂલ વિચારો બહુ ન કરતાં વર્તમાન પરિસ્થિતિનો વિચાર કરી જે યોગ્ય હોય-તે કરવાનું છે.

અચારનવાર બંને નાકથી પૂરક કરતા રહીને તથા અવકાશાનુસાર થોડી થોડી મિનિટો કે સેકન્ડો મનને પરમાત્મામાં જોડવાનો પ્રયત્ન કરીને મનની ચંચલતા નિવૃત્ત કરી શાંતિમાં વધારો કરશો. (ચાહું)

શ્રીસનત્સુજાતીયમ્ (શ્રીશાંકરભાષ્યસમેત)

[અનુવાદકઃ શ્રી. મહારાણીદાસ ગોહલદાસ દેશાઈ-વેદાંતભૂષણ]
(અનુસંધાન ગત અંકના પૃષ્ઠ ૧૦૨થી)

उमौ च देवौ पृथिवीं दिवं च दिशश्च भुवलं भुवनं विभर्ति ।

यस्माद् दिशः सरितश्च स्रवन्ति यस्मात्समुद्रा विहिता महान्तः ।

योगिनस्तं मपश्यन्ति भगवन्तं सनातनं ॥ ૨૪ ॥

જેને પાતાપણુનો પ્રકાશ હોય એટલે જેને હુલાવ હોય અને તેથી જેને કતિભાવ તથા ભ્રાંતિભાવ હોય તે દેવ કહેવાય.

જેને પાત હોય એટલે જેને તત્ત્વપણું હોય તેનેજ પાતાપણું હોય.

બ્રહ્મ એકજ તત્ત્વપદાર્થ એટલે ખરે પદાર્થ હોવાથી એક બ્રહ્મનેજ તત્ત્વપણું એટલે ખરાપણું હોય અને તેથી એક બ્રહ્મનેજ પાતાપણું હોય

પણ બ્રહ્મ એકજ ને અદ્વિતીય હોવાથી તેને આભાવનો પ્રસંગ ન હોય અને તેથી આભાવની અપેક્ષાએજ જેનો પ્રસંગ હોય તે હુલાવ પણ બ્રહ્મને ન હોય.

છતાં માયામાં અધિષ્ઠાન થતાં બ્રહ્મને માયામાં આભાવનો પ્રસંગ થાય ને તેથી તેની અપેક્ષાએ બ્રહ્મને પાતાને વિષે પાતાપણુનો એટલે હુલાવનો પણ પ્રસંગ થાય

માયા તત્ત્વપદાર્થ એટલે ખરે પદાર્થ ન હોવાથી માયા કહેવાય છે.

એવી માયામાં અધિષ્ઠિત થવાથી બ્રહ્મને વિષે વસ્તુતાએ એટલે ખરેખર કોઈ ક્રિયાનો કે સંપર્કનો પ્રસંગ ન થાય

અને તેથી બ્રહ્મનેવિષે આભાવનો કે હુલાવનો પ્રસંગ પણ વસ્તુતાએ એટલે ખરેખર ન થાય.

તેથી માયામાં અધિષ્ઠિત થતા બ્રહ્મને વિષે આભાવનો તથા હુલાવનો જે પ્રસંગ થાય છે તે વસ્તુતાએ એટલે ખરેખર નહિ પણ માયિક સમજવો.

માયામાં અધિષ્ઠિત થતાં પાતાને વિષે જેને પાતાપણું એટલે હુલાવ થાય છે તે બ્રહ્મ પાતાના સ્વાભાવિક સામર્થ્યવડે સંપન્ન હોવાથી ઈંદ્રિય કહેવાય છે

અને માયાના કાર્યભૂત મહાભૂતોમાં તથા મહાભૂતોના કાર્યભૂત વિવિધ રૂપોમાં અધિષ્ઠિત થતાં પાતાના પાતાના વિસ્મરણપૂર્વક તે તે મહાભૂતોમાં તથા તે તે ભૌતિક રૂપોમાં બ્રહ્મને પાતાપણું થાય છે

એમ થતાં તેને તેના સ્વાભાવિક સામર્થ્યનો લોપ થાય છે અને તે તે મહાભૂતોને અનુરૂપ અથવા તે તે ભૌતિક રૂપોને અનુરૂપ જીવન તેને જીવવાનું હોવાથી તે તે મહાભૂતોમાં અધિષ્ઠિત તથા તે તે ભૌતિક રૂપોમાં અધિષ્ઠિત બ્રહ્મ જીવ કહેવાય છે

પણ એવી રીતનું એટલે માયિક પણ જેને પાતાપણું હોય તે એવા જેજ દેવો છે જેમાંના એક ઈંદ્રિય છે અને બીજો જીવ છે.

આ બંને દેવો જેવા છે તેવા મૂળથીજ હોય છે એમ નથી.

માયાના સંપર્કથી એ બંને દેવો બ્રહ્મમાંથીજ ઉત્પન્ન પામે છે અને માયાનો સંપર્ક મરતાં પાછા બ્રહ્મમાંજ એકતા પામે છે.

તેથી સ્થિતિસમયે તેઓ બંને દેવોની સ્થિતિનો આધાર પણ બ્રહ્મજ હોય છે. પ્રાણિપદાર્થોના આધારભૂત પાતાળથી પૃથ્વીપર્યંતના લોકોની સંજ્ઞાવાળી પૃથિવી અને પૃથિવીથી ઉપરના લોકોની સંજ્ઞાવાળું સ્વર્ગ એ એ પણ જેવાં છે તેવાં મૂળથીજ છે એમ નથી.

તેઓ બંને પણ બ્રહ્મમાંથીજ માયાવડે ઉપજે છે અને પાછાં બ્રહ્મમાંજ અગ્નિપાર્થ જાય છે.

તેથી સ્થિતિસમયે તે બેની સ્થિતિનો પણ આધાર બ્રહ્મજ હોય છે.

આ દિશાઓ પણ જેવી છે તેવી મૂળથીજ છે એમ નથી.

દિશાઓ પણ માયાવડે બ્રહ્મમાંથીજ ઉત્પન્ન થાય છે અને પાછી બ્રહ્મમાંજ સમાઈ જાય છે.

તેથી સ્થિતિ સમયે પણ દિશાઓનો આધાર બ્રહ્મજ હોય છે.

એમ આ જગતરૂપ સંપૂર્ણ જીવન જેમાં સમગ્ર લોકો વસી રહેલાં છે તે પણ જેવું છે તેવું મૂળથીજ છે એમ નથી.

આ સંપૂર્ણ જીવન પણ બ્રહ્મમાંથીજ ઉત્પન્ન પામે છે અને પાછું બ્રહ્મમાંજ સમાઈ જાય છે.

તેથી સ્થિતિસમયે આ જીવનનો પણ આધાર બ્રહ્મજ હોય છે.

જે દિશાઓની અંતર્ગત આ વિવિધજીવન સ્થિતિ કરી રહેલું છે તે દિશાઓ પણ જેવી છે તેવી મૂળથીજ છે એમ નથી.

તે દિશાઓ પણ બ્રહ્મમાંથીજ ઉત્પન્ન ઉપસ્થિત થયેલી છે તથા અંતે પાછી બ્રહ્મમાંજ સમાઈ જાય છે.

તેથી સ્થિતિસમયે તે દિશાઓનો આધાર પણ બ્રહ્મજ હોય છે.

જે આ વિવિધ નદીઓ વહી રહી છે તે પણ જેવી વહી રહી છે તેવી મૂળથીજ વહી રહી છે એમ નથી.

તેઓ પણ સર્વ બ્રહ્મમાંથીજ વહેતી થયેલી હોય છે અને અંતે પાછી બ્રહ્મમાંજ ભળી જાય છે.

તેથી સ્થિતિસમયે સર્વે નદીઓ પણ એજ બ્રહ્મને આધારે વહેતી રહેલી હોય છે.

જે આ મોટા મોટા સમુદ્રો ઘુબવે છે તેઓ પણ જેવા છે તેવા મૂળથીજ છે એમ નથી.

તેઓ પણ સર્વે બ્રહ્મમાંથીજ માયાવડે નિર્માણ પામીને ઘુબવતા થયેલા હોય છે અને અંતસમયે પાછા બ્રહ્મમાંજ વિસાઈ જાય છે.

તેથી સ્થિતિસમયે પણ બ્રહ્મનેજ આધારે તેઓ ઘુબવતા હોય છે.

એમ આ છવ અને ઈશ્વર એવી સંજ્ઞાવાળા બંને દેવો, પૃથિવી અને સ્વર્ગ એવી સંજ્ઞાવાળા સર્વે લોકો, જે દિશાઓની અંતર્ગત આ સંપૂર્ણ જગતરૂપ જીવન સમાઈ રહેલું છે તે દિશાઓ, આ સંપૂર્ણ જગતરૂપ જીવન, આ લોકોની દિશાઓ, નદીઓ અને મોટા સમુદ્રો એ સર્વે બ્રહ્મમાંથીજ માયાવડે ઉપસ્થિત થાય છે.

સ્થિતિસમયે બ્રહ્મનેજ આધારે સ્થિતિ કરી રહે છે અને અંતસમયે પાછાં બ્રહ્મમાંજ અંતર્ધર્મ થાય છે છતાં તેમનું ઉપસ્થિત થવું, તેમનું સ્થિતિ કરી રહેવું તથા પાછું અંતર્ધર્મ પામવું માયાવરૂં થતું હોવાથી બ્રહ્મ તે। મૂળસ્વરૂપે જેવું શુદ્ધ એટલે સ્વચ્છ હોય છે તેવુંજ સર્વ સમયે રહે છે. તેમનાવડે અદ્ય અંશમાં પણ મલિન થતું નથી.

માયાવડે જીવ થયેલા સર્વે જીવોના ભૌતિક દેહના અંગુશ જેવડા હૃદયમાં તેમના આત્મારૂપે એટલે ખરા સ્વરૂપરૂપે રહેલું હોવાથી સર્વે જીવોના ભૌતિક દેહના અંગુશ જેવડા હૃદયમાં રહેલો તેમનો અંગુશ જેવડો આત્માજ બ્રહ્મ છે.

તેથી જ જીવ પોતાના અંગુશ જેવડા એ આત્માને જાણે તે માયિક એવા જીવભાવથી છુટીને પાછો પોતાના મૂળ સ્વરૂપભૂત બ્રહ્મભાવને પામી રહે.

પોતાનાજ આત્માને એટલે પોતાનાજ ખરા સ્વરૂપને જાણવું એ જીવને સ્વાભાવિક હોવાથી આપાસ ઉપજવનારૂં નથી.

પણ પોતાના ભૌતિક દેહમાં પોતાપણું રૂઢ હોવાથી જીવ અનાયાસ પોતાના આત્માને એટલે પોતાના ખરા સ્વરૂપને પણ જાણી શકતો નથી.

પોતાના ભૌતિક દેહમાંથી પોતાના પોતાપણાને સિધ્ધિ કરીને જીવે પોતાના અંગુશ જેવડા હૃદયમાં રહેલા હોવાથી જીવને અંગુશ જેવડા જાણતા પોતાના આત્મા સાથે એટલે પોતાના ખરા સ્વરૂપ સાથે પોતાનો યોગ સાથે તે જીવે પરમાર્થદૃષ્ટિથી નિત્ય સનાતન એવા તથા વ્યવહારિક દૃષ્ટિથી ઈશ્વર એવા બ્રહ્મને પામી શકે.

બીજા જેઓ પોતાપોતાના ભૌતિક દેહમાંજ પોતાના પોતાપણાને રૂઢ કરી રહેનારા છે તેઓ તે નિત્ય સનાતન અને ઈશ્વર એવા બ્રહ્મને જાણી પામવા સમર્થ થતા નથી.

શ્રીશાંકરભાષ્યમ્

સર્વમિદં બ્રહ્મણઃ સ્ફાશાદ્દુદ્ભૂતં તત્રૈવ હીયત રાયુકં તદેવવિષ્ણોત્સુ-
માવિત્તિ ॥

આ સર્વ બ્રહ્મમાંથીજ ઉદ્ભવ પામે છે તથા પાછું બ્રહ્મમાંજ લય પામે છે એમ જે દેહું તેને ઝમ્તો ॥ એમ આ શ્લોકવડે વધારે સ્પષ્ટ કરે છે.

તેથી જીવેશ્વરી શુદ્ધ બ્રહ્મકર્તૃ વિમર્તિ ।

જે દેવોને એટલે જીવને તથા ઈશ્વરને સ્વચ્છ એટલે મૂળ સ્વરૂપે માયારહિત બ્રહ્મ માયાવડે ઈર્તાભાવવાળું થઈને ધારણ કરે છે એટલે જીવના તથા ઈશ્વરના આધારરૂપ થાય છે.

યસ્માદ્ બ્રહ્મણઃ સ્ફાશાદ્ દિશ ઉત્પચન્તે ।

જે બ્રહ્મમાંથી દિશાઓ ઉપજે છે તેજ બ્રહ્મ તે દિશાઓની સ્થિતિ સમયે દિશાઓના આધારરૂપ થઈને તેમને દિશાઓરૂપે રહાવી રાખે છે એમ અન્ય સર્વના પ્રસંગમાં જાણી લેવું.

પતસ્વૈવાક્ષરસ્ય પ્રશાસને ગાર્ગિ સૂર્યચંદ્રમસો વિચૃતૌ તિષ્ઠેત્ત્વમિતિ શ્રુતેરર્ચઃ
મતિપાદિતઃ ॥ ૨૪ ॥

આ અવિનાશી બ્રહ્માનાજ આધારવડે આ સૂર્ય તથા ચંદ્ર સૂર્યરૂપે તથા
ચંદ્રરૂપે ધારણ કરાયા છતાં આ અવિનાશી બ્રહ્માનાજ શાસનમાં તેઓ બંને
તેમની તે તે રૂપમાં સ્થિતિ સમયે સ્થિત છે. આ શ્રુતિનાજ અર્થનું આ
શ્લોકવડે પ્રતિપાદન કરેલું છે. (ચાલુ)

—[*]—

માયા*

[લેખક: શ્રી. સોરાબજી ખ. ઉમરીગર]

સ્વપ્નમાં જડ અને ચેતન પદાર્થો નથી છતાં જણાય છે; તેને ભેનારા અને
ભોગવનારા આપણે પણ સ્વપ્નમાં મિથ્યા ઉઝા થયા હોઈએ છીએ. સ્વપ્નદિવસી અનેક
પુણ્ય અને પાપ કર્મો કરાય છે, પણ જગ્યા એટલે આ બધો ખેલ ખતમ થાય છે
તેની રીતે જગત્ પણ સ્વપ્નજ છે. આ જગત્ દેહ પણ સ્વપ્નદેહજેવો કલ્પિત
અને મિથ્યા છે. જેવડે જીવ કલ્પિત જગતને જુએ છે, ભોગવે છે, અને પોતે અનેક
પુણ્ય અને પાપ કર્મો કરે છે એમ પોતે માને છે, એટલે પોતાનામાં તેનો આરોપ
કરે છે. આ કલ્પિત દેહ અને કલ્પિત જગત્ જેનું અધિગ્રાહ ચિદાકાશ છે, તેને અગ્રાની
સમજતો નથી. તે તો આધારને ભૂલી આધેયને ભેયા કરી તેનેજ ખડું માને છે.
આપણું વાસ્તવિક સ્વરૂપ તો અચળ અને નિર્વિકાર છે; તેમાં આપણે પોતેજ ખોટી
કલ્પનાથી દેહ અને જગત્ ઉઝાં કર્યા છે, અને પાપપુણ્યનો આરોપ પણ આપણે
હાથેજ મૂક્યો છે.

જેમ સીનેમાંમાં લુલ્લ લુલ્લ ખેડો થાય છે, તેમ પ્રત્યેક માણસની જિંદગીમાં
દરરોજના બે ખેલ થાય છે; એક સ્વપ્નનગરનો ખેલ અને બીજો જાગૃતનગરનો ખેલ.
વચમાં જરા Interval એટલે અવકાશ મળે છે, જેને આપણે સુષુપ્તિ નામે જોળખીયું.
માયાનો પતિ તે મહેશ્વર કહેવાય છે. આ જાગૃત પાસે ત્રણ વસ્તુઓ છે. પહેલી વસ્તુનું
નામ દેશ, બીજી વસ્તુનું નામ કાળ, ત્રીજી વસ્તુનું નામ વસ્તુ-પદાર્થ.

આ ત્રણે વસ્તુ એકમેકની ઉપર આધાર રાખે છે. આ ત્રણ વસ્તુમાંની કોઈપણ
એક વસ્તુ ન હોય, તો ખેલ ચાલે નહિ, જગતનો અગ્રાનરૂપી “સીનેમા શો” બંધ
થઈ જાય. જે ગ્રાની છે તેને આ સીનેમા જેવો ગમતો નથી; તે તો એમ સમજે છે
કે આ ખેલ તો અગ્રાની દાદીમૂછાળા જાળકોમાં છે. જગતરૂપી નાટકશાળામાં ચાલતા
ખેલની ટીકીટનો ભાવ રૂપિયા, આના ને પાઈમાં નથી. માત્ર અગ્રાનરૂપી ટીકીટ ધરાવો
તો જ આ ખેલ આપણે જોઈ શકીએ છીએ. અગ્રાનરૂપી ટીકીટ બે ગુમાની દેશો તો
રોજના બે ખેલ બતાવવામાં આવશે નહિ. પણ સીનેમાનો માલિક મહેશ્વર આપણને
“દેશ પરિચ્છેદ, કાળ પરિચ્છેદ અને વસ્તુ પરિચ્છેદરૂપી” સીનેમાના કમ્પાઉન્ડની બહાર
દાદશે, અને કહેશે કે:—

“તુમારા ધામ તો રામ, જ્યાં ધરો મુંદ તો મોરો;

કી રહીમ-રામ હો તુમ, તુમહી તો ખુદ ખુદ હો.”

એટલે તમારુ ધામ તો રામ છે. એ મૂળસ્વરૂપ તરફ નજર ફેરવી લુગો, એટલે જણાશે કે રહીમ અને રામ તમેજ છે, તમેજ એવે પરમાત્મા છે.

ચાલી તો મહેશ્વરની કળા-માયાને પીછાણે છે. તે તો “દેશ, કાળ અને વસ્તુ” એ ત્રણે ચીજનું પોતાની માનસિક પ્રયોગશાળામાં બારીકમાં બારીક અવલોકન કરે છે. પહેલાં તો તે પૂછે છે, કે દેશ કાણે ઉત્પન્ન કર્યો, ક્યારે ઉત્પન્ન કર્યો, તેને જોનાર કાણુ, અને તે ક્યાં છે? દેશની ધડી કેમ કરવી તે ચાલી જાણે છે. પછી બીજી ચીજ “કાળ” છે. કાળને ઉત્પન્ન કરનાર કાણુ, કાળની ઉત્પત્તિ ક્યાંથી થઈ, અને તે કાણે જોઈ. કાળ કોના ઉપર આધાર રાખે છે? કાળની ધડી કેમ વાળવી એ બધું તે સમજે છે. હવે ત્રીજી વસ્તુ “પદાર્થ” છે. એ પદાર્થને ઉત્પન્ન કરનાર કાણુ, ક્યારે ઉત્પન્ન થયો, અને કઈ જગાએ ઉત્પન્ન થયો?

પ્રથમ વક્ષ કે પ્રથમ બીજ? વૃક્ષ વિના બીજ આવેજ ક્યાંથી? ને બીજ વિના વૃક્ષ ઊગેજ કેમ? આમ માન્યે અનવરથાજ થાય.

જેમ વજ્રમાં તાણો, વાણો અને રેશ આતપ્રોત થઈને રહેલાં છે, તેમ માયારૂપી વસ્ત્રમાં “દેશ, કાળ અને વસ્તુ” આતપ્રોત થઈને રહેલાં છે. એ માયારૂપી વજ્રને વીરો કરી દો, અને ચિગ્દશરૂપી નક્કર જમીન પર રિયત રહો. માયાની આંદીધુડીના છાંદમાં સાપેક્ષનાદ-અનિર્વચનીયનાદ સમજવો બહુ જરૂરી છે. માયાનો પડો ખરી જાય તો ભગવદ્કાણુ બંધ થઈ જાય.

આ કાર્યને સિદ્ધ કરનારા માર્ગપર આપણને ભગવત્પારે મૂક્યા છે, અને મને દદ શ્રદ્ધા છે કે આપણને ને માર્ગ મળ્યો છે, તેથી આપણે નિશ્ચિત આપણા મંત્રમંત્ર પામીશું.

—*—

“વંદેમાતરમ્” પત્રના તંત્રી શ્રીમાન શામલદાસમાઈના સદુદ્ધાર*

આપને જાણીતે આનંદ થયો, અને મને કહેતાં ગૌરવ આવે છે કે હું ન્યારે આઠ નવ વર્ષનો નાનો બાળક હતો ત્યારે મારા વડિલ પિતાશ્રી સાથે આનંદાશ્રમ-ખીલખા કુંડુંબસાથે ગયો હતો.

મારા પૂજ્ય પિતાશ્રી શ્રીમન્નાથપાદના અનન્ય ભક્ત હતા.

અમારી સમગ્ર પૂજ્યતાનું કેન્દ્ર અમારા પિતાજી હતા, ને અમારા પિતાજીના પૂજ્યને

* સામાન્ય નિયમ પ્રમાણે મુંબઈનું શ્રીઆનંદાશ્રમ-સુમુક્ષુમંડળ માધવલુવન કાંદાચડીમાં પ્રતિ રવિવારે સાંજના પાંચથી ૭ વાગ્યાના સમયે મળે છે, ને સત્સંગ પૂજન આદિનો સાત લે છે.

ગત અધિક ચૈત્ર માસની ગત શુકલ પંચમી ને રવિવારે સાંજે નાસિક દેવાસમાધવાળા સ્વામી શ્રીઅખંડાનંદજી મહારાજે “તત્ત્વમસિ” એ મહાવાક્ય ઉપર ધણું મનનીય વ્યાખ્યાન આપ્યું હતું, તે પછી “વંદેમાતરમ્” પત્રના પત્રકાર શ્રી. શામલદાસમાઈએ પોતાના ખરા હૃદયના ઉપરના ઉદ્ગારો સંલગ્નાવી સુમુક્ષુમંડળને શ્રીમન્નાથ ભગવત્પાદના સંસ્મરણમાં તરંગાળ કર્યા હતા, અને સાંજીને સુમુક્ષુમંડળે ઉડી પ્રેરણા ગ્રીહી હતી.

સ્થાને વિરાજેલા શ્રીસદ્ગુરુદેવ અમારી અનેકશુભ પુન્યતાનું સ્થાન હતું. તે સમયે તો અત્યોશીનું આનંદાશ્રમ મોટાંમાં મોટું આનંદનું સ્થાનજી અર્થ પાડ્યું હતું. તે સમયે બરમતમાં આશ્રમના બગીચામાં થોડું તોફાન ફરીએ, કે થોડાં પુષ્પો કે પત્રો તોડીએ તે સમયે બાર્ડની ફરિયાદ શ્રીભગવતપાદ પાસે જાય, સારે થોડી પાણીની ડાલો કુવામાંથી ખેંચવ શિક્ષા અમને થતી, તે શિક્ષાથી જે આનંદ થતો તે વર્ણવવાની મારી શક્તિ નથીજ. તે થોડાં દિવસનું જીવન પણ આજે મારા જીવનમાં ચનગનાટ મચાવી જાય છે.

ધાર્મિકતામાં સમગ્ર હિંદ જ્યારે એક બાવિ માતાની પેઠે સંક્રાંતિકાળની વ્યથા વેડી હતું, સારે ગુજરાતકાઠિયાવાડનું ધાર્મિક જીવન તો હ્રાસપ્રાપ્ત અર્થ ગયું હતું. પ્રાચીન શિક્ષણના કૃત્રિમ ચળકાટે એક બાબત ધર્મને ગંભીરતા માંડ્યો હતો; સારે મેકોલેની શિક્ષણપ્રથા દેશને બધી વાતે શુભાગી માનસ દેવા માંડ્યું હતું. આમાંથી દેશને બચાવવા ધણા પ્રયત્ન થતા હતા. આવેજ સમયે કાઠિયાવાડના એક નાને ગામડે ભગવતપાદનું પ્રાદર્ય થયું, બૌદ્ધ પછી સાર્વદેશિક-ધાર્મિક, રાજકીય, સામાજિક ક્રાંતિકરનાર ભગવાન શ્રીશંકરાચાર્યજી પછી એ હજાર વર્ષે સાર્વદેશિક ક્રાંતિકાર ભગવાન નાથપાદનો જન્મ થયો.

ધાર્મિકતા માત્ર અરણ્યમાં સંચરતા સંન્યાસિ-સાધુના મંડળમાંજ હોય, ધાર્મિક તીર્થો ને યાત્રાનાં ધામોમાંજ હોય, ધાર્મિકતા યાત્રા યત્નો ને જપતપમાંજ હોય એમ નહિ; ખરી ધાર્મિકતા માનવજીવનમાંજ વ્યવહારના નિશ્ચિત હુરધારાવાળા માર્ગમાંજ હોય. શ્રીમન્નાથપાદે પોતાના જીવનદર્શનથી જનતાસમક્ષ દેખાડી આપ્યું. જગત્માંથી ભાગે સંન્યાસમાર્ગે ચડીને નહિ પણ વ્યવહારમાં ચડીને સુક્ત થવાની કળા ભગવતપાદે આપણને દર્શાવી સુક્તાહારવિહાર ને સુક્તસ્વનાવબોધ-કલા ને ધડીની ગણતરીએ નહિ, પણ મિનિટ-સેકન્ડની સરાણે ચડાવી આપણી સમક્ષ દેખાડી દીધો. વ્યવહારજીવનની અટપટી આંટીધુંટી નાથપાદે પોતાનાજ જીવનથી આપણી પાસે ઉઠેલી દેખાડી.

આમ હોવા છતાં ધાર્મિકતાના પ્રાણ જેવી અધ્યાત્મવિદ્યાને પોષતું ઉચ્ચમાં ઉચ્ચ સાહિત્યકલાસંતાન પટપર આટલું વિપુલ કોષ્ટિ આપ્યું હોય તો શ્રીમન્નાથ ગુરુદેવજી. એ ગીતા તો જ્ઞાનેશ્વર કે લોકમાન્યતિલકની ગીતાના જેટા જેવી, ને ઉપનિષદો, બ્રહ્મસૂત્રો, ચેદર્શન, હજી તો બીજી ભાષામાં તેની સાથે સરખાવવા માટે જડવાં પણ કઠણ છે. વ્યવહાર પરમાર્થ શોધવાની કળા શિખવનાર આ એકજ મહાપુરુષ થયા.

પ્રભુદર્શનનો જે મહાવેગ ભૂતકાળમાં ધ્રુવ-પ્રહલાદને થયેલો, ને જે વેગ ભગવદ્ગદેવે એ હજાર વર્ષપર અનુભવેલો, એવા મહાવેગને પ્રકટાવી દિમાલયના દિમાન્ધાદિત ઉગિરિશ્રંગપર આ મહાપુરુષે એ મહાસત્યનું-મહાન્યોત્પત્તિનું પ્રત્યક્ષ દર્શન કર્યું. એને પરિણામે આ કૃતકૃતતા એમણે સુક્ત હસ્તે જગતને આપવાનો નિર્ણય પણ તુરત સાંજ કર્યો.

“તીર્ત્વા સ્વયં સીમમવાર્ણિવં જનાઞ્ચદેહુનાન્યાનપિ તારયન્તિ ॥”

ભયંકર-ભવસમુદ્રના પરમપારને પામી કોઈ પણ હેતુ વિના તેમાં ડૂબેલાને તારવાનું મ કાર્ય આરંભ્યું.

મને મારા જીવનમાં જે પ્રકાશ મળ્યો છે તે મને ઉપરના ઉદ્દગારે કદાવે છે, એટલું નહિ પણ મારી સમગ્ર જીવનપ્રવૃત્તિમાં મારા જીવનના એક માર્ગદર્શક હું ભગવતપાદને માનું ! હું તો એટલેસુધી શ્રદ્ધા સેવી રહ્યો છું કે જેમ પારસ લેખકને સોનુંજ માત્ર બનાવે

તેમ નહિ પણ જેમ પારસમણિ બનાવતી હોય તેમ ભગવત્પાદનું શિક્ષણામૃત અનેક ભગવત્પાદ
શુરુદેવની વિશ્વતિઓ પ્રકટાવશે. દીપમાં દીપ પ્રકટે તેમ ભગવત્પાદરૂપ મહાન્યોતિમાંથી ન્યોતિ
પ્રકટશે. વધારે શું કહું? મારા જેવા જ સુધન્ય ઉદ્ધારો પ્રભુ સર્વમાં પ્રકટાવે, એ શુભાશા-
પ્રાર્થનાસાથે વિરમું છું. ॐ તત્સત્ ॥

ગુરુભક્ત વીર દિલીપ

[મંપાદકઃ એકભક્ત-આનંદાશ્રમ]

યસ્ય દેવે પરમક્તિર્યયા દેવે તથા ગુરૌ ।

તસ્યૈતે કથિતા દ્યૌઃ પ્રકાશન્તે મહાત્મનઃ ॥

જેમને શ્રીપરમાત્માપ્રત્યે પરમ ભક્તિ છે, અને જેની પરમાત્માપ્રત્યે ભક્તિ
હોય તેવીજ પરમ ભક્તિ શ્રીમદ્ગુરુદેવ પ્રત્યે જેમને હોય તેવા શુરુભક્તનાજ અંતઃકરણમાં
વેદાંતશાસ્ત્રનું અદ્વૈત જ્ઞાન પ્રકાશિત થાય છે. શુરુભક્તિનિષ્ઠ ભક્તનેજ ધર્મ, અર્થ, કામ અને
મોક્ષરૂપ ચતુર્વિધ પુરુષાર્થો પ્રાપ્ત થાય છે.

જે પુરુષ વિવેકાદિ આર્ય સાધનોથી સુક્ત હોય છે, જે સાધક પ્રમાદ રહિત ચર્ધ
બ્રહ્મવેત્તા સદ્ગુરુદેવને સાક્ષાત્પરમાત્મસ્વરૂપજ્ઞ માની તેમની આઘાઓને વશ વર્તનારા
હોય તેવા શુરુભક્તિનિષ્ઠ અધિકારી મુમુક્ષુને બ્રહ્મવેત્તા શ્રીસદ્ગુરુદેવ બ્રહ્મવિદ્યાના રૂપરૂપ
ઉત્તમ મોક્ષસુખને પ્રાપ્ત કરવા લાભશાળી બનાવે છે. શુરુભક્તિરહિત મુમુક્ષુ કદાપિ યદિ
દૈવયોગે બ્રહ્મવિદ્યાનું અધ્યયન કરે તોપણ તેને શુરુવિશુષ્પ હોવાથી તે વિદ્યા મોક્ષરૂપ
ફલ આપતી નથી, પરંતુ અભિમાનદ્વારા તેનું પતન થવાનો સંભવ છે, આજ વાતને
દૃઢ કરતાં શ્રીભગવાન બ્યાસજી કહે છે કે:-

“ગુરું યો માનચૈરન્યૈઃ સમં પશ્યતિ મોહતઃ ।

ન તસ્યાસ્મિન્મવેલ્લોકે સુખં નૈવ પરત્ર ચ ॥

કર્મણા મનસા વાચા ગુરું યો નાઽવમન્યતે ।

સ યાતિ નરકાન્ધોરાન્મહારૌરવસંશ્રિતાન ॥”

જે પુરુષ પ્રમાદથી પણ બ્રહ્મવિદ્યાનો ઉપદેશ આપનારા પોતાના શુરુદેવને સાધારણ
મનુષ્યરૂપ જાણીને તેમની અવગણ કરે છે, તેને આલોક પરસોઠમાં ક્યાંય પણ સુખની
પ્રાપ્તિ થતી નથી, પરંતુ તે દુઃખનોજ ભોગતા થાય છે.

જે પુરુષ બ્રહ્મવિદ્યાનું જ્ઞાન કરનારા ઈશ્વરસ્વરૂપ ગુરુની મન, વાણી ને કર્મથી અવગણ
કરે છે તે મહાન્ ધોર નરકાદિનાં દુઃખોને પ્રાપ્ત થાય છે.

ઉપરોક્ત કારણોથી મોક્ષસુખને ઇચ્છનારા અધિકારીઓએ મહેશ્વરરૂપ શ્રીસદ્ગુરુદેવનું
આત્મ ઉત્તમ માહાત્મ્ય સમજી તેમનું બહુ માનપૂર્વક પૂજન કરવું આવશ્યક છે, ને પોતાના
ઇચ્છિતની પ્રાપ્તિમાટે શિવપૂજન કરતાં પણ વિશેષ ભક્તિપૂર્વક શ્રીસદ્ગુરુદેવનું પૂજન કરવું જોઈએ,
કારણકે શાસ્ત્રોમાં પણ દેવોથી અધિક માહાત્મ્ય સદ્ગુરુદેવનું વર્ણવવામાં આવ્યું છે:-

“શિવે રુદ્રે ગુરુસ્ત્રાતા ગુરૌ રુદ્રે શિવો નહિ ।

શિવાદ્યપ્યધિકં તસ્માદ્ ગુરું યત્નેન પૂજયેત્ ॥

કદાચ દૈવયોગે શિવજીનો અપરાધ યતાં તેઓ અધિકારી ભક્તપર ક્રોધાયમાન થાય
તો તે વખતે બ્રહ્મવેત્તા પરમકરુણમૂર્તિ શ્રીસદ્ગુરુદેવ પોતાના અપરાધી મુમુક્ષુભક્તની

૧-૦-૦ શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદીના
ધર્મપત્ની-જોરાવરનગર

૧૦-૧-૬ જૂનાગઢમાં શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ
વકીલને લાં મહાશિવરાત્રિના દિવસે
મહાપૂજન ભેટના નીચે પ્રમાણે:—

૧-૦-૦ શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ

૧-૦-૦ ,, કરણસિંહજી લાલસિંહજી

૧-૦-૦ ,, દયાળસિંહજી લાલસિંહજી

૧-૦-૦ ,, કેશવજી ઝીણાભાઈ

૦-૮-૦ ,, લાલજી ઝીણાભાઈ

૧-૦-૦ વકીલ જયચંદ ખડેચરભાઈ

૦-૮-૦ શ્રી. વિક્રમજી વાલજી

૦-૮-૦ ,, પુરુષોત્તમ રામજી

૦-૮-૦ ,, જમનાદાસ કેશવજી

૦-૮-૦ ,, ભાનુલાલ પોપટલાલ

૦-૮-૦ ,, ઈશ્વરલાલ પોપટલાલ

૦-૪-૦ ,, વીરસિંહ દયાણુસિંહ

૦-૪-૦ ,, દયાણુસિંહ ભવાનસિંહ

૦-૪-૦ ,, વાસુદેવ લાલજી

૦-૪-૦ ,, જટાશંકર જગજીવન

૦-૨-૦ ,, જટાશંકર હીરજી

૦-૪-૦ સ્વ. પ્રભાષેન પોપટલાલ

૦-૪-૦ શ્રી. રૂઢમણી ભાણુજી

૦-૪-૦ ,, લીલાવતી જમનાદાસ

૦-૨-૦ ,, હીરાલાલ જમનાદાસ

૦-૧-૬ પરચુરણ

૧૦-૧-૬

૧-૪-૦ શ્રી. દલીચંદ નરભેરામ-કુંઘવાવ

૦-૧૧-૦ માંડલમાં કાર્તિક સુદિ ૧ વગેરે
પવોની પૂજન ભેટના હા. શ્રી
બાલાભાઈ દયારામ

૧-૦-૦ શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ વકીલ

૧-૦-૦ શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી

૨-૦-૦ ,, દયાળસિંહ લાલસિંહ હાટ્ટર ..

૧-૦-૦ ,, હરિલાલ ખડેચર-વીસાવદર

૧-૦-૦ ,, કાનજી પુરુષોત્તમ-વંચલી

૧-૦-૦ ,, વિક્રમજી વાલજી-જૂનાગઢ

૧-૦-૦ ,, શાસ્ત્રી દયારામ મૂલજી

૦-૮-૦ ,, દયાણુસિંહ ભવાનસિંહ

૦-૫-૦ ,, અંબાશંકર નાનજી જોશી

૦-૪-૦ ,, ત્રિભુવન વિક્રમજી દેવે ..

૦-૪-૦ ,, કરસનદાસ હરજી

૧-૦-૦ ખેન મુખજીખા

૦-૮-૦ શ્રી. કરસનદાસ હરજીનાં પત્ની તથા
બાળકો

૧-૦-૦ સદગત ગૌરીશંકર ભાઈશંકરનાં પત્ની-
જોરાવરનગર

૦-૮-૦ શ્રી. કાનજીભાઈનાં ધર્મપત્ની-વંચલી

૧-૦-૦ મણિબહેન-ખીલખા

૨-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહ પ્રતાપસિંહ-મુંબઈ

૧-૦-૦ ,, નરેન્દ્રસિંહ દયાળસિંહ

૧-૦-૦ ,, નિર્મળસિંહ રૂઢનાથસિંહ

૫-૦-૦ ,, વિક્રમદાસ ગોહીદાસ-રાજકોટ

૫-૦-૦ ,, પુરુષોત્તમ મૂલજી-વસો

૫-૦-૦ ,, મોહનલાલ લક્ષ્મીદાસ-મુંબઈ
નિલદાનનાં

૧-૦-૦ ,, ઈન્દ્રવદન હરિલાલ-જૂનાગઢ

૦-૮-૦ ,, અંબાશંકરભાઈ ત્રિવેદી તરફથી
લઘુરૂઢના-પૂજનપા વગેરેના.

૧-૦-૦ ,, જમનાદાસ હેમરાજ-જૂનાગઢ

૦-૧૨-૦ ,, કાનજી કલિદાસ-વંચલી

૦-૮-૩ ,, પરચુરણ

૦-૪-૦ ,, ત્રિભુવન લુહાભાઈ-મેંદરડા

૧૧-૦-૦ ,, આનંદાશ્રમ મુસુલુ મંડળ-મુંબઈનાં
પોરોત્સવના મહાપૂજન ભેટના
હા. શેઠ દામોદરદાસભાઈ

૮-૦-૦ શ્રી અમદાવાદ આનંદાશ્રમમાં સદગત
ભાઈલાલભાઈ તરફથી માસિક
યાજના

૦-૬-૦ અમદાવાદ આનંદાશ્રમમાં પરચુરણેટ
 ૦-૧૧-૦ મોહનદાસ આનંદાશ્રમમાં પરચુરણેટ
 ૭૮-૧૪-૦ શેઠ રાજસીભાઈ જીવરાજ તરફથી
 માસિક સાત્ત્વિકદાનના ફેણુઆરીના
 ૧-૦-૦ શ્રી. ગોદાવરીબહેન-દીવ
 ૧-૦-૦ ના. દરબારશ્રી અમરાવાળા સાહેબ
 તરફથી લઘુરૂઢના પૂજાપાના
 ૫-૦-૦ શ્રી જ્યોતિલાલ અલાલાલ-વઢવાણ
 ૧-૧૦-૭ પરચુરણેટ
 ૨-૦-૦ શ્રી. કેશવલાલ જોશભાઈ-મુંગઈ
 ૫-૪-૦ ,, સોમનાથ ત્રિકમલાલ પાકક તેમના
 પુત્રોના યજ્ઞોપવીત પ્રસંગે-
 ૧-૬-૦ શ્રી. રતનજી રામજી-મુંગઈ
 ૧-૦-૦ પૂજ્ય ધ. ઘણપ્રકાશજી
 ૧-૦-૦ શ્રી. જગદ્ગુણ ગબીરદર્શી-ભાવનગર
 ૩-૪-૦ ,, રૂગનાયકિદ નયુસિદ-બેંગલોર
 ૨-૦-૦ ,, ,, નિલદાન
 ૧૭-૬-૦ ,, હર્ષદરાય મહાગણીદાસ-મોંગરોજ
 તરફથી માર્યમાસના ૧૫ વગેરેના.

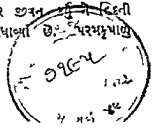
૧-૫-૦ બરવાડ વરવા વસ્તા વગેરે તરફથી
 ધ. દલપત રામજી
 ૦-૮-૦ શ્રી. જમનાદાસ કેશવજી-જૂનાગઢ
 ૧-૦-૦ શ્રી. મોરારજી ઓધવજી-ખીલખા
 ૦-૪-૦ ,, કસ્ટોબેન-ખીલખા
 ૧-૦-૦ બેન દેભાભાઈ દરજીવન-૫ લીતાણા
 ૧-૦-૦ દીપકલાલ રાજેન્દ્રરાય-પાટણ
 ૩-૬-૦ શ્રી. અમાલાલ તુલગરામ-જંજીર
 ૧-૧-૦ શાસ્ત્રી વિશ્વનાથ માધવજી-પોરબંદર
 ૨-૦-૦ જીવન કાનજી-કાટકાપીઠા
 ૭૮-૧૪-૦ શ્રી રાજસીભાઈ જીવરાજ-મુંગઈ
 તરફથી સાત્ત્વિકદાન માટે
 માર્યમાસના
 ૧-૦-૦ શ્રી. દયાળસિદજી લાલસિદજી-જૂનાગઢ
 ૧-૦-૦ ,, લાલજી ડાહ્યાભાઈ-મુંગઈ
 ૭૫-૦-૦ ,, જોશરામ જોશભાઈ-કરાંચી
 વિલોતેજનમાટે
 ૫-૫-૦ પોરબંદર આનંદાશ્રમમાં બેટના હા.
 શાસ્ત્રીજી વિશ્વનાથભાઈ,
 (અધિક મૈત્રની વિગત હવે પછીના જોડમાં છપાશે)

[*]

૧૨૦૦-૦-૦ શ્રી. મુંગઈનિવાસી શેઠ રાજસી જીવરાજ તરફથી પૂજ્યપાદ
 કૃપાનાથની સેવામાં નિલયાળ ધરવા માટે.
 ૫૦૦-૦-૦ શ્રી રાજસી જીવરાજ તરફથી શ્રીનાથસુબોધમાતા ભાગ ૧લો છપાવવા
 માટે. ૨૭-૧-૦ શ્રી કલ્યાણજી કલિદાસ-આદિયા.
 ૧૦૦-૦-૦ શ્રી લાલચંદર ભવાનીશંકર માકડ તરફથી યાજ ધગવવા માટે
 ૨૦૧-૦-૦ ડો. લક્ષ્મીશંકર લાલજી પોરાજીવાળા તરફથી એક ઓરડા માટે.
 (આ ૨૩મો અગાઉ આવેલી હતી.)
 પોતાના સદ્ગત પિતાશ્રી લાલસિદજી તથા સદ્ગત માતૃશ્રી કલેગ્યાઈ તથા સદ્ગત
 મોટાભાઈ પ્રતાપસિદજીની સદ્ગુણકિતના સ્મરણાર્થે શ્રીઆનંદાશ્રમ-નવાગામ પો ખીલખામાં
 એક ઓરડાનિમિત્તે રૂ. ૨૦૦ અર્પણ કર્યા છે હા. તેમના પુત્રો તથા પૌત્રો સ.
 ૨૦૦૧ના પુરોષોત્તમમાન.

एक खेदजनक अवसान

गं. स्व सुरतनिवासी श्रीमती शिवगौरीबहेन गंगर ८० वर्षी वृद्ध वमरे
 सुरतમાં કેતાસગમન કર્યું છે તેમણે મહા પ્રયત્નો કરી હિંદુ વિધવાબહેનો માટે અનેક
 પંચતાવિશ્રામોની સ્થાપના કરી છે. એમને ના. સરકારે 'કેસરે હિંદ' અને જી.પી.ની પદવી
 આપી હતી. તેઓ ઉત્તમ લેખિકા હતાં, એટલું જ નહિ પણ સ્વધર્મનિદ પરોપકારી
 નિષ્કામકર્મયોગિની હતાં. તેમણે પોતાનું હિંદુ વૈદ્ય ઉગળી અમર જીવન મૃત્યુને હિંદની
 આર્થ વિધવા બહેનોને ઉત્તમ આદર્શરૂપ બની તેઓ સર્વો સીધાણા છે. પરમકૃપાળુ
 પ્રમુ તેમના પવિત્રાત્માને શાંતિ આપવા કૃપા કરો!

સને ૧૯૪૫ તા. ૨૫ એપ્રિલ

વિજ્ઞાપિ

મુંબઈનિવાસી સર્વે ગુરુબંધુઓને
ખબર આપવામાં આવે છે કે:-

વૈશાખ સુદિ ૫ બુધવાર તા.
૧૯૪૫-૪૫ (શ્રીશંકરાચાર્યની જયંતિ
નિમિત્તે) સવારમાં સ્થા. યા. હા થી
૧૦૧૧ વાગે મહાપૂજન થશે, ને તેજ
સમય પ્રમાણે વૈશાખ સુદિ ૧૪ શુક્રવાર
તા. ૨૫-૫-૪૫ (શ્રીનૃસિંહજયંતિ)ના
દિવસે મુંબઈમાં માધવભુવન કાંઠાવાડીમાં

શ્રીમદ્ભગવાદ મહાપૂજન થશે.

શ્રી. આનંદાશ્રમ મુમુક્ષુમંડળ-મુંબઈ

શ્રી. આનંદાશ્રમ નવાગામ (ચા. બીલખા-કાથિયાવાડ)
તરફથી
પ્રસ્ત થતું ધાર્મિક સાહિત્ય પત્ર
આનંદાશ્રમ
P. O. Bilkha
જાનંદાશ્રમ
૭૫૭ શ્રી. આનંદાશ્રમ ગ્રંથાલય સભા
નં. ૩૧૫, વિશ્વનાથ રોડ, કાંઠાવાડી
મુંબઈ ૪

કુલિયાણામાં વસતા "આનંદાશ્રમ" સાહિત્યના આલોકને લેણાંમંજ
કરવામાં આવે છે કે હવેથી તેમણે પોતાના લેણાજમ ત્યાં નહિ લેરતાં
વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ-નવાગામ-પો. બીલખા એ શિરનામે મોકલતા રહેવું.

પુસ્તક પ્રકાશન ખાતે ૬-૦-૦ એક લક્ષગણ. ૨-૦-૦ શ્રી. મનસાલ વનમાળી
દહાણું. ૧-૦-૦ શ્રી. કેશવજી કીણાભાઈ-નૂનાગઢ. ૫૧-૦-૦ શ્રી. ચંદ્રસિંહજી પ્રતાપસિંહજી
નૂનાગઢ. ૫૨-૦-૦ શ્રી. ગુણવંતસિંહજી જલમસિંહજી-મુંબઈ. ૫૦-૦-૦ એન ટ્રાસીઆર્મ-મુંબઈ.
(આ રકમો પણ અગાઉ અર્પણ થયેલી છે.)

૨૬૨-૦-૦ શ્રી દરબાણજી કવિદાસ રાડીયા-આંકિકાવાળા તરફથી આનંદાશ્રમમાં
એક ઓરડો બંધાવી પૂજ્યપાદશ્રીની સેવામાં અર્પણ કરવામાટે મળ્યા છે.

[*]
લેદજનક અવસાન

શ્રી. આનંદાશ્રમ ભાઈશંકર ત્રિવેદીના જમાઈ શ્રી. રામેશ્વર દુલજી દવેએ
નોરાવરનગર મુંબઈ દ્વિતીય ચૈત્ર સુદિ એકમને દિવસે કૈલાસવાસ કર્યો છે. તેઓ પૂ. દુષાનભ
પ્રત્યે અત્યંત શ્રદ્ધા ધરાવતા હતા. તેમણે બીલખા-આનંદાશ્રમમાં શ્રીમદ્ ભાગવતની સમીપ
પાઠશ્રવણ વંચાવી હતી. નોરાવરનગરમાં જે બેઝોટ ચણુવી નીલકંઠ મહાદેવને અર્પણ કર્યો
હતા. શ્રીસદગુરુ પરમાત્મા તેમના જીવાત્માને શાંતિ અર્પે.

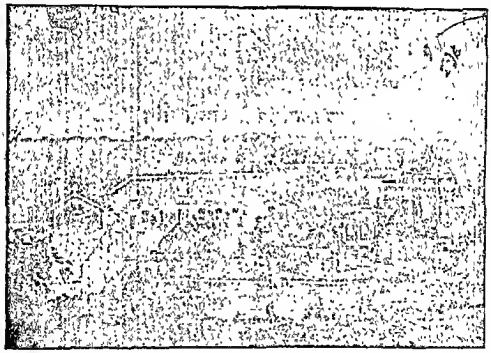
वर्ष १३ सु
द्वितीय श्रेण

॥ ॐ ॥
॥ यतो धर्मस्ततो जयः ॥

अंक १२
संवत् २००१

आनंदाश्रम

परदेशभाटे
शिलिग २

श्रीआनंदाश्रम-नवागाम-पो. वीसभा

आनंदाश्रममेतद् भूयो भवभीतिभञ्जनं मविनाम् ।
निर्मातृनाथचरणं मसादयामोऽपुनर्भृत्यै ॥

संसारीजीना पुनर्जन्मना लयने निवृत्त करनार आ आनंदाश्रमना
आधरथापक श्रीनाथलगवान्नां यरणकभणने अमे जोक्षने भाटे आराधोअे छीअे.

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	લક્ષ્મીગીત.	૧૨૩
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૧૨૫
૩	શ્રીસનત્સુગતીયમ.	૧૨૬
૪	આર્યૈર્થપ્રવર શ્રીમન્ નથુરામશર્માજી.	૧૨૮
૫	શુભકર્તા વીર દિલીપ	૧૨૯
૬	શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર.	૧૩૨
૭	પરચુરણ ભેટ.	૧૩૩

—:૦:—

લવાજમસંબંધી જરૂરી નોંધ

કાગળની અસલ મેઈનવારીમાં ચાલુ ૧૩મા વર્ષનો આ ખાતો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, માટે જે બંધુમહેતાનું લવાજમ બાકી હોય તેઓ પોતાનું લવાજમ જેમ અને તેમ વેળાસર મોકલી આપે એમ રમરણ આપવામાં આવે છે. ગ્રાહક રહેવાની ઈચ્છા ન હોય તેમણે અગાઉથી ના લખવા શ્રમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. કરવાના શ્રમ ને ખર્ચમાં નકારું ઊતરવું ન પડે.

વ્યવસ્થાપક, આનંદાશ્રમ, નવાગામ પોસ્ટ બીલખા-કાઠિયાવાડ.

—[*]—

જરૂરી

સૂચના:—લેખસંબંધી અને માસિકસંબંધી સર્વે પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ બીલખા (કાઠિયાવાડ) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુળદાસ દેશાઈ, વેદાંતમૂલ્ય-માંગરોળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી. લાખવત્સિકળ પ્રેક્ષિકા લિથો એન્ડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.
માસિક મુદ્રક: પારેખ કેવળચંદ કાંતલભાઈ, ગોંડલ.

શ્રીદક્ષિણામૂર્તિનાથસદગુરવે નમઃ ॥

આનંદં બ્રહ્મણો વિદ્વાન્ ન વિભેતિ કુતશ્ચન ।

અર્થઃ—આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને જાણનાર ઠાઠથી પણ ભય પામતો નથી.
તૈત્તિરીય—ઉપનિષત્

વર્ષ ૧૩ મું]

સંવત્ ૨૦૦૧ દ્વિતીય ચૈત્ર

[અંક ૧૨ શ્રી

ભક્તગીત

ગમ. ઝોષવજનો સંદેશો

[લેખકઃ—શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુલદાસ દશાઈ-વેદાંતભૂષણ]

એક સખી લખતી બીજને મર્મમાં,
હુંકામાં પણ અંતર ઊંડી વાત જો;
ચતુર સખી સમજ લે એના મર્મને,
થોડામાં પણ પૂરી સમજે વાત જો ૧
એમ લખું હું. બંધુઓને મર્મમાં,
મારા મનની નાથપ્રભુની વાત જો,
દક્ષ બંધુ સમજ લે સાચા મર્મને,
થોડામાં પણ પૂરી સમજે વાત જો. ૨
નાથપ્રભુનાં દર્શન જેને સાંપડ્યાં,
પ્રકટે તેને નાથપ્રભુમાં પ્રેમ જો;
પણ વિવેકવણ જાણે નહિ કેા જીવડા,
નાથપ્રભુનાં સ્વરૂપ જૂઠવાં એમ જો. ૩
દહરૂપ ઊપર તો પહેલું દીસતું,
તેમાં દહી સ્વરૂપ બીજું હોય જો;

ત્રીજું આત્મસ્વરૂપ અંતરમાં ઊજળું, સ્વરૂપ ચાહું વિભુ સર્વત્રજ હોય જો.	૪
ચારે સ્વરૂપ જીવોનાં પણ જૂજવાં, પણ જીવો જાણે નહિ ચાર સ્વરૂપ જો;	
નાથપ્રભુ ચારેને જાણે જૂજવાં, માટે નાથ પ્રભુ તો ઈશ અનૂપ જો.	૫
ચારેને ભેગાં એકજ આકારમાં, જીવો જાણે પ્રસિદ્ધ જો આ રૂપ જો;	
તે ખોટું અનુભવતાં અકળાયે ઘણું, ફાંસામાં કેા ફસેલ જાણે ભૂપ જો.	૬
નાથપ્રભુનાં પણ સ્વરૂપ જો ચાર છે, તેમાં સાથે સાચું સ્વરૂપ એક જો;	
વ્યાપી રહેલ હોવાથી સર્વત્ર તે, શાસ્ત્રે તેની સંજ્ઞા કહી વિભુજ જો.	૭
નાથ પ્રભુનાં ખીજાં સ્વરૂપ જૂજવાં, માયામાં તેઓનો ઉલ્લસ હોય જો;	
ખરેખરાં નહિ જો કે સ્વરૂપ એ કયાં, પણ દુર્લભ જીવોને દર્શન હોય જો.	૮
દુઃખ થયું ઊભું સ્વપ્ને દારિદ્ર્યવર્તું, સ્વપ્નતણા ધનથી તે દૂર કરાય જો;	
માયાના ફાંસામાં ફસેલ જીવનો, માયિક નાથપ્રભુથી ફાંસો જાય જો.	૯
નાથપ્રભુ તો પોતે જાણે જૂજવા, જૂઠાં જૂઠાં ચારેનાં જો રૂપ જો;	
ચારેના વળી વિહાર અદ્ભુત જૂજવા, વિહારની વળી જાણે રીત અનૂપ જો.	૧૦
નાથપ્રભુના વિહાર અદ્ભુત જૂજવા, જૂઠા જૂઠા સ્વરૂપના શાસ્ત્રીય જો;	
નિરખ્યા જેણે ભાવ ધરીને ભાવતા, કૃતાર્થ એવા બંધુઓ પણ પૂજ્ય જો.	૧૧
વિહાર વિધવિધ નાથપ્રભુના વર્ણવું, જો પ્રભુ આપે વર્ણવવાર્તું જોતર જો;	
નિર્મળ મનમાં પ્રસન્નતા જેથી વધે, સત્ત્વર શમતાં સંસૃતિનો આ શાર જો.	૧૨

(ચાહું)

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથભગવાન]

સર્વ પ્રાણીઓમાં પરમાત્મા સર્વદા સમભાવે રહ્યા છે એ શાસ્ત્રનિર્ણયને સ્મરણમાં રાખી સર્વત્ર સમભાવ રાખવા મુદ્દ સંકલ્પ કર્યો હશે તો ભક્તોદ્ધારક પ્રભુ તે નભાવવા સમર્થ છે.

મુસંકલ્પ ને સ્મરણથી, શુભવર્તન જો થાય;
તો ઇચ્છિતની પ્રાપ્તિ થઈ, સર્વે તાપ વિભાય. ૧

— પરદોષ જોવામાં પાપ છે, ને સ્વદોષ જોવામાં પુણ્ય છે એમ સમજી પરદોષની ઉપેક્ષા કરશે, ને સ્વદોષ જોઈ તેનો પરિત્યાગ કરવા પ્રયત્નશીલ રહેશે. સહનશીલતામાં ને પ્રસન્નતામાં વધારો કરશે, ને સ્વધર્મપાલન ચાલુ રાખશે. ક્ષમા, દયા ને શુભચાલકતાવડે ક્રોધનો વિનાશ કરવા સર્વદા ઉદ્યોગી રહેશે, સંગમાં પણ અસંગી રહેતાં શીખશે.

શુદ્ધિની સાત્ત્વિકતા ને સૂક્ષ્મતા વધારી સર્વ વિકારોને વશ વર્તાવતા રહેશે.

અર્થઃકરણની નિર્મલતામાં ને શાંતિમાં વધારો કરી પ્રસન્ન રહેશે.

પરમાર્થના સાધનાર્થ સેવન અને ભોક્ષશાસ્ત્રનું વાચન પ્રીતિપૂર્વક ચાલુ રાખશે. સાત્ત્વિક મનોબલમાં ઉત્તરોત્તર વધારો કરી પ્રતિબંધકોને દૂર કરતા રહેશે. પ્રતિબંધક સંસ્કારો બલહીન થવાથી સંતોષકારક અવ્યાસ થઈ શકશે.

જેમ જેમ તમારો શુભભાવ પરિપાક પામતો જશે તેમ તેમ તમારી શુભભાવનાનુસાર તમને અનુકૂળતા પ્રાપ્ત થયા કરશે, માટે શુભભાવનાનું તીવ્રપણું વધારતા રહેશે.

તમને જે ધ્યેયના ધ્યાનવડે સંતોષ થાય છે, ને જે ધ્યેયમાં તમારા ચિત્તની શીઘ્ર એકાગ્રતા થઈ જાય છે તેજ ધ્યેયમાં ચિત્તને સ્થિર સ્થાપવા પ્રયત્ન ચાલુ રાખશે. એમ કરવાથી પરિણામે ધ્યેયના વાસ્તવિક સ્વરૂપનો આવિર્ભાવ તમારા ચિત્તમાં થશે. બ્રહ્મવિચારકાલે ધ્યેયનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ બ્રહ્મજ છે એમ જાગૃતિ રાખી તે સ્વરૂપને મતિમાં આરૂઢ કર્યા કરશે.

સર્ગાવહાલાંઓનો સમાગમ પ્રવાર્સિઓના સમાગમ જેવો છે.

સંસાર અનેક પ્રકારની વિચિત્રતાવાળો છે. છવો કર્મના વહનમાં તણાયા જાય છે. સંસારમાં જે વેલા જે કર્તવ્ય પ્રાપ્ત થાય તે વેલા તે કર્તવ્ય શોકમોહ પામ્યાવિના ધૈર્ય ને સાવધાનતાથી કરવું એજ કર્તવ્ય કહ્યું ગણાય છે.

“દીપું સાગરમાં મળે, સાગર દીપામાંય;

ઉભય રીતે સાગર રહે, દીપું ન રહે ત્યાંય. ૧

જીવ બ્રહ્મમાં જઈ મળે, જીવમાં બ્રહ્મ જણાય;

સોદ ટળે બંને રીતે, એક અદ્વૈત દર્શાય.” ૨ (ચાલુ)

શ્રીસનત્સુજાતીયમ્ (શ્રીરાંકરભાષ્યસમેત)

[અનુવાદકઃ શ્રી. મહારાણીદાસ ગાકુલદાસ દેશાઈ-વેદાંતભૂષણ]
(અનુસંધાન ગત અંકના પૃષ્ઠ ૧૧૬થી)

યઃ સદસં સહસ્રાણાં પક્ષાનાહત્ય સંપતેત્ ।

નાન્તં ગચ્છેત્ કારણસ્ય યદ્યપિ સ્યાન્ મનોજવઃ ।

યોગિનસ્તં પ્રપદ્યન્તિ ધગવન્તં સનાતનમ્ ॥ ૨૫ ॥

દેવ જેવા ઉંચામાં ઉંચી કોઠિના સામર્થ્યવાળો પણ કોઈ જીવ હજારો ગણી હજારની સંખ્યામાં મનના જેટલા વેગવાળી ઇંદ્રિયાને સાથે લઇને ઉડે અને એમ કરીને બ્રહ્મ કેવડું વા કેટલું છે એવો પાર પામવા પ્રયત્ન કરે તોપણ તે બ્રહ્મ કેવડું વા કેટલું છે એવો પાર તે કદી પામી શકે એમ નથી. તેનું કારણ એવું છે કે ઇંદ્રિયો પણ કોઇ મૂળથીજ એટલે નિત્ય સનાતન ઇંદ્રિયોજ છે એમ નથી. ઇંદ્રિયો પણ સઘળી ઉપજીને ઉપસ્થિત થનારી છે, અને જે કંઇ ઉપજીને ઉપસ્થિત થનારું હોય તે તેના કારણ પદાર્થની અપેક્ષાએ સ્થૂલ હોવાથી સૂક્ષ્મ કોઠિના કારણપદાર્થનું અહુણ કરવા તે કદી સમર્થ થાય નહિ. એમ હોવાથી જે મહાભૂતોરૂપ સમતીય કારણમાંથી ઇંદ્રિયો ઉપજીને ઉપસ્થિત થાય છે તે મહાભૂતોના પણ સૂક્ષ્મ સ્વરૂપને અહુણ કરવા ઇંદ્રિયો સમર્થ હોતી નથી તો પછી મહાભૂતોના પણ કારણપદાર્થભૂત માયારું અહુણ કરવા તો ઇંદ્રિયો ક્યાંથીજ સમર્થ થાય ? અને સમતીય કારણ પદાર્થભૂત માયારું અહુણ કરવા ઇંદ્રિયો સમર્થ ન થાય તો પછી વિલક્ષણ એવા તત્ત્વભૂત કારણપદાર્થે બ્રહ્મનું અહુણ કરવો તો ઇંદ્રિયો સમર્થ નજ થાય એ સહજ સમજાય એવું છે. એટલે પ્રથમ તો ઇંદ્રિય કોઇ બ્રહ્મનું અહુણ કરવા સમર્થ હોય નહિ એ વાતમાં કોઈ શંકાને અવકાશ નથી એમ છતાં કદી માની લેવામાં આવે કે ઇંદ્રિયો બ્રહ્મનું અહુણ કરી શકે તો પણ બ્રહ્મની વિભુતા એટલે વ્યાપકતા એવી અપાર છે કે હજારો ગણી હજારની સંખ્યામાં અને દેવકોઠિના સામર્થ્યવાળી એટલે ઉંચામાં ઉંચી કોઠિના સામર્થ્યવાળી અને મનના વેગવાળી ઇંદ્રિયાને સાથે લઇને પણ બ્રહ્મની વિભુતાને પાર કાઢવાને કોઇ જીવ પ્રયત્ન કરે તોપણ તે બ્રહ્મની વિભુતાને પાર કાઢી શકે એવું નથી. તાત્પર્ય કે બ્રહ્મ જેવું છે તથા જેવડું છે તે કોઈ પણ એક વા અનેક ઇંદ્રિયાના સહાયથી જાણવા કરેલો કોઇ પ્રયત્ન સફળ થાય એવું નથી.

બ્રહ્મ જેવું છે તેવું તથા જેવડું છે તેવડું જાણવાનો માત્ર એકજ માર્ગ છે અને તે એ છે કે જીવે તેના સ્થૂલ સૂક્ષ્મ તથા કારણકોઠિના દહમાત્રથી અલગ પડી પોતાના આત્મારૂપે એટલે પોતાના ખરા સ્વરૂપરૂપે અંશુઠા જેવડા હૃદયમાં રહેલા હોવાથી પ્રથમ અંશુઠા જેવડા જણાતા બ્રહ્મસાથે પોતાની એકતા સાધવી અને એ એકતા સધાતાં પછી બ્રહ્મ જેવું છે તેવું તથા જેવડું છે તેવડું તે આપે-આપ તેને પોતાનાજ સ્વરૂપરૂપે જણાઈ રહેશે.

બ્રહ્મને જાણવાનો આ એકજ માર્ગ છતાં પાતાના ખરા-સ્વરૂપભૂત બ્રહ્મને ભૂલીને ખોટા એવા દેહરૂપને વા દેહીરૂપને પાતાનું ખરું સ્વરૂપ માનવાની છવને જે ભ્રમણા ઊભી થયેલી છે તથા તેથી દેહરૂપના વા દેહીરૂપના ખોટા મુખે મુખી અને ખોટા દુઃખે દુઃખી થતાં રહેવાનો જે અનર્થ લાગુ પડ્યો છે તેમાંથી ઉગરવું એ છવનો ખરા ઇષ્ટ અર્થ હોવો જોઈએ એમ જેને સમજાયું હોય અને તેથી અનર્થમાંથી ઉગરીને ઇષ્ટ અર્થને સાધવા જેને ઇચ્છા પ્રગટે તેણે એ એકજ માર્ગના આશ્રય કરીને પાતાનો ઉદ્ધાર કરવો રહ્યો એમ જાણીને તે એકજ માર્ગનો આશ્રય કરવો જોઈએ.

— એ એકજ માર્ગનો આશ્રય કરીને જેઓ દેહરૂપથી વા દેહીરૂપથી અલગ પડીને અંગુઠા જેવડા હૃદયમાં રહેલા હોવાથી પ્રથમ અંગુઠા જેવડા જણાતા પાતાના આત્માસ્વરૂપે રહેલા બ્રહ્મસાથે પાતાનો યોગ સાધી શકે છે તેવા યોગીઓજ એ બ્રહ્મ જેવું છે તેવું તથા જેવડું છે તેવડું થયાવત જાણવા ભાગ્યશાળી થાય છે બીજાઓ જેઓ દેહરૂપથી વા દેહીરૂપથી અલગ પડી શકતા નથી તેઓ બ્રહ્મ પાતાના આત્મા સ્વરૂપે પાતાના હૃદયમાં રહેલું હોવા છતાં તેવું દર્શન પામવા ભાગ્યશાળી થતા નથી. મારે વિચેક્રીએ દેહરૂપથી તથા દેહીરૂપથી પૃથક્ પડીને પાતાના અંગુઠા જેવડા હૃદયમાં પાતાના આત્મા સ્વરૂપરૂપે રહેલા બ્રહ્મ સાથે પાતાનો યોગ સાધવો જોઈએ કારણ કે કૃતાર્થતા એમ કરવાથી સાંપડે એમ છે.

શ્રીશંકરમાખ્યમ્ ।

‘દ્વાનીં પ્રવણોઽનંતરં કથયતિ યઃ સદ્વ્રમિતિ ।

હવે યઃ સદ્વ્રમં ॥ એમ આ શ્લોકવડે બ્રહ્મ અનંત છે એમ કહે છે.

યઃ પુરુષઃ સહસ્રાણાં સદ્વ્રમં પક્ષાનાદૃત્યાત્મનઃ પક્ષાન્ કૃત્વા સંપતેત્ ॥

જે કોઈ પુરુષ હજારોગણી હજાર પાંખોને સાથે લઈને એટલે એટલી પાંખો પાતામાં ઉપખવીને ઉડે

અનેકશઃ કોટિકલ્પં સઃ પુરુષો નાન્તં ગચ્છેત્ સર્વકારણસ્ય પરમાત્મનઃ ।

તે પુરુષ ભલે અનેક કોટિમાં ઉડે અને કરોડ કલ્પપર્યંત ઉડ્યા કરે તોપણ સર્વના કારણભૂત પરમાત્માના અંતને તે કદી પામી શકે એમ નથી

યદ્યપ્યસૌ મનોજવસ્તવાપિ તસ્યાન્તં ન ગચ્છેત્ ।

કદી તે પુરુષ મનના જેવા વેગથી ગતિ કરનારો હોય તોપણ તે બ્રહ્મના અંતને (પારને) કદી પામી શકે એમ નથી

યસ્માદંતં ન ગચ્છતિ તસ્માદનંતઃ પરમાત્મેત્યર્થઃ ।

જેથી તેનો અંત (પાર) પામી શકાય એમ નથી તેથી પરમાત્મા અનંત છે એમ કહેવાનો ભાવ છે.

યોઽનંતઃ પરમાત્મા તં યોગિન પવ પશ્યન્તિ ॥ ૨૫ ॥

જે પરમાત્મા અનંત છે તેવું યોગીઓનેજ દર્શન થાય છે. (આહુ)

આચાર્યપ્રવર શ્રીમન્ નથુરામશર્માજી

[લેખક:-શ્રી. કરણસિંહજી લાલસિંહજી ઠાકોર બી. એ.]

(અનુસંધાન: ગત ચંદ્ર ૧૦માના પૃષ્ઠ ૧૦૪થી ચાલુ)

શ્રીનિય ને ઘણનિષ્ઠ મહાપુરુષજ સદ્ગુરુ શર્ધ શકે અથવા આચાર્યસ્થાને બિરાજ શકે એવી શાસ્ત્રાગ્રા છે. આવા આચાર્યજ શાસ્ત્રના અર્થને સમગ્રવી શકે, બીજાઓ સલાચારમાં સ્થાપન કરી શકે અને પોતે પણ શાસ્ત્રાગ્રાનું સારી રીતે પાલન કરી શકે. શ્રી ગીતાના “ક્ષેત્રક્ષેત્રજ-વિભાગ યોગ” નામના તેરમા અધ્યાયમાં આ પ્રકારના આચાર્યન ઉપાસનમાટે ભગવાને ભાર મૂક્યો છે.

સાચું આચાર્યજીવન સામાન્ય વસ્તુ નથી, તેમ એ જીવન પુરુષશૈલ્યા કે આરામ સ્થાન પણ નથી. સત્જ્ઞાની તીક્ષ્ણ ધારપર ચાલવાજેવો કપરો એ માર્ગ છે. ધર્મ સ્થાપન કરવું, અને જનસમાજને ધર્મમાં પ્રેરવો એ બાળકનો ખેલ નથી. એ એમનું કાર્ય છે કે જેમણે ધર્મને જીવનમાં વણ્યો છે-પોતાનું જીવન ધર્મમય બનાવ્યું છે શ્રીમન્નથુરામશર્માજી ઉપરોક્ત શાસ્ત્રાગ્રાનુસાર આચાર્યપદે બિરાજ્યા હતા. ધર્મજ તેઓશ્રી જીવન હતો અને તેઓશ્રીનું જીવન ધર્મ હતું. સાચું કહીએ તો તેઓશ્રી ધર્મમૂર્તિ બન હતા. તેઓશ્રીના વિચારો ધર્મમય હતા, વાણી ધર્મમય હતી, વર્તન ધર્મમય હતું. ધર્મત પ્રચારમાટે અને જનસમૂહને ધર્મમાર્ગે વાળવાનેજ તેઓશ્રીનો પ્રયત્ન હતો.

તેઓશ્રી મોટા આચાર્ય હોવા છતાં વસ્ત્રો સાદા, ખાનપાન સાદું, નિવાસસ્થાન:સોદું રહેણીકરણી સાદી-તત્ત્વવેત્તાની સાદાર્ધ અને સંતની સરલતાથી એ જીવન શોભતું. આચાર્ય સ્થાને છતાં તેઓશ્રી એક તપસ્વીનું જીવન જીવતા. અને રાત્રિદિવસ લોકકલ્યાણ માટે જ તેઓશ્રીની પ્રવૃત્તિ હતી. ભગવાન ભાસ્કર જેટલી નિયમબદ્ધતાથી જીવે ને આચાર્ય એટલી જ નિયમબદ્ધતાથી ઉત્થાનથી માંડી શયનપર્યંત તેઓશ્રીનું જીવન વ્યતીત થતું. મનુષ્ય માત્રને આરામ જોઈએ, એકાંત જોઈએ, આશાએશ જોઈએ. સતત કર્તવ્યનિષ્ઠાએ તેઓશ્રી આરામને અળખી લીધો હતો. એકાંતને એ જીવનમાં સ્થાન ન હતું, કેમકે માનવકલ્યાણમાં તેઓશ્રીનાં દ્વાર ખુલ્લાં રહેતાં. માનવકલ્યાણની તન્મયતા સદાકાળ જીવનમાં જમી હો સાં આશાએશને ક્યાં સ્થાન હોય ? જ્યારે દર્શન કરીએ ત્યારે, જ્યારે સમાગમમાં આવીએ ત્યારે-પછી તેઓશ્રી પ્રવાસમાં વિચરતા હોય કે આશ્રમમાં બિરાજતા હોય, પાસવા શરીરશ્રમ જણુતો હોય કે શરીરનું અસ્વાસ્થ્ય હોય એ બધી સ્થિતિમાં કૃપણુચંદ્ર જે નિષ્કામ કર્મયોગીનાં દર્શન યતાં-લોકકલિતમાં નિમગ્ન શુણ્ણાતીતની ઝાંખી થતી. લોકસંગ્રહ માટેજ જીવન હોય એમ સમજ તેઓશ્રી ક્ષણેક્ષણે સદુપયોગ કરતા. જાણે પરમાત્મા જીવનનો દિસાજ ન આપવો હોય ! ઘડિયાળના કાંટાજેવું નિયમિત ને એકધારું એ જીવન-એજ જરાપણુ ગતિલંગ નહિ, જરાપણુ અવ્યવસ્થા નહિ, જરાપણુ ક્ષતિ નહિ, ગંગાના પ્રવાહજેવું અખંડ એકધારે એ પ્રવાહ....!

તેઓશ્રી મહાન્ આચાર્ય છતાં તેઓશ્રીના નિવાસસ્થાનના દ્વારપર દ્વારપાલ નહિ. તેઓશ્રી શયનસ્થાનના દ્વારપર સ્વયંસેવકનો પહેરો નહિ. તેઓશ્રીની સેવામાં જાણવા કાંઈ સેવકની હાજર નહિ. તેઓશ્રી સ્નાન કરતા હોય કે જોજન કરતા હોય, સંધ્યા કરતા હોય કે લેખનકાર્યમાં પ્રવ્ર હોય સાં કાંઈને પછી-તે શિષ્ય હો કે અશિષ્ય, સાધક હો કે અસાધક-પ્રતિબંધ નહિ. તેઓશ્રી

જીવન પ્રગટીય વારસો હોય એમ તેઓશ્રીનાં દ્વાર સૌમાટે સદાકાળ ખુલ્લાં રહેતાં !...

જીવનસર્વસ્વ કુરબાન કરી શકે એવા અનેક શિષ્યો હોવા છતાં કદી કરી પામ્યા નહિ, પામ્યા તો શું, પણ કશું મેળવવાની કામના નહિ અનેક શિષ્યોના સદ્ગુણ છતાં જીવનભરનું આતું અશંગ—આતું અપ્રતિમ અપાયકમત ખરેખર મુગ્ધ કરે એવું છે...! અર્જુનસમા સખાલક્રો સંપાદ્યા છતાં કદી કાર્ષ સાથે ગુપ્તઅવદાર મંત્રણા નહિ, નિરર્થક વાર્તાલાપ નહિ. જ્યારે જોઈએ ત્યારે એજ જ્ઞાનચર્ચા, એજ ધર્મચર્ચા, એજ પરમાર્થચર્ચા... !

સમર્થ શ્રોત્રિય હતા એટલેજ શ્રુતિ, સ્મૃતિ, પુરાણ આદિ ભિન્નભિન્ન શાસ્ત્રોનો સુંદર સમન્વય તેઓશ્રી કરી શકેલા. ન્યાય, વૈજ્ઞેયિક, સાંખ્ય, યોગ, પૂર્વામીમાંસા ને ઉત્તરમીમાંસા આ જ દર્શનોની એકવાક્યતા કરી મુમુક્ષુની મુંઝવણ તેઓશ્રી ટાળી શકતા, ને વૈદિક કર્મ, ઉપાસના તથા જ્ઞાનનું રહસ્ય સમજાવી શકતા, અધિકારપ્રમાણે સાધકને તેમાં પ્રેરી શકતા. આતું સચોટ શાસ્ત્રીયજ્ઞાન ન હોય તો ધર્મસ્થાપનનું કાર્ય ન થાય તેમજ જિજ્ઞાસુજનોને ધર્મમાર્ગે પ્રેરી પણ ન શકાય. તેઓશ્રી શ્રોત્રિય હતા તેમ બહાનિષ્ઠ મહાપુરુષ પણ હતા અને આથી તેઓશ્રીનું આચાર્યપદ શોભતું. તેઓશ્રીના જીવનમાં સાચી સાધુતા હતી એટલેજ જિજ્ઞાસુઓ ખેંચાતા. તેઓશ્રીની વાણી “ ઉદ્દેગ નહિ કરનારી, સહ્ય, પ્રિય ને હિત કરનારી ” હતી એટલેજ સૌ પર તેની એકાદ થતી. તેઓશ્રી કહેતા એ પ્રમાણેજ કરતા અને બોલતા તે પ્રમાણેજ આચરતા એટલેજ જનમમૂલ્ય તેઓશ્રીને અનુકરનો. બહાદુરશાએ પહોંચેલા સંત છતાં તેઓશ્રી સદાકાળ વેદપ્રતિષ્ઠાહિત સંખ્યાવંદનાદિ નિલકર્મમાં—ત્રિપ્રલમ્બાનસંખ્યામાં પ્રવૃત્ત રહેતા એટલેજ તેઓશ્રી જનસમાજને પ્રેરી શક્યા હતા. તેઓશ્રીના જીવનમાં લક્ષિતની સગસતા હતી, યોગનો સંપન્ન હતો, જ્ઞાનનો પ્રકાશ હતો. આતું જીવન જોઈને સાધકને લક્ષિતમાં, યોગમાં, જ્ઞાનમાં પ્રેરણા મળતી. તેઓશ્રીના સમસ્ત જીવનમાં શાસ્ત્રાઘાતું પાસન જેવાતું. તેઓશ્રીની પ્રત્યેક પ્રવૃત્તિમાં ધર્મનું ગદ-સજ જણાતું. ખરેખર એ જીવન જીવતું ચાલ ન હોય ! (યાતુ)

ગુરુમક્ત ચીર દિલીપ

[સંપાદક: એકલકત-આનંદાશ્રમ]

(અનુસંધાન ગતાંકથી ચાલુ)

આમ પ્રતિદિન સેવા કરતાં કરતાં વીસ દિવસ વીતી ગયા ને એકવીશમે દિવસે ગાય ચરાવવામાટે રાજ દિલીપ વનમાં આવેલા છે ત્યારે તે દિવસે તેમની શુભકિતની પરીક્ષા કરવા આ એક અદ્ભુત પ્રસંગ ઉપસ્થિત થયો:—

દિમાલ્યના ઘેરે અરણ્યમાં ગાય ચરી ગઈ છે. ને અચાનક પાસેની એક ગુફામાંથી ભયંકર મિદ્ધ ત્રાસ ભરી ગાયને યાપો મારી તેનું ભદ્રણ કરવા દોડે છે. આવા ભયંકર દ્વિસક મહામલવાન મિદ્ધને જોઈ ગાય થરથર કંપી બીડી, ને દ્યારે નેત્રાદારા પોતાનું રક્ષણ કરવા જાણે રાજને વિનવતી હોય તેમ રાજ દિલીપ સાથે જોઈ ગઈ પોતાના ગુરુના ધનરૂપ આ ગાયનું રક્ષણ કરવા રાજએ ને સિદ્ધને મારવા માટે પોતાના ખભે રહેલા લાઘામાંથી બાણ ગાયનું રક્ષણ કરવા રાજએ ને સિદ્ધને મારવા માટે પોતાના ખભે રહેલા લાઘામાંથી બાણ કાઢવામાટે જોરો હાથ ઉઠાવે ક્યો કે તુરંત તે સ્વાંજ સંભળી ચઢ મથેા રાજ તો આથી કોષાતુર અને આશ્ચર્યમુગ્ધ ચઢ હવે શં કરવું ને હવે આ ગાયનું કેવી રીતે રક્ષણ કરવું તે વિચારવા લાગ્યા. જેમ સર્પ મંત્રાદિના બળે સંજ્ઞેડ ચર્ષ જલ્ય ને વધારે ક્રોધિત બને છે તેમ પોતાનો

હાય સર્વે, ખંધાર્થે જતાં તેઓ ક્રોધાતુર થઈ ધ્રુજવા લાગ્યા. તે વેળા ગાયપર આક્રમણ કરતાં તે સિંહ સહપક્ષપાતી ગુરુલક્ષ્મી મહાપરાક્રમી રાજા દિલીપને કહે છે:—

અહં મહીપાલ ! તવ શ્રમેણ પ્રયુક્તમપ્યશ્વમિતો વૃથા સ્યાત્ ।

ન પાદપોન્મૂલનશક્તિરંદઃ શિલોચ્ચે મૂર્છતિ મારુતસ્વ ॥

હે રાજન્ ! હવે ખસ કરો, વૃથા પરશ્રમ ન કરો. મારાપર તમારું શસ્ત્ર આસવાતુ નથી, જેમ મોટાં વૃક્ષોને ઉપલાવી નાંખનાર વાયુનો વેગ પર્વતોને ઉખેડી શકતો નથી તેમ તમારું બાણ મને કંઈ કરી શકે તેમ નથી કારણકે:—

કૈલાસગૌરં વૃષમારુચ્છોઃ પાદાર્પણાનુગ્રહપૂતપૃષ્ઠમ્ ।

અવેદિ માં કિંકરમપ્પૂર્તેઃ કુમ્ભોદરં નામ નિકુંભમિત્રમ્ ॥

કૈલાસજ્યેષ્ઠા ધવલ વર્ણવાળા નંદીપર ખેસતી વેળા શિવજીનાં ચરણો ધરવાંવડે જોતી પીઠ પવિત્ર થઈ છે એવો ને પાર્વતીજીના નિકુંભનામના સિંહનો હું કુમ્ભોદર નામવાળો શિવજીનો પ્રસિદ્ધ અનુચર છું, એમ હે રાજન્ ! તમે જાણો.

હે રાજન્ ! આ સામે જે દેવદારનું વૃક્ષ છે, તે શ્રીપાર્વતીજીને ધણુંજ વહાલું છે. એક વેળા કાર્ધ જંગલી હાથીએ આપી તેની સાથે પોતાના શરીરને ધસ્યું તેથી તેની ઝાલ ભીતરી ગઈ સારે પોતાના જહાજા વૃક્ષની આવી દુર્દશા થયેલી જોઈ પાર્વતીજી ધણે શોક કરવા લાગ્યા, એટલે સારપટી શ્રીપાર્વતીજીના સંતોષની ખાતર આ દેવદારની રક્ષા કરવા મને શિવજીએ આજ્ઞા આપી છે ને આ વૃક્ષપાસે આવનારનું હું બંધનું કરી મારો જીવનનિર્વાહ ચલાવું છું.

હે રાજન્ ! આજે શ્રીરુદ્રભગવાનની પ્રેરણાથી આ ગાય અહીં મારા ભોજન માટે આવી ચઢી છે, તેથી તેનું ભક્ષણ કરી મારી ક્ષુધાને હું આજે શાંત કરીશ. તમારું બાણ મારાપર ધીરદ્રતી કૃપાથી ચાલી શકે તેમ નથી, માટે તમારો સર્વ પ્રયત્ન બર્થ છે તેથી તમે આ ગાયને છોડી આદવા જાઓ, ને મને મારી ક્ષુધા નિવૃત્ત કરવા દો. જ્યારે આ ગાયને મારી પાસેથી છોડવી શકો તેમ નથી, 'સારે તમે ગુરુના અપરાધી જ્ય નજ ગણાઓ; કારણકે તમારા સામર્થ્ય બહારની આ વાત છે, તેથી તમે નિર્દોષ છો, ને તેથી તમને લાંછન પણ નજ લાગે. વળી તમે રાજા છો તેથી તમે આ ગાયના ખંદલામાં ગુરુની પ્રસવતા પ્રાપ્ત કરવા ખીજી હજારો ગાયો તેમને તમે અર્પણ કરી શકો તેમ છો માટે આ ગાયનો તમે શોક ન કરો.

હે રાજન્ ! ભૂખ્યાંને ભોજન ન આપવું અથવા ભૂખ્યાં પાસેથી અન્ન છીનવી લેવું એટો મહાન પાપ ગણાય. ભૂખ્યાંને ભોજન આપવાથીજ પુણ્યપ્રાપ્તિ થાય છે, એટલે હું ધણા દિવસોના ઉપવાસી છું ને આ ગાયરૂપી અન્નથી પારાણું કરી આજે હું તમ ચક્રસ તેથી તમને મદાપુણ્ય થશે, પાપ નહિ થાય, માટે તમે હવે અહીંથી જાઓ, અને આ ગાયની મમતા છોડી દો. આથી વિશેષ ઉપાય કશો કામ આવે તેમ નથી.

આવી યુક્તિયુક્ત તે સિંહની વાતો સાંભળીને ભગવાન શંકરની શક્તિથીજ આ મારો હાય બાથાપર સંજગ્ઝ ચોંટી ગયો છે એમ રાજા દિલીપે નિશ્ચયપૂર્વક જાણી લઈ પોતાના ગુરુદેવના ધનરૂપ ગાયનું રક્ષણ કરવા તે સિંહને તેઓ નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા:—

હે રુદ્રગણ ! તારું કહેવું બરાબર છે, પરંતુ જે સેવક પોતાનાં પ્રાણ આપીને પણ ગુરુના ધનની રક્ષા કરતો નથી તે મહાસ્વાર્થી ને પાતકી ગણાય છે. તું પણ પોતાના સ્વામી-ગુરુરૂપ શિવજીની આ વસ્તુ જે દેવદારનું વૃક્ષ છે તેની તનમનથી રક્ષા કરે છે, વળી

આ માથે મારા શુરદેવને અત્યંત વહાલી છે; ને તેથી તેને બદલે હજારો ગાયો આપવાથી પણ તેઓને પ્રસન્ન કરી શકાય તેમ નથી, માટે હે બાઈ! આટલું તો મારું વચન માન્ય રાખ:—

સત્ત્વં મવીચેન શરીરવૃત્તિં દેહેન નિર્વર્તયિતું પ્રસીદ્ધ ।

દિનાવસાનોત્સુક ચાલચત્સા વિસૃજ્યતાં ધેનુરિચં મહર્ષે: ॥

ને તું બૂખ્યો હોય તો આ મારા શરીરનું ભોજન કરી તારી ક્ષુધાને શાંત કર, ને મારા શુરદેવની વહાલી આ ગાયને તું છોડી દે, કારણકે તુરંતમાજ વીધાણેલી આ ગાયનું વાહરકું તેનું કૂધ પીવામાટે બૂખ્યું ધણવણતું હશે, ને સાર્વકાલ પડી જવાથી તે પોતાની માતા હમણાજ આવશે એમ જાણી વન તરફ મીટ માંડી રહ્યું હશે । મારા શુર પણ હોમવેળા થવાથી અમારા બંનેની રાહ ભોતા હશે, એક સાથે ત્રણે જીવોની આશાનો ઉચ્છેદ ન કર તો સારું, પણ મારું બાકણ કરીને તું તારી ક્ષુધા શાંત કર આવાં રાજનાં વચનો સાંભળી મંદકાસ્ય કરતો કરતો સિંહ પુનઃ કહેવા લાગે:—

યકાતપયં જગતઃ પ્રમુત્ત્વં નવં વયઃ કાન્તમિદં વપુશ્ચ ।

અવસ્ય દેતોર્યદ્દાતુમિચ્છન્ વિચારમૂઢઃ પ્રતિમાસિ મે ત્યમ્ ॥

અરે ! હે રાજન ! તમે કેવા ભોળા ને વિચારશૂન્ય જણાવ છો । વિચારો તો ખરા । એક બાળુ આવેમૌમ સત્તાઅહિત ગ્રન્થેદ, યૌવનાવસ્થા, ને સર્વોત્તમ રાજમુખો છ્યાં, ને બીજી બાળુ એક તુચ્છ વસ્તુરૂપ આ ગાય ક્યાં ! આ માટે તમે તમારું જીવન અર્પણ શામાટે કરે છો ।

હે રાજન ! તમારા મરણથી પ્રજા દુઃખી થશે, અને જો તમે જીવિત હશે તો પ્રજાપાલનરૂપ પુષ્પપ્રપાદન કરના ભાગ્યશાળી થશે, ને તમારા શુરદેવને પણ ગાયના બદલામાં ગામ ગરાસ અને હજારો બીજી દુઃકર્ણી ગાયો આપી પ્રસન્ન કરવા સમર્થ છો, માટે આવા નજવા કારણે પ્રાણ ન ગુમાવો તો સારું.

નિશમ્ય દેવાનુચરસ્ય વાચં મનુષ્યદેવઃ પુનરપ્યુવાચ ।

ધેન્વા તદધ્યાસિતકાતરાક્ષ્યા નિરોક્ષ્યમાણઃ સુતરાં વપાહુઃ ॥

શિવગણરૂપ આ સિંહની વાણી સાંભળતાં ગાય જાણે પોતાની રક્ષા કરવા દીનનેત્રીથી રાજાને વિનવતી હોય એમ રજા સામે જોઈ રહી છે ત્યારે દિલીપનું અંતઃકરણ વસોવાઈ જાય છે, ને કહે છે; હે રક્ષણ ! તમારું ક્યન વાસ્તવિક નથી, કારણકે શુરસેવા એજ પરમ સેવા છે. શુરસેવાથીજ હચ્ચિત્ત સર્વ સુખો પ્રાપ્ત થાય છે. પ્રજાનું પાલન કરવું એ રાજાનો ધર્મ છે, પણ શુરસેવા કરવી એ તેનો પરમ ધર્મ છે, માટે શુરના ધનરૂપ આ ગાય મને મારા પ્રાણથી પણ વિશેષ વહાલી છે, તેથી આ ગાયની રક્ષા કરવા મેં નિશ્ચય કર્યો છે, કારણકે આ દેહ નશ્વર છે, ને મથરૂપ જે દેહ છે તેજ અમર છે, માટે તેની રક્ષા માટેજ હું મારો દેશ તમને અર્પણ કરું છું. જ્યારે આવી દેહ છુટ્યા રાજાની જોઈ ત્યારે તેણે ગાયને બદલે તેનો દેહ સ્વીકારવાની અનુમતિ આપી, ત્યારે રાજા આત્મદુર્વક વિચારે છે કે આ મારો નશ્વરદેહ આજ શુરસેવામાં ઉપયોગી બને છે, ને શુરદેવની વહાલી આ ગાયની રક્ષા થશે, ને તેથી હું કૃતકૃસ છું એમ પોતાને ધન્યભાગી માનવા લાગ્યા, પછી રોમાંચ શરીરે આંખો બંધ કરી તેણે સિંહના પગમાં પોતાના દેહને પડતો મૂકી દીધો, ક્યારે સિંહનો પંતે પોતાના ઉપર પડે ને શુરસેવાની પૂણીહિતિ આજે હું મારાં નેત્રે જોઉં, એમ વિચારી રહ્યા છે ત્યાં અચાનક આવાં નીચેનાં મંથુર વચનો સંભળાયાં:— (આણ)

શ્રીજાનંદાશ્રમ-સમાચાર

[અધિક ચૈત્ર માસ]

મુખ્યએક:—શ્રી. ૬૧-૦-૦ શ્રી. ધનજીશાહ અરેશર મીસ્ત્રી-મુંબઈ. શ્રી. ૧૦-૦-૦ શ્રી. મોરારજી જાનલાલ-કરાચી.

લઘુરુદ્ર તથા રુદ્રાલિપેક:—શ્રી. પદ્મશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદી તરફથી આરુદ્રાલિપેક. શ્રી. તુલસીદાસ જેઠાભાઈ-કરાચી. સદગત ગંગાબેન-હીંબુડા હા. શ્રી. હરજી કરસન-હીંબુડા.

ભોજનો:—શ્રી. ૧૦-૦-૦ શ્રી. જગજીવન રામજી-બેંગલોર. શ્રી. ૨૦-૧૧-૬ શ્રી. કેશવલાલ દયાળજી આચાર્ય-હીંબુડી. શ્રી. ૨૪-૬-૦ એક ભક્તજન-જોરાવરનગર. શ્રી. ૧૬-૨-૦ શ્રી. તુલસીદાસ જેઠાભાઈ-કરાચીવાળાના લઘુમંદુ નરસીદાસનાં ધર્મપત્નીના કલ્યાણાર્થે. શ્રી. ૫-૪-૦ શ્રી. બાલુસિંહ પ્રતાપસિંહ-દેલવાડા. શ્રી. ૧૦-૮-૦ શ્રીમતી કરતુરબેન-મુંબઈ. શ્રી. ૧૦-૦-૦ શ્રી. જાનલાલ ગાંડાભાઈ-મુંબઈ. શ્રી. ૧૭-૮-૦ શ્રી. મૂળશંકર નરસીદાસ પડીયા-મુંબઈ. શ્રી. ૨૦-૦-૦ ૨૫. ગંગાબેન મૂળજીના આત્મકલ્યાણાર્થે ભોજન હા. શ્રી. હરજી કરસન-હીંબુડા.

યાજ્ઞ:—શ્રી. ૨-૧૨-૦ શ્રી. હરજીવન કેશવજી-મુંબઈ બે યાજ્ઞ. શ્રી. ૧-૪-૦ ધ. શ્રી. ધનપ્રકાશજી. શ્રી. ૨-૮-૦ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણા-ગોધરા ૧ યાજ્ઞ તથા દૂધ નિમિત્તે. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. પદ્મશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદી. શ્રી. ૩-૧૨-૦ શ્રી. પદ્મશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદી તરફથી અધિકમાસના સોમવારના યાજ્ઞો. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. મણિખહેન-બીજા. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. મોહનલાલ મકનજી-રાજકોટ. શ્રી. ૧-૦-૦ શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી જોરાવરનગરવાળા તરફથી સાયંઆરતીવેળા મેરો ધરવામાટે. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. ચતુર્ભુજ બીમજી-પોરબંદર. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. કૃપાશંકર જયરામ ભટ્ટ. શ્રી. ૧-૦-૦ શ્રીમતી મણિખહેન-બીજા. શ્રી. ૨-૮-૦ શ્રી. રમણિકલાલ યુનીલાલ-અમદાવાદ (બે યાજ્ઞ.) શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. દેવશંકર શ્યામજી રાવજી. શ્રી. ૨-૨-૩ એક ભક્તજન-મુંબઈ યાજ્ઞ. શ્રી. ૬-૪-૦ શ્રી. બાલુસિંહ પ્રતાપસિંહ-દેલવાડા પાંચ યાજ્ઞ. શ્રી. ૫-૦-૦ શ્રી. કરજીસિંહજી લાલસિંહજી હોડારનાં ધર્મપત્ની (૪ યાજ્ઞ.) શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. હિરેન્દ્રસિંહજીનાં ધર્મપત્ની-જૂનાગઢ. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. મગલાલ વનમાળી-દહાણુ. શ્રી. ૧-૦-૦ આઈ દિવાળી લાલજી-દહાણુ. શ્રી. ૧-૦-૦ શ્રી. લાલજી ત્રીણાભાઈ-જૂનાગઢ. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. પોપટલાલ તારાચંદ વકીલ-જૂનાગઢ. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. પ્રાણજીવનદાસ વિક્રમદાસ ધ્રુવ-મુંબઈ. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. મોરારજી ઓધવજી અદીયા. શ્રી. ૧-૦-૦ રાણા કેશરીસિંહજી દોલતસિંહજી-પ્રાંચદા. શ્રી. ૨-૬-૦ શ્રી. વિશ્વનાથ કાલીદાસ શુક્લ-કુંડલા. શ્રી. ૨-૮-૦ શ્રી. અમૃતલાલ નગીનદાસ-સુરત. શ્રી. ૧-૮-૦ બેન પદ્માબેન. શ્રી. ૨-૮-૦ બેન દોલતબેન-સુરત (બે યાજ્ઞ) શ્રી. ૧-૪-૦ ગે. ૨૫. જડીબહેન-જોરાવરનગર. શ્રી. ૧-૪-૦ ગે. ૨૫. સવિતાબહેન-જોરાવરનગર. શ્રી. ૧-૪-૦ સીતાપુરવાળા ગંગાબહેન. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. રવિશંકર મોહનલાલ-સીતાપુર હા. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. કનજી પુરુષોત્તમ-નાગેશી. શ્રી. ૫-૦-૦ કૃષ્ણાબહેન. શ્રી. ૧-૪-૦ શ્રી. મોરારજી જાનલાલ-કરાચી. શ્રી. ૨-૮-૦ ૨૬. ગંગાબહેનના આત્મકલ્યાણાર્થે (બે યાજ્ઞ) હા. હરજી કરસન-હીંબુડા. શ્રી. ૨-૮-૦ શ્રી. ચંપકલાલ મૂળશંકર-મંદરડા (બે યાજ્ઞ.) શ્રી. ૫-૦-૦ સદગત બાલુ-ભટ્ટના કલ્યાણાર્થે હા. શ્રી. નગીનદાસ અંબાલાલ-અંબાત. શ્રી. ૨-૮-૦ મણિખહેન-બીજા

(બે યાગ) ૩૧. ૫-૦-૦ બેનમુખજા-ખીલખા. ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી. મૂળશંકર નરભેરામ પરીવા-મુંખર્ષ. ૩૧. ૬-૪-૦ શ્રી. શંકરલાલ મોહનલાલ-જનમજેધપુર ૫ યાગ.

અખંડ દીપક:—૩૧. ૧-૦-૦ અ. સૌ. મણિખહેન તે શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદીનાં ધર્મપત્ની-જોરાવરનગર. ૩૧. ૧-૦-૦ અ. સૌ. નિર્મળાખહેન પદ્મશંકર ત્રિવેદી. ૩૧. ૦-૪-૦ શ્રી ચતુર્થજી બીમજી દવે-પોરબંદર. ૩૧. ૨૧-૨-૦ શ્રી. હરખચંદ લક્ષ્મીચંદ સાહ-જૂનાગઢવાળાતરફથી અધિકમાસમાં અખંડદીપક રાખવામાં બન્યા છે. ૩૧. ૨-૫-૬ અ. સૌ. શ્રી. મણિખેન માણેકલાલ ચંદારાણુ-ગોધરા. ૩૧. ૨-૦-૦ શ્રી. અંબકલાલ નાનાલાલ આચાર્ય-કરાચી. ૩૧. ૧-૦-૦ શ્રી. તુલસીદામ જોડાભાઈ-કરાચી. ૩૧. ૧-૦-૦ શ્રી. મણિખેન નરભેરામ-ખીલખા. ૩૧. ૨-૮-૦ શ્રી. અમૃતલાલ નગીનદાસ-મુરત ૩૧. ૦-૧૨-૦ મોરારજી જગનલાલ-કરાચી ૩૧. ૧-૪-૦ સ્વ. ગંગાખેનના આત્મકલ્યાણાર્થે દીપમાળ હા. હરજીભાઈ ૧-૪-૦ શ્રી. મૂળશંકર નરભેરામ પરીવા-મુંખર્ષ. ૩૧. ૦-૧૨-૦ શ્રી. શંકરલાલ મોહનલાલ-જનમજેધપુર. ૩૧. ૦-૮-૦ શ્રી. નયુ મોનદાસ-જૂનાગઢ. ૩૧. ૦-૮-૦ બેન જ્યાકુવર-જૂનાગઢ હા. લાલજી ઝીણા. ૩૧. ૧-૪-૦ અ. સૌ મણિખેન ચંદારાણુ-ગોધરા. ૩૧. ૧-૪-૦ ગં. સ્વ તારામતીખહેન-ગોધરા. ૩૧. ૧-૪-૦ શ્રી. કરસનદાસ હરજી-આનંદાશ્રમ.

—[૦]—

પરચુરણમેટ

[કાગણુ માસ]

૧-૪-૦ શ્રી. કેશવલાલ દયાળજી-લીંબડી
૭-૦-૦ „ રવિશંકર મહાશંકર રાવજ
૧-૦-૦ „ બાનુશંકર-ધંડીયા
૧૭-૮-૦ „ હર્ષદરાય મહારાણીદાસ-મંજરોજી
અખંડાજપના ફેણુઆરી માસના
૧-૦-૦ „ જીવરામ ત્રિકમજી-અનીઝ
૦-૮-૦ „ તખતસિંહ કેશરીસિંહ-ધ્રાંગના
૫-૦-૦ „ રામલાલ ત્રિકમજી-ખીમડી
ગોધરામાં શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણુને
હાં ગીતાજયંતીના દિવસે શ્રીગુરુદેવનું પૂજન યતાં
બેટ:—

૧-૦-૦ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણુ
૧-૦-૦ „ કેશવલાલ માણેકલાલ ચંદારાણુ
૦-૬-૦ „ માણેકલાલભાઈનું કુટુંબ
૦-૪-૦ „ રેવાશંકર બા. ત્રિવેદી
૨-૧૩-૦

કાજયંતીની પૂજનબેટ:—

૧-૦-૦ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણુ

૦-૮-૦ શ્રી. કેશવલાલ માણેકલાલ ચંદારાણુ
૦-૬-૦ „ માણેકલાલ ના. ચંદારાણુનું કુટુંબ
૦-૪-૦ „ રેવાશંકર બા. ત્રિવેદી
—
૨-૫-૦

મકરસંક્રાંતિની પૂજનબેટ:—

૨-૦-૦ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણુ,
૧-૦-૦ „ લગવાનજી મનુભાઈ „
૦-૧૦-૦ „ માણેકલાલ ના. ચંદારાણુનું કુટુંબ
૦-૪-૦ „ રેવાશંકરભાઈ ત્રિવેદી

૩-૧૪-૦

મહાશિવરાત્રિની બેટ:—

૧-૦-૦ શ્રી. માણેકલાલ નાનજી ચંદારાણુ
૨-૦-૦ „ કેશવલાલ માણેકલાલ ચંદારાણુ
૦-૬-૦ તેમનું કુટુંબ

૩-૬-૦

પૂજ્ય પ્રતિમાજીનાપાટોત્સવની ભેટ:—

- ૧-૦-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણી
 ૧-૦-૦ ,, કેશવલાલ માણિકલાલ ચંદારાણી
 ૦-૬-૦ તેમજ કુટુંબ
 ———
 ૨-૬-૦
 ૦-૪-૦ વસંતપંચમીની ભેટના
 ૦-૪-૦ શ્રી. રમણિકલાલ ત્રિભુવન દવે
 ૫-૦-૦ શ્રી. કેશવલાલ જોડાલાલ-મુંબઈ
 અધિકમાસની ભેટના
 ૫-૦-૦ ,, જીવન રણજોડ માવડા-રાણાવાવ
 ૧૫-૦-૦ શ્રી અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી
 તરફથી પોતાના ભોજન ખર્ચના
 એકમાસના
 ૧-૦-૦ શ્રી. પદ્મશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદી
 તરફથી ૪ રૂદ્રીના પૂજપાના
 ૦-૮-૦ તેમના તરફથી ૪ રૂદ્રીની ભેટના
 ૧-૦-૦ શિવશંકર પુરપોતમ
 ૧-૦-૦ એક ભક્તજન
 ૧-૨-૧૧ પરચુરણ
 ૧-૦-૦ વિ. ધનસ્થામ કેશવલાલ-લીંબડી
 દીક્ષાનિમિત્તે
 ૨-૦-૦ વિ. મનમુખલાલ-મારડા ,,
 ૨-૦-૦ ,, બાણલાલ નરેશ્વરામ-ખીલખા
 દીક્ષાનિમિત્તે
 ૧-૦-૦ પૂ. ધ. આત્મપ્રકાશજી-ખખરલા
 ૫-૦-૦ શ્રી. તુલસીદાસ જોડાભાઈ-કરાચીવાળા
 તરફથી તેમના બંધુ નરસિંહદાસનાં
 ધર્મપત્નીના આત્મકથાણાથે
 ૦-૬-૦ શ્રી. ચતુર્ભુજ બીમજી દવે-પોરબંદર
 ૧-૦-૦ ,, ભાસ્કરરાવ સુદર્શન-જૂનાગઢ
 ૦-૮-૦ મુનાર હરિ નાનજી-ખીલખા
 ૦-૪-૦ શ્રી. પયુભાઈ દોલતસિંહજી
 ૦-૪-૦ કરતુરખેન દયાશંકર-ખીલખા
 ૧-૦-૦ પૂ. ધ. શ્રીઆત્મપ્રકાશજી
 ૦-૪-૦ શ્રી. માણિકલાલ નાનજી ચંદારાણી
 ૦-૬-૦ ,, દેવશંકર શ્યામજી

- ૧-૦-૦ શ્રી. તંબુકલાલ નાનાલાલ આચાર્ય
 ૨-૮-૦ ,, રમણિકલાલ સુનીલાલ
 ૦-૬-૮ મેળદડ આશ્રમમાં પરચુરણ ભેટ
 અમદાવાદ આનંદાશ્રમની ભેટ:—
 ૦-૪-૦ કાગણુમાસમાં આવેલી ભેટ
 ૦-૪-૦ પાટોત્સવની ભેટના
 ૮-૦-૦ સ્વ. ભાઈલાલ નાનાલાલ તરફથી
 માસિક યાજ્ઞના
 ૦-૮-૦ દરબાર હીરાજી રામજી-જૂનાગઢ
 ૧-૦-૦ શ્રીમતી હીરાલક્ષ્મી અમીચંદ મહેતા
 ૦-૮-૦ શ્રી. શાંતિલાલ એધવજી
 ૦-૪-૦ ,, તુલસીદાસ જોડાભાઈ પૂજપાના
 ૦-૨-૦ ,, ,, ,,
 ૦-૮-૦ ,, રેવાશંકર બાલકૃષ્ણ-ગોધરા
 મહાશિવરાત્રિ ને પાટોત્સવની ભેટ:—
 ૫-૦-૦ પોતાનાં સફળત કાંટી દીવાળીબાઈના
 આત્મકથાણાથે ગૌદાન હા. શ્રી.
 દયાળસિંહજીભાઈ:—
 ૦-૪-૦ શ્રી. સખળસિંહ જલમસિંહ રૂદ્રાભિષેક
 ની ભેટ
 ૦-૪-૦ ,, ,, પૂજપાના
 ૨-૦-૦ શ્રી. સખળસિંહ જલમસિંહ
 નિલદાન-કુંતિમાણી
 ૧-૪-૦ શ્રીમતી તારાખેન હીરાલાલ-ડરોલ
 ૫-૪-૦ શ્રી. કેશવલાલ દયાળજી-લીંબડી
 ૦-૮-૦ વિ. મગનલાલ લાલજી
 ૧-૦-૦ શ્રી. સુરસિંહ અદાભાઈ-ધાંગધા
 ૨-૦-૦ ,, દયાળસિંહજી લાલસિંહજી કાંટોર
 ૧-૦-૦ ,, પ્રાણકુંવરખેન ચક્રભાઈ
 ૧-૦-૦ ,, મણિખેન-રાજકોટ
 ૧૭-૧-૦ આનંદાશ્રમ સુસુષ્કમંડળ મુંબઈમાં
 અધિક ચૈત્ર સુદિ પના પૂજન-
 ભેટના હા. શેઠ શ્રી. દા. મા. ભાઈ.
 ૧-૬-૩ શ્રી. કાળા જીવા-રાજકોટ,
 ૦-૪-૩ પરચુરણ
 ૦-૬-૦ શ્રી. હરજી કરસન-લીંબડા
 ભેટ તથા પૂજપાના

૨-૮-૦ શ્રી. ઉમરલાલ પોપટલાલ-જૂનાગઢ
 ૨-૧૦-૦ " કાનજી પુરુષોત્તમ-નાગેશી
 ૦-૪-૦ " હરજીભાઈ-લીંબુડા
 ૧-૧૦-૦ " હરજી રવજી-ખાંડવા
 ૩-૦-૦ સ્વ. ગંગામેન મૂળજી-લીંબુડા.
 હા. હરજીભાઈ
 ૦-૧૦-૦ સ્વ. હરજી દીડા-જૂનાગઢ
 ૧-૧-૦ શ્રી. મોહનલાલ મૂળશક્ત-આવળા
 ૧૭-૨-૦ " હરજીરાય મહારાણીદાસ દેસાઈ-
 મગરોળ માર્ચ મામના અખંડ-
 જાપાદિન
 ૨-૦-૦ " અંગાલાલ રવચંદભાઈ
 દૂધ નિમિત્તે—
 ૨-૨-૦ " નાથાલાલ મોતીલાલ-જૂનાગઢ

૫-૦-૦ શ્રી. ચંપકલાલ દામોદર હા. પરમાણુંદ
 સાલજી-જમજમપુર
 ૪-૧૦-૬ " ચંપકલાલ દામોદર-જમજમપુર
 ૦-૫-૩
 ૧-૦-૦ બાપી મીલુખાઈ
 ૧-૦-૦ બાપી રાજાખાઈ-સગધાપુર
 ૨-૦-૦ કમળાનેન મોહનલાલ-ખીલખા
 ૧-૮-૦ શ્રી વિઠ્ઠલદાસ શામજી-કુંડલા
 ૨-૦-૦ " રહસિયાલ બહેરભાઈ બાસ
 ૨૧-૧૦-૦ અ. સૌ. મણિભેન. નેરાવરનગર-
 વાળા એકમાસ ને ૨૪ દિવસ
 આશ્રમમાં રહાંતેના ભોજન અર્થના
 ૧-૧-૨ પરચુરણ

—[*]—

અમદાવાદ-આનંદાશ્રમ-અધિક્રમાંસનિમિત્તે સદ્ગત શ્રી. જ્યેષ્ઠારામ નાનાલાલ
 હા. ગં. સ્વ તવિન્યાબહેન જે. ભટ્ટતરફથી તથા સદ્ગત લાઈલાલ
 નાનાલાલ ચાક્ષિતરફથી પૂજ્યપાદશ્રીની પાવનસેવામાં થાળ ધરાવવા ઉપરાંત
 આનંદાશ્રમવાસીઓને મિથ્યાત્વ લોજન આપવામાં આવ્યું હતું.

—[*]—

જામનગરનિવાસી સદ્ગત શેઠ રવજી દવજી ગાંધીની મુંબઈની પેઠી તરફથી
 હાકૂસ કેરીનો દરંડો ૧ પૂજ્યપાદશ્રીની સેવામાં અર્પણ થયે છે

નેરાવરનગરનિવાસી શ્રી. ચંદુલાલ અંબારાંકર ત્રિવેદી ધંધુકા હીવિઝનના
 તોલ અને માંપના કન્સપેક્ટરતરફથી પિત્તળના વજનનો સેટ ૧ આનંદાશ્રમમાં
 ડી.ઉપયોગાર્થે અર્પણ થયેલ છે (૦૦)

—[*]—

સને ૧૯૪૫ તા. ૨૫ મે

વિજ્ઞાપ્તિ

સુંબઝનિવાસી સર્વે ગુરુભંધુઓને
ખબર આપવામાં આવે છે કે:—

આગામી જેઠ સુદિ ૭ રવિવાર તા.
૧૭ મી જુન ૧૯૪૫ના દિવસે સવારમાં
નવા રસ્તા યા. ૧૮૧ થી ૧૧૧ વાગે
આધવલુપન કાંઠાવાડીમાં શ્રીસદ્ગુરુદેવનું
વિધિપૂર્વક મહાપૂજન થશે.

લિ. આનંદાશ્રમસુમુક્ષુમંડળ-સુંબઝ

—[*]—

અહીંના શ્રીદક્ષિણામૂર્તિસનાતનધર્મ-
વિદ્યાલયમાં એકમાસનું વેદેશન પરવાથી
સૌ વિદ્યાર્થીઓ પોતપોતાને ગણ
ગણેલા છે.

નવું પ્રકાશન

“આનંદાશ્રમ ને આનંદાશ્રમના અધિષ્ઠાતા”

લેખક.—શ્રી. દયાળસિંહજી લાલસિંહજી કાકેર

પ્રકાશકા:—(૧) શ્રી. કરજીસિંહજી, (૨) શ્રી. ગુણવંતસિંહજી,
(૩) શ્રી. ચંદ્રસિંહજી, (૪) શ્રી. ઉપેન્દ્રસિંહજી.

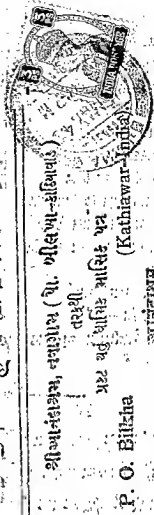
—રૂ. ૦-૧-૬

મળવાનું સ્થળ:—

વ્યવસ્થાપક—આનંદાશ્રમ, નવાગામ યા. બીલખા

રોકત પુસ્તિકાની આરસો (૪૦૦) પ્રતો લેખક તથા પ્રકાશકા તરફથી
મળેલું થઈ છે.

—[*]—

વર્ષ ૧૩ મું

વૈશાખ

॥ ॐ ॥

॥ યતો ધર્મસ્તતો જયઃ ॥

અંક ૧૩

સંવત ૨૦૦૧

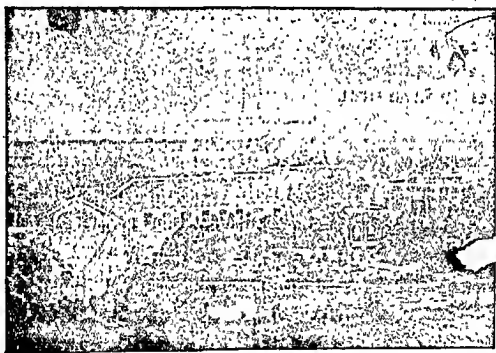

આનંદાશ્રમ

પરદેશભરે

શિલિંગ ૨

શ્રીઆનંદાશ્રમ-નવાંગામ-પા. બીલખા

આનંદાશ્રમમેતદ્ શ્રુયો ભવભીતિખજનં મધિનામ્ ।

નિર્માતૃનાયચરણં પ્રસાદયામોઽપુનર્મૃત્યૈ ॥

સંસારીઓનાં પુનર્જન્મના લયને નિવૃત્ત કરનાર આ આનંદાશ્રમના આધરથાપક શ્રીનાથભગવાનનાં ચરણકમળને અમે શોધીને મારે આરાધીએ છીએ.

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧	લક્ષ્મીગીત.	૧૨૫
૨	શ્રીનાથવચનામૃત.	૧૩૭
૩	શ્રીસંતતુલ્ગતીયમ્.	૧૩૮
૪	આચાર્યપ્રવર શ્રીમન્ નંદુરામસર્માજી.	૧૪૦
૫	શ્રીનાથમુખોદમાલા.	૧૪૧
૬	શુરુલક્ષ્મી ધીર દિલીપ.	૧૪૨
૭	આપ્તાદી પૃષ્ઠિમાનો મહાપૂજન મણિસેવ અને સાધન સમારંભ.	૧૪૪
૮	શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર.	૧૪૪
૯	પરચુરણ ભેટ.	૧૪૫
૧૦	એક એકનક અવશાન.	

— 2 —

लवाजमसंबंधी जरूरी नोंद

કામગીરી અમુક મોંઘવારીમાં આશુ ૧૨મા વર્ષેના આ તેરમો હંદસો અંક પ્રસિદ્ધ થાય છે, મારે
 જે બંધુગણેતોનું સવાગમ બાકી દેાય તેઓ પોતાનું સવાગમ જોગ બને તેમ બેજામર મોઢકી આપે
 એમ સ્મરણ આપવામાં આવે છે. આજક રહેવાની ધુજા ન દેાય તેમણે અગાઉથી ના સમજ
 થમ લેવો, એટલે ટપાલ તથા વી. પી. દરવાંના થમ ને અર્થમાં નકાસું હાતરવું ન પડે.

व्यवस्थापक, आर्तदात्रम, नवाग्राम पोस्ट श्रीलम्बा-प्रसिद्धावाः.

—[*]—

जखरी

સૂચના:—લેખસંગ્રંથી અને સાહિત્યસંગ્રંથી મુલ્યે પત્રવ્યવહાર શ્રી. વ્યવસ્થાપક
આનંદાશ્રમ, નવાગામ-પોસ્ટ ગ્રીલખા (હાદિયાવાર) એ શિરનામે કરવો.

તંત્રી અને પ્રકાશક: શ્રી. મહાશ્વળીદાસ ગોહાલદાસ દેસાઈ, વેલંતમૂળ-ભાંગરેળ-કાઠિયાવાડ.

શ્રી ભગવતસિંહજી પદેશ્વર વિદ્યા એન્ડ ટ્રિનિટી પ્રેસ.

भाषितः मुद्रः परिषद् देवगच्छं नानावार्त्त, गोप्य.

શ્રીદક્ષિણામૂર્તિનાથસદગુરવે નમઃ ॥

આનંદં વ્રહ્મણો વિદ્વાન્ ન વિમેતિ કુતશ્ચન ।

અર્થઃ-આનંદસ્વરૂપ બ્રહ્મને જાણનાર કદાચથી પણ કય પામતો નથી.

તૈત્તિરીય-ઉપનિષત્

વર્ષ ૧૩ મું]

સંવત્ ૨૦૦૧ વૈશાખ

[અંક ૧૩ મા

ભક્તગીત

[લેખક:-શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુલદાસ દેશાઈ-વેરાંતભૂપલ]

(અનુસંધાન ગત અંકના પૃષ્ઠ ૧૨૪થી)

પ્રથમ વિહાર કહું મંગલ ઉત્થાનનો,

ચાગીઆને પણ જે રહ્યો અગમ્ય જો;

કાં જાણે શ્રુતિના અનુગ્રહ જેની પરે,

નાથપ્રભુની કાં જો પ્રીત અનન્ય જો

૧૩

મન ઇન્દ્રિય સૌ પાછાં વળતાં જાણકે,

જીવો ખાળી શકે ન જોનો વેગ જો;

નિજ નિજ જાણકમાં શમતાં મન ઇન્દ્રિયા,

પ્રસિદ્ધ નિદ્રાવસ્થાનો સંવેગ જો.

૧૪

મન ઇન્દ્રિય યાતાં અભિયુગ્ય વ્યવહારમાં,

જાણક છાડી પ્રવૃત્ત થાયે બહાર જો;

જાગૃત્વસ્થા કહેવાયે આ , લોકમાં,

એની ધમાલનો ના લાગે પાર જો.

૧૫

નિદ્રામાંથી જાગવું એ ઉત્થાન છે,

પ્રતિદિનનો એ મંગલ પ્રથમ વિહાર જો;

શરીરધારી સર્વને લાગુ થતો, છેલ્લો જેવો નિદ્રાનાંજ વિહાર જો.	૧૬
નિદ્રામાં પરવશતા પ્રસિદ્ધ લોકની, જાગૃતમાં જીવોને નિજનું તંત્ર જો; માટે જાગૃતને મંગલ સૌ માનતા, સાચું જોતાં કરતું રહેતું યંત્ર જો.	૧૭
નિદ્રામાં પ્રાકૃત જીવો પરવશ બને, જો કે આત્મામાં શમતા સૌ જીવ જો; પરવશતાથી તેનો લાભ ન અનુભવે, પરવશતાથી ઉઠે પાછા જીવ જો.	૧૮
નાથપ્રભુ તો આત્મસ્વરૂપને જાણતા, નિદ્રાસમયે સ્વપ્નશયણે શમી જાય જો; નિદ્રા પૂરી થતાં પાછા જાગતા, આત્માને ના પાછા ભૂલી જાય જો.	૧૯
નિદ્રાસમયે શમતાં આત્મસ્વરૂપમાં, ઇન્દ્રિય ને મનમાંથી સંચરી જાય જો; મનમાં ને ઇન્દ્રિયમાં પાછાં સંચરે, નાથપ્રભુ જાગ્યા એથીજ મનાય જો.	૨૦
જાગીને પણ મન ઇન્દ્રિય ને દેહથી, પહેલાં સંભારે એ આત્માદેવ જો; મન ઇન્દ્રિયને પણ જાગૃત પૂરાં કરી, શયનતથું આસન ત્યાગે ગુરુદેવ જો.	૨૧
શિષ્યજનો એ સમયે દર્શન સાંપડે, જેને હોયે પૂર્વજન્મનાં પુણ્ય જો; હંસમા પ્રજિપાત કરીને માનતા, કાંઈક અંશે સ્વધર્મનું આનંદુય જો.	૨૨
ભક્તજનોને મન દર્શન એ ભાવનું, દેહતથું તો નિર્સર્ગનું એ રૂપ જો; બહાલપ વધતી નિજજનને એ દર્શને, સાચ સાદું ને છતાંય સ્વસ્થ સ્વરૂપ જો.	૨૩
અંતર્મુખ વૃત્તિ એ સમયે નાથની, બ્રહ્મતણા ત્યાં વર્તવે ઉદ્યોધ જો; ઢાંકેલી ઇશ્વરતા પરખાએ ઘણી, મૌન છતાં પ્રકટે મંગલ સદ્યોધ જો.	૨૪

(આહુ)

શ્રીનાથવચનામૃત

[પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથભગવાન]

ચુચુક્ષુને શાન્તિ શાન્તિ ને નિરંકુશ તૃપ્તિની પ્રાપ્તિ શુભ પ્રયત્ન ને ઈશ્વર-
કૃપાથી મુલભ છે

જીવની શુભેચ્છાઓ ભક્તપ્રિય ભગવાન સફલ કરવા સર્વદા સમર્થ છે.

" યહ મન ભૂતસમાન હૈ, દોરૈ દાંત પસારી,
બાંસગાંઠ ઉતરત ચક્રત, સખ બલ જાવત હારી " ૧

" શ્રદ્ધા સંબલરહિત નર, નહિ સંતનકર સાથ;
તીનકંઠ માનસ અગમ અતિ, જીનહી ન પ્રિય રઘુનાથ " ૨

" ગુરુકે બચન પ્રતીતિ ન લેહી, રનખેહુ મુગમ ન મુખસિદ્ધિ તેહી "
" રતિબાલકે અંતરે કષ્ટ ન પલટે રંગ "

એ શુભવચનોનો વિચાર કરી યોગ્ય વિચારનું ને યોગ્ય પ્રવૃત્તિનું સેવન કરતા રહેશો.

પરમાત્માના તીવ્રસ્મરણધ્યાનવડે મનને શાંત રાખવા પ્રયત્ન કરશો. મનને શોકમોહને વશ ન થવા દેવામાં જીવનું હિત સમાયેલું છે હૃદયેશાં શુભનું ચિંતન કરવું, મનમાં અશુભનું ચિંતન ન થવા દેવું. પ્રમાદથી જો એનું ચિંતન થઈ જાય તો તેને રોકવાનો દંઠ પ્રયત્ન કરવો.

મનને બની શકે તેટલું સમજાવવાળું રાખી મનુષ્યે આ ભવના પ્રવાસમાં વિચરવું જોઈએ. વિપમજ્ઞાવ મનને વ્યાકુલ કરે છે.

પરમાત્મા અંતરબહાર ભરપૂર છે તેમના પરમશાંતરવરૂપના વિચારવડે મનને શાંત કરશો.

મનુષ્યને પ્રથમ બહારના કોઈ પણ પ્રાણિપદાર્થનું પ્રત્યક્ષજ્ઞાન પોતાના અંતઃકરણમાં થાય તે બાહ્યઅભિજ્ઞાપ્રત્યક્ષપ્રમા મનુષ્યને પોતાના અંતઃકરણમાં કોઈ પણ સૂક્ષ્મવસ્તુનું પ્રથમ પ્રત્યક્ષજ્ઞાન થાય તે આંતરઅભિજ્ઞાપ્રત્યક્ષપ્રમા. એ બંને અભિજ્ઞાપ્રત્યક્ષપ્રમા કહેવાય છે.

અંતઃકરણમાં આગળ જાણેલા સૂક્ષ્મપ્રાણિપદાર્થનું પુનઃ પ્રત્યક્ષજ્ઞાન થાય તે આંતરપ્રત્યક્ષાભિજ્ઞાપ્રત્યક્ષપ્રમા, ને પૂર્વે જાણેલા બાહ્યપદાર્થનું પુનઃ પ્રત્યક્ષજ્ઞાન થાય તે બાહ્યપ્રત્યક્ષાભિજ્ઞાપ્રત્યક્ષપ્રમા, તે બંને પ્રમાઓ પ્રત્યક્ષાભિજ્ઞાપ્રત્યક્ષપ્રમા કહેવાય છે.

પરમાત્મામાં વિશુદ્ધ પ્રીતિ વધારવાથી જપ ને ધારણા સારાં થઈ શકશે.

સવારસાંજ આત્મોદ્ધારનાં સાધનોનું સેવન જેમ પ્રીતિથી કરે છે તેમ કરતા રહેશો, અને મનની સાત્ત્વિકતા વધારતા રહેશો.

" નારાયન દો બાતકો, દીજે સદા ખિસાર,
કરી ધુરાઈ ઔરદી, આપ કિયા ઉપકાર "

(ચાલુ)

શ્રીસ્તનત્સુજાતીયમ્

(શ્રીશાંકરભાષ્યસમેત)

[અનુવાદક: શ્રી. મહારાણીદાસ ગોકુલદાસ દેશાઈ-વેદાંતભૂષણ]

(અનુસંધાન ગતાંકના પૃષ્ઠ ૧૨૭થી)

અદર્શને તિષ્ઠતિ રૂપમસ્ય પઞ્ચન્તિ ચૈનં સુસમિદ્ધસત્ત્વાઃ ।

હીનો મનીષી મનસામિપચ્ચેત્ ય એનં વિદુરમૃતાસ્તે ભવન્તિ ।

યોગિનસ્તં પ્રપચ્ચન્તિ ભગવન્તં સનાતનમ્ ॥ ૨૬ ॥

જે પદાર્થ ઇન્દ્રિયને ગોચર હોય ને પોતાથી જુદો હોય તે પદાર્થ ચક્ષુઃ ઇન્દ્રિયવડે બહારના ભાગમાં પ્રત્યક્ષ દેખી શકાય.

અહીં ઇન્દ્રિયને અગોચર હોવાથી તથા સર્વેનો આત્મા હોવાથી પ્રસિદ્ધ ચક્ષુઃઇન્દ્રિયવડે બહારના ભાગમાં કોઈને તેનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન થવાનું બને એમ નથી.

જતાં આત્માજ સર્વેને પરમપ્રેમનું ભાજન હોવાથી જ્યારેક્યારે પણ જેમને અંતઃકરણરૂપ કુંડને વિષે આત્માનાં દર્શન પામવાની ઉત્કટ ઇચ્છારૂપ અગ્નિ પ્રકટે છે તથા તેથી પછી આત્માના સંરાધનમાટે જપ તપ ભક્તિ ધ્યાન પ્રણિધાન આદિ વિવિધ પન્નિદ્ર સમિધોનો નિધિપૂર્વક હોમ થવાને પરિણામે એ અગ્નિ જ્યારે અત્યંત પ્રજ્વલિત થાય છે ત્યારે સંરાધનવડે પ્રસન્ન થયેલા આત્માદેવ તેમના અંતઃકરણરૂપ કુંડનેવિષે પોતાનો આવિર્ભાવ પરમાવી ત્યાં તેમને પોતાનાં દર્શન પામવાની કૃપા કરે છે એ રીતે તેઓને આત્મારૂપે બ્રહ્માનાં દર્શન સાંપડે પણ છે.

અને અનાત્મા એવા સર્વે દેહોનેવિષે તત્ત્વપદાર્થ એક આત્માજ હોવાથી જ્યારેક્યારે પણ જેમને તત્ત્વપદાર્થભૂત આત્માનાં દર્શન પામવાની ઇચ્છા થાય છે ત્યારે તેઓ પણ મનને બહારના વિષયોથી પાછું વાળીને તેને આત્માને અભિમુખ કરે છે તથા પછી તેની આત્મારૂપ પ્રત્યયને વિષે આકટ એકાગ્રતા સાધીને આત્માનો સાક્ષાત્કાર કરે છે. એ રીતે તેમને તેમના મનના સાધનવડે પણ આત્માનાં દર્શન સાંપડે છે.

આ બે પૈકીની કોઈ પણ રીતવડે આત્માનાં દર્શન પામવા જેઓ ભાગ્યશાળી થાય છે તેમને દેહમાંથી આત્મભાવ નીકળી જતાં દેહનો મરણધર્મ પછી પોતાના ધર્મરૂપે રહેવા પામતો નથી. બ્રહ્માનો સ્વાભાવિક અમરણધર્મ તેમને પોતાના સ્વાભાવિક ધર્મરૂપે થઈ રહે છે તથા તેમને ખરી કૃતાર્થતા સાંપડેલી અનુભવાય છે.

ઉપર પ્રમાણે પરમપ્રેમાસ્પદ આત્મા ઉપરના પ્રેમને લીધે આત્માનાં દર્શન પામવાની જેમના અંતઃકરણમાં ઉત્કટ ઇચ્છા પ્રકટે છે તથા તેથી પછી જપ તપ ભક્તિ ધ્યાન પ્રણિધાન આદિ અનેક સાધનોવડે આત્માદેવનું સંરાધન કરતાં તેઓ સંરાધનના પરિપાકે પછી જે આત્માનાં દર્શન પામવા ભાગ્યશાળી થાય છે તે સનાતન આત્માદેવનાં દર્શન તેની સાથેના પોતાનો યોગ સાધનારા યોગીઓને જ મુક્તિ હોય છે. જેઓ આત્માસાથે પોતાનો

યોગ સાધનારા નથી તેવાં પ્રાકૃત જનોને સનાતન આત્માદેવનું દર્શન અલભ્ય હોય છે.

એવી રીતે તત્ત્વપદાર્થભૂત આત્માને જાણવાની જેમના અંતઃકરણમાં ઉત્કટ ઇચ્છા પ્રકટે છે તથા તેથી પછી આત્મારૂપ પ્રત્યક્ષે વિષે મનની આરૂઢ એકાગ્રતા કરતાં તેઓ એકાગ્રતાને પરિપાકે પછી જે આત્માનાં દર્શન પામવા લાગ્યશાળી થાય છે તે સનાતન આત્માદેવનાં દર્શન પણ તેની સાથેના પોતાનો યોગ સાધનારા યોગીઓનેજ સુલભ હોય છે. જેઓ આત્માસાથે પોતાનો યોગ સાધનારા નથી તેવાં પ્રાકૃત જનોને સનાતન આત્માદેવનાં દર્શન અલભ્ય હોય છે. ધીશાંકરમાખ્યમ્ ।

किं च अदर्शन इति ।

અને વળી અદર્શને ॥ એમ આ શ્લોકવડે અધિક કહેવાતું કહે છે. અદર્શને દર્શનાયોગ્યવિષયે તિષ્ઠતિ રૂપમસ્ય પરમાત્મન ।

આનું એટલે પરમાત્માનું રૂપ અદર્શનમાં રહેલું છે એટલે દર્શનનો વિષય થાય નહિ એવું છે.

तथा च धृतिः न संश्रये तिष्ठति रूपमस्येति ।

અને વળી આનું રૂપ દર્શનની મર્યાદાથી પર છે એવી ધૃતિ પણ છે. પદ્યન્તિ ચૈનં સુસમિદ્ધસત્ત્વાઃ ।

અને એને સારી પેઠે પ્રજ્વલિત અંતઃકરણવાળાઓ દેખે છે.

यद्यपि दर्शनायोग्ये तिष्ठति तथापि परमात्मानं पश्यन्ति ।

જો કે પરમાત્મા દર્શનની મર્યાદાથી પર રહે છે તોપણ તેને જુઓ છે. ક તે ।

दर्शनं न भयादधीत्य परमात्मानं કોણ દેખે છે ?

सुसमिद્ધસत्ત્વાઃ સુષ્ટુ સમિદ્ધં સમ્યગ્દીપ્તં સત્ત્વમતઃ ।

કરણં યજ્ઞાદિમિર્મિમલીકરણસંસ્કારેણ ચેપાં તે સુસમિદ્ધસત્ત્વાઃ ।

જેમનું અંતઃકરણ સુસમિદ્ધ હોય છે.

સારી પેઠે સમિદ્ધ એટલે સંપૂર્ણપણે દીપ્ત એટલે અંતઃકરણને નિર્મળ

કરવાના યજ્ઞ આદિ સંસ્કારોવડે જેમનું અંતઃકરણ સંપૂર્ણપણે નિર્મળ થએલું

હોય છે તેઓ પરમાત્માનો પોતાના અંતઃકરણમાં આત્મારૂપે સાક્ષાત્કાર પામે છે.

यस्मादेवं तस्माद्धीनो रागद्वेषादिमलरहितो विशुद्धस्त्वो मनोपी मनसाभि-
પરચેત્ ।

આ કારણથી હીન એટલે રાગદ્વેષ આદિ મળરહિત વિશુદ્ધ અંતઃકરણ-

વાળો પરમાત્માના દર્શનની ઇચ્છાવાળો પુરુષ પોતાના મનને આત્માને અભિમુખ

કરીને તેમનાં દર્શન પામે.

य एवं परमात्मानं चिदुरयमદ્ધમસ્મૃત્યમૃતા અમરણધર્માણસ્તે ભવન્તિ ॥ ૨૬ ॥

જેઓ એ પરમાત્માને જાણે એટલે આ પરમાત્મા હું હું એમ પ્રત્યક્ષ

જાણે તેઓ અમૃત એટલે અમરણધર્મવાળા થાય છે.

(ચાલુ)

આચાર્યપ્રવર શ્રીમન્ નથુરામશર્માજી

[લેખક:-શ્રી. કર્ણસિંહજી લાલસિંહજી ઠાકોર બી. એ.]

(અનુસંધાન: ગત એક ૧૦માના પૃષ્ઠ ૧૨૯થી ચાલુ)

તેઓશ્રીનાં શૌચવિધિ તે સ્નાનવિધિ જોઈને શાસ્ત્રીય પવિત્રતા કેમ જળવાય તથા શાસ્ત્રીય-સ્નાન કાને કહેવાય તેનું જ્ઞાન થતું. તેઓશ્રીનો બોજનવિધિ જોઈને જોનાર મુગ્ધ થતો. તેઓશ્રી એકબેક રહેતા—એક સમયજ બોજન લેતા. બોજનમાં બધા પદાર્થો પથ્થ, પવિત્ર તે પરિમિત હોય. એ પદાર્થોમાં તેલ નહિ, મરચું નહિ, ખટાશ નહિ, મરીમશાક નહિ, તીખાં, તમતમતાં બધાણું નહિ. બધું બોજન તદ્દન સાર્વિક. તેઓશ્રી બોજન કરતા હોય તો પ્રાણનું પોષણ કરતા સંયમી સંતનાં દર્શન થાય. ચાળમાં ગમે તેટલી વાનીઓ હોય તોય એટલીજ પરિમિતતાં, ગમે તેવી સારી વાનીઓ હોય તોય એજ સંયમ, નરસી હોય તોય મુખપર એજ પ્રસન્નતા. રસનાપર સંયમ તો ચોગીજ રાખી શકે અને ચોગના સંયમની પરીક્ષા પણ બોજન ભરમે થઈ જાય.

ધર્મપ્રચારમાટે આચાર્યમાં પ્રવચનની પણ શક્તિ હોવી જોઈએ અને એ શક્તિ તેઓશ્રીમાં હતી. તેઓશ્રીની કથા એટલે સામાન્ય કથા નહિ—તેઓશ્રીની કથા વિદ્વાને તે પણ રસ આપે. જેવા સાંભળનારા એવું એ પ્રવચન. વિદ્વાનો આગળ વિદ્વાતાભરેલું, સામાન્ય આગળ સામાન્ય પ્રકારનું. એ પ્રવચનમાં ભાષાનો આડંબર નહિ, શબ્દોની ભારાભારી નહિ, કોઈ મતપંથનું ખંડન નહિ, કોઈનો વિરોધ નહિ, કોઈની નિંદા નહિ. જાણે એકરસ જ્ઞાનગંગા ચાલી ન જતી હોય! એ કથામાં ભક્તિરસ હોય, ચોગરહસ્ય હોય, અદ્વૈતનું ગર્જન હોય. શીતહજળમાં પથો હોઈ એમ શ્રોતૃવર્ગે શાંતરસમાં તરબોળ થાય. દુનિયાની ખટપટથી મન વેગળું જતું જાય. જાણે કથા સાંભળ્યા જ કરીએ—એમ થાય કે કથારસનું પાન કર્યા જ કરીએ! પૂર્વયુગના કોઈ ભવ્ય ઋષિવર કથાકાર બન્યા હોય એવું અનુભવાય જેમણે જેમણે પ્રેમ તે શ્રદ્ધાથી એ કથાનું શ્રવણ કર્યું છે તેમને તેમને હજી એ શબ્દોની મિઠાશ સાંભરે છે, હજી એ કથાકારનું માનસદર્શન થાય છે. એ કથામાં ફક્ત શાસ્ત્રોના શબ્દોજ ન હતા. તેમાં અનુભવજ્ઞાન ભરેલું હતું. એ શબ્દો ફક્ત સામાન્યજ્ઞાન પામેલ શ્રોત્રિયના ન હતા—પરમાત્મદર્શન પામેલા આચાર્યપ્રવરના હતા. આવા આચાર્યની કથા જનકથાણું સાધી શકે, નષ્ટપ્રાય ધર્મને જાગૃત્ કરી શકે અને અધર્મને ટાળી શકે.

કથાકાર થતું પડે છે તેમ ધર્મપ્રવર્તકાને લેખક પણ થતું પડે છે. કથાકારા થોડી જનસંખ્યા લાલ જિહ્વાથી શકે છે, સાંભળનાર વર્ગજ લાલ જિહ્વાથી શકે છે અને તે પણ ફક્ત સમકાલીન. અંધમાં આવેલા વિચારો લાંબો સમય ટકે છે, અને મોટી જનસંખ્યા તેના લાલ જિહ્વાવે છે. ભગવાન વ્યાસ નથી, પણ તેઓશ્રીરચિત મહાભારત, ભાગવત તે સ્વલ્પમૂલે અસારે પણ જગતને લાલ આપે છે. વાદમીકિ વિલમ્બાન નથી, પણ તેમનું રામાયણ અસારે પણ જનકથાણું સાધે છે. કૃષ્ણચંદ્ર નથી, પણ એ મંલુલ વાણી હજી ભગવદ્ગીતામાં સંભળાય છે. ભગવાન ભાષ્યકાર નથી, પણ તેઓશ્રીએ રચેલા ગ્રંથોમાં હજી અદ્વૈતનું ગર્જન કાને પડે છે. આવા ગ્રંથો જગતનો મહામૂલો વારસો છે, ન હુંટાય એવું ધન છે.

તેઓશ્રીનું જીવન આચાર્યધર્મમાટે નિર્માણ હતું, તેથી તેની પૂર્વતૈયારી ચર્ચ રહી હતી. હજી તો તેઓશ્રી લીંછુકામાં શિષ્યક હતા ત્યારે એટલે કે સં. ૧૯૩૭ના વર્ષમાંજ તેઓશ્રીની પહેલી ધર્મકૃતિ બહાર પડી. એ ગ્રંથનું નામ છે “સ્વાભાવિક ધર્મ”. એ પછી

“ મનુષ્યમિત્ર ”, એ પછી “ શ્રીપરમપદગોપિની ”, એ પછી “ શ્રીયોગદૌસ્તુભ ” એમ એકે પછી એક ગ્રંથની હારમાળા શરુ થઈ અને એમ કરતાં એ નાનમોટાં પુસ્તકોની સંખ્યા ૧૦૭ સુધી પહોંચી. સં. ૧૯૩૭ના વર્ષમાં શરુ કરેલું કાર્ય સં. ૧૯૮૭ના વર્ષના ચાતુર્માસસુધી ઝેટલે કે તેઓશ્રીના જીવનની છેલ્લી ધડીસુધી ચાલુ હતું. તેઓશ્રીના સ્વરૂપાવસ્થાનને દિવસો ગણાતા હતા હારે વિદ્યારવ્યવસ્થામીરચિત પંચદશી નામના પ્રકરણ-ગ્રંથપર તેઓશ્રીએ રચેલી ભાવાર્થદીપિકા નામક ગુર્જરાતી ટીકા છપાઈ રહી હતી અને તેનાં છેવટનાં પ્રૂફ સુધારવાનું કાર્ય પણ પોતેશ્રી કરતા. જેમ તેઓશ્રીએ વર્ષોસુધી અવિરત ગ્રંથરોખનનું કાર્ય કર્યું તેમ તે ગ્રંથોની ભાષાશુદ્ધિમાટે, જોડણીશુદ્ધિમાટે, ખીજાને હાથે વિચારદોષ કે અસંગતતા ન આવી જાય તે માટે પોતેશ્રીએજ તે ગ્રંથોનાં પ્રૂફ સુધારવાનું કાર્ય માથે રાખ્યું હતું. કેટલો શરીરશ્રમ ! કેટલો માનસશ્રમ ! પ્રૂફ આપ્યાં કે તે તપાસવાનું કામ શરુ થાય. બરાબર સમયમર પાછાં મોકલાય. ખીજા કામો હોય, શરીર શ્રમિત હોય, પ્રવાસ અંગે ટ્રેનમાં મિગજનું ચતુ હોય છતાં હાથમાં પ્રૂફ હોય, એમાં મન પડેવાનું હોય— એ પ્રૂફ બહુ કીચવટથી તપાસાતાં હોય, ખીજાએ જોયેલું પ્રૂફ પણ છેવટ તો તેઓશ્રી તપાસી જાય અને તેમાં રહેલો ભાષાદોષ કે જોડણીદોષ પકડી પાડે. ધર્મવિચારોમાં લેશ પણ સખલન ન થાય એ માટે આટલી મોટી જવાબદારી વર્ષોસુધી ઉપાડી ધર્મપ્રવર્તનનું કામ અર્પણ એકનિશાથી કર્યું. (ચાલુ)

—[*]—

શ્રીનાથસુવોધમાલા

પૂજ્યપાદ શ્રીમન્નાથભગવાન

[આપાઠી પૂર્ણિમાના મહાપૂજનપ્રસંગે]

દોહરા

નામ રૂપ ને કર્મનું, અવિદ્યા બીજ ગણાય;	
એ અવિદ્યાને દૂર કરે, સચ્ચિત્સુખ જણાય.	૧૧
મલિન પરાધીન ક્ષણિક સુખ, સુજ ન ચહે કદાપ;	
જે શુચિ સ્વવશા નિરવધિ સુખ, તેમાં રમે સદાય.	૧૨
ઝાકળના જળકણવડે, વાવેતર નવ થાય;	
ઐઘતણી ઘુણિવડે, વાવેતર શુભ થાય.	૧૩
વિધયોના સેવનવડે, સાર્યું સુખ નવ થાય;	
બ્રહ્મતણા અતુલવવડે, સાર્યું સુખ પમાય.	૧૪
કામ ક્રોધ મદ લોભને, મોટા વેરી જાણ;	
સઘળે ભૂમા ભેડને, તજ સૌ દોષ સુજાણ.	૧૫
જેમ કાષ્ઠમાં અગ્નિનો, દૂધમાં ઘૂતનો વાસ;	
તેમ નામરૂપ જગતમાં નિરખો બ્રહ્મવિલાસ.	૧૬
નામરૂપ શેવાળને, જ્ઞાન કરે કરી દૂર;	
નિર્મલજલરૂપ બ્રહ્મને, ભુઓ અધે ભરપૂર.	૧૭

જે જે હુષ્ટ નિમિત્તથી, મન ગો વિકૃત થાય;	
તે તે હુષ્ટ નિમિત્તથી, રે'વું દૂર સદાય.	૧૮
જેમાં મુશાંતિમુખતણા, લેશ કદી નહિ વાસ;	
એવા વિષયમુખવિષે, જ્ઞાની રહે ઉદાસ.	૧૯
મનનયનથી નિરખતું, અખંડ એક ચિદ્રૂપ;	
તેને નિરખે જે સતત, તેજ વિવેકી ભૂષ.	૨૦
મુખધન અક્ષતો હૃદયમાં, જાણી સદા નિવાસ;	
સદૈવ તેમાં રત રહી, દશ્યમાં રહો ઉદાસ.	૨૧
પરપોરાસમ પ્રાણીઓ, ચિત્સાગરે જાણાય;	
પરપોરાનો ખાધ કરી, સાગર જીઓ સદાય.	૨૨
પવિત્ર મુખધન અક્ષતે, નિરખે અંતરખા'ર;	
તેથી સિત્ત સહુ દશ્યને, જાણો અસત અસાર.	૨૩
જે ગિરા બહુ પ્રીતિથી, જપે પ્રભુતું નામ;	
પ્રભુને નિરખે મનનયન, તો પમાય પરધામ.	૨૪
મનને અક્ષમાં જોડતું, રાખી પ્રેમ સદાય;	
રાગદ્વેષથી દશ્યને, સ્મરતું નહિ કદાય.	૨૫
વિષયતૃષ્ણા અક્ષમાં નહિ, નહિ લેહનો લેશ;	
અસંગ મુખધન તે સદા, નહિ દોષ ત્યાં ક્લેશ.	૨૬
પરમાનંદરૂપ અક્ષમાં, કરવો સદા નિવાસ;	
મિથ્યા પ્રાણિપદાર્થમાં, રે'વું સદા ઉદાસ.	૨૭
પ્રકાશ નાદ ને મુખતાણું, કરવું ધ્યાન સદાય;	
એ ધ્યાનમાં રત રહી, સ્મરે ન દશ્ય કદાય.	૨૮
જીવનના ઉદ્દેશને, ભૂલો નહિ કદાય;	
સંકેલ કરવા ઉદ્દેશને, કરે મુચ્યત્ત સદાય.	૨૯
ત્રણ વપુ અભિમાની ત્રણ, અવસ્થાત્રયથી પાર;	
એ અક્ષરૂપ જાણતાં, દૂર થાય સંસાર.	૩૦

(ચાલુ)

[*]

ગુરુમંત્ર વીર દિલીપ

[સંપાદક: એકલક્ષ્મ-આનંદાશ્રમ]

(અનુસંધાન ગતાંકથી ચાલુ)

પોતાના પૂર્વ ગુરુદેવ શ્રીવસિષ્ઠની વડાણી ગાયનંદિનીના શરણમાં સિદ્ધના ચરણોમાં પોતાના દેહનો ભોગ આપી ગુરુમંત્રવીર દિલીપ સિદ્ધનો છાપો હમણાંજ પોતાનાપર પડે એમ વિચારી રહ્યા છે ત્યાં તે કામદુધા નંદિની વડે છે:—

હત્તિષ્ઠ વસ્તેત્યમૃતાયમાનં વચો નિશમ્યોત્થિતમુત્થિતઃ સન્ન ।

દદર્શ રાજા જતનોમિવ સ્વાં ગામગ્રતઃ પ્રસ્રવિર્ણો ન સિદ્ધમ્ ॥

હે પુત્ર ! જો, નીચે પર્ણા પર્ણા પોતાનું મોઢું ઉઠું કરી રાજ્યે જોયું ત્યાં તો જેના આંજળોમાંથી દૂધની ધારા ચાલી રહેલી છે એવી પોતાની માતા સમાન નંદિની ગાય સિવાય કંઈ તેને જોવામાં આવ્યું નહિ, તેમ સિંહને પણ જોયો નહિ, એટલે આશ્ચર્યમાં ગરકાવ બનેલા રાજાને ગાય કહે છે:—

તં વિસ્મિતં ધેનુરુવાચ સાધો માયાં મયોદુભાવ્ય પરીક્ષિતાડસિ ।

ઋષિમભાવાન્મયિ નાન્તકોડપિ પ્રમુઃ પ્રહર્તું કિમુતાન્યહિન્નાઃ ॥

હે ગુરુભક્તિનિશ્ચયજન ! મેં આ માયારમિતે તારી પરીક્ષા કરી છે, ગુરુ-મહર્ષિ વમિશ્વજના તપઃપ્રભાવથી યમરાજ પણ મને પ્રહાર કરેલા શક્તિમાન નથી તો પછી હિંમકે પશુની તો તાકાતજ થી હોય !

મત્તયા ગુરો મય્યનુકંપયા ચ પ્રીતાડસિ તે પુત્ર વરં વૃણોષ્ય ।

ન કૈવલાતાં પયસાં પ્રસૂતિમદેદિ માં કામદુર્ધા પ્રસન્નામ ॥

મહર્ષિ ગુરુદેવી ભક્તિ જોઈને તથા મારી રક્ષા કરવાથી હું તારા ઉપર પ્રસન્ન થઈ છું. હે, પુત્ર ! વરદાન માંગો. મને સાધારણ દૂધ આપવાવાળી ગાય ન જાણો, પણ સર્વ મનોરથને સિદ્ધ કરવાવાળી સમજો. હારે રાજ્યે ભક્તિભાવપૂર્વક પોતાની રાણી સદશિષ્ણાને ઉત્તમ ચિરાયુષી યશઃશાળી પુત્ર આપવાની કૃપા કરવા પ્રાર્થના કરી. હારે પોતાનું દૂધ એક દૂધમાં દોહી તે દૂધનું પાન કરવા આજ્ઞા કરી, છતાં ગુરુની આજ્ઞાવિના ને હોમમાં ઉપરેશ થવા વિના માતાજી ! હું કેવી રીતે તેનું પાન કરી શકું ? ગુરુઆજ્ઞા પછી હું તેના સ્તીકાર કરીશ, આમ દહી ગાયને પ્રણામ કરી તેને સાથે લાઇ રાજ્ય સાયંકાલે ગુરુદેવના આશ્રમમાં આજ્ઞા. ગુરુએ સર્વ હકીકત આશ્રમમાં જોઈજ નજીવી લીધી. પછી પ્રસન્ન થઈ ગુરુએ પ્રમાદરૂપ તે ગાયનું દૂધ રાજ્ય તથા રાણીને આપ્યું, ને તેનું પાન કરતાં ગુરુકૃપાએ રાણી સદશિષ્ણાને યથાકાલે તેજસ્વી ને શરીર પુત્રની પ્રાપ્તિ થઈ, જેનું ગુણ નામ રઘુ રાખવામાં આવ્યું કે જેની કીર્તિ વિશ્વવ્યાપી બની, ને જેમના કુળમાં સાક્ષાત્ સચળ ભદ્રારૂપે પ્રભુ શ્રીરામ મનુષ્યાવતારે ભક્તોનાં કાર્યો કરવા, ધર્મ સંરચાપવા, ને અધર્મને નાશ કરવા યથાર્થ. ગુરુભક્તિનો કેવો ઉચ્ચ આદર્શ આપણા આર્યોમાં હતો તે ઉપરનું દર્શાવે સિદ્ધ કરે છે.

રાજા દિલીપે તો લૌકિકપુત્રકામનાથે ગુરુની આવી ઉત્તમ ભક્તિ કરતાં કરતાં પોતાનાં પ્રાણોની પણ પરવાર ન રાખી, તો અખંડસુખરૂપ ભલત્સવની પ્રાપ્તિમાટે મુમુક્ષુ શિષ્ય જેટલી ગુરુસેવા અનન્યભક્તિથી કરે તે યોગીજ છે. ઉત્તમ મુમુક્ષુએ હમેશાં પોતાનાં શ્રવણોદ્વારા ગુરુદેવનાં ગુણગાન સાંભળવાં, મુખથી તેમની સ્તુતિ ને હૃદયમંત્રનો જપ ને મનચયનકર્મથી અનન્યભાવપૂર્વક તેઓશ્રીનું ચરણપદલ્લુ કરવું એ આવશ્યક સાધનો છે.

મોક્ષેચ્છુ શિષ્યે પોતાના સદગુરુદેવને સિત્ત્વરૂપ વા ઈશ્વરસ્વરૂપ માની નિરંતર સાવધાનતાપૂર્વક તેમને સેવતા જોઈએ, ને તેઓશ્રીની આજ્ઞાઓનું પાલન કરવું જોઈએ, કે જેથી શ્રીસદગુરુદેવની ભક્તિના પ્રભાવથી અધિકારી મુમુક્ષુ શિષ્યને મોક્ષરૂપ પરમપુરુષાર્થની અવશ્ય સિદ્ધિ થાય છે.

સપૂર્ણ

આપાદી પૂર્ણિમાનો

મહાપૂજન મહોત્સવ અને આધ્યાત્મિક સાધનક્રમ

(સ્થળ: શ્રીઆનંદાશ્રમ-નવાગામ)

આગામી આપાદી પૂર્ણિમાના મહાપૂજન મહોત્સવ પ્રસંગે પૂત્યપાદ દૂપાર્ણિધુ શ્રીમદ્ગુરુદેવના મહાપૂજનસાથે આધ્યાત્મિક સાધનક્રમની યોજના પણ ચાલુ નિયમ પ્રમાણે રાખવામાં આવેલ છે. સમયપત્રક પ્રાપ્તિયા હિસોબે પ્રમાણે બહુધા ચાલુ રહેશે. આપણે સુદિ ૧૫ (ગુરુપૂર્ણિમા) સુખવારે તા. ૨૫મી જુલાઈના પવિત્ર દિવસે મહાપૂજન મહોત્સવ ઉજવાશે.

આપાદ સુદિ ૧૫ મંગળવાર, પૂર્ણિમા સુખવાર (શ્રીમદ્ગુરુમહાપૂજન) ને ~~સુદિ ૧૫ મંગળવાર~~ (તા. ૨૬ ૨૬ ૨૬ જુલાઈ) આ રણે દિવસોમાં સાધનક્રમ ચાલુ રહેશે.

મહાપૂજનનો સમય:—નવા સમય પ્રમાણે મંચારના હા વાગે રહેશે. મહાપૂજનનો તથા સાધનક્રમનો લાલ લેવો એ આવશ્યક છે. દરમંત્રનો અખંડગપ પણ ચાલુ રાખી શકાય તેવી વ્યવસ્થા રહેશે.

પૂત્યપાદ દૂપાનાથનો ઉપદેશ છે કે:—આનંદાશ્રમમાં આવનાર જિજ્ઞાસુઓએ વ્યવહારિક વાતોથી જેમ બને તેમ મુક્ત રહેવું. આ ઉપદેશનું પાલન એ સાધનબળને ટકાવી રાખવામાટે ને નવીન સાધનબળ વિશેષ પ્રાપ્ત કરવામાટે આવશ્યક વસ્તુ છે.

સાધનક્રમના કાર્યક્રમમાં ને સમયક્રમમાં પરિસ્થિતિ અનુસાર અનુકૂલ ફેરફાર વ્યવસ્થાપક કરી શકશે.

આગમન કરનારા બંધુઓએ અખોટિયું કે ધાબળી પહેરીને ભોજન કરવા બેસવું નોંધ્યે. ઓઢવાનું સાધન તથા લોટોપાલો ને પૂજનાં પાત્રો પણ સાથે લાવવાં નોંધ્યે. સૌએ પોતપોતાના આગમનની મિતિ અગાઉથી અવશ્ય જણાવવી નોંધ્યે કે જેથી અવશ્ય કરવાની અવગણના રહે. આ પણ આપણા પૂત્યપાદ દૂપાનાથની આજ્ઞા છે.

— [*] —

શ્રીઆનંદાશ્રમ-સમાચાર

(દ્વિતીય ચૈત્રમાસ)

શ્રીમદ્ગુરુમહાપૂજન:—ગત રાત્રીવખીના દિવસે શ્રી આશ્રમવાસીઓએ પૂત્યપાદ દૂપાનાથનું મહાપૂજન કર્યું હતું.

મુખ્યભેદ:—શ્રી. ૧૮-૬-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી. શ્રી. ૨૦-૦-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-મુંબઈ. શ્રી. ૧૨-૪-૦ શ્રી. લક્ષ્મીભાઈ રણછોડજી-નેતીસમર્ગ. શ્રી. ૬૦-૦-૦ શ્રી. અનિતરાય હરિદાસ પારખ-મુંબઈ. શ્રી. ૧૦-૦-૦ શ્રી. દેશવજી ત્રીણાભાઈ-નૂનાગઢ. (સપ્તાહનિમિત્તે ભેદ) શ્રી. ૨૦-૦-૦ શ્રી. દ્વારકાદાસ ખેતસી-કરાંચી.

લઘુરુદ્ર અને રુદ્રાભિષેક:—શ્રી. ગઢવી ગોવિંદ ભોગ્ન-જંજુડા (લઘુરુદ્ર.) એકલકા મુંબઈ (રુદ્રાભિષેક.) શ્રી. રતિલાલ બી. સુનિ-મુંબઈ (રુદ્રાભિષેક.)

ભોજનો:—શ્રી. ૫-૦-૦ શ્રી. વિદ્યુદાસ મણિભાઈ વ્યાસ-મુંબઈ શ્રી. ૯-૧૫-૦ શ્રી. માનસિંહ નથુસિંહ-કુતિયાણાવાળા તરફથી તેમના ભાઈ શ્રી. જલમસિંહજીનાં પત્નીના આત્મકથણાણે ભોજન. શ્રી. ૫-૦-૦ શ્રી. મનસુખલાલ દામોદર લખોટી. શ્રી. ૨૮-૩-૦ શ્રી. મહાદેવપ્રસાદ હરગોવિંદદાસ શાહુદર-કુંડલા. શ્રી. ૧૫-૨-૦ શ્રી. ચાન્ડી મંગનલાલ

રામજી જોશીનાં માતૃશ્રીના આત્મકલ્યાણાર્થે—આકાશવાદીગીર. રૂ. ૬-૧૦-૦ શ્રી. પદ્મશંકર અંબાશંકર : ત્રિવેદી-વડોદરા. રૂ. ૧૨-૮-૬ શ્રી. ચંપકલાલ મૂળશંકર-મેદરા. રૂ. ૩૦-૦-૦ નવાગામના પટેલ ધરમશીભાઈને લાં સપ્તાહનિમિત્તે ભોજન. રૂ. ૩૩-૧૫-૯ શ્રી. કેશવજી શ્રીજીભાઈને લાં ચયેલ સપ્તાહનિમિત્તે ભોજન.

ચાળ—રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. મૂલશંકર દાનજી વકીલ-ખીલખા. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી.

નિંજીવન જીગભાઈ-મેદરા. રૂ. ૫-૦-૦ શ્રી. લક્ષ્મીદાસ હંસરાજ-પોરબંદર (ચારખાટી.)

રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. દેવચંદ હંસરાજ-ગરજ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. જુદાશંકર જગજીવન-જૂનાગઢ.

રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. ખેંગારસિંહ ઠાકોર. રૂ. ૧-૪-૦ બેન દેવબાઈ દામજી-ખાંડવા. રૂ. ૧-૪-૦

પૂજારી ષ. દલપતરામભાઈ. રૂ. ૨-૮-૦ શ્રી. નરભોરામ જમિયતરામ-પાટણા. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી.

ભોરારજી ઓધવજી-અદીઆ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. મૂળશંકર નરભોરામ પડીઆ-મુંબઈ. રૂ. ૧-૪-૦

એકભક્તજન-મુંબઈ. રૂ. ૨-૮-૦ શ્રી. રાજસી જીવરાજ-મુંબઈ. હા. શ્રી. અંબાશંકર

નાનજી જોશી. રૂ. ૨-૪-૦ શ્રી. કેશવજી શ્રીજીભાઈ-જૂનાગઢ રૂ. ૨-૮-૦ શેઠ મૂલજી

પ્રાગજી-કરાંચી (બે ચાળ.) ૧-૪-૦ શ્રી. દેવશંકર શ્યામજી-ભાંડારા. રૂ. ૩-૦-૦ શ્રી.

લાલશંકર લલાનીશંકર-રાજકોટ. રૂ. ૧-૮-૦ શ્રી. દારકાદાસ-ખેતસી-કરાંચી. રૂ. ૩-૧૨-૦

શ્રી. ચતુર્જી બીમજી-પોરબંદર. રૂ. ૪-૮-૦ શ્રી. દારકાદાસ ભગવાનલાલ-ખાંડવા. રૂ.

૩-૮-૬ સદગત નરભોરામ ચુલ્લાઈ ભટ્ટના આત્મકલ્યાણાર્થે ત્રણ ચાળ. હા. શાસ્ત્રી

જયશંકર મયારામ ભટ્ટ. રૂ. ૧-૪-૦ શ્રી. કરતુરબેન બ્યાસ-ખીલખા. રૂ. ૨-૮-૦

શ્રી. મૂળજી પ્રાગજી-કરાંચી (બે ચાળ.)

અખંડદીપકઃ—રૂ. ૦-૪-૦ શ્રી. ખેંગારસિંહભાઈ ઠાકોર-કુતિયાણા. રૂ. ૦-૮-૦

બેન દેવબાઈ દામજી-ખાંડવા. રૂ. ૦-૧૨-૦ ગઢવી ગોવિંદ ભોળ-જંમુડા. રૂ. ૧-૮-૦

શ્રી. નરભોરામ જમિયતરામ-પાટણા. ૧-૦-૦ શ્રી. રતિલાલ બી. મુનિ-મુંબઈ. રૂ. ૦-૪-૦

શ્રી. તાપીશંકર જયશંકર-જંમુડા.

[*]

પરચુરણમેદ

[દ્વિતીય ચૈત્ર માસ]

૦-૨-૦ શ્રી. કરશનદાસ હરજી

૧-૦-૦ સૌ. બેન મણિબેન-જોરાવરનગર

૦-૮-૦ શ્રી. નરેન્દ્રસિંહ દયાળસિંહજી

૦-૫-૦ શ્રી. ચંદ્રકાંત જશભાઈ

૩-૦-૦ બેન દેવબાઈ દામજી તરફથી પ્રજુશીને

વસ્ત્ર ધરવામાટે

૦-૪-૦ બેન દેવબાઈ દામજી

૭૮-૧૪-૦ શ્રી. રાજસી જીવરાજ-મુંબઈરાણા

તરફથી સાત્ત્વિક માસિક દાનના.

૦-૮-૦ ગઢવી ગોવિંદ ભોળ-જંમુડા

લઘુરૂઢના પૂજાપો તથા ભેટ

૭-૦-૦ શ્રી. દારકાદાસ ખેતસી. નિલ

દાનના ભેટના

૦-૪-૦ બેન કરતુરબાઈ-ખીલખા

૨-૦-૦ કેશવલાલ જોશીલાલ-મુંબઈ

૦-૬-૭ પરચુરણ

૦-૪-૦ ચંદ્રશંકર જટારકર-કુતિયાણા

શ્રી રામનવમીની ભેટઃ—

૧-૦-૦ શ્રી. અંબાશંકર ભાઈશંકર ત્રિવેદી

૦-૪-૦ પૂ. ષ. વલ્લભકાશજી

૦-૪-૦ શાસ્ત્રી દયારામ મૂળજી

૦-૪-૦ ષ. દલપતરામ પૂજારી

૦-૪-૦ શ્રી. કરશનદાસ હરજી

૦-૨-૦ „ અંબાશંકર નાનજી જોશી

૦-૨-૦ વિ. જગજીવન મોનજી

૦-૨-૦ વિ. જગજીવન નરભોરામ

- ૦-૨-૦ વિ. મનસુખલાલ લક્ષ્મીશંકર
 ૦-૨-૬ વિ. જનશુલાલ અમૃતલાલ
 ૦-૨-૦ શ્રી. કરશનદાસ હરજીવું કુંડળ
 ૦-૪-૦ ,, ચિ. ઈંદુબાળા, જ્યંતીલાલ તથા
 રમાગૌરી તથા શાંતિલાલ કરશનદાસ
 ૧-૪-૦ શ્રી. રમણિકલાલ ત્રિલુવન દેવે
 ૩-૫-૦ ,, કાનજી પુરુષોત્તમ હસ્તે વંચલીમાં
 પૂજન બેટના
 ૦-૬-૦ એકલકત-મુંબઈ રૂદ્રાલિપેકના
 પૂજાપાના તથા બેટના
 ૩૨-૮-૩ મુંબઈમાં આનંદાશ્રમ સુમુક્ષુમંડળમાં
 મહાપૂજન થતાં રામનવમીના પૂજન
 બેટના. હા. શેક દામોદરદાસભાઈ
 ૦-૨-૦ કસ્તુરબેન-ખીસખા
 ૧-૦-૦ શ્રી. નારજીદાસ આધવજી-લીમરી
 ૨૨-૦-૦ ,, જોડાલાલ પીતાંબર-અમદાવાદ
 સંવત ૨૦૦૧ના કાર્તિકીપૂનમ-
 ૫૨ એવકા નિમિત્તે આવ્યા તે
 ૦-૧૦-૦ ,, રતિલાલ ખી. મુનિ-મુંબઈ
 ૫-૦-૦ ,, મહાશંકર ઝવેરભાઈ-મુંબઈ
 ૦-૬-૦ ,, રતિલાલ ખી. મુનિ રૂદ્રાલિપેકનો
 પૂજાપો તથા બેટના
 ૨-૦-૦ શ્રી. ઈશ્વરસંગ જિતસંગ ઝોરા
 ૧-૪-૦ ,, જ્યંતીલાલ દુર્લભજી-જૂનાગઢ
 ૦-૪-૦ ,, કેશવલાલ મહાશંકર-ધોરાજી
 ૨-૦-૦ ,, અંબાલાલ તુલજીરામ-જંજીરમાં
 શુરઅંબુઓ તરફથી અધિક
 માસની બેટના
 ૨-૦-૦ શ્રી. ડાહ્યાભાઈ મંગળદાસ-જંજીરમાં
 નિલદાનના
 ૨-૪-૦ ,, પુરુષોત્તમ કાનજી-નાગેશી
 ૬-૦-૦ ,, રામસિંહ સખાસિંહ-કુતિયાણા
 નિલદાનના હા. શશિકુમાર
 ૦-૮-૦ શ્રી. શશિકુમાર દયાળસિંહ કકોર

- ૦-૩-૩ શ્રી. મોજીદાસ આશ્રમમાં પ્રથમચૈત્રી
 બેટના. હા. શ્રી. હરદત નેશી
 ૧૧-૧૪-૦ ,, મહાદેવપ્રસાદ હરગોવિંદદાસ
 શાહુકાર-કુંડલા તરફથી પ્રસાદ
 તથા પોતાના ભોજન ખર્ચના
 ૫-૦-૦ ,, મહાદેવપ્રસાદ હરગોવિંદદાસ
 શાહુકાર-કુંડલા
 ૦-૪-૦ ,, દેવશંકર રયામજી-હાંડિરા
 ૮-૦-૦ ,, અમદાવાદ-આનંદાશ્રમમાં સદગત
 ભાઈલાલ નાનાલાલ તરફથી
 માસિક થાળના
 ૧-૪-૦ ,, જ્યેષ્ઠારામ પીતાંબર ભટ્ટ તથા
 અ. સૌ. સુલોચનાબેન
 ૫-૦-૦ સદગત શ્રી. જ્યેષ્ઠારામ નાનાભાઈ ભટ્ટ
 તરફથી અધિકમાસની બેટના હા.
 ગં. સ્વ. વિન્યાલક્ષ્મી બેન
 ૧-૪-૦ અ. સૌ. દયાગૌરી જ્યેષ્ઠકર ભટ્ટ
 ૧૭-૮-૬ શ્રી. હર્ષદરાય મહારાણીદાસ દેશાઈ
 તરફથી માસિક જપ થાળ
 વગેરેના એપ્રીલ માસના
 ૧-૦-૦ ,, ડાહ્યાભાઈ ધનજી-ગોંડલ
 ૩૦-૦-૦ એકલકતજન તરફથી આનંદાશ્રમ
 માસિકની ખોટમાં મદદના હા.
 શેક દામોદરદાસભાઈ-મુંબઈ
 ૧-૦-૦ બીલખા ડૉ. સાહેબ શ્રી વેણી-
 પ્રસાદભાઈ
 ૧-૦-૦ શ્રી. માધવજી પુરુષોત્તમ નેશી
 -રોહિસા
 ૨-૦-૦ ,, લાલજી ત્રીણાભાઈ-જૂનાગઢ
 ૧-૪-૦ બેન દિવાળીભાઈ લાલજી ,,
 ૧-૦-૦ સ. દશપતરામભાઈ
 ૦-૨-૦ વિ. જગજીવન મોતજી
 ૦-૧૦-૪ પરચુરણ મંદિર બેટ

નવું પ્રકાશન

"Anand Ashram" — "આનંદાશ્રમ" — અંગ્રેજી પુસ્તિકા.

લેખક:—શ્રી. ક્યાળસિંહ લાલસિંહજી ઠાકોર-જૂનાગઢ

પ્રકાશકો:—(૧) કરણસિંહજી, (૨) શુભવંતસિંહજી,

(૩) ચંદ્રસિંહજી, (૪) ઉપેન્દ્રસિંહજી.

—*—

જૂનાગઢમાં ગિરનાર નજીક તળેટીમાં દામોદરકુંડપાસે મુચકંદગુહાનું સ્થાન આવેલું છે, જ્યાં પૂજ્યપાદ કૃપાનાથે કેટલોક સમય રિધતિ કરી હતી, તેથી પૂજ્યપાદ કૃપાનાથના સ્મારકચિહ્નરૂપે આ સ્થાનના છર્ણોદારમાટે જોરાવર-નગરવાળા શ્રી. પદ્મશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદીએ રૂ. ૧૫૭ દાનસે તથા શ્રી. જયંતિલાલ અંબાશંકર ત્રિવેદીએ રૂ. ૧૦૭ દાન અર્પણ કર્યા છે.

—[*]—

માંગરોળનિવાસી શ્રીમાન હર્ષદરાય મહારાષ્ટ્રીદાસ દેશાઈ તરફથી હાકુમ (આંગળી) કરીને કરંડિયો એક પૂજ્યપાદશ્રીને યોગમાં ધરવામાટે આવેલ છે.

જોરાવરનગરનિવાસી શ્રી. પદ્મશંકર અંબાશંકર ત્રિવેદી તરફથી અયાણ માટે રાખપુરી કરીને કરંડિયા ૨ વડોદરાથી આશ્રમના ઉપયોગાર્થે મળ્યા છે.

એક ભક્તજને તરફથી આનંદાશ્રમમાં પૂજ્યપાદશ્રીને ધરવા માટે ચીકુ તથા હાકુસકેરિયા કરંડિયો ૧ મુંબઈથી આવેલ છે.

અહીંના શ્રીલક્ષ્મણમૂર્તિના તનુધારિત્રાઈજીનાં વેકેશન પૂરું થઈ રહેવાથી વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસાર્થે આવી ગયા છે.

—[*]—

સ્વેદજનક અર્ચસાન

ગીતાવંદરના રહીશ વડીલ શ્રી. ગોવિંદજી કાળાભાઈ સંવત ૨૦૦૧ના વૈશાખ સુદિ ૧૦ સોમવારે શ્રીનાથચરણ પામ્યા છે. તેઓ પૂજ્યપાદ કૃપાનાથના અનન્ય ભક્ત હતા.

પૂજ્યપાદ શ્રીસદ્ગુરુદેવ તેમના પવિત્રાત્માને શાંતિ આપવા કૃપા કરે !

—[*]—